

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHb/MOB1- CH/25	Názov predmetu: Študentská mobilita súvisiaca s profilom absolventa - Učiteľstvo chémie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium a vypracovanie krátkej reflexie alebo správy o získaných skúsenostiach, vedomostiach a ich súvislosti s profilom absolventa; Predmet sa ukončuje formou „absolvoval“ (bez hodnotenia známku), na základe splnenia vyššie uvedených podmienok. Zápis absolvovania predmetu do AIS zabezpečuje ZOŠP po overení splnenia podmienok.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent získa prehľad o odborných témach, ktoré rozširujú alebo dopĺňajú jeho profil absolventa, v medzinárodnom a interkultúrnom kontexte. - Osvojí si poznatky získané počas mobility, ktoré nie sú priamo súčasťou jeho študijného plánu, ale sú relevantné pre jeho odbornosť. - Porozumie spôsobu, akým sa odborné vedomosti uplatňujú v rôznych akademických alebo pracovných prostrediach v zahraničí. Zručnosti: - Študent vie aplikovať získané poznatky z mobility vo svojom ďalšom štúdiu alebo v praxi. - Dokáže komunikovať a spolupracovať v medzinárodnom tíme, v cudzom jazyku a v rôznorodom kultúrnom prostredí. - Vie reflektovať na vlastné vzdelávacie potreby a prispôbiť sa novému akademickému alebo pracovnému prostrediu. Kompetentnosti: - Študent si rozvíja kompetentnosti potrebné pre celoživotné vzdelávanie, flexibilitu a prispôsobivosť. - Posilňuje svoju schopnosť aktívne sa zapojiť do medzinárodných vzdelávacích aktivít a projektov. - Zvyšuje si mieru samostatnosti, zodpovednosti a iniciatívy pri riešení úloh mimo domáceho akademického prostredia.	
Stručná osnova predmetu:	

- Úvod do predmetu, význam akademickej mobility a internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania.
- Odborné semináre zahraničného vysokoškolského učiteľa v súlade s profilom absolventa. Medzinárodné prístupy a aktuálne trendy v danom odbore. Interkultúrna komunikácia a práca v medzinárodnom akademickom prostredí.
- Reflexia študenta na získané vedomosti, zručnosti a skúsenosti z výučby vedenou zahraničným VŠ učiteľom.
- Diskusia a spätná väzba – význam získaných poznatkov pre ďalšie štúdium a profesijný rozvoj.

Odporúčaná literatúra:

Literatúra podľa odporúčania vysokoškolského učiteľa zapojeného do mobility programu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický, maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

a	n
0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHb/MOB2- CH/25	Názov predmetu: Skúsenosti zodpovedajúce akademickej mobilite - Učiteľstvo chémie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium a vypracovanie krátkej reflexie alebo správy o získaných skúsenostiach, vedomostiach a ich súvislosti s profilom absolventa; Predmet sa ukončuje formou „absolvoval“ (bez hodnotenia známku), na základe splnenia vyššie uvedených podmienok. Zápis absolvovania predmetu do AIS zabezpečuje ZOŠP po overení splnenia podmienok.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent získa odborné poznatky v súlade s profilom absolventa, sprostredkované zahraničným akademickým pracovníkom v medzinárodnom kontexte. - Oboznámi sa s rôznymi prístupmi, konceptmi a metódami využívanými v zahraničnom akademickom a výskumnom prostredí. - Získa prehľad o aktuálnych trendoch a poznatkoch v danom odbore z medzinárodnej perspektívy. Zručnosti: - Študent dokáže komunikovať a pracovať v cudzom jazyku, rozvíja svoje jazykové a interkultúrne komunikačné schopnosti. - Vie aktívne využívať získané poznatky vo vlastnom študijnom a odbornom kontexte. - Rozvíja schopnosť kriticky analyzovať a aplikovať nové poznatky z medzinárodného akademického prostredia. - Rozvíja schopnosť integrovať nové poznatky zo sprostredkovaného medzinárodného výskumu do vlastného výskumu alebo do praxe. Kompetentnosti: - Študent si posilňuje schopnosť orientovať sa v medzinárodnom akademickom priestore a aktívne sa doň zapájať. - Zvyšuje si úroveň adaptability, samostatnosti a flexibility pri štúdiu v interkultúrnom prostredí. - Rozvíja otvorenosť voči rôznorodým odborným a kultúrnym prístupom, schopnosť tímovej spolupráce aj samostatnej práce.	

Stručná osnova predmetu:

- Úvod do predmetu, význam akademickej mobility a internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania.
- Odborné semináre zahraničného vysokoškolského učiteľa v súlade s profilom absolventa. Medzinárodné prístupy a aktuálne trendy v danom odbore. Interkultúrna komunikácia a práca v medzinárodnom akademickom prostredí.
- Reflexia študenta na získané vedomosti, zručnosti a skúsenosti z výučby vedenou zahraničným VŠ učiteľom.
- Diskusia a spätná väzba – význam získaných poznatkov pre ďalšie štúdium a profesijný rozvoj.

Odporúčaná literatúra:

Literatúra podľa odporúčania vysokoškolského učiteľa zapojeného do mobilitného programu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický, maďarský alebo slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

a	n
0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/BS- CH/25	Názov predmetu: Bakalársky seminár
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Odozdanie výberovej bibliografie k téme bakalárskej práce a vypracovanie časti (10 – 12 strán) bakalárskej práce. Účasť na seminári je povinná. Študenti písomne vypracujú časť záverečnej práce a predložia výberovú bibliografiu. Študenti odovzdajú vyučujúcemu časť záverečnej práce a bibliografiu v tlačenej podobe v stanovený termín. Ak študent neodovzdá prácu ani do 7 dní od stanoveného termínu, nebudú mu udelené kredity. Rozsah práce stanoví vyučujúci, formátovú úpravu stanovuje Smernica rektora č. 2/2021. V práci je potrebné dodržiavať techniku a etiku citovania. V práci sú hodnotené: analyticko-syntetické myšlienkové pochody študenta, vyjadrenie vlastného názoru podporeného teoretickými vedomosťami, stanovanie problémov a cieľov práce, spôsob spracovania, štruktúra práce - logická nadväznosť a vyváženosť jednotlivých častí, práca s literatúrou a informačnými zdrojmi (výber spôsob ich využitia), dodržiavania základných noriem pre formálnu úpravu práce, dodržiavanie citačných noriem, estetická a jazyková stránka práce. Percentuálne zastúpenie jednotlivých úloh na celkovom hodnotení študenta. Práca sa seminároch: 20 %. Seminárna práca: 80 %. Študent musí každú úlohu splniť minimálne na 50 %.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent dokáže: <ul style="list-style-type: none">• uviesť a vysvetliť všeobecné požiadavky na tvorbu záverečnej práce, popísať a charakterizovať obsahovú štruktúru záverečnej práce a jej jednotlivých častí (úvod, hlavná textová časť, prílohy),• vysvetliť pojmy jav, fakt, uviesť a popísať typy skúmania pedagogických javov,• bližšie charakterizovať základné metódy zhromažďovania údajov v záverečnej práci a spôsoby ich spracovania,	

- vymenovať základné požiadavky na autora odborného textu, charakterizovať a popísať model, vlastnosti odborného textu a jeho formálnej výstavby,
- vymenovať a vysvetliť formálne požiadavky kladené na záverečnú prácu,
- definovať pojem abstrakt, popísať štruktúru abstraktu, charakterizovať znaky kvalitného abstraktu, uviesť najčastejšie chyby pri tvorbe abstraktov, rozoznať abstrakt od anotácie, výťahu, súhrnu, prehľadu,
- vysvetliť pojmy citát, citovanie, citácia, parafráza, kompilát, plagiat, rozoznať citát od parafrázy, ilustrovať jednotlivé techniky citovania a odkazovania na príkladoch,
- zdefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy a motívy z oblasti problematiky zvolenej témy,
- spoznať základné termíny práce,
- objasniť pojmy používané v práci,
- v teoretickej rovine vytvoriť (spracovať) záverečnú prácu so všetkými potrebnými náležitosťami,
- analyzovať a zdôvodniť závery práce,
- kriticky analyzovať získané poznatky, prehodnocovať ich a využívať v teórii.

Schopnosti:

Študent bude schopný:

- napísať projekt vlastnej záverečnej práce,
- vysvetliť metodologické pravidlá tvorby bakalárskej práce,
- definovať problém a cieľ záverečnej práce, formulovať prípadné hypotézy,
- naplánovať časový plán tvorby záverečnej práce aj s obsahovou náplňou,
- pracovať s odbornou literatúrou (s primárnymi a sekundárnymi zdrojmi, vyhľadávať informácie v informačných knižných databázach),
- na základe osvojených poznatkov vytvoriť text s logickým a presným formulovaním myšlienok, vytvoriť kvalitný abstrakt, napísať úvod, záver k článku, k záverečnej práci rešpektujúc stanovené požiadavky,
- prezentovať poznatky z danej oblasti, zvládať ich zložitosť a tvoriť úsudky,
- aplikovať poznatky o etike a technike citovania v tvorbe odborného textu,
- správne používať jednotlivé spôsoby citovania a odkazovania, záznamu bibliografických odkazov,
- v praktickej rovine vytvoriť (spracovať) záverečnú prácu so všetkými potrebnými náležitosťami,
- analyzovať, syntetizovať a porovnávať poznatky a na základe toho navrhovať riešenia,
- na základe kritickej analýzy odvodiť závery a odporúčania pre prax,
- kriticky analyzovať získané poznatky, prehodnocovať ich a využívať v praxi,
- prezentovať, diskutovať a zdôvodniť svoje vedomosti z hľadiska plánovaných cieľov práce,
- prezentovať výstupy činnosti v rámci celej študijnej skupiny a pred vyučujúcim a zdôvodniť ich význam a praktické uplatnenie,
- dokončiť záverečnú prácu a pripraviť sa na jej verejnú obhajobu,
- klasifikovať slabé a silné stránky témy záverečnej práce, ako aj samotnej práce,
- kriticky zhodnotiť potrebu i možnosti uplatnenia metód a prístupov v zvolenej práci a tvorivo navrhovať možnosti ich aplikácie,
- samostatne aktívnym spôsobom získavať nové poznatky zo zvolenej oblasti využívajúc nadobudnuté zručnosti,
- aplikovať teoretické poznatky do edukačnej praxe.

Kompetentnosti:

Študent

- si uvedomí potrebu a dôležitosť dodržiavania akademickej etiky a etikety pre jeho študentský ako aj budúci učiteľský život,

- správa sa v súlade s pravidlami spoločenského správania,
- osvojil si základy spoločenského protokolu, vie sa správne obliecť a obuť na štátnu skúšku,
- dodržiava etiku citovania,
- vyjadruje svoje presvedčenie a názory priamo a úprimne, no zároveň dokáže uznávať, že aj druhá strana má právo na vlastný názor,
- nesie dôsledky a prijíma zodpovednosť za svoje konanie.

Stručná osnova predmetu:

1. Formálne predpisy záverečných prác v smerniciach UJS.
2. Stručný popis bakalárskej práce.
3. Význam bakalárskej práce.
4. Výber témy bakalárskej práce.
5. Pripravenie výberovej bibliografie k práci.
6. Úlohy a ciele bakalárskej práce.
7. Spôsob výberu vhodnej citácie.
8. Obsah bakalárskej práce.
9. Koncipovanie a stratégia spracovania jednotlivých častí – kapitol.
10. Práca s knižnou a časopiseckou literatúrou.
11. Používanie Internetu a online publikácií
12. Príprava a realizácia výskumu.
13. Príprava na obhajobu bakalárskej práce.

Odporúčaná literatúra:

A magyar helyesírás szabályai. 2015. Budapest: Akadémiai Kiadó. 12. kiadás. ISBN 978 963 05 9631 2

Madarászová, J. (red.) 2000. Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava: VEDA. ISBN 8022406554

Smernica rektora č. 2/2021 o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných, rigorózných a habilitačných prác na Univerzite J. Selyeho. 2021. Komárno: UJS

Ecco, U.: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Kairoz, 1987. - 255. - ISBN 9639137537

Chajdiak, J.: Štatistika jednoducho v Exceli. - 1. vyd. - Bratislava : Statis, 2013. - 340 s. - ISBN 978-80-85659-74-0.

Katuščák, D.: Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. 5. vyd. - Nitra : Enigma, 2007. - 164 s. - ISBN 978-80-89132-45-4

Nagy-György, J.: Valószínűségszámítás és statisztika példatár : POLYGON Jegyzettár - 1.vyd. - Szeged : Szegedi Egyetemi Kiadó POLYGON, 2010. - 111 s.

Silverman, D.: Ako robiť kvalitatívny výskum /. - Bratislava : Ikar a.s., 2005. - 328 s. – ISBN 80-551-0904-4.

Marko J.: Ako písať záverečnú prácu. - 1. vyd. - Zvolen : TU, 2010. - 66 s. - ISBN 978-80-228-2112-4.

Murray R.: How to Write a Thesis - 3. vyd. - England : McGraw-Hill Open University Press, 2011. - 326 s. - ISBN 978-0-33-524428-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. RNDr. Róbert Gyepes, PhD., prof. Róbert Mészáros, DSc., Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD., Mgr. Katarína Szarka, PhD., Mgr. Andrea Vargová, PhD., Attila Kardos, PhD., Dr. habil. Imre Varga, PhD., Mgr. Alexandra Hengerics Szabó, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/CCL/25	Názov predmetu: Chémia cudzorodých látok
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra sa hodnotia odovzdané zadania študenta. Pri zadaniach sa zohľadňuje okrem riešení úloh (max. 8 bodov) aj ich odovzdanie načas (max. 2 body). V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorého musí získať minimálne 50% bodov. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta zo zadaní a súhrnnej písomnej previerky. Výsledná známka sa vypočíta zo získaných bodov zo záverečnej písomky a z odovzdaných zadaní nasledovne: $(1x \text{ priemer } \% \text{ úspešnosti na zadaniach} + 2x \% \text{ úspešnosti písomnej previerky}) / 3$. Celková záťaž študenta: 2 kredity = 50-60 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 13 hodín riešenie zadaných úloh; 11-21 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• vie identifikovať základný pojmový a kategoriálny aparát danej chemickej oblasti;• má základné vedomosti na úrovni porozumenia vybranej chemickej disciplíny;• vie na základe vybraných aspektov popísať a charakterizovať základné chemické javy;• vie vyvodit' súvislosti medzi chemickými látkami a ich premenami;• ovláda základné pojmy z oblasti environmentalistiky a environmentálnej chémie;• získava teoretické základy pre pochopenie vzťahu chémia-životné prostredie na riešenie praktických problémov;• má základné vedomosti z oblasti chémie potravín, ktoré sú nadviazané na znalosti z anorganickej chémie, organickej chémie a biochémie so zvláštnym dôrazom na chemické mechanizmy cudzorodých látok v potravinovom reťazci;• ovláda základné požiadavky zdravej výživy a riziká cudzorodých látok v potravinovom reťazci;	

- získa schopnosť analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi kontaminujúcimi látkami a aditívnymi látkami;
- pochopí účel sledovania prírodných zložiek uplatňujúcich sa spravidla pozitívne vo výžive i technológii potravinárskych produktov.

Zručnosti:

- vie komplexne analyzovať základné chemické javy v oblasti environmentálnej chémie;
- vie spájať vedomosti získané z absolvovaných predmetov chémie na pochopenie teoretických základov predmetu;
- je schopný aplikovať získané teoretické znalosti a všestranne ich využívať pri rozhodovaní o správnom životnom štýle a zdravej výžive;
- získa schopnosť analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi výrobou potravín a prítomnosťou cudzorodých látok vo finálnych výrobkoch;
- je schopný orientovať sa v oblasti prídavných látok pre priemernú výrobu potravín, reálne posúdiť nutnosť a možnosť ich používania a dostatočne vysvetliť výhody a riziká vo svojej budúcej pedagogickej praxi;
- je schopný reálne chápať a vysvetliť organizáciu a výsledky úradnej kontroly;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri riešení odborných chemických problémov, plánovaním svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku vybranej oblasti;
- má schopnosť vhodne a profesionálne prezentovať vlastné stanoviská;
- chápe etické, spoločenské, právne, bezpečnostné a ekonomické súvislosti danej oblasti;
- vie komplexne analyzovať základné chemické javy a interpretovať pre oblasť kvality potravín.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do environmentálnej chémie.
2. Obnoviteľné a neobnoviteľné zdroje energií.
3. Ovzdušie a jeho znečisťovanie. Ochrana ovzdušia.
4. Voda a jej znečisťovanie. Ochrana podzemných, povrchových a pitných vôd.
5. Pôda a jej ochrana. Živelné a organizované skládky komunálneho odpadu.
6. Komunálny odpad – recyklácia a využitie tuhého odpadu.
7. Bezpečnosť potravín všeobecne, história, potravinová reťaz, ochrana spotrebiteľa v EU.
8. Ochrana zdravia – definícia zdravia, základné determinanty zdravia, potraviny a poškodzovanie zdravia.
9. Potravina – definícia, základné zložky potravín, energetická hodnota potravín, výpočet energetickej hodnoty, potreba energie vo vývojových štádiách človeka. Zloženie potravín – voda-sušina, bielkoviny, tuky, sacharidy, vláknina, vitamíny.
10. Správna výživa, pyramída zdravej výživy. Alternatívne spôsoby stravovania.
11. Voľné radikály a antioxidanty. Výskyt a vlastnosti voľných radikálov, úloha antioxidantov, výskyt antioxidantov.
12. Cudzorodé látky v požívatinách. Aditíva, technologické pomocné látky – ich úloha, výskyt v potravinách. Kontaminanty – chemické, biologické, fyzikálne. Výskyt a zdravotné riziká.
13. Úradná kontrola potravín v SR. Výkon kontroly a kompetencie. Legislatívny základ kontroly potravín. Národné a medzinárodné predpisy. Prehľad pre prax nastávajúcich učiteľov chémie.

Odporúčaná literatúra:

Klinda J., Lieskovská Z. a kol.: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2010 - 1. vyd. - Bratislava - Banská Bystrica : Ministerstvo ŽP SR - Slovenská agentúra životného prostredia - 192 s. - ISBN 978-80-89503-19-3, dostupné na internete: <https://www.enviroportal.sk/spravy/detail/3424>

Bihariné Krekó I., Kanczler Gy.: Természetvédelem és környezetvédelem az ELTE TÓK hallgatóinak, Szerkesztette: Dr. Vitályos Gábor Áron, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természetudományi Tanszék, Budapest, 2019, ISBN 978-963-489-073-7, dostupné na internete: https://www.eltereader.hu/media/2019/03/Termeszettvedelem_es_kornyeztvedelem_WEB.pdf
Angyal Zs. et al.: A környezetvédelem alapjai, Typotex Kiadó, 2012, ISBN 978-963-279-547-8, dostupné na internete: https://tk.elte.hu/dstore/document/1134/EJ-A_kornyeztvedelem_alapjai_OK.pdf
Hoffmann D.J. et al: Handbook of ecotoxicology, 2nd edition, CRC Press LLC, Boca Raton Florida, 2003, ISBN 1-56670-546-0, dostupné na internete: <http://www.jlakes.org/ch/book/Handbook.of.Ecotoxicology.2nd.ed.2003.pdf>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
66.67	0.0	33.33	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Andrea Vargová, PhD., Mgr. Alexandra Hengerics Szabó, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/CH1/25	Názov predmetu: Všeobecná chémia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Seminár bude ukončený písomnou previerkou. Previerka môže byť rozdelená podľa požiadaviek aj na dve časti počas semestra a v tomto prípade sa výsledky jednotlivých previerok priemerujú. Podmienkou pripustenia k skúške je dosiahnutie viac než 50% dosiahnuteľných výsledkov z písomnej previerky. Ďalšie body môže študent získať za priebežne odovzdané úlohy. Skúška sa skladá z písomnej a následnej ústnej časti. Pripustenie k ústnej skúške je podmienené dosiahnutím viac než 50% bodov z písomnej časti skúšky, inak je skúška v danom termíne hodnotená ako neúspešná (Fx). Záverečné hodnotenie predmetu sa vypočíta nasledovne: $0.15 \times \% \text{ bodov za zadania} + 0.25 \times \% \text{ bodov za písomnú seminárnu previerku} + 0.6 \times \% \text{ počet bodov za skúškovú časť}$ Celková záťaž študenta: 5 kredity = 125-150 hodín - 52 hodín účasť na kontaktných hodinách; 26 hodín príprava a riešenie zadaných úloh zo seminárov; 47-72 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku a skúšku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• oboznámi sa so štruktúrou sveta okolo nás a jeho základnými zákonitosťami;• rozumie štruktúre atómov a molekúl, ako aj vzniku hmoty z molekúl;• oboznámi sa so skupenskými stavmi a ich vlastnosťami, ako aj zákonitosťami periodickej sústavy prvkov;• vďaka znalosti štruktúry atómov a molekúl, je schopný interpretovať priebeh chemických reakcií.• v rámci poznávania chemických reakcií si osvojí zákonitosti rovnovážnych reakcií a oboznámi sa s acidobázickými reakciami dôležitými v každodennom živote, ako aj ich praktickým využitím; Zručnosti:	

- pomocou vedomostí získaných počas kurzu, je absolvent schopný pochopiť zložitejšie zákonitosti chémie;
- porozumie komplexným vzájomným vzťahom medzi jednotlivými oblasťami chémie (organickéj, anorganickéj, analytickej a fyzikálnej chémie);
- vie samostatne používať periodickú tabuľku prvkov;
- je schopný upraviť jednoduché chemické reakcie;
- dokáže rutinne a odborne využívať pojmy dôležité aj pre každodenný život (napr. kyslosť, zásaditosť);

Kompetentnosti:

- snaží sa pochopiť základné chemické a fyzikálne súvislosti;
- usiluje sa o presné a odborné používanie chemických pojmov;
- dokáže samostatne interpretovať základné prírodné javy.

Stručná osnova predmetu:

1. Vývoj atómovej teórie. Atómové modely. Rádioaktivita.
2. Moderná atómová teória – kvantovo-mechanický model atómu.
3. Klasické teórie chemickej väzby (iónová, kovalentná a koordinačná väzba).
4. Molekula vodíka. Kvantovo-mechanické základy teórie chemickej väzby.
5. Elektrónová štruktúra dvojatómových molekúl.
6. Elektrónová štruktúra viacatómových molekúl (základy hybridizácie, delokalizácia π -väzieb). Geometria molekúl (teória VSEPR).
7. Elektrónová štruktúra tuhých látok (kovov, polovodičov a izolantov). Vnútorne pohyby molekúl.
8. Sekundárne medzimolekulové interakcie (van der Waalove interakcie, vodíkové väzby).
9. Plyny a ich vlastnosti. Plynové zákony a stavová rovnica ideálneho plynu.
10. Kvapaliny a ich vlastnosti (povrchové napätie, viskozita a odparovanie). Pevné látky a ich vlastnosti (kryštalová štruktúra, amorfné látky).
11. Chemická energetika: reakčné teplo a Hessov zákon.
12. Chemická rovnováha. Oxidačno- redukčné reakcie. Acidobázické rovnováhy.
13. Najdôležitejšie typy chemických reakcií.

Odporúčaná literatúra:

Kotočová A., (1993): Všeobecná chémia: Návody na laboratórne cvičenia. Bratislava, Slovenská technická univerzita, 209 s., ISBN 80 227 0560 8
 Gyorbíró K., (1994): Általános kémia. Budapest, Műszaki Könyvkiadó, 155 s., ISBN 00 0255 3
 Kiss Zs., (2004): Összefoglaló feladatgyűjtemény kémiából - Megoldások. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN 963 19 5394 7
 Rózsahegyi M.,(1996): Érettségi felvételi feladatok. Mozaik Oktatási Stúdió, ISBN 963 697 017 3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	B	C	D	E	FX
0.0	6.67	33.33	20.0	6.67	33.33

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD., Attila Kardos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár,
PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.
György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof.
Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/CH2/25	Názov predmetu: Anorganická chémia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Seminár bude ukončený písomnou previerkou. Previerka môže byť rozdelená podľa požiadaviek aj na dve časti počas semestra a v tomto prípade sa výsledky jednotlivých previerok priemerujú. Podmienkou pripustenia k skúške je dosiahnutie viac než 50% dosiahnuteľných výsledkov z písomnej previerky. Ďalšie body môže študent získať za priebežne odovzdané úlohy. Skúška sa skladá z písomnej a následnej ústnej časti. Pripustenie k ústnej skúške je podmienené dosiahnutím viac než 50% bodov z písomnej časti skúšky, inak je skúška v danom termíne hodnotená ako neúspešná (Fx). Záverečné hodnotenie predmetu sa vypočíta nasledovne: $0.15 \times \% \text{ bodov za zadania} + 0.25 \times \% \text{ bodov za písomnú seminárnu previerku} + 0.6 \times \% \text{ počet bodov za skúškovú časť}$ Celková záťaž študenta: 5 kredity = 125-150 hodín - 52 hodín účasť na kontaktných hodinách; 26 hodín príprava a riešenie zadaných úloh zo seminárov; 47-72 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku a skúšku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• vie klasifikovať chemické zlúčeniny a chemické premeny, vie identifikovať chemickú stavbu látok, vysvetliť ich štruktúru a chemické vlastnosti;• vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát anorganickej chémie;• vie vyvodiť súvislosti medzi chemickými látkami a ich premenami a vie vyvodiť závery pre očakávané produkty chemických reakcií;• ovláda základné pojmy klasickej aj modernej anorganickej chémie, ako sú periodické zákonitosti vlastností prvkov, zmena fyzikálnych i chemických vlastností, závislosť kyslosti a bázicity a závislosť reaktivity na umiestnení príslušných prvkov v periodickej tabuľke;• získa hlbšie poznatky o binárnych, ale aj zložitejších anorganických zlúčeninách;• získa teoretické poznatky z anorganickej chémie prvkov a ich zlúčenín;	

Zručnosti:

- vie komplexne analyzovať základné chemické javy v oblasti anorganickej chémie;
- dokáže určiť najdôležitejšie binárne, ale aj komplikovanejšie anorganické zlúčeniny od najdôležitejších prvkov periodickej sústavy,
- dokáže identifikovať vybrané koordinačné zlúčeniny od prvkov, pre ktoré je tvorba takýchto zlúčenín charakteristická,
- dokáže úspešne identifikovať stechiometrické aj nestechiometrické binárne zlúčeniny.
- dokáže ich pomenovať podľa súčasného názvoslovia anorganickej chémie a tiež je schopný odvodiť štruktúrny vzorec základných anorganických zlúčenín.
- osvojí si potrebnú zručnosť pre aplikáciu systematického názvoslovia stechiometrických aj nestechiometrických zlúčenín, vrátane anorganických látok obsahujúce solvátové molekuly;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémia;
- vie pracovať efektívne samostatne.

Stručná osnova predmetu:

Periodický systém prvkov a elektrónová štruktúra ich valenčnej vrstvy, chémia neprechodných a prechodných prvkov.

1. Periodický systém prvkov a elektrónová štruktúra ich valenčnej vrstvy, periodická sústava
2. Type chemických väzieb, charakteristika anorganických zlúčenín – hydridy, halogenidy, oxidy, peroxidy, superoxidy, oxokyseliny, sulfidy, nitridy, fosfidy, karbidy, silicidy, boridy, kyanidy. Hybridizácia orbitálov.
3. Vodík, spôsob väzby, výskyt, príprava, zlúčeniny, izotopy
4. Všeobecné vlastnosti kovov a prechodných prvkov
5. Alkalické kovy – prvky I. skupiny periodického systému, väzby, ich zlúčeniny, podskupina medi
6. Alkalické zeminy – prvky II. skupiny periodického systému, ich zlúčeniny, podskupina zinku
7. Hybridizácia
8. Prvky III. skupiny periodického systému, ich zlúčeniny, väzby, podskupina skandia, typy hybridizácie
9. Prvky IV. skupiny periodického systému, ich zlúčeniny, väzby, podskupina titánu
10. Prvky V. skupiny periodického systému, ich zlúčeniny, väzby, podskupina vanádu
11. Prvky VI. skupiny periodického systému, ich zlúčeniny, väzby, podskupina chrómu
12. Prvky VII. skupiny periodického systému, ich zlúčeniny, väzby, podskupina mangánu
13. Prvky VIII. skupiny periodického systému, ich zlúčeniny

Odporúčaná literatúra:

Krätsmár - Šmogrovič J. a kol., (2007): Všeobecná a anorganická chémia. Osveta, ISBN 80 806 3245 8

Greenwood N. N., Earnshaw A., (2004): Az elemek kémiája I, II, III. ISBN: 963195255X

Fajnor V., (1992) : Laboratórna technika, názvoslovie a chemické výpočty: Vysokoškolské skriptá. - Bratislava, Univerzita Komenského - 100 s. - ISBN 80 223 0436 0

Lukeš I., (2009): Systematická anorganická chémie. - 1. vyd. – Praha, Nakladatelství Karolinum - 230 s. ISBN 978-80-246-1614-8.

Bánhidi L., (1989): Szervetlen kémia. Budapest, Tankönyvkiadó, ISBN 96 318 2192 7

Fehér D., (1987): Szervetlen kémia. Budapest, Tankönyvkiadó, ISBN 96 318 0282 5

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 13

A	B	C	D	E	FX
0.0	30.77	30.77	0.0	7.69	30.77

Vyučujúci: doc. RNDr. Róbert Gyepes, PhD., Mgr. Katarína Szarka, PhD., Mgr. Andrea Vargová, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/CH3/25	Názov predmetu: Analytická chémia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Seminár bude ukončený písomnou previerkou. Previerka môže byť rozdelená podľa požiadaviek aj na dve časti počas semestra a v tomto prípade sa výsledky jednotlivých previerok priemerujú. Podmienkou pripustenia k skúške je dosiahnutie viac než 50% dosiahnuteľných výsledkov z písomnej previerky. Ďalšie body môže študent získať za priebežne odovzdané úlohy. Skúška sa skladá z písomnej a následnej ústnej časti. Pripustenie k ústnej skúške je podmienené dosiahnutím viac než 50% bodov z písomnej časti skúšky, inak je skúška v danom termíne hodnotená ako neúspešná (Fx). Záverečné hodnotenie predmetu sa vypočíta nasledovne: $0.15 \times \% \text{ bodov za zadania} + 0.25 \times \% \text{ bodov za písomnú seminárnu previerku} + 0.6 \times \% \text{ počet bodov za skúškovú časť}$. Celková záťaž študenta: 5 kreditov = 125-150 hodín - 52 hodín účasť na kontaktných hodinách; 26 hodín príprava a riešenie zadaných úloh zo seminárov; 47-72 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku a skúšku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• dokáže identifikovať základný pojmový a kategoriálny aparát analytickej chémie, pozná základné zariadenia, laboratórne pomôcky a ďalšie laboratórne potreby využiteľné v laboratórnej analytickej praxi;• ovláda základné analytické metódy, ich teoretické základy a ich využiteľnosť v praxi od vzorkovania, cez úpravu vzorky až po vlastné meranie a vyhodnocovanie výsledkov merania.• vie spájať vedomosti získané z absolvovaných predmetov chémie na pochopenie teoretických základov kvalitatívnej a kvantitatívnej analýzy; Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• je schopný získať teoretické znalosti z oblasti analytickej chémie využívať v praktických laboratórnych činnostiach;	

• je schopný správne plánovať, nezávisle vyhľadávať a hodnotiť primerané analytické metódy a ich používanie vo svojej budúcej praxi;

• je schopný identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a riešiť ich s využitím praktických postupov v praxi;

Kompetentnosti:

• vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri riešení odborných chemických problémov v meniacom sa prostredí, plánovaním svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémia;

• počas výkonu svojej práce aplikuje požiadavky kvality a základy aktuálnych metód riadenia kvality, vrátane zabezpečenia čistoty a precíznosti;

• má schopnosť vhodne a profesionálne prezentovať vlastné stanoviská;

• chápe etické, spoločenské, právne, bezpečnostné a ekonomické súvislosti odboru;

• vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémia;

• pri riešení špecifických odborných problémov vie navrhnúť riešenia odborných problémov v oblasti analytického, kritického a koncepčného myslenia;

• je schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce ostatných.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod – úlohy a metódy analytickej chémie, základné pojmy, kvalita chemikálií a vody, základné metódy spracovania vzorky.

2. Kvalitatívna analýza – dôkaz, identifikácia, metódy kvalitatívnej analýzy, predbežné skúšanie, plameňové skúšky, skúšky rozpustnosti, delenie a dôkaz aniónov, kvalitatívna organická analýza.

3. Kvalitatívna analýza – delenie a dôkaz kationov, skupinové reakcie kationov, selektívne reakcie kationov a aniónov.

4. Gravimetria – princíp, chemická rovnováha, súčin rozpustnosti, heterogénna sústava, zrážacie reakcie, gravimetrický faktor, príklady analýz z praxe.

5. Titračné metódy – Acidimetria, alkalimetria a zrážacie titrácie – princíp, základné pojmy, ekvivalentný bod, indikátory, základné látky a ich úloha v titrimetrii, stanovenie presnej koncentrácie, príklady analýz z praxe.

6. Titračné metódy - oxido-redukčné titrácie: reakcie, štandardný redox potenciál, indikátory, manganometria, chromatometria, základné látky, stanovenie presnej koncentrácie, príklady analýz z praxe.

7. Titračné metódy - oxido-redukčné titrácie: jodometria a reduktometria, reakcie, indikátory, základné látky, stanovenie presnej koncentrácie, príklady analýz z praxe.

8. Chelátometria – komplexné zlúčeniny, tlmivé roztoky, základné látky, indikátory, stanovenie presnej koncentrácie, príklady analýz z praxe.

9. Inštrumentálne metódy analytické – spektrálne metódy všeobecne (podstata a vlastnosti elektromagnetického žiarenia, interakcia žiarenia s látkou). Najbežnejšie spektrálne metódy v laboratóriách (spektrofotometria, atómová absorpčná spektrometria, ICP).

10. Inštrumentálne metódy analytické – kvapalinová chromatografia, plynová chromatografia, princípy metód, podstata zariadenia, injekcia, delenie, detekcia, hodnotenie chromatogramu, spôsob získavania výsledkov, využívanie v praxi.

11. Inštrumentálne metódy analytické – elektrochemické metódy: elektród, poločlánok – článok, štandardný elektrónový potenciál, Nernstová rovnica, Potenciometria a konduktometria, voltampérometria.

12. Hodnotenie výsledkov analýz, paralelné analýzy, certifikované referenčné materiály, medzilaboratórne porovnávacie skúšky, interpretácia a prezentácia výsledkov.

13. Základné chemometrické výpočty – validácia analytických metód (správnosť, presnosť, LOD, LOQ, neistota meraní).

Odporúčaná literatúra:

Karlíček R., a kol. (2009): Analytická chemie pro farmaceuty. Karolinum, ISBN 97 8802 46 1453 3

Barcza L., (2006): A mennyiségi kémiai analízis gyakorlati kézikönyve. Medicina Kiadó, ISBN: 963 2429 61 3

Barcza L., (2007): Kvantitatív analitikai kémia. Budapest, Semmelweis Kiadó, ISBN 978 963 9656 73 4.

Barcza L., Buvári Á., (2009): A minőségi kémiai analízis. Medicina Könyvkiadó, ISBN 978 9 6 322 6186 7

Pokol Gy., a kol. (2011): Analitikai kémia: Egyetemi tananyag. Typotex Kiadó, ISBN 978-963-279-466-2, dostupné na internete: http://oktatas.ch.bme.hu/oktatas/konyvek/anal/AnalKemBSc/Analitikai_kemia.pdf

Paveleková I. (2010): Analytická chémia pre študentov pedagogických fakúlt. ISBN 978-80-8082-388-7, dostupné na internete: <https://pdf.truni.sk/download?e-skripta/analchem.pdf>

Křížek M., Šíma J. (2015): Analytická chemie. Katedra analytické chemie Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy Praha, ISBN: 978-80-7394-486-5, dostupné na internete: http://kch.zf.jcu.cz/vyuka/download/Analyticka_chemie_komplet.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	B	C	D	E	FX
50.0	0.0	16.67	33.33	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. RNDr. Róbert Gyepes, PhD., Mgr. Alexandra Hengerics Szabó, PhD., Attila Kardos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/CH4/25	Názov predmetu: Organická chémia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Seminár bude ukončený písomnou previerkou. Previerka môže byť rozdelená podľa požiadaviek aj na dve časti počas semestra a v tomto prípade sa výsledky jednotlivých previerok priemerujú. Podmienkou pripustenia k skúške je dosiahnutie viac než 50% dosiahnuteľných výsledkov z písomnej previerky. Ďalšie body môže študent získať za priebežne odovzdané úlohy. Skúška sa skladá z písomnej a následnej ústnej časti. Pripustenie k ústnej skúške je podmienené dosiahnutím viac než 50% bodov z písomnej časti skúšky, inak je skúška v danom termíne hodnotená ako neúspešná (Fx). Záverečné hodnotenie predmetu sa vypočíta nasledovne: $0.15 \times \% \text{ bodov za zadania} + 0.25 \times \% \text{ bodov za písomnú seminárnu previerku} + 0.6 \times \% \text{ počet bodov za skúškovú časť}$. Celková záťaž študenta: 5 kredity = 125-150 hodín - 52 hodín účasť na kontaktných hodinách; 26 hodín príprava a riešenie zadaných úloh zo seminárov; 47-72 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku a skúšku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• vie klasifikovať chemické zlúčeniny a chemické premeny, vie identifikovať chemické zloženie organických látok, vysvetliť ich štruktúru a chemické vlastnosti,• vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát organickej chémie,• vie vyvodiť súvislosti medzi chemickými látkami a ich premenami a vie vyvodiť závery pre očakávané produkty chemických reakcií.• získa základné poznatky z organickej chémie, v rámci ktorého ovláda delenie organických zlúčenín na základe ich štruktúry a obsahu dôležitejších funkčných skupín,• osvojí si vedomosti z organickej chémie, pomocou ktorých počas svojej práce dokáže vyriešiť vzniknuté teoretické aj praktické problémy,• pozná a vie uplatniť názvoslovie organických zlúčenín,	

- pozná základné štrukturálne princípy a reakcie organických zlúčenín;
- ovláda fyzikálne a chemické vlastnosti organických zlúčenín aj ich účinky na zdravie a životné prostredie
- osvojí si základné princípy organickej chémie,
- rozpozná rôzne typy izomérov: konštitučnú, geometrickú (cis- a trans-) a stereo-(R/S) izomériu,
- nadobudne teoretické vedomosti, ktoré sú podmieňujúce k štúdiu a pochopeniu učebného obsahu predmetu biochémie;

Zručnosti:

- vie komplexne analyzovať základné chemické procesy v oblasti organickej chémie,
- ovláda názvoslovie organických zlúčenín, na základe ktorého vie správne napísať štrukturálne vzorce týchto zlúčenín,
- vie vysvetliť rôznorodosť ich štruktúry, stereochemiu a pozná chemické reakcie organických zlúčenín,
- zvláda úlohy konštitučnej, geometrickej (cis- a trans-) a stereo-(R/S) izomérie,
- chápe základné princípy a mechanizmy chemických reakcií organických zlúčenín,
- dokáže navrhnúť syntézu na prípravu danej organickej zlúčeniny,
- dokáže navrhnúť chemickú metódu na dôkaz štruktúry danej zlúčeniny;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie,
- je odhodlaný používať chemické zmýšľanie,
- je otvorený k nadobudnutiu organochemických vedomostí vyššieho stupňa,
- pochopil vzájomné pôsobenia jednotlivých skupín organických zlúčenín,
- vie vysvetliť každodenné bežné chemické problémy, dokáže posúdiť priebeh chemickej reakcie, jej ovládanie a predvída možné riziká ochrany a bezpečnosti práce.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do predmetu. História organickej chémie. Typy organických zlúčenín. Hybridizácia uhlíkového atómu. Stereochemia, základné stereochemické pojmy: konfigurácia, konformácia, chiralita, geometrická izoméria, optická izoméria.
2. Alkány, cykloalkány – štruktúra, názvoslovie, fyzikálne a chemické vlastnosti, typické reakcie nasýtených uhl'ovodíkov.
3. Alkény, cykloalkény - štruktúra, názvoslovie, fyzikálne a chemické vlastnosti, typické reakcie nenasýtených uhl'ovodíkov.
4. Alkadiény, alkíny - štruktúra, názvoslovie, fyzikálne a chemické vlastnosti, typické reakcie, amfotérny charakter alkínov.
5. Aromatické uhl'ovodíky – štruktúra arénov, aromatickosť. Hückelovo pravidlo. Názvoslovie, fyzikálne a chemické vlastnosti, typické reakcie aromatických uhl'ovodíkov.
6. Halogénderiváty uhl'ovodíkov – nomenklatura, polarita väzby C –X, dipólový moment, polarizovateľnosť molekúl. Fyzikálne a chemické vlastnosti. Reakcie halogénuhl'ovodíkov.
7. Hydroxideriváty uhl'ovodíkov - alkoholy, fenoly. Názvoslovie a rozdelenie. Fyzikálne a chemické vlastnosti. Typické reakcie alkoholov a fenolov.
8. Étery, tioly – názvoslovie, štruktúra, fyzikálne a chemické vlastnosti. Nukleofilná substitúcia a eliminačné reakcie hydroxiderivátov. Tautoméria.
9. Karbonylové zlúčeniny - aldehydy a ketóny. Názvoslovie, fyzikálne a chemické vlastnosti. Štruktúra (priestorová a elektrónová) karbonilovej skupiny. Reakcie oxozlúčenín.
10. Karboxylové zlúčeniny – názvoslovie, štruktúra (priestorová a elektrónová) karboxylovej skupiny, fyzikálne a chemické vlastnosti. Reakcie karboxylových kyselín, dekarboxylácia, esterifikácia.

11. Deriváty karboxylových kyselín –Funkčné deriváty karboxylových kyselín: acylhalogenidy, anhydridy, estery, amidy., Substitučné deriváty karboxylových kyselín: kyseliny halogénalkánové, hydroxyalkánové, aminoalkánové, β –dikarboxylové zlúčeniny.

12. Organické zlúčeniny obsahujúce dusík - nitrozlúčeniny, amíny. Elektrónová a priestorová štruktúra funkčných skupín. Fyzikálne a chemické vlastnosti. Bázicita a reakcia amínov. Reakcie amínov.

13. Heterocyklické zlúčeniny, ich štruktúra, názvoslovie. Fyzikálne a chemické vlastnosti. Bázicita a kyslosť heterocyklických zlúčenín.

Odporúčaná literatúra:

Devínsky F., a kol.(2001) : Organická chémia pre farmaceutov. 1. vyd. – Bratislava, Osveta, - 750 s. ISBN 80-8063-056-9

Antus S., Mátyus P., (2010) : Szerves kémia I. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 978 963 195 716 7

Balogh Á., (1990): Szerves kémia. Budapest, Tankönyvkiadó, ISBN 96 318 2741 0

Halmos I., (1992): Szerves kémia. Budapest, Műszaki Könyvkiadó, ISBN 96 310 9743 9

Kajtár M.: Változatok négy elemre - Szerves kémia 1-2. ELTE Eötvös Kiadó Kft., ISBN: 9789 6328 4113 7

McMurry J., (2007) : Organická chemie, ISBN 987-80-7080-637-1

Svoboda J., (2013) : Organická chemie - 1. vyd. – Praha, Vysoká škola chemicko-technologická - 310 s, ISBN 978-80-7080-561-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD., Mgr. Andrea Vargová, PhD., Mgr. Alexandra Hengerics Szabó, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/CH5/25	Názov predmetu: Biochémia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Seminár bude ukončený písomnou previerkou. Previerka môže byť rozdelená podľa požiadaviek aj na dve časti počas semestra a v tomto prípade sa výsledky jednotlivých previerok priemerujú. Podmienkou pripustenia k skúške je dosiahnutie viac než 50% dosiahnuteľných výsledkov z písomnej previerky. Ďalšie body môže študent získať za priebežne odovzdané úlohy. Skúška sa skladá z písomnej a následnej ústnej časti. Pripustenie k ústnej skúške je podmienené dosiahnutím viac než 50% bodov z písomnej časti skúšky, inak je skúška v danom termíne hodnotená ako neúspešná (Fx). Záverečné hodnotenie predmetu sa vypočíta nasledovne: $0.15 \times \% \text{ bodov za zadania} + 0.25 \times \% \text{ bodov za písomnú seminárnu previerku} + 0.6 \times \% \text{ počet bodov za skúškovú časť}$ Celková záťaž študenta: 5 kredity = 125-150 hodín - 52 hodín účasť na kontaktných hodinách; 26 hodín príprava a riešenie zadaných úloh zo seminárov; 47-72 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku a skúšku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • vie klasifikovať chemické zlúčeniny a chemické premeny, vie identifikovať chemickú stavbu prírodných makromolekulových látok, vysvetliť ich štruktúru a chemické vlastnosti; • vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát biochémie, • pozná a vie uplatniť názvoslovie biologicky dôležitých zlúčenín; • pozná základné princípy štruktúry uhl'ovodíkov, peptidov a primárnu-, sekundárnu-, terciárnu- a kvartérnu štruktúru bielkovín; • vie vysvetliť súvislosti medzi biologickou funkciou a chemickou stavbou bunkovej membrány; • pozná v biologických procesoch úlohu organických molekúl od ich vstupu do organizmu až po vylučovanie z organizmu; 	

- osvojí si vedomosti zo základných biochemických procesov prebiehajúcich v živých organizmoch a získa globálny prehľad o chemických zákonitostiach živých organizmov;
- je schopný vytvárať interdisciplinárne prepojenie chémie a biológie;

Zručnosti:

- vie komplexne analyzovať základné chemické javy v oblasti biochémie;
- je schopný popísať štruktúru makromolekulových organických látok;
- vie vysvetliť rôznorodosť ich štruktúry, stereochemiu a pozná ich chemické reakcie;
- vysvetlí ich biologickú funkciu makromolekulových látok a na základe štruktúry;
- pochopí základné princípy a mechanizmy chemických reakcií biochemických zlúčenín;
- vie navrhnúť chemickú metódu na dôkaz chemickej štruktúry danej zlúčeniny;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie;
- v rámci biologických systémov uplatňuje chemické zmýšľanie;
- počas svojej činnosti je schopný pochopiť princíp štruktúry organických makromolekúl a vysvetliť ich biologickú funkciu;
- je otvorený k nadobudnutiu organochemických vedomostí vyššieho stupňa;
- pochopil vzájomné pôsobenia jednotlivých skupín organických zlúčenín;
- vie vysvetliť každodenné bežné biochemické problémy.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do predmetu. Predmet biochémie. Biochémia ako interdisciplinárny vedný odbor.
2. Sacharidy, ich biologický význam a delenie. Monosacharidy - Fischerove, Tollensove, Haworthove vzorce monosacharidov. oligosacharidy, polysacharidy-chemická štruktúra.
3. Jednoduché lipidy - chemická štruktúra, biologický význam. Porovnanie tukov, olejov a voskov. Zložené lipidy.
4. Zloženie biologických membrán. Transport látok cez membrány.
5. Aminokyseliny, Štruktúra a všeobecné vlastnosti aminokyselín, optická aktivita, izoelektrický bod. Rozdelenie aminokyselín. Esenciálne aminokyseliny.
6. Peptidy. Vznik a štruktúra peptidovej väzby. Biologicky významné peptidy. Proteíny - štruktúra a ich rozdelenie.
7. Enzýmy. Zloženie enzýmov, aktívne miesto enzýmu. Špecifickosť enzýmov. Mechanizmus pôsobenia enzýmov. Michaelisa – Mentenovej rovnica. Michaelisova konštanta. Inhibítory a typy inhibície.
8. Chemické deje v živých sústavách. Charakteristika, podstata a význam redoxných reakcií.
9. Krebsov cyklus – cyklus kyseliny citrónovej. Dýchačí reťazec. Oxidačná fosforylácia.
10. Metabolizmus sacharidov. Anabolizmus sacharidov – fotosyntéza, fázy fotosyntézy. Katabolizmus sacharidov – glykolýza za aeróbných a za anaeróbných podmienok.
11. Metabolizmus lipidov. Hydrolýza lipidov. Degradácia mastných kyselín. Biosyntéza mastných kyselín. Biosyntéza lipidov.
12. Kolobeh dusíka v prírode. Metabolizmus bielkovín – anabolizmus a katabolizmus bielkovín. Močovinový (ornitínový cyklus).

Odporúčaná literatúra:

Vodrážka Z. a kol. (2007) : Biochemie. - 1. vyd. - Praha : Academia, 190 s. - ISBN 978-80-200-0600-4

Šajter V., (2006) : Biofyzika, biochémia a radiológia. - 1. vyd. - Martin : OSVETA - 272 s. - ISBN 80-8063-210-3

Lásztity R. (1995): Biokémia. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 127 s. - ISBN 96 318 6565 7

Chikán Á., (2000) : Szegedi biológiai központ : Biofizika, biokémia, enzimológia, genetika, növénybiológia. - Budapest : MTA, - 56 s. - ISBN 963 508 255 x
Mandl J., Hrabák A., Mészáros Gy., (2006) : Biokémia. - 1. vyd. - Budapest : Semmelweis Kiadó, - 176 s. - ISBN 963 9656 18 6
Gasztonyi K.(1996): Élelmiszerkémia. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 96 318 7419 2
Berg J.M., Tymoczko J.L., Stryer L.(2002): Biochemistry - 5. vyd. - New York, USA : W. H. Freeman - 1100 s. - ISBN 978-0716746843.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
0.0	66.67	33.33	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. Róbert Mészáros, DSc., Mgr. Andrea Vargová, PhD., Mgr. Alexandra Hengerics Szabó, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/CH6/25	Názov predmetu: Fyzikálna chémia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Seminár bude ukončený písomnou previerkou. Previerka môže byť rozdelená podľa požiadaviek aj na dve časti počas semestra a v tomto prípade sa výsledky jednotlivých previerok spriemerujú. Podmienkou pripustenia k skúške je dosiahnutie viac než 50% dosiahnuteľných výsledkov z písomnej previerky. Ďalšie body môže študent získať za priebežne odovzdané úlohy. Skúška sa skladá z písomnej a následnej ústnej časti. Pripustenie k ústnej skúške je podmienené dosiahnutím viac než 50% bodov z písomnej časti skúšky, inak je skúška v danom termíne hodnotená ako neúspešná (Fx). Záverečné hodnotenie predmetu sa vypočíta nasledovne: $0.15 \times \% \text{ bodov za zadania} + 0.25 \times \% \text{ bodov za písomnú seminárnu previerku} + 0.6 \times \% \text{ počet bodov za skúškovú časť}$. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90hodín - 52 hodín účasť na kontaktných hodinách; 5 hodín príprava a riešenie zadaných úloh zo seminárov; 18-33 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku a skúšku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát fyzikálnej chémie;• na základe vybraných aspektov vie analyzovať základné chemické javy;• dokáže vyvodit' súvislosti medzi chemickými látkami a ich premenami, a vie vyvodit' závery pre očakávané produkty chemických reakcií;• pozná pojem ideálny plyn a ovláda zákony, ktoré sa na ne vzťahujú;• rozumie pojmom termodynamická sústava, stavové ukazovatele a stavové funkcie;• rozumie axiomatickej výstavbe rovnovážnej termodynamiky a jej dôsledkom;• pozná pojmy vnútorná energia, práca, teplo a entalpia;• pozná a rozumie štatistickej a termodynamickej definícii entropie;• rozumie pojmom Gibbsova a Helmholtzova voľná energia;	

- pozná podmienky fázovej rovnováhy v jednozložkových sústavách ako aj Gibbsov fázový zákon;
- rozumie termodynamickým základom chemických rovnováh;
- pozná základy elektrochémie, je oboznámený s typmi elektródových procesov a ich využitím v praxi;
- pozná a rozumie princípom reakčnej kinetiky.

Zručnosti:

- vie tvorivo používať metódy a techniky matematiky alebo logiky, vie špecifikovať konkrétny teoretický a praktický problém a uviesť typické základné argumenty a riešenia;
- je schopný aplikovať zákony ideálnych plynov na výpočty potrebné v praxi a vo výskume;
- získané teoretické poznatky je schopný aplikovať v rámci praktických cvičení z fyzikálnej chémie;
- dokáže vykonávať základné termochemické výpočty;
- je schopný rozlíšiť rovnovážny a nerovnovážny systém;
- dokáže predpovedať, či môže chemický proces prebehnúť spontánne;
- je schopný vykonať základné výpočty v oblasti reakčnej kinetiky riešením rýchlostných rovníc;
- dokáže uskutočniť výpočty týkajúce sa chemickej rovnováhy a rovnovážneho stavu pri rozpúšťaní;
- vie vyriešiť úlohy v oblasti elektrochémie a redoxných procesov;

Kompetentnosti:

- pri riešení základných chemických problémov a špecifických odborných problémov vie aplikovať analytické, kritické a koncepčné myslenie;
- snaží sa pracovať odborne a s využitím najnovších poznatkov;
- je ochotný prijať nové zistenia a uvedomiť si limity už existujúcich teórií;
- počas prehĺbenia svojich vedomostí sa vyznačuje tvorivým myslením a samostatnosťou, pričom dokáže samostatne vykonávať účinnú prácu;
- jeho prístup pri riešení praktických úloh z oblasti fyzikálnej chémie je aktívny a zodpovedný.

Stručná osnova predmetu:

1. Kinetická teória plynov, tlak ideálneho plynu, vnútorná energia ideálnych plynov, ekvipartičný teorém, distribúcia rýchlosti molekúl v plynoch.
2. Tepelná interakcia. Nultá hlavná veta termodynamiky. Teplotné stupnice.
3. Základy chemickej termodynamiky: systém, stavové veličiny, stavové funkcie. Energia, vnútorná energia, práca a teplo.
4. Prvá hlavná veta termodynamiky a jej využitie: objemová práca, teplo a entalpia. Tepelná kapacita/špecifické (merné) teplo.
5. Spontánne deje, štatistická a termodynamická definícia entropie. Druhá hlavná veta termodynamiky.
6. Účinnosť tepelných strojov. Smer spontánnych procesov v neizolovaných systémoch: Gibbsova a Helmholtzova voľná energia.
7. Molárna voľná entalpia. Fázové rovnováhy v jednozložkových sústavách, fázové diagramy a ich významné body. Gibbsov fázový zákon.
8. Samovoľné (spontánne) chemické reakcie, chemická rovnováha, chemický potenciál.
9. Koligatívne vlastnosti viaczložkových systémov: ebulioskopia, kryoskopia, osmóza.
10. Reakčná kinetika
11. Elektródové procesy, typy elektród. Galvanické články: batérie, akumulátory, palivové články. Elektrolýza

Odporúčaná literatúra:

Atkins P.W., (1991) : Fizikai kémia I-III. a tankönyvi feladatok megoldására. Tankönyvkiadó, ISBN 96 318 4350 5

Atkins P. W., (2002): Fizikai kémia I. Egyensúly. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 96 319 3314 8

Atkins P. W.,(2002): Fizikai kémia II. Szerkezet. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 96 319 2145 X

Atkins P.W.,(2013): Fyzikální chemie, - 1. vyd. - Praha : Vysoká škola chemicko-technologická, 2013. - 915 s. - ISBN 978-80-7080-830-6.

Čípera J., (1990): Fyzikálna chémia. Bratislava: Osveta, ISBN 80 217 0134 x

Ulický L., a kol. (1972) : Štruktúra tuhej fázy. - 1. vyd. – Bratislava, SVŠT v Bratislave- 130 s.

László K., a kol. (2012): Fizikai kémia I. Kémiai termodinamika - 2. vyd. - Typotex Kiadó, ISBN 978-963-279-473-0, dostupné na internete: https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/00/59/78/dd/1/Fizikai_K_mia_I_anim_ci_k_n_lk_l_V2.pdf

Zrínyi M. (2015): A fizikai kémia alapjai. Budapest: Semmelweis Kiadó, ISBN: 978-963-331-367-1, dostupné na internete: http://real.mtak.hu/30641/1/Fizikai_kemia_e-book.pdf

Malijevský A. (2005): Physical chemistry in brief, Institute of Chemical Technology, Prague Faculty of Chemical Engineering, dostupné na internete: <https://old.vscht.cz/fch/en/tools/breviary-online.pdf>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	66.67	33.33	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. Róbert Mészáros, DSc., Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD., Attila Kardos, PhD., Dr. habil. Imre Varga, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/CHV/25	Názov predmetu: Chemické výpočty
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra sa hodnotia odovzdané zadania študenta. Pri zadaniach sa zohľadňuje okrem riešenia úloh (max. 8 bodov) aj ich odovzdanie načas (max. 2 body). V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorého musí získať minimálne 50% bodov. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta zo zadaní a súhrnnej písomnej previerky nasledovne: $\text{Výsledná známka} = (1 \times \text{priemer \% úspešnosti na zadaniach} + 2 \times \% \text{ úspešnosti písomnej previerky}) / 3.$ Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín riešenie výpočtových úloh a iných zadaných učebných úloh; 29-44 hodín samoštúdiu a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• má praktické vedomosti zo základných chemických výpočtov, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum;• disponuje podpornými špecifickými vedomosťami z matematiky a iných prírodovedných disciplín potrebnými na uplatňovanie týchto vedomostí;• disponuje s pojmami týkajúce sa vzorcov chemických látok;• chápe podstatu interpretácií chemických rovníc;• pozná základné zákonitosti vyrovnávania chemických rovníc;• pozná a vie charakterizovať zákony plynov;• pozná a vie charakterizovať elektrochemické deje;• pozná a vie charakterizovať pojmy - zlučovacia entalpia, reakčná entalpia;• pozná termochemické zákony;• pozná a vie charakterizovať pojem elektrolytickej disociácie;	

Zručnosti:

- vie tvorivo používať schémy, modely, metódy a nástroje chémie;
- aplikuje základné chemické výpočty pre množstvo látky;
- aktívne aplikuje zákonitosti pri vyrovnávaní chemických rovníc;
- aktívne aplikuje zákonitosti pri stechiometrických výpočtoch;
- aktívne aplikuje zákony plynov v chemických výpočtoch;
- aktívne aplikuje Faradayové zákony v chemických výpočtoch;
- vie vypočítať zlučovaciú- a reakčnú entalpiu termochémických reakcií;
- aktívne aplikuje termochémické zákony v chemických výpočtoch;
- je schopný realizovať základné chemické výpočty v protolytických rovnováhach;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie;
- vie pracovať efektívne samostatne;
- má aktívny a zodpovedný prístup k splneniu úloh v rámci predmetu.

Stručná osnova predmetu:

1. Jednoduché stechiometrické výpočty.
2. Stechiometrické výpočty vyžadujúce výpočty na zloženie roztokov.
3. Výpočty množstva produktov reakcie pri nadbytku niektorého reaktanta.
4. Výpočet čistoty produktu a výťažnosť chemickej reakcie.
5. Termochémia – zlučovacia entalpia, reakčná entalpia.
6. Termochémia – termochémické zákony.
7. Zákony plynov. Ideálne plyny.
8. Rovnováhy vo vodných roztokoch – disociačný stupeň slabých elektrolytov.
9. Rovnováhy protolytických reakcií – pH, parameter charakterizujúci kyslosť a zásaditosť roztokov.
10. Rovnováhy protolytických reakcií – pH roztokov kyselín, zásad a solí.
11. Redoxné rovnováhy – závislosť elektródového potenciálu od koncentrácie.
12. Elektrochemické výpočty – Faradayové zákony.

Odporúčaná literatúra:

- Krätšmár-Šmogrovič, J. a kol., (2007): Všeobecná a anorganická chémie. Osveta, ISBN 80 806 3245 8
- Fajnor V.,(1992) Laboratórna technika, názvoslovie a chemické výpočty. Vysokoškolské skriptá, UK Bratislava, ISBN 80 223 0436 0
- Kotočová A, Valigura D.(1993): Všeobecná chémie- Návod na laboratórne cvičenia. Bratislava: STU, ISBN 80 227 0560 8
- Csányi C., (2002): Kémiai példatár és tesztgyűjtemény megoldásokkal. Budapest, ISBN 96 31 6211 2 X
- Kiss Zs., (2004): Összefoglaló feladatgyűjtemény kémiából - Megoldások. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN 963 19 5394 7
- Mayer J., (2002): Módszertani stratégiák 4. Országos Közoktatási Intézet, ISBN 9636825033
- Borissza, E., Villányi, A. & Zentai, G. (2006). Ötösöm lesz genetikából . - 5. vyd. - Budapest: Műszaki Könyvkiadó Kft., 2006. - 319 s. - ISBN 963 16 2836 1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 6					
A	B	C	D	E	FX
0.0	33.33	33.33	16.67	16.67	0.0
Vyučujúci: Mgr. Katarína Szarka, PhD., Mgr. Andrea Vargová, PhD., Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/DCH/25	Názov predmetu: Dejiny chémie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra sa hodnotia odovzdané zadania študenta. Pri zadaniach sa zohľadňuje okrem správnosti riešenia úloh, aj ich obsahová a formálna stránka, ako aj odovzдание načas. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta zo zadaní. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25-30 hodín - 13 hodín účasť na kontaktných hodinách; 12-14 hodín príprava zadaných úloh, seminárnej práce a prezentácie Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• ovláda historické a teoretické východiská príslušnej vednej disciplíny a jej medzidisciplinárne presahy a súvislosti;• ovláda chronologický prehľad najdôležitejších momentov vývoja chémie ako vedy;• prostredníctvom dejín chémie sa oboznámi so základnými zákonmi chémie a míľnikmi jej vývoja;• oboznámi sa s históriou vývoja chémie;• pozná významné postavy a výsledky rozvoja chémie;• spozná a pochopí začiatky a základy vedeckého výskumu;• pozná najdôležitejšie objavy a základné zákony, ktoré posúvajú chémiu vpred; Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• je schopný svoje vedomosti adaptovať do projektovania vyučovacej hodiny chémie;• je schopný interpretovať chémiu aj v rámci medzipredmetových vzťahov s históriou;• užitočným spôsobom aplikuje nadobudnuté vedomosti pri svojej budúcej kariéry;• vie sa zodpovedne rozhodovať a informovať o faktoch a mylných predstavách v dejinách chémie; Kompetentnosti:	

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémia;
- snaží sa porozumieť základným súvislostiam chémie;
- je schopný porozumieť a odborne a zrozumiteľne odovzdať získané vedomosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Začiatky chémie (staršia metalurgia, doba bronzová a železná), „chémia“ v starovekom Egypte.
2. Chémia v stredoveku: perzsko-arabské základy alchýmie, alchýmia v Európe.
3. Chémia 17. a 18. storočia. Flogistónová teória.
4. Významní chemici a ich prínos pre rozvoj chémie: Lavoisier, Proust, Dalton, Berzelius.
5. Základy modernej chémie a 19. storočí, objavovanie nových prvkov.
6. Zrodenie a vývoj organickej chémie; rozvoj chemického priemyslu.
7. Atómové teórie. J.J. Thomson a objav elektrónu, E. Rutherford a objav protónu, objavenie neutrónu.
8. Chémia v 20. storočí: vývoj kvantovej chémie.
9. Objav rádioaktivity a jeho význam pre ďalší rozvoj chémie.
10. Nositelia Nobelovej ceny za chémiu.

Odporúčaná literatúra:

Balázs Lóránt: A kémia története I. / - 1. vyd. - Szekszárd : Nemzeti Tankönyvkiadó RT., 1996. - 567 s. - ISBN 963 18 7183 5.

Balázs Lóránt: A kémia története II. / - 1. vyd. - Szekszárd : Nemzeti Tankönyvkiadó RT., 1996. - 1075 s. - ISBN 963 18 7343 9.

Linkešová, M., (2010): Kapitoly z histórie chémie 2. prepracované vydanie. – Trnava, Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 145s. - ISBN 978-80-8082-399-3, dostupné online: <http://katchem.truni.sk/prilohy/Kapitoly%20z%20historie%20chemie.pdf>

Cídlková, H. et al., (2011) : Historie chemie. Studijní materiál je určen pro studenty volitelného předmětu Historie chemie. Je součástí řešení projektu FR VŠ 464/2011. dostupné online: <http://www.ped.muni.cz/wchem/sm/hc/hist/default.htm>

Balázs, L., (1996): A kémia története I-II. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1075s., - ISBN 963-18-7344-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD., Mgr. Andrea Vargová, PhD., Attila Kardos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/MPC/25	Názov predmetu: Matematika pre chemikov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V rámci seminárov sa hodnotia aj domáce riešené úlohy, zároveň študent počas semestra priebežne pracuje na seminárnej práci, ktorú odovzdá na záver seminára. Absolvovanie predmetu je podmienené s úspešnosťou absolvovania priebežnej (po 40 bodov) a záverečnej písomnej previerky po 60 bodov. Účasť na záverečnej previerke je podmienená dosiahnutím aspoň 50% z bodov (min. 20 bodov) z príbežnej previerky. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z hodnotenia a súhrnnej písomnej previerky nasledovne: Výsledná známka=(0,2 x priemer % vypracovania seminárnej práce a domácich úloh + 2,8 x % úspešnosti z písomných previerok) / 3. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu:- A = 90 – 100% (90 – 100 bodov)- B = 80 – 89% (80 – 89 bodov)- C = 70 – 79% (70 – 79 bodov)- D = 60 – 69% (60 – 69 bodov)- E = 50 – 59% (50 – 59 bodov)- FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• má praktické vedomosti zo základných stredoškolských matematických výpočtov, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum;• disponuje podpornými špecifickými vedomosťami z matematiky a iných prírodovedných disciplín potrebnými na uplatňovanie týchto vedomostí;• pozná základné pojmy z algebry;• pozná definíciu a vlastnosti vektorov, vie charakterizovať lineárnu závislosť vektorov;• pozná a vie definovať matice, pozná ekvivalentné úpravy matíc;• pozná pojem determinant matice a vie vypočítať jeho hodnotu;• pozná a vie zapísať lineárnu sústavu rovníc;• pozná metódy riešenia lineárnej sústavy rovníc;• pozná a vie charakterizovať vlastnosti funkcií;• pozná pojem limity a derivácie funkcie a ich aplikáciu v chémii;	

- pozná pojem primitívnej funkcie a neurčitého integrálu a jej aplikáciu v chémii;

Zručnosti:

- pozná metódu riešenia diferenciálnej rovnice so separovanými premennými;
- aplikuje základné matematické výpočty v uvedených tematických oblastiach;
- aktívne ovláda matematický aparát pri riešení chemických úloh;
- aktívne aplikuje metódy riešenia algebraických rovníc v chémii;
- aktívne aplikuje deriváciu a integrovanie funkcií v chémii;
- je schopný realizovať základné matematické výpočty v reakčnej kinetike.

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémia;
- vie pracovať efektívne samostatne;
- má aktívny a zodpovedný prístup k splneniu úloh v rámci predmetu;

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do predmetu.
2. Úvod do algebry.
3. Vektory, lineárna závislosť vektorov.
4. Matice a determinanty.
5. Sústavy lineárnych rovníc a ich aplikácia v chémii.
6. Riešenie algebraických rovníc.
7. Úvod do matematickej analýzy.
8. Funkcie – vlastnosti funkcií a elementárne funkcie.
9. Limita a spojitosť funkcie.
10. Derivácia funkcie a využitie v chémii.
11. Primitívna funkcia a neurčitý integrál.
12. Diferenciálne rovnice.

Odporúčaná literatúra:

Valo, Dušan: Matematika pre chemikov – pracovné listy z vybraných kapitol, Fakulta prírodných vied, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2006, ISBN 80-8094-049-5, http://www.km.fpv.ukf.sk/upload_publicacie/20110913_115157_1.pdf

Krajňáková D., Míčka J., Macháčová L., (1988): Zbierka úloh z matematiky. Bratislava, Alfa, 538 s. - ISBN 0002566

Obádovics, J. Gyula: Matematika, Scolar Kiadó Budapest, 1996

Buša J., Schrötter Š. (2015): Stredoškolská matematika pre študentov FEI TU v Košiciach.

ISBN 978-80-553-2193-6, dostupné na internete: <http://people.tuke.sk/jan.busa/SM/>

Busa_Schrotter_Stredoskolska_matematika_2015.pdf

Turzík D. a kol. (2011): Základy matematiky pro bakaláře. Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. ISBN: 978-80-7080-787-3, dostupné na internete: http://147.33.74.135/knihy/uid_isbn-978-80-7080-787-3/978-80-7080-787-3.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 10

A	B	C	D	E	FX
0.0	30.0	30.0	30.0	0.0	10.0

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD., Mgr. Katarína Szarka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/OB/25	Názov predmetu: Bakalárska práca s obhajobou
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 8	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5., 6..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KCH/CHdb/BS-CH/25	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky na absolvovanie predmetu: Pri vypracovaní záverečnej práce sa študent riadi pokynmi svojho školiteľa a Smernicou rektora o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho. Odporúčaný rozsah bakalárskej práce je 30 až 40 strán (54 000 až 72 000 znakov vrátane medzier). Termín odovzdania záverečnej práce je stanovený v harmonograme príslušného akademického roka. V centrálnom registri záverečných prác sa posudzuje originalita práce. O výsledku kontroly originality sa vyhotovuje protokol o originalite záverečnej práce. Kontrola originality je nevyhnutnou podmienkou obhajoby. Súčasťou odovzdania práce je uzatvorenie licenčnej zmluvy o použití digitálnej rozmnoženiny práce medzi autorom a Slovenskou republikou v zastúpení univerzity. Záverečnú prácu posudzuje vedúci práce a oponent, ktorí vypracujú posudky podľa stanovených kritérií. Vedúci práce posudzuje najmä splnenie cieľa záverečnej práce, stupeň samostatnosti a iniciatívy študenta pri spracovaní témy, spoluprácu s vedúcim práce, logickú stavbu záverečnej práce, adekvátnosť použitých metód, metodológiu, odbornú úroveň práce, hĺbku a kvalitu spracovania témy, prínos práce, možnosť využitia výsledkov, prácu s literatúrou, relevantnosť použitých zdrojov vo vzťahu k téme a cieľu práce, formálnu stránku práce, pravopis, štylistiku a originalitu. Oponent posudzuje najmä aktuálnosť a vhodnosť témy práce, stanovenie cieľa práce a jeho naplnenie, logickú stavbu záverečnej práce, nadväznosť kapitol, ich proporcionalitu, priliehavosť a vhodnosť použitých metód, metodológiu, odbornú úroveň práce, hĺbku a kvalitu spracovania témy, prínos práce, prácu s odbornou literatúrou, formálnu stránku práce, pravopis, štylistiku a originalitu. Komisia pre štátne skúšky posúdi originalitu práce, podiel práce študenta na riešení výskumného problému, samostatnosť študenta, jeho schopnosť riešenia výskumného problému – od vyhľadávania literárnych zdrojov, stanovenia cieľov, voľby výskumnej metodiky, voľbu materiálu, cez realizáciu výskumu, jeho schopnosť vyhodnocovať výsledky, diskutovať výsledky, sumarizovať výsledky, prezentovať ich význam pre edukačný proces a pod. Hodnotí sa aj schopnosť prezentovať výsledky, vrátane zodpovedania otázok súvisiacich s týmto výskumným procesom a témou záverečnej práce, dodržiavanie časových limitov, a pod. Komisia pre štátne skúšky na neverejnom zasadnutí zhodnotí priebeh obhajoby a rozhodne o udelení klasifikácie. Pri klasifikácii komplexne posudzuje kvalitu záverečnej práce a jej	

obhajobu, s prihliadnutím na posudky a priebeh obhajoby a obhajobu hodnotí jednou spoločnou známku.

Výsledné hodnotenie môže byť rovnaké ako v posudkoch, ale môže byť aj lepšie, resp. horšie, v závislosti od priebehu obhajoby.

Výsledné hodnotenie: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%.

Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.

Rozhodnutie o výsledku obhajoby vyhlási predseda komisie verejne spolu s výsledkom teoretickej ústnej časti štátnej skúšky.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- študent pozná štruktúru vedeckej publikácie,
- študent dokáže samostatne a tvorivo využívať odborné pramene,
- študent dokáže analyzovať a hodnotiť doterajší stav riešenej problematiky vo svojom odbore,
- študent dokáže adekvátne voliť výskumné postupy a funkčne ich aplikovať;

Schopnosti:

- bakalárskou prácou sa overuje zvládnutie teoretických a praktických základov riešeného problému.
- študent má preukázať schopnosť pracovať s domácou aj zahraničnou odbornou literatúrou, vybrať z nej podstatné informácie pre svoju tému, uplatniť svoje schopnosti pri zhromažďovaní, interpretácii a spracúvaní základnej odbornej literatúry,
- študent má rozvinuté zručnosti samostatne sa vzdelávať, čo mu umožňuje pokračovať v ďalšom štúdiu,
- študent dokáže zhromažďovať a interpretovať relevantné údaje (fakty) v rámci študijného odboru a robiť informované rozhodnutia, ktoré zohľadňujú aj spoločenské, vedecké a etické aspekty,
- študent bude schopný zdôvodňovať predkladané myšlienky, ako aj kultivovane formulovať praktické závery i odporúčania,
- študent bude schopný pripraviť prezentáciu výsledkov bakalárskej práce,
- študent dokáže uplatňovať princípy vedeckej integrity a etiky;

Kompetentnosti:

- študent vie prejaviť svoju jazykovú a odbornú kultúru a vlastný postoj k odborným problémom svojho štúdia,
- študent je schopný argumentovať a metodicky uplatňovať poznatky v teoretických, alebo didaktických a metodologických súvislostiach,
- študent dokáže implementovať a syntetizovať nadobudnuté poznatky v praxi,
- študent je schopný odpovedať na otázky vedúceho a oponenta a to na požadovanej úrovni tak, aby záverečnú prácu úspešne obhájil.

Stručná osnova predmetu:

Obhajoba záverečnej práce má priebeh:

1. Prezentácia záverečnej práce študentom.
2. Prednesenie hlavných bodov z písomných posudkov vedúceho práce a oponenta.
3. Odpovedanie študenta na otázky vedúceho práce a oponenta.
4. Odborná rozprava o záverečnej práci s otázkami pre študenta.

Prezentácia záverečnej práce študentom by mala obsahovať predovšetkým tieto body:

1. Stručné zdôvodnenie výberu témy, jej aktuálnosti, praktického prínosu.
2. Objasnenie cieľov a metód použitých pri spracúvaní práce.
3. Hlavné obsahové problémy práce.
4. Závery a praktické odporúčania, ku ktorým autor práce dospel.

Pri prezentácii má študent k dispozícii vlastný exemplár záverečnej práce, prípadne elektronickú prezentáciu. Prejav prednesie samostatne, v rozsahu 10 min. Môže využiť počítačovú techniku. Záverečnú prácu má komisia pred obhajobou a počas obhajoby k dispozícii.

Odporúčaná literatúra:

Katuščák, D. Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava: Enigma, 2004. Aktuálna Smernica rektora o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho – dostupné na https://www.ujs.sk/documents/Smernica_c.2-2021o_zaverecných_pracach_.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/PC1/25	Názov predmetu: Základy laboratórnej techniky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra rieši študent v rámci predmetu praktické úlohy a spracováva protokol k danému laboratórnemu cvičeniu. Protokoly je študent povinný odovzdať do jedného týždňa po uskutočnení laboratórneho cvičenia. Pri hodnotení protokolov sa prihliada k ich obsahovej a formálnej stránke a k odovzdaniu načas. V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorej musí získať minimálne 50% bodov. Účasť na všetkých cvičeniach je povinná a len prípade odôvodnenej absencie sa nahradzuje zameškané cvičenie individuálne na konci semestra. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta z jednotlivých úloh, protokolu a písomnej previerky a výsledná známka sa vypočíta nasledovne: $\text{Výsledná známka} = (\text{priemer \% úspešnosti protokolov} + 2 \times \text{\% úspešnosti písomnej previerky}) / 3.$ Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 26 hodín teoretická príprava na laboratórne cvičenie a riešenie výpočtových úloh vyplývajúcich z laboratórneho cvičenia; 26 hodín príprava protokolov z laboratórnych cvičení, 22-42 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• má praktické vedomosti zo základnej laboratórnej techniky, bezpečných experimentálnych činností, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum;• vie charakterizovať základné laboratórne prostriedky;• vie charakterizovať základné laboratórne operácie;• vie charakterizovať základné separačné metódy; Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• má praktické zručnosti v oblasti laboratórnych činností, ktoré nadobudol v rámci povinných laboratórnych cvičení;	

- dokáže realizovať riešenia metodických, odborných a praktických problémov chémie;
- ovláda prácu so základnou laboratórnou technikou;
- vie spracovať záznamy laboratórných cvičení do protokolu;
- manipuluje efektívne a bezpečne s chemikáliami;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie;
- vie pracovať efektívne samostatne s dôrazom na dodržiavanie bezpečnostných predpisov pri práci v chemickom laboratóriu;
- má aktívny a zodpovedný prístup k splneniu úloh v rámci predmetu.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do cvičenia. Laboratórny poriadok. Ochrana a bezpečnosť pri práci v laboratóriu, hygiena práce v chemickom laboratóriu, poskytnutie prvej pomoci v prípade pracovného úrazu, požiarne ochrana.
2. Materiály používané v chemickom laboratóriu - sklo, porcelán, guma, korok, papier, kovy, zliatiny a ostatné materiály.
3. Základné laboratórne operácie – kahany a výhrevné zariadenia, zahrievanie, meranie teploty, žihanie, sušenie, chladenie.
4. Základné laboratórne operácie – váhy a meranie hmotnosti.
5. Základné laboratórne operácie – laboratórne prostriedky na meranie objemu, meranie objemu.
6. Základné laboratórne operácie – meranie hustoty, pyknometrické stanovenie hustoty.
7. Príprava roztokov – rozpúšťanie, rozpustnosť.
8. Čistiace a deliace metódy (separačné metódy) – charakteristika základných separačných metód (dekantácia, centrifugovanie, kryštalizácia, sublimácia, destilácia).
9. Separácia dekantáciou a filtráciou (klasická a pri zníženom tlaku). Kryštalizácia.
10. Oddeľovanie deliacim lievikom.
11. Destilácia pri atmosférickom tlaku a vákuová destilácia, destilácia homogénnej zmesi.
12. Tenkovrstvová chromatografia.

Odporúčaná literatúra:

- Fajnor V., a kol. (1992) : Laboratórna technika, názvoslovie a chemické výpočty. UK Bratislava, ISBN 80 223 0436 0
- Hugyivárová, M. & Szarka, K. (2015). Szervetlen kémia praktikum. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2015. 50 s. ISBN 978-80-8122-134-7.
- Gyepes, R., Katarína SZARKA, Ondrej HEGEDŰS & Róbert MÉSZÁROS. A laboratóriumi technika alapjai = Základy laboratórnej techniky Vysokoškolská učebnica pre študentov pedagogických fakúlt zameraním na aprobačný predmet chémie a/alebo biológia s vyučovacím jazykom maďarským: Tankönyv a kémia- és/vagy biológiatechnológus szakos hallgatók részére. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2021. 86 s. ISBN 978-80-8122-402-7
- Kiss Zs., (2004) : Összefoglaló feladatgyűjtemény kémiából - Megoldások. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN 963 19 5394 7
- Kotočová A., Valigura D., (1993) : Všeobecná chémie - Návodý na laboratórne cvičenia. Bratislava STU, ISBN 80 227 0560 8
- Sík J., (1992): Kémiai számítások képletgyűjteménye. Budapest, Műszaki Könyvkiadó, ISBN 963 10 9419 7
- Vargová, Z. a kol. (2019). Základné laboratórne cvičenia z anorganickej chémie. Košice: ŠafárikPress, 2019, ISBN 978-80-8152-794-4 (e-publikácia) (dostupné na internete: <https://unibook.upjs.sk/img/cms/2019/pf/zakladne-laboratorne-cvicenia-z-anorganickej-chemie-final.pdf>)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	B	C	D	E	FX
0.0	37.5	31.25	0.0	6.25	25.0

Vyučujúci: Mgr. Katarína Szarka, PhD., Mgr. Andrea Vargová, PhD..**Dátum poslednej zmeny:** 28.03.2025**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/PC2/25	Názov predmetu: Praktické cvičenie z anorganickej chémie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
<p>Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra rieši študent v rámci predmetu praktické úlohy a spracováva protokol k danému laboratórnemu cvičeniu. Protokoly je študent povinný odovzdať do jedného týždňa po uskutočnení laboratórneho cvičenia. Pri hodnotení protokolov sa prihliada k ich obsahovej a formálnej stránke a k odovzdaniu načas. V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorej musí získať minimálne 50% bodov. Účasť na všetkých cvičeniach je povinná a len prípade odôvodnenej absencie sa nahradzuje zameškané cvičenie individuálne na konci semestra. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta z jednotlivých úloh, protokolu a písomnej previerky a výsledná známka sa vypočíta nasledovne: Výsledná známka=(priemer % úspešnosti protokolov + 2 x % úspešnosti písomnej previerky) / 3. Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 26 hodín teoretická príprava na laboratórne cvičenie a riešenie výpočtových úloh vyplývajúcich z laboratórneho cvičenia; 26 hodín príprava protokolov z laboratórnych cvičení, 22-42 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.</p>	
<p>Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • má praktické vedomosti zo základnej laboratórnej techniky, bezpečných experimentálnych činností, vybraných chemických syntéz v oblasti anorganickej chémie, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum; • má praktické vedomosti zo základnej laboratórnej techniky, bezpečných experimentálnych činností, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum; • vie charakterizovať anorganické látky (východiskových látok, produktov) vybraných chemických syntéz; • vie charakterizovať chemický princíp vybraných chemických syntéz; </p>	

Zručnosti:

- má praktické zručnosti v oblasti laboratórnych činností, ktoré nadobudol v rámci povinných laboratórnych cvičení;
- dokáže realizovať riešenia základných metodických, pracovných postupov a praktických problémov z anorganickej chémie;
- vie realizovať základné anorganické syntézy podľa daného postupu;
- ovláda stechiometrické výpočty potrebné na výpočet množstva reaktantov resp. produktov;
- ovláda výpočet na výťažok produktu chemickej syntézy;
- dokáže výsledky svojich pozorovaní zhrnúť z chemických syntéz a spracovať záznamy laboratórnych cvičení do protokolu;
- manipuluje efektívne a bezpečne s chemikáliami.

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie;
- vie pracovať efektívne samostatne s dôrazom na dodržiavanie bezpečnostných predpisov pri práci v chemickom laboratóriu;
- má aktívny a zodpovedný prístup k splneniu úloh v rámci predmetu.

Stručná osnova predmetu:

1. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci v chemickom laboratóriu. Laboratórny poriadok.
2. Príprava prvkov – (za laboratórnym podmienok) v plynnom skupenstve.
3. Príprava prvkov – (za laboratórnym podmienok) v pevnom skupenstve.
4. Príprava oxidov.
5. Príprava kyselín.
6. Príprava hydroxidov.
7. Príprava solí – chloridy.
8. Príprava solí – uhličitany.
9. Zistenie hmotnostného zlomku vody v hydrátov solí.
10. Príprava solí – podvojných soli.
11. Príprava koordinačných zlúčenín.

Odporúčaná literatúra:

Fajnor V., (1992): Laboratórna technika, názvoslovie a chemické výpočty. Vysokoškolské skriptá, UK Bratislava, ISBN 80 223 0436 0

Hugyivárová, M. & Szarka, K. (2015). Szervetlen kémia praktikum. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2015. 50 s. ISBN 978-80-8122-134-7.

Gyepes, R., Katarína SZARKA, Ondrej HEGEDŰS & Róbert MÉSZÁROS. A laboratóriumi technika alapjai = Základy laboratórnej techniky Vysokoškolská učebnica pre študentov pedagogických fakúlt zameraním na aprobačný predmet chémia a/alebo biológia s vyučovacím jazykom maďarským: Tankönyv a kémia- és/vagy biológiatanár szakos hallgatók részére. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2021. 86 s. ISBN 978-80-8122-402-7

Kotočová A., Valigura D., (1993): Všeobecná chémia- Návody na laboratórne cvičenia. Bratislava, Slovenská technická univerzita, ISBN 80 227 0560 8

Sík J., (1992): Kémiai számítások képletgyűjteménye. Budapest, Műszaki Könyvkiadó, ISBN 963 10 9419 7

Kiss Zs., (2004): Összefoglaló feladatgyűjtemény – Kémiából – Megoldások. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN 963 19 5394 7

Vargová, Z. a kol. (2019). Základné laboratórne cvičenia z anorganickej chémie. Košice:

ŠafárikPress, 2019, ISBN 978-80-8152-794-4 (e-publikácia) (dostupné na internete: <https://>

unibook.upjs.sk/img/cms/2019/pf/zakladne-laboratorne-cvicenia-z-anorganickej-chemie-final.pdf)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 9

A	B	C	D	E	FX
0.0	22.22	11.11	22.22	11.11	33.33

Vyučujúci: Mgr. Katarína Szarka, PhD., Mgr. Andrea Vargová, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujns.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujns.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujns.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/PC3/25	Názov predmetu: Praktické cvičenie z analytickej chémie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra rieši študent v rámci predmetu praktické úlohy a spracováva protokol k danému laboratórnemu cvičeniu. Protokoly je študent povinný odovzdať do jedného týždňa po uskutočnení laboratórneho cvičenia. Pri hodnotení protokolov sa prihliada k ich obsahovej a formálnej stránke a k odovzdaniu načas. V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorej musí získať minimálne 50% bodov. Účasť na všetkých cvičeniach je povinná a len prípade odôvodnenej absencie sa nahradzuje zameškané cvičenie individuálne na konci semestra. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta z jednotlivých úloh, protokolu a písomnej previerky a výsledná známka sa vypočíta nasledovne: $\text{Výsledná známka} = (\text{priemer \% úspešnosti protokolov} + 2 \times \text{\% úspešnosti písomnej previerky}) / 3.$ Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 26 hodín teoretická príprava na laboratórne cvičenie a riešenie výpočtových úloh vyplývajúcich z laboratórneho cvičenia; 26 hodín príprava protokolov z laboratórnych cvičení, 22-42 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• má praktické vedomosti zo základnej laboratórnej techniky, bezpečných experimentálnych činností v oblasti analytickej chémie, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum;• dokáže identifikovať základný pojmový a kategoriálny aparát analytickej chémie;• ovláda obsluhu základných zariadení, pozná laboratórne pomôcky a ďalšie laboratórne potreby využiteľné v laboratórnej analytickej praxi;• ovláda základné analytické metódy, a má praktické skúsenosti s ich výkonom a s používaním základnej laboratórnej techniky, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum; Zručnosti:	

- dokáže realizovať riešenia metodických, odborných a praktických problémov chémie;
- má praktické zručnosti v oblasti laboratórnych činností, ktoré nadobudol v rámci povinných laboratórnych cvičení;
- je schopný vykonávať základné analytické metódy spojené s analýzou menej zložitých matric;
- je schopný plánovať, vykonávať a hodnotiť základné úlohy a výsledky chemickej analýzy;
- je schopný získať vedomosti z absolvovaného predmetu dostatočne vysvetliť a systematicky používať vo svojej budúcej pedagogickej praxi;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri riešení odborných chemických problémov v meniacom sa prostredí, plánovaním svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie;
- má schopnosť vhodne a profesionálne prezentovať vlastné stanoviská;
- vie komplexne analyzovať základné chemické javy v oblasti analytickej chémie;
- pri riešení špecifických odborných problémov vie navrhnúť riešenia odborných problémov v oblasti analytického, kritického a koncepčného myslenia;
- dokáže prakticky a bezpečne realizovať jednoduché analytické metódy pre prípady analýz rôznych vzoriek;
- je schopný viesť navrhovať jednoduché laboratórne skúšky a cvičenia.

Stručná osnova predmetu:

1. Klasický spôsob delenia kationov a aniónov. Dôkazové reakcie kationov I., II. a III. skupiny.
2. Dôkazové reakcie IV. a V. skupiny. Delenie kationov I. a II. skupiny.
3. Delenie kationov III. a IV. skupiny. Dôkazové reakcie aniónov.
4. Využitie klasického spôsobu delenia kationov na oddelenie kationov v neznámej vzorke.
5. Úvod do odmernej analýzy. Štandardizácia odmerných roztokov v odmernej analýze.
6. Alkalimetrické stanovenie slabých kyselín. Stanovenie obsahu kyseliny octovej v octe.
7. Acidimetria. Stanovenie alkality hydroxidu sodného.
8. Komplexometria. Chelatometrické stanovenie tvrdosti vody.
9. Nepriame chelatometrické stanovenia. Nepriame stanovenie síranov.
10. Spätné chelatometrické stanovenia. Stanovenie hliníka.
11. Zrážacie titrácie. Argentometria. Stanovenie chloridov podľa Mohra.
12. Oxidačno-redukčné titrácie. Manganometria. Stanovenie obsahu železa vo vzorke.
13. Oxidačno-redukčné titrácie. Bromatometria. Stanovenie arzénu.

Odporúčaná literatúra:

- Orosz Gy.,(1998): Szerves kémiai praktikum. Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 96 318 8408 2
- Karlíček R., a kol. (2009): Analytická chemie pro farmaceuty. Karolinum, ISBN 97 8802 46 1453 3
- Barcza L., (2006): A mennyiségi kémiai analízis gyakorlati kézikönyve. Medicina Kiadó, ISBN: 963 2429 61 3
- Barcza L., (2007): Kvantitatív analitikai kémia. Budapest, Semmelweis Kiadó, ISBN 978 963 9656 73 4.
- Barcza L., Buvári Á., (2009): A minőségi kémiai analízis. Medicina Könyvkiadó, ISBN 978 9 6 322 6186 7
- Pokol Gy., a kol. (2011): Analitikai kémia: Egyetemi tananyag. Typotex Kiadó, ISBN 978-963-279-466-2, dostupné na internete: http://oktatas.ch.bme.hu/oktatas/konyvek/anal/AnalKemBSc/Analitikai_kemia.pdf
- Paveleková I. (2010): Analytická chemia pre študentov pedagogických fakúlt. ISBN 978-80-8082-388-7, dostupné na internete: <https://pdf.truni.sk/download?e-skripta/analchem.pdf>

Křížek M., Šíma J. (2015): Analytická chemie. Katedra analytické chemie Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy Praha, ISBN: 978-80-7394-486-5, dostupné na internete: http://kch.zf.jcu.cz/vyuka/download/Analyticka_chemie_komplet.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	B	C	D	E	FX
66.67	0.0	16.67	16.67	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Alexandra Hengerics Szabó, PhD., Attila Kardos, PhD., Mgr. Andrea Vargová, PhD., doc. RNDr. Róbert Gyepes, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/PC4/25	Názov predmetu: Praktické cvičenie z organickej chémie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra rieši študent v rámci predmetu praktické úlohy a spracováva protokol k danému laboratórnemu cvičeniu. Protokoly je študent povinný odovzdať do jedného týždňa po uskutočnení laboratórneho cvičenia. Pri hodnotení protokolov sa prihliada k ich obsahovej a formálnej stránke a k odovzdaniu načas. V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorej musí získať minimálne 50% bodov. Účasť na všetkých cvičeniach je povinná a len prípade odôvodnenej absencie sa nahradzuje zameškané cvičenie individuálne na konci semestra. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta z jednotlivých úloh, protokolu a písomnej previerky a výsledná známka sa vypočíta nasledovne: $\text{Výsledná známka} = (\text{priemer \% úspešnosti protokolov} + 2 \times \text{\% úspešnosti písomnej previerky}) / 3.$ Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 26 hodín teoretická príprava na laboratórne cvičenie a riešenie výpočtových úloh vyplývajúcich z laboratórneho cvičenia; 26 hodín príprava protokolov z laboratórnych cvičení, 22-42 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• má praktické vedomosti zo základnej laboratórnej techniky, bezpečných experimentálnych činností, chemickej syntézy v oblasti organickej chémie, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum;• vie charakterizovať organické látky (východiskové látky, produkty) vybraných chemických syntéz;• vie charakterizovať chemický princíp vybraných chemických syntéz;• má rozšírené vedomosti o výbere zlúčenín i príslušnej metodiky pri organických syntézach;	

• ovláda obsluhu základných zariadení, pozná laboratórne pomôcky a ďalšie laboratórne potreby využiteľné v laboratórnej praxi organickej chémie;

Zručnosti:

- má praktické zručnosti v oblasti laboratórných činností, ktoré nadobudol v rámci povinných laboratórných cvičení;
- dokáže realizovať riešenia základných metodických, pracovných postupov a praktických problémov z organickej chémie;
- vie realizovať základné anorganické syntézy podľa daného postupu;
- má praktické skúsenosti s výkonom organických syntéz a s používaním základnej laboratórnej techniky, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum;
- je schopný získať vedomosti z absolvovaného predmetu dostatočne vysvetliť a systematicky používať vo svojej budúcej pedagogickej praxi;
- výsledky svojich pozorovaní z chemických syntéz zhrnúť a spracovať záznamy laboratórných cvičení do protokolu;
- manipuluje efektívne a bezpečne s chemikáliami;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie;
- vie pracovať efektívne samostatne s dôrazom na dodržiavanie bezpečnostných predpisov pri práci v chemickom laboratóriu;
- má aktívny a zodpovedný prístup k splneniu úloh v rámci predmetu.

Stručná osnova predmetu:

1. Školenie k bezpečnosti pri práci. Protipožiarna ochrana. Prvá pomoc.
2. Správna manipulácia s laboratórnym náradím. Manipulácia s organickými chemikáliami. Osobitosť organických syntéz.
3. Laboratórne práce – syntézy sú zamerané na prípravu organických zlúčenín a rôzne typy chemických reakcií:
 - príprava uhlíkovodíkov a derivátov uhlíkovodíkov
 - dôkazové reakcie funkčných skupín organických zlúčenín
 - halogenácia, nitrácia, acylácia
 - oxidácia, redukcia
 - esterifikácia

Odporúčaná literatúra:

- Orosz, Gy.,(1998): Szerves kémiai praktikum. Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 96 318 8408 2
- Večeřa, M. a kol. (1975) : Chemické tabulky organických sloučenin. 1. vyd. - Praha : Nakladatelství technické literatury, 888 s.
- Hornýánszky, G. a kol. (2011): Szerves kémiai praktikum. Typotex Kiadó. ISBN 978-963-279-482-2, dostupné na internete: <https://dtk.tankonyvtar.hu/handle/123456789/7659>
- Felföldi, K.: Szerves kémiai laboratóriumai alapszakorlatok. dostupné na internete: http://www.staff.u-szeged.hu/~frank/education/Szerves_kemiai_lab_gyak_jegyzet.pdf
- Miklós, E. (2013): Szerves kémia laboratóriumai gyakorlatok. Sapiientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem műszaki és Társadalomtudományi kar, Élelmiszer-tudományi Tanszék. dostupné na internete: <http://www.em.sapiientia.siculorum.ro/pdf/oktatasi%20segedanyagok/05%20Szerves%20kemia%20laboratoriumai%20gyakorlatok/01%20szerves%20kemia%20%20laboratoriumai%20gyakorlatok.pdf>
- Antus, S., Mátyus, P., (2010) : Szerves kémia I. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 978 963 195 716 7
- Balogh, Á., (1990): Szerves kémia. Budapest, Tankönyvkiadó, ISBN 96 318 2741 0

Halmos, I., (1992): Szerves kémia. Budapest, Műszaki Könyvkiadó, ISBN 96 310 9743 9
Mc Murry, J., (2007) : Organická chemie, ISBN 987-80-7080-637-1
Svoboda, J., (2013) : Organická chemie - 1. vyd. – Praha, Vysoká škola chemicko-technologická - 310 s, ISBN 978-80-7080-561-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
33.33	0.0	0.0	33.33	33.33	0.0

Vyučujúci: Mgr. Andrea Vargová, PhD., Mgr. Alexandra Hengerics Szabó, PhD., Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/PC5/25	Názov predmetu: Praktické cvičenie z biochémie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra rieši študent v rámci predmetu praktické úlohy a spracováva protokol k danému laboratórnemu cvičeniu. Protokoly je študent povinný odovzdať do jedného týždňa po uskutočnení laboratórneho cvičenia. Pri hodnotení protokolov sa prihliada k ich obsahovej a formálnej stránke a k odovzdaniu načas. V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorej musí získať minimálne 50% bodov. Účasť na všetkých cvičeniach je povinná a len prípade odôvodnenej absencie sa nahrádza zameškané cvičenie individuálne na konci semestra. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta z jednotlivých úloh, protokolu a písomnej previerky a výsledná známka sa vypočíta nasledovne: $\text{Výsledná známka} = (\text{priemer \% úspešnosti protokolov} + 2 \times \text{\% úspešnosti písomnej previerky}) / 3.$ Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 26 hodín teoretická príprava na laboratórne cvičenie a riešenie výpočtových úloh vyplývajúcich z laboratórneho cvičenia; 26 hodín príprava protokolov z laboratórnych cvičení, 22-42 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• má praktické vedomosti zo základnej laboratórnej techniky, bezpečných experimentálnych činností v oblasti biochémie, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum;• dokáže identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát laboratórnych experimentálnych prác biochemických analýz;• ovláda obsluhu základných zariadení, pozná laboratórne pomôcky a ďalšie laboratórne potreby využiteľné v laboratórnej praxi;• má praktické vedomosti z experimentálnych činností, biochemickej analýzy, ktoré nadobudol v rámci povinných laboratórnych cvičení a ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum;	

Zručnosti:

- dokáže realizovať riešenia metodických, odborných a praktických problémov chémie;
- má praktické zručnosti v oblasti laboratórných činností, ktoré nadobudol v rámci povinných laboratórných cvičení;
- je schopný získať teoretické znalosti z oblasti biochémie využívať v praktických laboratórných činnostiach súvisiacich s absolvovaným predmetom;
- je schopný získať vedomosti z absolvovaného predmetu dostatočne vysvetliť a systematicky používať vo svojej budúcej pedagogickej praxi;
- je schopný správne zostaviť, nezávisle vyhľadávať a hodnotiť primerané používanie experimentálnych metód pre svoju prax;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri riešení odborných chemických problémov v meniacom sa prostredí, plánovaním svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie;
- vie pracovať efektívne a samostatne;
- má schopnosť vhodne a profesionálne prezentovať vlastné stanoviská;
- vie komplexne analyzovať základné biochemické javy v oblasti laboratórných experimentoch;
- pri riešení špecifických odborných problémov vie navrhnúť riešenia odborných problémov v oblasti analytického, kritického a koncepčného myslenia;
- dokáže prakticky a bezpečne realizovať jednoduché analytické metódy pre prípady analýz rôznych vzoriek;
- je schopný viesť navrhovať jednoduché laboratórne skúšky a cvičenia.

Stručná osnova predmetu:

1. Bezpečnosť pri práci. Protipožiarna ochrana. Prvá pomoc.
2. Obsah vody a sušiny – Vážkové stanovenie sušiny a vlhkosti v biologických vzorkách.
3. Sacharidy – Hydrolýza niektorých sacharidov.
4. Stanovenie redukujúcich cukrov spektrofotometricky.
5. Aminokyseliny – chromatografické delenie zmesi aminokyselín na tenkých vrstvách.
6. Bielkoviny- Stanovenie izoelektrického bodu bielkovín.
7. Prírodné farbivá - izolácia listových farieb.
8. Sledovanie antioxidačnej aktivity ovocia a zeleniny.
9. Vitamíny – semikvantitatívne stanovenie kyseliny askorbovej.
10. Kvalitatívne a semikvantitatívne stanovenie vybraných parametrov v moči.
11. Stanovenie kreatinínu v moči spektrofotometricky.

Odporúčaná literatúra:

Görbe A. et al. (2011): Biokémiai gyakorlatok . - 1. vyd. - Budapest : Medicina Könyvkiadó Zrt., - 95 s. - ISBN 978 963 226 320 5.

Sedlák E. a kol. (2020): Praktické cvičenia z biochémie. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Prírodovedecká fakulta, Katedra biochémie. ISBN: 978-80-8152-902-3 (e-publikácia), dostupné na internete: <https://unibook.upjs.sk/img/cms/2020/pf/prakticke-cvicenia-z-biochemie-.pdf>

Vodrážka Z. a kol. (2007) : Biochemie. - 1. vyd. - Praha : Academia, 190 s. - ISBN 978-80-200-0600-4

Šajter V., (2006) : Biofyzika, biochémia a radiológia. - 1. vyd. - Martin : OSVETA - 272 s. - ISBN 80-8063-210-3

Lásztity R. (1995): Biokémia. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 127 s. - ISBN 96 318 6565 7

Chikán Á., (2000) : Szegedi biológiai központ : Biofyzika, biokémia, enzimológia, genetika, növénybiológia. - Budapest : MTA, - 56 s. - ISBN 963 508 255 x

Mandl J., Hrabák A., Mészáros Gy., (2006) : Biokémia. - 1. vyd. - Budapest : Semmelweis Kiadó, - 176 s. - ISBN 963 9656 18 6
Gasztonyi K.(1996): Élelmiszerkémia. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 96 318 7419 2
Berg J.M., Tymoczko J.L., Stryer L.(2002): Biochemistry - 5. vyd. - New York, USA : W. H. Freeman - 1100 s. - ISBN 978-0716746843.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
33.33	33.33	33.33	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Andrea Vargová, PhD., Mgr. Alexandra Hengerics Szabó, PhD., prof. Róbert Mészáros, DSc..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/PC6/25	Názov predmetu: Praktické cvičenie z fyzikálnej chémie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra rieši študent v rámci predmetu praktické úlohy a spracováva protokol k danému laboratórnemu cvičeniu. Protokoly je študent povinný odovzdať do jedného týždňa po uskutočnení laboratórneho cvičenia. Pri hodnotení protokolov sa prihliada k ich obsahovej a formálnej stránke a k odovzdaniu načas. Účasť na všetkých cvičeniach je povinná a len prípade odôvodnenej absencie sa nahradzuje zameškané cvičenie individuálne na konci semestra. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta z jednotlivých praktických úloh a vypracovaných protokolov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25-30 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách, v rámci ktorých vypracuje aj protokoly z laboratórnych cvičení. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• má praktické vedomosti zo základnej laboratórnej techniky a experimentálnych metód fyzikálnej chémie, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum;• osvojil si možnosti merania rýchlostí chemických reakcií;• pozná a vie rutinne využívať základné techniky fyzikálnej chémie (spektrofotometer, kombinovaná pH elektróda, konduktometer a plameňový fotometer);• pozná experimentálne metódy slúžiace na charakterizáciu acidobázickej rovnováhy a rovnováhy pri rozpúšťaní;• pozná experimentálne techniky využívané na charakterizáciu rovnovážneho stavu pri adsorpcii a tvorbe micel; Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• dokáže realizovať riešenia metodických, odborných a praktických problémov chémie;	

- má praktické zručnosti v oblasti laboratórných činností, ktoré nadobudol v rámci povinných laboratórných cvičení;
- je schopný samostatne vyhodnotiť experimentálne získané výsledky prostredníctvom vypracovania tabuliek a zostrojenia grafov;
- je schopný vypracovať plán na realizáciu experimentu, slúžiaceho na skúmanie doposiaľ nepopísaného fyzikálno-chemického javu;
- je schopný splňať čiastkové úlohy, a byť súčasťou tímovej práce;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémia;
- vie pracovať efektívne a samostatne;
- snaží sa o bezpečné vykonávanie laboratórnej práce, a upozorňuje ostatných na dodržanie základných pravidiel bezpečnej laboratórnej práce;
- je otvorený vývoju nových experimentálnych techník;
- snaží sa vykonávať experimentálnu činnosť odborne a reprodukovateľne, a je schopný samostatne vykonávať prácu v laboratóriu;
- má aktívny a zodpovedný prístup pri praktickom riešení problematik v oblasti fyzikálnej chémie.

Stručná osnova predmetu:

1. Oboznámenie sa s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v chemickom laboratóriu, s laboratórnym poriadkom.
2. Metódy merania rýchlosti chemických reakcií.
3. Vedenie elektrického prúdu vo vodných roztokoch. Konduktometria.
4. Stanovenie kritickej micelárnej koncentrácie iónových povrchovo aktívnych látok využitím konduktometrických titrácií.
5. Chemické rovnováhy – sledovanie faktorov ovplyvňujúcich rovnováhu (zmena koncentrácií východiskových látok a produktov).
6. Rovnováha pri rozpúšťaní, stanovenie súčinnu rozpustnosti.
7. Acidobázická rovnováha. Stanovenie disociačnej konštanty slabej kyseliny pomocou kombinovanej pH elektródy.
8. Adsorpčná rovnováha. Stanovenie adsorpčnej izotermy farbív na rozhraní tuhej fázy a roztoku.
9. Elektrochemické experimenty a rovnovážna konštantá redoxných procesov.

Odporúčaná literatúra:

Morovská Turoňová a kol. (2020): Praktické cvičenia z fyzikálnej chémie. Ústav chemických vied, Prírodovedecká fakulta UPJŠ v Košiciach. ISBN: 978-80-8152-935-1 (e-publikácia), dostupné na internete: <https://unibook.upjs.sk/img/cms/2020/pf/prakticke-cvicenia-z-fyzikalnej-chemie.pdf>

Varga Imre – Kardos Attila – Juhász György – Mészáros Róbert: Az egyensúlyi termodinamika alapjai tanár szakos hallgatóknak és tanároknak. Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Komárom, 2022, 114 old. ISBN 978-80-8122-419-5.

Ósz K., Bényei A. (2010): Fizikai kémia laboratóriumai gyakorlat II. Debreceni Egyetemi Kiadó. ISBN: 978 963 473 317 1, dostupné na internete: https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/01/61/75/dd/1/fizkemia_labgyak_2k_beliv.pdf

Szilágyi A. a kol. (2011): Fizikai kémia laboratóriumai gyakorlatok. Typotex Kiadó. ISBN: 978-963-279-474-7, dostupné na internete: <http://docplayer.hu/110135650-Fizikai-kemia-laboratoriumai-gyakorlatok.html>

Atkins P.W., (1991) : Fizikai kémia I-III. a tankönyvi feladatok megoldására. Tankönyvkiadó, ISBN 96 318 4350 5

Atkins P. W., (2002): Fizikai kémia I. Egyensúly. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 96 319 3314 8

Atkins P. W.,(2002): Fizikai kémia II. Szerkezet. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 96 319 2145 X

Atkins P.W.,(2013): Fyzikální chemie, - 1. vyd. - Praha : Vysoká škola chemicko-technologická, 2013. - 915 s. - ISBN 978-80-7080-830-6.

Čípera J., (1990): Fyzikálna chémia. Bratislava: Osveta, ISBN 80 217 0134 x

Ulický L., a kol. (1972) : Štruktúra tuhej fázy. - 1. vyd. – Bratislava, SVŠT v Bratislave- 130 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Attila Kardos, PhD., prof. Róbert Mészáros, DSc., Dr. habil. Imre Varga, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/RCU/25	Názov predmetu: Riešenie chemických úloh
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra sa hodnotia odovzdané zadania študenta. Pri zadaniach sa zohľadňuje okrem správnosti riešenia úloh (max. 8 bodov) aj ich odovzdanie načas (max. 2 body). V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorého musí získať minimálne 50% bodov. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta zo zadaní a súhrnnej písomnej previerky. Výsledná známka sa vypočíta zo získaných bodov nasledovne: $\text{Výsledná známka} = (1 \times \text{priemer \% úspešnosti na zadaniach} + 2 \times \% \text{ úspešnosti písomnej previerky}) / 3$ Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín riešenie výpočtových úloh a iných zadaných učebných úloh; 29-44 hodín samoštúdiu a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• má praktické vedomosti zo základných chemických výpočtov, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum;• disponuje podpornými špecifickými vedomosťami z matematiky a iných prírodovedných disciplín potrebnými na uplatňovanie týchto vedomostí;• disponuje s pojmami týkajúce sa vzorcov chemických látok;• chápe podstatu interpretácií chemických rovníc;• pozná základné zákonitosti vyrovnávania chemických rovníc;• pozná a vie charakterizovať zákony plynov;• pozná a vie charakterizovať elektrochemické deje;• pozná a vie charakterizovať pojmy - zlučovacia entalpia, reakčná entalpia;• pozná termochemické zákony;• pozná a vie charakterizovať pojem elektrolytickej disociácie;	

Zručnosti:

- vie tvorivo používať schémy, modely, metódy a nástroje chémie;
- aplikuje základné chemické výpočty pre množstvo látky;
- aktívne aplikuje zákonitosti pri vyrovnávaní chemických rovníc;
- aktívne aplikuje zákonitosti pri stechiometrických výpočtoch;
- aktívne aplikuje zákony plynov v chemických výpočtoch;
- aktívne aplikuje Faradayove zákony v chemických výpočtoch;
- vie vypočítať zlučovaciú- a reakčnú entalpiu termochémických reakcií;
- aktívne aplikuje termochémické zákony v chemických výpočtoch;
- je schopný realizovať základné chemické výpočty v protolytických rovnováhach;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie;
- vie pracovať efektívne samostatne;
- má aktívny a zodpovedný prístup k splneniu úloh v rámci predmetu.

Stručná osnova predmetu:

1. Klasické úlohy z oblasti stechiometrie.
2. Problémové úlohy z oblasti stechiometrie.
3. Problémové úlohy na zistenie reaktantu v nadbytku.
4. Problémové úlohy na stanovenie čistoty produktu a výťažnosť chemickej reakcie.
5. Riešenie úloh z oblasti termochémie.
6. Termochémia – termochémické zákony.
7. Riešenie úloh na zákony plynov, stavovej rovnice.
8. Riešenie úloh protolytických reakcií.
9. Problémové úlohy – stanovenie kyslosti a zásaditosti roztokov.
10. Riešenie úlohy z oblasti protolytických rovnováh.
11. Riešenie úlohy z oblasti redoxných rovnováh.
12. Riešenie úloh z elektrochémie.

Odporúčaná literatúra:

Krätsmár-Šmogrovič, J. a kol., (2007): Všeobecná a anorganická chémie. Osveta, ISBN 80 806 3245 8

Fajnor V.,(1992) Laboratórna technika, názvoslovie a chemické výpočty. Vysokoškolské skriptá, UK Bratislava, ISBN 80 223 0436 0

Kotočová A, Valigura D.(1993): Všeobecná chémie- Návod na laboratórne cvičenia. Bratislava: STU, ISBN 80 227 0560 8

Csányi C., (2002): Kémiai példatár és tesztgyűjtemény megoldásokkal. Budapest, ISBN 96 31 6211 2 X

Kiss Zs., (2004): Összefoglaló feladatgyűjtemény kémiából - Megoldások. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN 963 19 5394 7

Mayer J., (2002): Módszertani stratégiák 4. Országos Közoktatási Intézet, ISBN 9636825033

Borissza, E., Villányi, A. & Zentai, G. (2006). Ötösöm lesz genetikából . - 5. vyd. - Budapest: Műszaki Könyvkiadó Kft., 2006. - 319 s. - ISBN 963 16 2836 1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Mgr. Katarína Szarka, PhD., Mgr. Andrea Vargová, PhD., Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/ RMO/25	Názov predmetu: Reakčné mechanizmy v organickej chémii
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
<p>Podmienky na absolvovanie predmetu:</p> <p>V priebehu semestra sa hodnotia odovzdané zadania študenta. Pri zadaniach sa zohľadňuje okrem správnosti riešenia úloh (max. 8 bodov) aj ich odovzдание načas (max. 2 body).</p> <p>V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorého musí získať minimálne 50% bodov.</p> <p>Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta zo zadaní a súhrnnej písomnej previerky nasledovne:</p> <p>Výsledná známka = $(1 \times \text{priemer \% úspešnosti na zadaniach} + 2 \times \% \text{ úspešnosti písomnej previerky}) / 3$.</p> <p>Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín</p> <p>- 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín riešenie výpočtových úloh a iných zadaných učebných úloh; 29-44 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku.</p> <p>Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu.</p> <p>K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.</p>	
<p>Výsledky vzdelávania:</p> <p>Po úspešnom absolvovaní predmetu študent</p> <p>Vedomosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie klasifikovať chemické zlúčeniny a chemické premeny, vie identifikovať chemické zloženie organických látok, vysvetliť ich štruktúru a chemické vlastnosti; • vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát organickej chémie; • vie vyvodit' súvislosti medzi chemickými látkami a ich premenami a vie vyvodit' závery pre očakávané produkty chemických reakcií; • získa základné poznatky z organickej chémie, v rámci ktorého ovláda delenie organickej chémie na základe dôležitejších funkčných skupín; • osvojí si vedomosti z organickej chémie, pomocou ktorých počas svojej práce dokáže vyriešiť vzniknuté teoretické aj praktické problémy; • pozná a vie uplatniť názvoslovie organických zlúčenín; • pozná základné štrukturálne princípy a reakcie organických zlúčenín; 	

- ovláda fyzikálne a chemické vlastnosti organických zlúčenín aj ich účinky na zdravie a životné prostredie;
- osvojí si základné princípy organickej chémie;
- rozpozná rôzne typy izomérov: konštitučnú, geometrickú (cis- a trans-) a stereo-(R/S) izomériu;
- nadobudne teoretické vedomosti, ktoré sú podmieňujúce k štúdiu a pochopeniu biochémie;

Zručnosti:

- vie komplexne analyzovať základné chemické javy v oblasti organickej chémie;
- ovláda názvoslovie organických zlúčenín, na základe ktorého vie správne napísať štruktúrne vzorce týchto látok;
- vie vysvetliť rôznorodosť ich štruktúry, stereochemiu a pozná ich chemické reakcie;
- zvláda úlohy konštitučnej, geometrickej (cis- a trans-) a stereo-(R/S) izomérie;
- pochopí základné princípy a mechanizmy chemických reakcií organických zlúčenín;
- vie navrhnúť syntézu na prípravu danej organickej zlúčeniny,
- vie navrhnúť chemickú metódu na dôkaz chemickej štruktúry danej zlúčeniny;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie;
- je odhodlaný používať chemické zmýšľanie;
- je otvorený k nadobudnutiu organochemických vedomostí vyššieho stupňa;
- pochopil vzájomné pôsobenia jednotlivých skupín organických zlúčenín.

Stručná osnova predmetu:

1. Väzby v organických zlúčeninách – polarita väzby, dipólový moment, indukčný a mezomérny efekt, konjugované π – systémy.
2. Typy chemických reakcií v organickej chémii. Zápis reakcií v organickej chémii.
3. Mechanizmus radikálovej substitúcie.
4. Mechanizmus elektrofilnej substitúcie.
5. Mechanizmus nukleofilnej substitúcie.
6. Mechanizmus elektrofilnej adície.
7. Mechanizmus nukleofilnej adície.
8. Polymerizačné reakcie.
9. Eliminačné reakcie.
10. Molekulové prešmyky.

Odporúčaná literatúra:

- Devínsky F., a kol.(2001) : Organická chémie pre farmaceutov. 1. vyd. – Bratislava, Osveta, - 750 s. ISBN 80-8063-056-9
- Antus S., Mátyus P., (2010) : Szerves kémia I. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 978 963 195 716 7
- McMurry J., (2007) : Organická chemie, ISBN 987-80-7080-637-1
- Balogh Á., (1990): Szerves kémia. Budapest, Tankönyvkiadó, ISBN 96 318 2741 0
- Halmos I., (1992): Szerves kémia. Budapest, Műszaki Könyvkiadó, ISBN 96 310 9743 9
- Kajtár M.: Változatok négy elemre - Szerves kémia 1-2. ELTE Eötvös Kiadó Kft., ISBN: 9789 6328 4113 7
- Svoboda J., (2013) : Organická chemie - 1. vyd. – Praha, Vysoká škola chemicko-technologická - 310 s, ISBN 978-80-7080-561-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Mgr. Andrea Vargová, PhD., Mgr. Alexandra Hengerics Szabó, PhD., Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/RSC/25	Názov predmetu: Repetitóriium stredoškolskej chémie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra sa hodnotia odovzdané zadania študenta. Pri zadaniach sa zohľadňuje okrem správnosti riešenia úloh (max. 8 bodov) aj ich odovzdanie načas (max. 2 body). V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorého musí získať minimálne 50% bodov. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta zo zadaní a súhrnnej písomnej previerky nasledovne: $\text{Výsledná známka} = (1 \times \text{priemer \% úspešnosti na zadaniach} + 2 \times \% \text{ úspešnosti písomnej previerky}) / 3.$ Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín riešenie výpočtových úloh a iných zadaných učebných úloh; 29-44 hodín samoštúdiu a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• disponuje uceleným systémom vedomostí stredoškolskej chémie, ktorý je potrebný k štúdiu na prípravu profesiu učiteľa chémie, ako napr.:<ul style="list-style-type: none">o vie používať odbornú terminológiu, názvoslovie;o vie definovať pojmy, veličiny, zákony;o vie vymenovať, uviesť príklady, opísať charakteristiky chemických látok, dejov a pod.; Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• disponuje uceleným systémom teoretických zručností stredoškolskej chémie, ktorý je potrebný k štúdiu na prípravu profesiu učiteľa chémie, ako napr.:<ul style="list-style-type: none">o porovnávať, klasifikovať, priradiť, zaradiť chemické látky, vlastnosti, deje, hľadať súvislosti a analyzovať ich;o poznať a vysvetľovať princípy chemických dejov a javov a na základe toho usudzovať o ich dôsledkoch, posudzovať vzťahy medzi vlastnosťami látok a priebehom chemických dejov;	

o aplikovať poznatky pri riešení chemických úloh a problémov;

- vie aplikovať a integrovať vedomosti stredoškolskej chémie do svojho štúdia na treťom stupni vzdelávania.

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie;
- vie pracovať efektívne samostatne;
- má aktívny a zodpovedný prístup k splneniu úloh v rámci predmetu.

Stručná osnova predmetu:

1. Chemické látky – delenie, charakteristika.
2. Štruktúra atómov a iónov.
3. Periodický systém prvkov.
4. Chemické názvoslovie anorganických látok.
5. Chemická väzba a štruktúra chemických látok.
6. Chemické reakcie a chemické rovnice.
7. Energetické zmeny pri chemických reakciách.
8. Chemická kinetika.
9. Chemická rovnováha.
10. Typy chemických reakcií.
11. Protolytické reakcie.
12. Redoxné reakcie.

Odporúčaná literatúra:

Csányi Cs., (2002): Kémiai példatár és tesztgyűjtemény megoldásokkal. Budapest, ISBN 96 316 2112 X

Gyorbíró K., (1994): Általános kémia. Budapest, Műszaki Könyvkiadó, ISBN 00 0255 3

Kmeťová, J., Silný, P., Medveď, M. & Vydrová, M. (2010): Chémia 1. Expol Pedagogika s.r.o., ISBN 978-80-8091-174-4. (dostupný na internete: <https://www.chemkagymtop.sk/docs/01.pdf>, cit. 31-01-2022)

Kotočová A., (1993): Všeobecná chémie. Bratislava, Slovenská technická univerzita, ISBN 80 227 0560 8

Kiss Zs., (2004): Összefoglaló feladatgyűjtemény kémiából - Megoldások. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN 963 19 5394 7

Rózsahegy M.,(1996): Érettségi felvételi feladatok. Mozaik Oktatási Stúdió, ISBN 963 697 017 3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 13

A	B	C	D	E	FX
0.0	7.69	7.69	46.15	15.38	23.08

Vyučujúci: Mgr. Andrea Vargová, PhD., Mgr. Katarína Szarka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.

György Juhász, PhD. juhaszg@ujvs.sk osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof.
Krisztián Józsa, DSc. jozsak@ujvs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/RSM/25	Názov predmetu: Repetitóriium stredoškolskej matematiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra sa hodnotia odovzdané zadania študenta. Pri zadaniach sa zohľadňuje okrem správnosti riešenia úloh (max. 8 bodov) aj ich odovzdanie načas (max. 2 body). V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorej musí získať minimálne 50% bodov. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta zo zadaní a súhrnnej písomnej previerky nasledovne: $\text{Výsledná známka} = (1 \times \text{priemer \% úspešnosti na zadaniach} + 2 \times \% \text{ úspešnosti písomnej previerky}) / 3.$ Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín riešenie výpočtových úloh a iných zadaných učebných úloh; 29-44 hodín samoštúdiu a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: disponuje základnými vedomosťami vzhľadom na matematické pojmy, vlastnosti a vzťahy potrebné k štúdiu na prípravu profesie učiteľa chémie. Zručnosti: disponuje uceleným systémom stredoškolských matematických zručností, ktoré sú potrebné k štúdiu na prípravu profesie učiteľa chémie, ako napr.: vie aplikovať matematické vzťahy pri riešení chemických úloh; upraviť reálne číslo na tvar $\pm a \cdot 10^n$, kde n je celé číslo a a číslo z intervalu $\#1-10$; doplniť kvadratický trojčlen do štvorca; upravovať mnohočlen na súčin vynímaním pred zátvorku a použitím vzťahov pre rozklady výrazov použiť pri úpravách výrazov (číselných alebo výrazov s premennými) rovnosti základné matematické vzťahy, roznásobovanie, vynímanie pred zátvorku, krátenie, úpravu zloženého zlomku na jednoduchý;	

nahradiť premennú vo výraze novým výrazom;
 vyjadriť neznámu zo vzorca;
 zapísať vzťahy (v jednoduchom texte) pomocou premenných, čísel, rovností a nerovností;
 nájsť všetky riešenia lineárnej rovnice $ax + b = 0$ a kvadratickej rovnice $ax^2 + bx + c = 0$;
 riešiť kontextové (chemické) úlohy vedúce k rovniciam a nerovniciam a interpretovať získané riešenia v jazyku pôvodného zadania;
 nájsť všetky riešenia, resp. všetky riešenia ležiace v danom intervale I (ak sa nedá presne, tak približne pomocou kalkulačky) rovnice $f(x) = A$, kde $A \in \mathbb{R}$ a f je funkcia - xa , bx , $\log x$ ($a \in \mathbb{Q}$, b je kladné číslo rôzne od 1);
 nájsť všetky riešenia sústavy 2 rovníc s 2 neznámymi;
 nájsť množinu všetkých riešení nerovnice $f(x) \# L$, kde L je reálne číslo, $\#$ je jeden zo znakov nerovnosti $<$, \leq , \geq , $>$, f je niektorá z funkcií $(ax + b)^\alpha$, bx , $\log b x$, $x - a$, resp. množinu všetkých riešení tejto nerovnice ležiacich v danom intervale;
 na približný výpočet číselných výrazov a hodnôt funkcií (vrátane kalkulačky), pričom vie upravovať číselné výrazy na tvar vhodný pre výpočet na kalkulačke, $(\log a x)$ a zvoliť vhodný postup pre získanie najpresnejšieho výsledku;
 vie zaznačiť známou veľkosť funkčnej hodnoty do grafu funkcie;
 z daného grafu funkcie vie:
 určiť s dostatočnou presnosťou funkčnú hodnotu v danom bode,
 určiť extrémny a lokálne extrémny,
 určiť intervaly, na ktorých rastie(klesá),
 zistiť, či je zdola (zhora) ohraničená.
 nájsť pre dané hodnoty nezávislých premenných hodnotu závisle premennej, ak je vzťah medzi závislou a jednou alebo dvoma nezávislými premennými opísaný vzorcom alebo tabuľkou;
 nájsť definičný obor danej funkcie, resp. rozhodnúť, či dané číslo patrí do definičného oboru danej funkcie;
 rozhodnúť, či dané číslo patrí do oboru hodnôt danej funkcie;
 nájsť funkčnú hodnotu funkcie v danom bode, určiť jej priesečníky so súradnicovými osami;
 nájsť priesečníky grafov dvoch funkcií;
 charakterizuje vlastnosti konštantnej funkcie a funkcií $ax + b$, $ax^2 + bx + c$, xa , ax , $\log a x$;
 načrtnúť graf inverznej funkcie f^{-1} , ak pozná graf prostej funkcie f ;
 nájsť inverzné funkcie k funkciám $ax + b$, $ax^2 + bx + c$, xa , ax , $\log a x$.

Kompetentnosti:
 vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémia;
 vie pracovať efektívne samostatne;
 má aktívny a zodpovedný prístup k splneniu úloh v rámci predmetu.

Stručná osnova predmetu:

1. Čísla, premenné a výrazy.
2. Úprava algebraických výrazov.
3. Riešenie rovníc, nerovnic a ich sústavy typu $ax + b$, $ax^2 + bx + c$, xa , ax , $\log a x$.
4. Vybrané elementárne funkcie a charakteristika ich vlastností.

Odporúčaná literatúra:

Czondi, J., Kassay, I. & Szabó, B. (1997). Fogalmak, definíciók, tételek középiskolásoknak és főiskolásoknak. Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, 1997. - 314 s. - ISBN 963 18 7778 7.
 Parížek, B. (1978). Matematické úlohy na prijímacie skúšky na vysoké školy. Debrecen : KLTE BTK H, 1978. - 240 s. - ISBN 0002313.

Czeglédy, I. Matematika : Előkészítő feladatok az érettségéhez és az egyetemi-főiskolai felvételihez. - 1. vyd. - 186 s.
 Blázsovics, J. (2000). Matematika - Ennyit KELLene tudnod. Akkord, 2000. - 416. - ISBN 963 780 371 8.
 Hajnal, I. (2004). Matematika 11. a gimnáziumok számára. - 2. vyd. - Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004. - 224 s. - ISBN 963 19 4884 6.
 Hajnal, I. et al.(2004). Matematika 12. : a gimnáziumok számára - 1. vyd. - Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004. - 230 s. - ISBN 963 19 3919 7.
 Hajnal, I. (2001). Matematika 9. a gimnáziumok számára. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2001. - 295 s. - ISBN 9631948765.
 Smida, J. (1985). Matematika a gimnázium 1. osztálya számára. - 1. vyd. - Bratislava : SPN, 1985. - 339 s.
 Buša,J. – Schrötter, Š. (2015). Stredoškolská matematika. Košice: FEI TU. ISBN 978-80-553-2193-6 (dostupný na internete:
http://people.tuke.sk/jan.busa/SM/Busa_Schrotter_Stredoskolska_matematika_2015.pdf, cit.: 31-01-2022)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD., Mgr. Katarína Szarka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/VKB/25	Názov predmetu: Vybrané kapitoly z biochémie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra sa hodnotia odovzdané zadania študenta. Pri zadaniach sa zohľadňuje okrem správnosti riešenia úloh (max. 8 bodov) aj ich odovzdanie načas (max. 2 body). V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorého musí získať minimálne 50% bodov. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta zo zadaní a súhrnnej písomnej previerky nasledovne: Výsledná známka=(1x priemer % úspešnosti na zadaniach + 2 x % úspešnosti písomnej previerky) / 3. Celková záťaž študenta: 2 kredity = 50-60 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 13 hodín riešenie zadaných učebných úloh; 11-21 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • vie klasifikovať chemické zlúčeniny a chemické premeny, vie identifikovať chemickú stavbu prírodných makromolekulových látok, vysvetliť ich štruktúru a chemické vlastnosti; • vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát biochémie; • pozná a vie uplatniť názvoslovie biologicky dôležitých zlúčenín; • pozná základné princípy štruktúry uhl'ovodíkov, peptidov a primárnu-, sekundárnu-, terciárnu- a kvartérnu štruktúru bielkovín; • vie vysvetliť súvislosti medzi biologickou funkciou a chemickou stavbou bunkovej membrány; • pozná v biologických procesoch úlohu organických molekúl od ich vstupu do organizmu až po vylučovanie z organizmu; • osvojí si vedomosti zo základných biochemických procesov prebiehajúcich v živých organizmoch a získa globálny prehľad o chemických zákonitostiach živých organizmov; • je schopný vytvárať interdisciplinárne prepojenie chémie a biológie. 	

Zručnosti:

- vie komplexne analyzovať základné chemické javy v oblasti biochémie;
- je schopný popísať štruktúru makromolekulových organických látok;
- vie vysvetliť rôznorodosť ich štruktúry, stereochemiu a pozná ich chemické reakcie;
- vysvetlí ich biologickú funkciu makromolekulových látok a na základe štruktúry;
- pochopí základné princípy a mechanizmy chemických reakcií biochemických zlúčenín;
- vie navrhnúť chemickú metódu na dôkaz chemickej štruktúry danej zlúčeniny.

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémiá;
- v rámci biologických systémov uplatňuje chemické zmýšľanie;
- počas svojej činnosti je schopný pochopiť princíp štruktúry organických makromolekúl a vysvetliť ich biologickú funkciu;
- je otvorený k nadobudnutiu organochemických vedomostí vyššieho stupňa;
- pochopil vzájomné pôsobenia jednotlivých skupín organických zlúčenín;
- vie vysvetliť každodenné bežné biochemické problémy.

Stručná osnova predmetu:

1. Chemická štruktúra a vlastnosti látok, ktoré sú základom živej hmoty.
2. D/L-konfigurácie monosacharidov. Pojmy: enantiomer, diastereomer, epimer, anomer.
3. Štruktúra a funkcia triacylglycerolu pre bunku.
4. Membránové lipidy – fosfolipidy, glykolipidy a cholesterol.
5. Proteinogénne L-aminokyseliny.
6. Význam rôznych druhov väzieb v molekule proteínu.
7. Vitamíny a koenzýmy – biologický význam a mechanizmus účinku
8. Štruktúra a funkcia chloroplastov pri fotosyntéze.
9. Štruktúra a funkcia mitochondrií v bunke. Fotosystém I., II. Cyklická a necyklická fosforylácia.
10. Fixácia CO₂. Calvinov cyklus.
11. Funkcia karnitínu pre metabolizme lipidov.
12. Podstata odbúravania amoniaku v močovinovom cykle.

Odporúčaná literatúra:

Vodrážka Z., a kol. (2007) : Biochemie. - 1. vyd. - Praha : Academia, 190 s. - ISBN 978-80-200-0600-4

Šajter V., (2006) : Biofyzika, biochémia a radiológia. - 1. vyd. - Martin : OSVETA - 272 s. - ISBN 80-8063-210-3

Lásztity R. (1995): Biokémia. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 127 s. - ISBN 96 318 6565 7

Chikán Á., (2000) : Szegedi biológiai központ : Biofizika, biokémia, enzimológia, genetika, növénybiológia. - Budapest : MTA, - 56 s. - ISBN 963 508 255 x

Mandl J., et al., (2006) : Biokémia. - 1. vyd. - Budapest : Semmelweis Kiadó, - 176 s. - ISBN 963 9656 18 6

Gasztanyi K.(1996): Élelmiszerkémia. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 96 318 7419 2

Berg J.M., Tymoczko J.L., Stryer L.(2002): Biochemistry - 5. vyd. - New York, USA : W. H. Freeman - 1100 s. - ISBN 978-0716746843.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	66.67	33.33	0.0	0.0
Vyučujúci: Mgr. Andrea Vargová, PhD., Mgr. Alexandra Hengerics Szabó, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/ VKO/25	Názov predmetu: Vybrané kapitoly z organickej chémie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra sa hodnotia odovzdané zadania študenta. Pri zadaniach sa zohľadňuje okrem správnosti riešenia úloh (max. 8 bodov) aj ich odovzдание načas (max. 2 body). V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorého musí získať minimálne 50% bodov. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta zo zadaní a súhrnnej písomnej previerky nasledovne: $\text{Výsledná známka} = (1 \times \text{priemer \% úspešnosti na zadaniach} + 2 \times \text{\% úspešnosti písomnej previerky}) / 3.$ Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín riešenie výpočtových úloh a iných zadaných učebných úloh; 29-44 hodín samoštúdiu a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• vie klasifikovať chemické zlúčeniny a chemické premeny, vie identifikovať chemickú stavbu organických látok, vysvetliť ich štruktúru a chemické vlastnosti;• vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát organickej chémie;• vie vyvodit' súvislosti medzi chemickými látkami a ich premenami a vie vyvodit' závery pre očakávané produkty chemických reakcií;• získa základné poznatky z organickej chémie, v rámci ktorého ovláda delenie organickej chémie na základe dôležitejších funkčných skupín;• osvojí si vedomosti z organickej chémie, pomocou ktorých počas svojej práce dokáže vyriešiť vzniknuté teoretické aj praktické problémy;• pozná a vie uplatniť nomenklatúru organických zlúčenín;• pozná základné štrukturálne princípy a reakcie organických zlúčenín;	

- ovláda fyzikálne a chemické vlastnosti organických zlúčenín aj ich účinky na zdravie a životné prostredie;
- osvojí si základné princípy organickej chémie;
- rozpozná rôzne typy izomérov: konštitučnú, geometrickú (cis- a trans-) a stereo-(R/S) izomériu;
- nadobudol teoretické vedomosti, ktoré sú podmieňujúce k štúdiu a pochopeniu biochémie;

Zručnosti:

- vie komplexne analyzovať základné chemické javy v oblasti organickej chémie;
- ovláda názvoslovie organických zlúčenín, na základe ktorého vie správne napísať štruktúrne vzorce týchto látok;
- vie vysvetliť rôznorodosť ich štruktúry, stereochemiu a pozná ich chemické reakcie;
- zvláda úlohy konštitučnej, geometrickej (cis- a trans-) a stereo-(R/S) izomérie;
- pochopí základné princípy a mechanizmy chemických reakcií organických zlúčenín;
- vie navrhnúť syntézu na prípravu danej organickej zlúčeniny;
- vie navrhnúť chemickú metódu na dôkaz chemickej štruktúry danej zlúčeniny;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie;
- je odhodlaný používať chemické zmýšľanie;
- je otvorený k nadobudnutiu organochemických vedomostí vyššieho stupňa;
- pochopil vzájomné pôsobenia jednotlivých skupín organických zlúčenín.

Stručná osnova predmetu:

1. Organická chémia v každodennom živote.
2. Hlavné zdroje uhl'ovodíkov. Spracovanie ropy na primárne produkty.
3. Význam a výskyt konjugovaných väzieb v organických zlúčeninách.
4. Polyméry a plasty.
5. Väzby v organických zlúčeninách. Elektrónové efekty.
6. Vplyv organických na zdravie a životné prostredie. Freóny.
7. Organické zlúčeniny ako kyseliny a zásady, vplyv štruktúry na kyslosť.
8. Reaktivita organických zlúčenín. Rozdelenie chemických reakcií podľa spôsobu štiepenia väzby, podľa druhu činidla, podľa zmien na substráte.
9. Mechanizmy základných typov organických reakcií. Zápis reakcií chemickou rovnicou a reakčnou šémou.
10. Izoméria- typy izomérov, štruktúrne (konštitučné), stereoizoméry (konformačné, konfiguračné), optická izoméria, enantioméry.
11. Nové trendy v organickej chémii. Netradičné reakčné podmienky ako nástroj zelenej chémie.

Odporúčaná literatúra:

- Devínsky F., et al. (2001) : Organická chémia pre farmaceutov. 1. vyd. – Bratislava, Osveta, - 750 s. ISBN 80-8063-056-9
- Antus S., Mátyus P., (2010) : Szerves kémia I. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 978 963 195 716 7
- Balogh Á., (1990): Szerves kémia. Budapest, Tankönyvkiadó, ISBN 96 318 2741 0
- Halmos I., (1992): Szerves kémia. Budapest, Műszaki Könyvkiadó, ISBN 96 310 9743 9
- Kajtár M.: Változatok négy elemre - Szerves kémia 1-2. ELTE Eötvös Kiadó Kft., ISBN: 9789 6328 4113 7
- McMurry J., (2007) : Organická chemie, ISBN 987-80-7080-637-1
- Svoboda J., (2013) : Organická chemie - 1. vyd. – Praha, Vysoká škola chemicko-technologická - 310 s, ISBN 978-80-7080-561-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 3					
A	B	C	D	E	FX
66.67	33.33	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Mgr. Andrea Vargová, PhD., Mgr. Alexandra Hengerics Szabó, PhD., Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/ ZMA/25	Názov predmetu: Základy matematiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V rámci seminárov sa hodnotia aj domáce riešené úlohy, zároveň študent počas semestra priebežne pracuje na seminárnej práci, ktorú odovzdá na záver seminára. Absolvovanie predmetu je podmienené s úspešnosťou absolvovania priebežnej (po 40 bodov) a záverečnej písomnej previerky po 60 bodov. Účasť na záverečnej previerke je podmienená dosiahnutím aspoň 50% z bodov (min. 20 bodov) z príbežnej previerky. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z hodnotenia a súhrnnej písomnej previerky nasledovne: Výsledná známka=(0,2 x priemer % vypracovania seminárnej práce a domácich úloh + 2,8 x % úspešnosti z písomných previerok) / 3. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu:- A = 90 – 100% (90 – 100 bodov)- B = 80 – 89% (80 – 89 bodov)- C = 70 – 79% (70 – 79 bodov)- D = 60 – 69% (60 – 69 bodov)- E = 50 – 59% (50 – 59 bodov)- FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • má praktické vedomosti zo základných stredoškolských matematických výpočtov, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum; • disponuje podpornými špecifickými vedomosťami z matematiky a iných prírodovedných disciplín potrebnými na uplatňovanie týchto vedomostí; • pozná základné pojmy z algebry; • pozná definíciu a vlastnosti vektorov, vie charakterizovať lineárnu závislosť vektorov; • pozná a vie definovať matice, pozná ekvivalentné úpravy matíc; • pozná pojem determinant matice a vie vypočítať jeho hodnotu; • pozná a vie zapísať lineárnu sústavu rovníc; • pozná metódy riešenia lineárnej sústavy rovníc; • pozná a vie charakterizovať vlastnosti funkcií; 	

- pozná pojem limity a derivácie funkcie a ich aplikáciu v chémii;
- pozná pojem primitívnej funkcie a neurčitého integrálu a jej aplikáciu v chémii;

Zručnosti:

- pozná metódu riešenia diferenciálnej rovnice so separovanými premennými;
- aplikuje základné matematické výpočty v uvedených tematických oblastiach;
- aktívne ovláda matematický aparát pri riešení chemických úloh;
- aktívne aplikuje metódy riešenia algebraických rovníc v chémii;
- aktívne aplikuje deriváciu a integrovanie funkcií v chémii ;
- je schopný realizovať základné matematické výpočty v reakčnej kinetike;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémia;
- vie pracovať efektívne samostatne;
- má aktívny a zodpovedný prístup k splneniu úloh v rámci predmetu.

Stručná osnova predmetu:

1. Základy stredoškolskej matematiky – opakovanie.
2. Základy stredoškolskej matematiky – riešenie príkladov.
3. Úvod do algebry.
4. Vektory, lineárna závislosť vektorov – definícia pojmov a riešenie príkladov.
5. Matice a determinanty – definícia pojmov a riešenie príkladov.
6. Sústavy lineárnych rovníc – definícia pojmov a riešenie príkladov.
7. Riešenie algebraických rovníc – riešenie príkladov.
8. Úvod do matematickej analýzy.
9. Funkcie – vlastnosti funkcií a elementárne funkcie- definícia pojmov a riešenie príkladov.
10. Limita a spojitosť funkcie- definícia pojmov a riešenie príkladov.
11. Derivácia funkcie a lokálne extrémny funkcií - definícia pojmov a riešenie príkladov.
12. Primitívna funkcia a neurčitý integrál - definícia pojmov a riešenie príkladov.
13. Diferenciálne rovnice -riešenie príkladov.

Odporúčaná literatúra:

Valo, Dušan: Matematika pre chemikov – pracovné listy z vybraných kapitol, Fakulta prírodných vied, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2006, ISBN 80-8094-049-5, http://www.km.fpv.ukf.sk/upload_publicacie/20110913_115157__1.pdf

Krajňáková D., Míčka J., Macháčová L., (1988): Zbierka úloh z matematiky. Bratislava, Alfa, 538 s. - ISBN 0002566

Obádovics, J. Gyula: Matematika, Sclar Kiadó Budapest, 1996

Buša J., Schrötter Š. (2015): Stredoškolská matematika pre študentov FEI TU v Košiciach. ISBN 978-80-553-2193-6, dostupné na internete: http://people.tuke.sk/jan.busa/SM/Busa_Schrotter_Stredoskolska_matematika_2015.pdf

Turzík D. a kol. (2011): Základy matematiky pro bakaláře. Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. ISBN: 978-80-7080-787-3, dostupné na internete: http://147.33.74.135/knihy/uid_isbn-978-80-7080-787-3/978-80-7080-787-3.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD., Mgr. Katarína Szarka, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/ ZMB/25	Názov predmetu: Základy molekulárnej biológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra sa hodnotia odovzdané zadania študenta. Pri zadaniach sa zohľadňuje okrem správnosti riešenia úloh (max. 8 bodov) aj ich odovzдание načas (max. 2 body). V závere predmetu študent absolvuje súhrnnú písomnú previerku, z ktorého musí získať minimálne 50% bodov. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z percentuálnej úspešnosti študenta zo zadaní a súhrnnej písomnej previerky nasledovne: $\text{Výsledná známka} = (1 \times \text{priemer \% úspešnosti na zadaniach} + 2 \times \text{\% úspešnosti písomnej previerky}) / 3.$ Celková záťaž študenta: 2 kredity = 50-60 hodín - 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 13 hodín riešenie zadaných učebných úloh; 11-21 hodín samoštúdium a príprava na písomnú previerku. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát predmetu;• vie klasifikovať chemické zlúčeniny a chemické premeny;• vie identifikovať chemickú stavbu látok nukleových kyselín, vysvetliť ich štruktúru a chemické vlastnosti;• má rozširujúce vedomosti z oblasti príbuzných vied a rozumie a kategorizuje súvislosti z iných vedných disciplín;• ovláda základné princípy stavby štruktúr nukleových kyselín a polypeptidov;• pozná genetické a úlohy nukleových kyselín vo vzťahu k vzniku bielkovín;• získa poznatky o mechanizmoch replikácie, transkripcie, translácie – o molekulárnych základoch dedičnosti, prenosu genetických informácií; Zručnosti:	

- vie komplexne analyzovať základné chemické javy v oblasti molekulárnej biológie;
- vie charakterizovať alfa-helix štruktúru nukleových kyselín v súvislosti ich biologickou hodnotou, v nadväznosti na pochopenie a výklad ich reprodukčnej funkcie;
- je schopný vytvárať interdisciplinárne prepojenie chémie a biológie;

Kompetentnosti:

- vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru chémie;
- rozumie vzájomným súvislostiam medzi bielkovinami a nukleovými kyselinami a tým získa potrebné základné molekulárne vedomosti k pochopeniu genetiky;
- je schopný počas svojej činnosti objaviť a pochopiť genetické korelácie medzi organickou chémiou, molekulárnou biológiou a genetikou.

Stručná osnova predmetu:

1. Stručné dejiny molekulárnej biológie. Predmet a obsah molekulárnej biológie.
2. Nukleové kyseliny. Delenie nukleových kyselín. Primárna a sekundárna štruktúra nukleových kyselín.
3. Nukleozid a nukleotid.
4. DNA - chemická štruktúra; Watson-Crickov model dvojzávitnicovej molekuly DNA. Fyzikálno-chemické vlastnosti DNA.
5. RNA - chemická štruktúra; typy RNA; vlastnosti, rozdiely RNA a DNA.
6. Centrálna dogma molekulárnej biológie.
7. Replikácia DNA. Semikonzervatívny mechanizmus.
8. Translácia.
9. Transkripcia. Genetický kód.
10. Molekulárne základy regulácie génovej expresie.
11. Rekombinantné DNA. Využitie rekombinantných DNA technológií.
12. Klonovanie DNA, sekvenovanie DNA a jeho význam.

Odporúčaná literatúra:

- Gálová, Z. (2007): Molekulárna biológia, SPU Nitra. 165 s. ISBN 978-80-8069-951-2.
- Erdei, A., ET AL. (1986): Immunológiai gyakorlatok, Tankönyvkiadó, Budapest
- Watson a kol. (1980): A gén molekuláris biológiája. 3. vyd. - Budapest : Medicina Könyvkiadó, 680 s. ISBN 963 240 725 3.
- Watson J.D. (2004): DNS az élet titka. 1. vyd. - Budapest : HVG Könyvek, 446 s. ISBN 963 7525 564.
- Watson J.D. (1972): A kettős spirál : Személyes beszámoló a DNS szerkezetének felfedezéséről. 2. vyd. - Budapest : Gondolat, 177 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Andrea Vargová, PhD., Mgr. Alexandra Hengerics Szabó, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár,
PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.
György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof.
Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KCH/CHdb/ŠS/25	Názov predmetu: Chémia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5., 6..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KCH/CHdb/CH1/25 a KCH/CHdb/PC1/25 a KCH/CHdb/CH2/25 a KCH/CHdb/PC2/25 a KCH/CHdb/CH3/25 a KCH/CHdb/PC3/25 a KCH/CHdb/CH4/25 a KCH/CHdb/PC4/25 a KCH/CHdb/CH5/25 a KCH/CHdb/PC5/25 a KCH/CHdb/CH6/25 a KCH/CHdb/CCL/25	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečnú skúšku v riadnom termíne, určenom harmonogramom štúdia, môže absolvovať študent, ktorý pri kontrole štúdia vykonanej v poslednom roku štúdia splnil povinnosti stanovené v študijnom programe. Na ústnej štátnej skúške študent preukazuje vedomosti a zručnosti zo svojho odboru vrátane interdisciplinárnych väzieb a reflexie rozvoja príslušných vedných odborov. Preukáže, že vie komunikovať informácie, koncepty, problémy a riešenia odbornému aj laickému publiku. Záverečná skúška sa realizuje formou kolokvia a študent bude hodnotený klasifikačným stupňom A až FX. Znamka sa bude započítavať do celkového hodnotenia štátnej skúšky. Hodnotenie na základe ústneho skúšania sa bude realizovať podľa klasifikačnej stupnice: A – 100 - 90%, B – 89 - 80%, C – 79 - 70%, D – 69 - 60%, E – 59 - 50%. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%. Rozhodnutie o výsledku vyhlási predseda komisie verejne spolu s výsledkom obhajoby záverečnej práce.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• študent získal vedomosti z oblastí prezentovaných v rámci povinných a profilových predmetov študijného programu,• študent vie zadefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy, vysvetliť a popísať základné procesy, popísať a aplikovať základné vedecké metódy výskumu z oblastí uvedených v stručnej osnove predmetu,• študent dokáže analyzovať a hodnotiť doterajší stav poznatkov vo svojom odbore. Schopnosti: <ul style="list-style-type: none">• študent dokáže prezentovať svoje odborné vedomosti,• študent dokáže odovzdávať poznatky,• študent vie syntetizovať a aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky,• študent má rozvinuté zručnosti samostatne sa vzdelávať, čo mu umožňuje pokračovať v ďalšom štúdiu. Kompetentnosti:	

- študent vie prejavíť svoju jazykovú a odbornú kultúru pri ústnej skúške,
- študent vie použiť získané vedomosti v širších kontextoch,
- študent dokáže implementovať a syntetizovať nadobudnuté poznatky v praxi,
- študent dokáže tvorivo použiť vedomosti pri riešení zadaných úloh, analyzovať problém a syntetizovať nové riešenie,
- študent je schopný odpovedať na otázky komisie na požadovanej úrovni.

Stručná osnova predmetu:

- I. Všeobecná chémia a fyzikálna chémia
- II. Anorganická chémia a analytická chémia
- III. Organická chémia a biochémia

Odporúčaná literatúra:

Literatúra uvedená v informačných listoch študijného programu

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk alebo maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
0.0	33.33	33.33	0.0	33.33	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJb/MOB1-SJ/25	Názov predmetu: Študentská mobilita súvisiaca s profilom absolventa - Učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 4..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium a vypracovanie krátkej reflexie alebo správy o získaných skúsenostiach, vedomostiach a ich súvislosti s profilom absolventa; Predmet sa ukončuje formou „absolvoval“ (bez hodnotenia známku), na základe splnenia vyššie uvedených podmienok. Zápis absolvovania predmetu do AIS zabezpečuje ZOŠP po overení splnenia podmienok.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent získa prehľad o odborných témach, ktoré rozširujú alebo dopĺňajú jeho profil absolventa, v medzinárodnom a interkultúrnom kontexte. - Osvojí si poznatky získané počas mobility, ktoré nie sú priamo súčasťou jeho študijného plánu, ale sú relevantné pre jeho odbornosť. - Porozumie spôsobu, akým sa odborné vedomosti uplatňujú v rôznych akademických alebo pracovných prostrediach v zahraničí. Zručnosti: - Študent vie aplikovať získané poznatky z mobility vo svojom ďalšom štúdiu alebo v praxi. - Dokáže komunikovať a spolupracovať v medzinárodnom tíme, v cudzom jazyku a v rôznorodom kultúrnom prostredí. - Vie reflektovať na vlastné vzdelávacie potreby a prispôbiť sa novému akademickému alebo pracovnému prostrediu. Kompetentnosti: - Študent si rozvíja kompetentnosti potrebné pre celoživotné vzdelávanie, flexibilitu a prispôsobivosť. - Posilňuje svoju schopnosť aktívne sa zapojiť do medzinárodných vzdelávacích aktivít a projektov. - Zvyšuje si mieru samostatnosti, zodpovednosti a iniciatívy pri riešení úloh mimo domáceho akademického prostredia.	
Stručná osnova predmetu:	

- Úvod do predmetu, význam akademickej mobility a internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania.
- Odborné semináre zahraničného vysokoškolského učiteľa v súlade s profilom absolventa. Medzinárodné prístupy a aktuálne trendy v danom odbore. Interkultúrna komunikácia a práca v medzinárodnom akademickom prostredí.
- Reflexia študenta na získané vedomosti, zručnosti a skúsenosti z výučby vedenou zahraničným VŠ učiteľom.
- Diskusia a spätná väzba – význam získaných poznatkov pre ďalšie štúdium a profesijný rozvoj.

Odporúčaná literatúra:

Literatúra podľa odporúčania vysokoškolského učiteľa zapojeného do mobility programu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický, maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

a	n
0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJb/MOB2-SJ/25	Názov predmetu: Skúsenosti zodpovedajúce akademickej mobilite - Učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 4..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium a vypracovanie krátkej reflexie alebo správy o získaných skúsenostiach, vedomostiach a ich súvislosti s profilom absolventa; Predmet sa ukončuje formou „absolvoval“ (bez hodnotenia známku), na základe splnenia vyššie uvedených podmienok. Zápis absolvovania predmetu do AIS zabezpečuje ZOŠP po overení splnenia podmienok.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">- Študent získa odborné poznatky v súlade s profilom absolventa, sprostredkované zahraničným akademickým pracovníkom v medzinárodnom kontexte.- Oboznámi sa s rôznymi prístupmi, konceptmi a metódami využívanými v zahraničnom akademickom a výskumnom prostredí.- Získa prehľad o aktuálnych trendoch a poznatkoch v danom odbore z medzinárodnej perspektívy. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">- Študent dokáže komunikovať a pracovať v cudzom jazyku, rozvíja svoje jazykové a interkultúrne komunikačné schopnosti.- Vie aktívne využívať získané poznatky vo vlastnom študijnom a odbornom kontexte.- Rozvíja schopnosť kriticky analyzovať a aplikovať nové poznatky z medzinárodného akademického prostredia.- Rozvíja schopnosť integrovať nové poznatky zo sprostredkovaného medzinárodného výskumu do vlastného výskumu alebo do praxe. Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none">- Študent si posilňuje schopnosť orientovať sa v medzinárodnom akademickom priestore a aktívne sa doň zapájať.- Zvyšuje si úroveň adaptability, samostatnosti a flexibility pri štúdiu v interkultúrnom prostredí.- Rozvíja otvorenosť voči rôznorodým odborným a kultúrnym prístupom, schopnosť tímovej spolupráce aj samostatnej práce.	

Stručná osnova predmetu:

- Úvod do predmetu, význam akademickej mobility a internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania.
- Odborné semináre zahraničného vysokoškolského učiteľa v súlade s profilom absolventa. Medzinárodné prístupy a aktuálne trendy v danom odbore. Interkultúrna komunikácia a práca v medzinárodnom akademickom prostredí.
- Reflexia študenta na získané vedomosti, zručnosti a skúsenosti z výučby vedenou zahraničným VŠ učiteľom.
- Diskusia a spätná väzba – význam získaných poznatkov pre ďalšie štúdium a profesijný rozvoj.

Odporúčaná literatúra:

Literatúra podľa odporúčania vysokoškolského učiteľa zapojeného do mobilitného programu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický, maďarský alebo slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

a	n
0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/BS/25	Názov predmetu: Bakalársky seminár
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na seminároch (1 kr.) Odovzdanie výberovej bibliografie k téme bakalárskej práce (1 kr.) Vypracovanie časti (10 – 12 strán) bakalárskej práce (1 kr.) V práci sú hodnotené (1 kr.): analyticko-syntetické myšlienkové pochody študenta, vyjadrenie vlastného názoru podporeného teoretickými vedomosťami, stanovanie problémov a cieľov práce, spôsob spracovania, štruktúra práce - logická nadväznosť a vyváženosť jednotlivých častí, práca s literatúrou a informačnými zdrojmi (výber spôsob ich využitia), dodržiavania základných noriem pre formálnu úpravu práce, dodržiavanie citačných noriem, estetická a jazyková stránka práce. Sumárne hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% Ak študent neodovzdá prácu ani do 7 dní od stanoveného termínu, nebudú mu udelené kredity. Rozsah práce stanoví vyučujúci, formátovú úpravu stanovuje Smernica rektora č. 2/2021.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent dokáže: – uviesť a vysvetliť všeobecné požiadavky na tvorbu záverečnej práce, popísať a charakterizovať obsahovú štruktúru záverečnej práce a jej jednotlivých častí (úvod, hlavná textová časť, prílohy), – vysvetliť pojmy jav, fakt, uviesť a popísať typy skúmania pedagogických javov, – bližšie charakterizovať základné metódy zhromažďovania údajov v záverečnej práci a spôsoby ich spracovania, – vymenovať základné požiadavky na autora odborného textu, charakterizovať a popísať model, vlastnosti odborného textu a jeho formálnej výstavby, – vymenovať a vysvetliť formálne požiadavky kladené na záverečnú prácu, – definovať pojem abstrakt, popísať štruktúru abstraktu, charakterizovať znaky kvalitného abstraktu, uviesť najčastejšie chyby pri tvorbe abstraktov, rozoznať abstrakt od anotácie, výťahu, súhrnu, prehľadu,	

- vysvetliť pojmy citát, citovanie, citácia, parafráza, kompilát, plagiát, rozoznať citát od parafrázy, ilustrovať jednotlivé techniky citovania a odkazovania na príkladoch,
- zdefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy a motívy z oblasti problematiky zvolenej témy,
- spoznať základné termíny práce,
- objasniť pojmy používané v práci,
- v teoretickej rovine vytvoriť (spracovať) záverečnú prácu so všetkými potrebnými náležitosťami,
- analyzovať a zdôvodniť závery práce,
- kriticky analyzovať získané poznatky, prehodnocovať ich a využívať v teórii.

Schopnosti:

Študent bude schopný:

- napísať projekt vlastnej záverečnej práce,
- vysvetliť metodologické pravidlá tvorby bakalárskej práce,
- definovať problém a cieľ záverečnej práce, formulovať prípadné hypotézy,
- naplánovať časový plán tvorby záverečnej práce aj s obsahovou náplňou,
- pracovať s odbornou literatúrou (s primárnymi a sekundárnymi zdrojmi, vyhľadávať informácie v informačných knižných databázach),
- na základe osvojených poznatkov vytvoriť text s logickým a presným formulovaním myšlienok, vytvoriť kvalitný abstrakt, napísať úvod, záver k článku, k záverečnej práci rešpektujúc stanovené požiadavky,
- prezentovať poznatky z danej oblasti, zvládať ich zložitosť a tvoriť úsudky,
- aplikovať poznatky o etike a technike citovania v tvorbe odborného textu,
- správne používať jednotlivé spôsoby citovania a odkazovania, záznamu bibliografických odkazov,
- v praktickej rovine vytvoriť (spracovať) záverečnú prácu so všetkými potrebnými náležitosťami,
- analyzovať, syntetizovať a porovnávať poznatky a na základe toho navrhovať riešenia,
- na základe kritickej analýzy odvodiť závery a odporúčania pre prax,
- kriticky analyzovať získané poznatky, prehodnocovať ich a využívať v praxi,
- prezentovať, diskutovať a zdôvodniť svoje vedomosti z hľadiska plánovaných cieľov práce,
- prezentovať výstupy činnosti v rámci celej študijnej skupiny a pred vyučujúcim a zdôvodniť ich význam a praktické uplatnenie,
- dokončiť záverečnú prácu a pripraviť sa na jej verejnú obhajobu,
- klasifikovať slabé a silné stránky témy záverečnej práce, ako aj samotnej práce,
- kriticky zhodnotiť potrebu i možnosti uplatnenia metód a prístupov v zvolenej práci a tvorivo navrhovať možnosti ich aplikácie,
- samostatne aktívnym spôsobom získavať nové poznatky zo zvolenej oblasti využívajúc nadobudnuté zručnosti,
- aplikovať teoretické poznatky do edukačnej praxe.

Kompetentnosti:

Študent

- si uvedomí potrebu a dôležitosť dodržiavania akademickej etiky a etikety pre jeho študentský ako aj budúci učiteľský život,
- správa sa v súlade s pravidlami spoločenského správania,
- osvojil si základy spoločenského protokolu, vie sa správne obliecť a obuť na štátnu skúšku,
- dodržiava etiku citovania,
- vyjadruje svoje presvedčenie a názory priamo a úprimne, no zároveň dokáže uznávať, že aj druhá strana má právo na vlastný názor,
- nesie dôsledky a prijíma zodpovednosť za svoje konanie.

Stručná osnova predmetu:

1. Formálne predpisy záverečných prác v smerniciach UJS.
2. Stručný popis bakalárskej práce.
3. Význam bakalárskej práce.
4. Výber témy bakalárskej práce.
5. Pripravenie výberovej bibliografie k práci.
6. Úlohy a ciele bakalárskej práce.
7. Spôsob výberu vhodnej citácie.
8. Obsah bakalárskej práce.
9. Koncipovanie a stratégia spracovania jednotlivých častí – kapitol.
10. Práca s knižnou a časopiseckou literatúrou.
11. Používanie Internetu a online publikácií
12. Príprava a realizácia výskumu.
13. Príprava na obhajobu bakalárskej práce.

Odporúčaná literatúra:

KATUŠČÁK, D.: Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Nitra : Enigma, 2004.
MADARÁSOVÁ, J. (red.) 2000. Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava: VEDA. ISBN 8022406554
MARKO, J.: Ako písať záverečnú prácu. Zvolen : TU, 2010.
Smernica rektora č. 2/2021 o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných, rigorózných a habilitačných prác na Univerzite J. Selyeho. 2021. Komárno: UJS

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	B	C	D	E	FX
50.0	25.0	0.0	0.0	25.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., doc. PhDr. Eva Tibenská, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/ CLDM/25	Názov predmetu: Cvičenia z literatúry pre deti a mládež
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečné hodnotenie sa realizuje na základe individuálnych prác vytvorených počas daného kurzu. Jednotlivé súčasti sú dohodnuté so študentmi individuálne (aj) na základe ich osobnej zainteresovanosti v rámci bazálnej disciplíny Literatúra pre deti a mládež. Študenti pripravujú nasledujúce výstupy ako samostatné zložky portfólia: (môžu si pritom vybrať jednu formu prezentácie) a) nástenka o živote a literárnej tvorbe pre deti a mládež vybraného slovenského autora pre deti a mládež b) reklamný spot ako základ „marketingu“ daného slovenského autora pre deti a mládež v súčasnosti (prezentácia v písomnej či vizuálnej podobe) c) vypracovanie semestrálnej práce o danom autorovi intencionálnej slovenskej literatúry, zahŕňajúcej biografické, bibliografické a iné danosti i „zvláštnosti“ z jeho života. Súčasťou tohto elaborátu je aj interpretácia analýza vybraného textu autora na báze objektívno-subjektívnych čitateľských skúseností študenta. Hodnotiace kritériá: - Adekvátnosť a nápaditosť nástenky (4 body) - Využitie tvorivých a inovatívnych foriem práce pri vyhotovení nástenky (2 body) - Popis a presná diagnostika vlastného prístupu k práci (2 body) - Presné zachytenie, konkretizácia a aplikácia vybranej metodológie práce pri vyhotovení nástenky (2 body) - Originalita reklamného spotu z aspektu kreativity a percepcie (5 bodov) - Znalosť odborných materiálov pri vypracovaní semestrálnej práce (5 bodov) - Prepracovanosť obsahu a formy v rámci vybranej témy semestrálnej práce (Rozsah: 10 strán, 10 bodov) - Aplikácia inovatívnych postupov v rámci komplexnej činnosti (3 body) - Konkretizácia vybraných úloh a činností a jej poukázanie na každodennú školskú prax (2 bod.) Sumárne hodnotenie: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS:	

Časová záťaž študenta: 30 hodín, z toho: štúdium: 26 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 2 hodiny, doplňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 1 hodina, samoštúdium a pravidelná príprava: 1 hodina.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

Absolvent daného kurzu má všeobecné vedomosti na úrovni syntézy. Patrične ovláda študovaný jazyk (i jeho literárnu zložku) na vysokej praktickej úrovni. Disponuje vzťahovo-argumentačne nadobudnutými vedomosťami o vývine slovenskej literatúry pre deti a mládež a jeho zákonitostiach, resp. diachrónnom i synchrónnom vývine. Špecifikuje a usúvzťažňuje poznatky z teórie a dejín literatúry, resp. pri praktickom využití z interpretácie literárneho textu. Ovláda nosné údaje, pojmy, princípy a teoretické a metodologické zásady na báze daného kurzu. Pozná základné vývinové prúdy a tendencie slovenskej literatúry pre deti a mládež. Absolvent je pritom oboznámený s najdôležitejšími kultúrnymi a spoločenskými reáliami a dejinami danej oblasti slovenskej literatúry.

- Študent bude vedieť vybrať a odporučiť pre seba i pre ostatných vhodnú osobnosť slovenskej literatúry pre deti a mládež a patrične ju odôvodniť,
- Študent bude vedieť samostatne zbierať informácie o o živote a literárnej tvorbe tejto osobnosti v rôznych publikáciách a na internete,
- Študent bude vedieť orientovať sa v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií pre prax,
- Študent bude vedieť správne zostaviť, nezávisle vyhľadávať a hodnotiť rôzne informácie, týkajúce sa danej osobnosti slovenskej literatúry pre deti a mládež,
- Študent bude vedieť správne aplikovať získané vedomosti v konkrétnych výstupoch, najmä komunikačných cvičeniach v rámci jednotlivých cvičení,
- Študent bude vedieť aplikovať nadobudnuté vedomosti na teoretickej i praktickej báze v pozadí konkrétneho typu úlohy a činnosti,
- Študent bude vedieť naplánovať jednotlivé fázy príprav a konkretizácie danej úlohy v pozadí náročnosť, a to pre jednotlivca alebo (študijnú) skupinu,
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií, súdov a úsudkov pri selekcii množstva získaných informácií,
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a riešiť ich (s využitím praktických postupov v praxi).

Tieto vedomosti vie prakticky využiť pri sprostredkovaní bežnej komunikácie o tomto segmente literatúry.

Zručnosti:

- Študent je schopný poukázať na možnosti literatúry pre deti a mládež pri výchove ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu v tomto špecifickom type literatúry. Uplatňuje získané študované vedomosti, zručnosti a kompetencie na aplikačno-komunikačnej úrovni v ústnej i písomnej forme,
- Študent bude schopný získať odborné znalosti v tvorivých metódach výskumu slovenskej literatúry pre deti a mládež,
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam slovenskej literatúry pre deti a mládež, identifikovať obsah činnosti konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí,
- Študent bude schopný oboznámiť sa s progresívnymi trendmi v nastolenej oblasti literatúry,
- Študent bude schopný oboznámiť sa s modernými metodickými prístupmi a aspektmi popisov pracovných činností, ktoré sú nevyhnutné pre vypracovanie požadovaných výstupov.
- Absolvent má osvojené základné diferenciačné postupy, zručnosti a stratégie pri bádání slovenskej literatúry pre deti a mládež. Ovláda prácu s biobibliografickými údajmi, pozná

spôsoby využitia dát v teórii a praxi. Pozná základné postupy, analýzy a interpretácie prozaického, dramatického a básnického textu pre deti a mládež. Je schopný aplikovať vybrané literárnovedné poznatky pri kultúrno-umeleckých a pragmaticko-komunikačných aktivitách. Vyznačuje sa tvorivým myslením a individuálnym prístupom k jednotlivým prototextom slovenskej literatúry pre deti a mládež. Neunikne mu ani kritická analýza pri formulovaní vlastných stanovísk a postojov k danému textu.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný aplikovať systém zručností potrebných pre viacozmerný kontakt (napríklad) s danou osobnosťou slovenskej literatúry pre deti a mládež, ktoré potom následne vie využiť vo vlastnej tvorivej praxi v škole.
- Študent bude schopný realizovať cielený rozvoj poznania súvisiaci so synchronným i diachrónnym vývinom slovenskej literatúry pre deti a mládež,
- Študent bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o slovenskej literatúre ako takej
- Študent bude schopný riadiť štýl práce ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie vybraných osobností a diel slovenskej literatúry pre deti a mládež.
- Dokáže udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom slovenskej literatúry pre deti a mládež a účinne pokračovať tak vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Konfrontácia koncepcií a poetík (1945-1948). Témy, osobnosti, špecifiká.
2. Pofebruárová ideologizácia detskej literatúry (1948-1956). Témy, osobnosti, špecifiká.
3. Regenerácia umeleckého chápania detskej literatúry (1956-1959). Témy, osobnosti, špecifiká.
4. Konštituovanie modernej detskej literatúry (1960-1970). Témy, osobnosti, špecifiká.
5. Desaťročie konsolidácie (1970-1980). Témy, osobnosti, špecifiká.
6. Medzi stagnáciou a vzopätím (1980-1990). Témy, osobnosti, špecifiká.
7. Detská literatúra v čase novej ideovo-estetickéj plurality (1990-2002). Témy, osobnosti, špecifiká.
8. Portréty (vybraných) básnikov slovenskej literatúry pre deti a mládež.
9. Portréty (vybraných) prozaikov slovenskej literatúry pre deti a mládež.
10. Vzorové námety pre nástenku (vzor: Jozef Cíger-Hronský – jeho život a literárna tvorba pre deti a mládež).
11. Vzorové námety pre reklamný spot (vzor: Jozef Cíger-Hronský – jeho kultúrno-spoločenská činnosť a knihy pre detských čitateľov).
12. Vzorové námety pre semestrálnu prácu (vzor: Jozef Cíger-Hronský – Zakopaný meč pod Zoborom, interpretačno-analytický rozbor diela, /učebnicového/ úryvku).
13. Usvúzt'ážnenie získaných vedomostí a zručností pri tvorivej práci na portfóliu.

Odporúčaná literatúra:

SEDLÁK, J.: Epické žánre v literatúre pre deti a mládež. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1981.

SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Bratislava – Martin : Literárne informačné centrum – Matica slovenská, 2009.

STANISLAVOVÁ, Z.: Kontúry slovenskej literatúry pre deti a mládež v rokoch 1945-2002. Prešov : Náuka, 2003.

SLIACKY, O.: Slovník autorov literatúry pre deti a mládež. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1992.

LESŇÁK, R.: Literatúra pre deti a mládež.. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1997.

vybrané konkrétne intencionálne diela poézie a prózy od slovenských autorov pre deti a mládež

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 7					
A	B	C	D	E	FX
71.43	14.29	0.0	14.29	0.0	0.0
Vyučujúci: PaedDr. Jaroslav Vluka, PhD., doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/CLS/25	Názov predmetu: Cvičenia z lexikológie a štylistiky slovenčiny
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky na absolvovanie predmetu sú nasledovné: Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študenta seminároch,• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu seminárov,• odovzdanie seminárnej práce a jej prezentácia,• úspešné absolvovanie písomnej záverečnej skúšky. Špecifické podmienky absolvovania predmetu: V priebehu absolvovania predmetu študent musí odovzdať a predniesť seminárnu prácu, v ktorej na podklade získaných teoretických podkladov ako východiska samostatne podrobí hĺbkovej lexikálnej a štylistickej analýze prozaický alebo poetický text z literárneho diela súčasného slovenského autora. Cieľom práce bude dokázať prepojenosť lexikálnej a štylistickej zložky textu. Integrálnou súčasťou výstupu predmetu je aj písomná skúška (akési praktické zhrnutie učiva) a jej praktické uplatnenie pri analýze textu. Celkové bodové ohodnotenie predmetu je 100 (50 bodov z písomnej skúšky, 50 bodov z odovz danej seminárnej práce a jej prednesenia). Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: A = 90-100% (90-100 bodov), B = 80-89% (80-89 bodov), C = 70-79% (70-79 bodov), D = 60-69% (60-69 bodov), E = 50-59% (50-59 bodov), FX = 0-49% (0-49 bodov). Časová záťaž študenta: 30 hodín, z toho: štúdium: 26 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 2 hodiny, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 1 hodina, samoštúdium a pravidelná príprava: 1 hodina.	
Výsledky vzdelávania: Študent si zopakuje poznatky získané v predchádzajúcich semestroch z predmetov Lexikológia slovenského jazyka a Štylistika slovenského jazyka a oboznámi sa s novými poznatkami zameranými na prepojenosť lexikálnej a štylistickej stránky textu. V praktickej zložke predmetu si na základe analýzy textov z rôznych štýlov precvičí určovanie použitých lexikálnych prostriedkov a štylistických charakteristík textu (zaradenie do štýlu, žánru a použitých slohových	

postupov). Od určenia funkčného štýlu tak pri textoch umeleckého štýlu postupne prejde k určeniu individuálneho štýlu ich autora.

Vedomosti:

- Študent pozná teoretické východiská určovania prepojenosti medzi lexikálnou a stylistickou charakteristikou textu,
- študent vie v praxi používať v minulosti získané a tiež nové poznatky z lexikológie pri hĺbkovej analýze lexikálnej stránky textov,
- študent vie v praxi použiť v minulosti získané a tiež nové poznatky zo stylistiky pri hĺbkovej analýze stylistickej stránky textov,
- študent pri jednotlivých zložkách presne identifikuje a získava vedomosti z oblasti špecifik vyučovania lexikológie a stylistiky metódami cudzích jazykov v školách s vyučovacím jazykom maďarským,
- študent disponuje poznatkami o prepojenosti lexikálnej a stylistickej stránky textov a vie ich použiť pri analýze konkrétnych textov,
- študent vie dokázať ako výber lexikálnych prostriedkov v konkrétnom texte dokáže charakterizovať funkčný štýl a tiež individuálny štýl autora (ten najmä v textoch umeleckého štýlu).

Zručnosti:

- Študent bude schopný na základe vedomostí z lexikológie slovenského jazyka (najmä vedomostí o diferenciacii slovnej zásoby z rôznych hľadísk) hĺbkovo analyzovať konkrétny text a určiť jeho typické lexikálne vlastnosti,
- študent bude schopný na základe poznatkov zo stylistiky slovenského jazyka hĺbkovo analyzovať konkrétny text a určiť jeho stylistické vlastnosti,
- študent bude schopný na základe získaných vedomostí odhaliť prepojenosť medzi lexikálnou a stylistickou stránkou analyzovaného textu a určiť, ktoré lexikálne vlastnosti boli určujúce pri zaraďovaní daného textu do funkčného štýlu, ktoré vlastnosti boli pre daný štýl špecifické a ktoré svedčili skôr o individuálnom štýle autora,
- študent bude vedieť uplatniť rôzne metódy a postupy pri určovaní lexikálnych a stylistických vlastností textov so špecifickým zreteľom na vyučovanie lexikálnej a stylistickej roviny metódami cudzích jazykov (najmä v školách s vyučovacím jazykom maďarským),
- študent bude schopný aplikovať systém vedomostí a zručností dôležitých pre potreby výučby slovenského jazyka v školách so vyučovacím jazykom maďarským,
- študent sa bude vyznačovať nezávislým, kritickým a analytickým myslením, ktoré dokáže flexibilne aplikovať v podmienkach výchovno-vzdelávacieho procesu.

Kompetentnosti:

- Študent dokáže podrobiť akýkoľvek text podrobnej lexikálnej aj stylistickej analýze,
- študent vie porovnať rôzne texty a vyhľadať ich podobné a odlišné lexikálne a stylistické vlastnosti,
- študent bude schopný aplikovať získané vedomosti, schopnosti a zručnosti v pedagogickej praxi,
- študent bude schopný realizovať ciele rozvoja poznania súvisiace s danou témou a samostatne vyberať a uplatňovať také tvorivé činnosti, ktoré rozšíria teoretické aj praktické vedomosti žiakov v tejto oblasti.

Stručná osnova predmetu:

1. Predmet lexikológie, semaziologický a onomaziologický prístup k skúmaniu slovnej zásoby slovenčiny.
2. Vzťahy medzi významom a formou lexikálnych jednotiek – polysémia a polylexia.
3. Združené pomenovania a frazeologické jednotky ich stylistická charakteristika.
4. Diferenciácia slovnej zásoby z rôznych hľadísk. Univerbizácia a multiverbizácia.

5. Charakteristika štylisticky príznakových a nepríznakových lexikálnych jazykových jednotiek. Základné princípy tvorby termínov.
6. Variety a sociálne formy národného jazyka. Interindividuálne a individuálne štýly.
7. Klasifikácia štýlov. Základné funkčné štýly a ich základné obsahové (žánrové) modelové štruktúry – expanzia témy.
8. Prepojenosť funkčného štýlu a použitého slohového postupu - uplatnenie typických (funkčne bezpríznakových) lexikálnych jednotiek - štylém.
9. Lexika hovorového a náučného štýlu – ich žánre a útvary.
10. Lexika administratívneho a publicistického štýlu – ich žánre a útvary.
11. Lexika rečníckeho a umeleckého štýlu – ich žánre a útvary.
12. Kompozícia textu: makrokompozícia a mikrokompozícia textu. Konexia a koherencia. Odstupňovanie textu: autorská reč, priama reč, nevlastná priama reč, nepriama reč.
13. Individuálny štýl a typické lexikálne prostriedky jednotlivých autorov literárnych textov.

Odporúčaná literatúra:

- ALABÁNOVÁ, M.: Slovenský jazyk a literatúra v menšinových školách. Nitra: Indesign, 2005.
- BOHUNICKÁ, A. – ORGOŇOVÁ, O.: Interakčná štylistika. Bratislava: Univerzita Komenského, 2018.
- FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin: Osveta, 2005.
- FINDRA, J. Štylistika súčasnej slovenčiny. Martin: Osveta, 2013.
- MISTRÍK, J.: Štylistika. SPN: Bratislava, 1985.
- SLANČOVÁ, D.: Praktická štylistika. Prešov: Slovacontact, 1996.
- TIBENSKÁ, E.: Prepojenosť medzi lexikálnou, morfológickou a syntaktickou rovinou jazykového systému. In: Slovenčina ako cudzí jazyk. Ed. Pekarovičová, J. Bratislava: Stimul – Centrum informatiky a vzdelávania FF UK, 2002, s. 83-92.
- VAŇKO, J.: Ako učiť slovenčinu ako cudzí jazyk. In: Učíme slovenčinu. Bratislava: UK, 1993, s. 303-312.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Eva Tibenská, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 07.04.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/ CMOR/25	Názov predmetu: Cvičenia zo slovenskej morfológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na hodinách (1kr.) Ďalší 1 kredit je možné získať z alternatív: a) analýza písaného textu z médií z aspektu normatívnej gramatiky a dodržiavania morfológických pravidiel slovenského jazyka; b) príprava a analýza zvukovej nahrávky zo súkromnej sféry poslucháča z aspektu normatívnej gramatiky a dodržiavania morfológických pravidiel slovenského jazyka vzhľadom na prípadný vplyv maďarčiny; c) riešenie aktuálnej projektovej úlohy. Záverečný test: so samostatnou prípravou: 1 kr. Sumárne hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho : <ul style="list-style-type: none">• kombinované štúdium: 26 hodín,• vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín,• samoštúdium odbornej a pôvodnej literatúry: 38 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent si osvojí problematiku morfológickej roviny jazyka ako dialektickú jednotu formových (výrazových) a obsahových (významových) prvkov. Na tomto metodologickom základe bude analyzovať a interpretovať jednotky a vzťahy medzi jednotkami formálnej (paradigmatickej) a sémantickej morfológie. Významnou súčasťou súboru vedomostí z morfológie bude najmä poznanie podstaty morfológických kategórií a viacerých ustálených morfológických pojmov a termínov, ktorými bude náležite operovať pri rozbere morfológických javov na hodinách cvičení zo slovenskej morfológie. Ďalším dôležitým metodologickým východiskom bude orientácia na funkciu prvkov morfológickej roviny jazyka najmä vo vzťahu ku gramatickej a sémantickej výstavbe konštrukcií syntaktickej roviny. Súčasťou takto orientovaného štúdia bude aj komparatívno-kontrastívny aspekt so zacielením hlavne na rozdiely v tvarosloví slovenčiny a maďarčiny.	

Zručnosti:

Vďaka dôkladnému poznaniu podstaty morfológických kategórií a ich vzťahov k syntaktickým kategóriám študent bude schopný robiť odborne fundované rozbory morfológickej stavby slov ako jednotiek syntaktických konštrukcií. V súvislosti s tým bude schopný svojim žiakom vysvetliť, že tvary slov nie sú samoúčelné, ale že slúžia na vyjadrovanie syntaktických a sémantických vzťahov vo vete. Vzhľadom na variabilnosť niektorých morfológických tvarov bude schopný vysvetliť ich výskyt a používanie v niektorých varietach národného jazyka. V tomto kontexte bude vedieť charakterizovať aj dynamické tendencie v tvarosloví slovenského jazyka.

Kompetencie:

* Študent bude aplikovať získané teoretické poznatky a praktické skúsenosti z morfológie vo svojej školskej praxi. Najmä vďaka dôkladnému poznaniu významovej a výrazovej stránky prvkov nominálnej a verbálnej morfológie dokáže svojim žiakom/študentom ozrejmiť podstatu a zmysel viacerých morfológických kategórií, a to hlavne vo vzťahu k mimojazykovej skutočnosti (napr. slovesný spôsob, kategória času; význam kategórie pádu ako morfosyntaktickej kategórie a pod.)

• Študent bude schopný pochopiť, vysvetliť a funkčne využiť osvojené poznatky v rozsahu obsahovej osnovy predmetu a vytvárať priaznivú atmosféru na osvojenie si týchto poznatkov žiakmi vo svojej učiteľskej práci, pri tvorbe, písaní a opravách písomných prejavov.

* Aj vzhľadom na etnické, resp. nárečové prostredie žiakov študent bude schopný primerane vysvetliť mnohé morfológické javy vo vzťahu k normám spisovného jazyka.

Stručná osnova predmetu:

1. Jazyková norma a kodifikácia z aspektu vyučovania slovenského jazyka. Používanie kodifikačných príručiek a gramatických pomôcok vo vyučovacom procese.
2. Systematická, deskriptívna vs. funkčná, prirodzená morfológia vo vyučovacej praxi
3. Problémové okruhy morfematickej štruktúry a gramatických kategórií. Typológia gramatických chýb.
4. Problematika slovík: cvičenie reflexívnosti
5. Problematika slovík: cvičenie času a aspektu
6. „Nový“ deklinačný systém slovenčiny. Dvojtvary, variantné prípony, prechod medzi vzormi
7. Skloňovanie podstatných mien v slovenčine s korpusovými príkladmi. Frekvencia deklinačných vzorov
8. Funkčná morfológia a prierez kategórií: cvičenie gramatických prostriedkov vyjadrovania určítosti
9. Funkčná morfológia a prierez kategórií: cvičenie gramatických prostriedkov vyjadrovania priestorových vzťahov
10. Funkčná morfológia a prierez kategórií: cvičenie gramatických prostriedkov vyjadrovania privlastňovacieho vzťahu
11. Funkčná morfológia a prierez kategórií: cvičenie gramatických prostriedkov vyjadrovania čísla a počtu
12. Funkčná morfológia a prierez kategórií: cvičenie gramatických prostriedkov vyjadrovania intenzifikácie
13. Morfológia v školskej praxi

Odporúčaná literatúra:

DOLNÍK, J. (Ed.): Morfológické aspekty súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda, 2010. 464 s. ISBN 978-80-224-1169-2

DUDOVÁ, K.: Prehľad slovenskej morfosyntaxe s cvičeniami. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2015. ISBN 978-80-558-0775-1.

JACKO, J.: Slovenská morfológia v škole. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1974. ISBN 0013207

KAČALA, J: Vyjadrovanie posesívnych vzťahov v slovenčine. Martin : Matica slovenská, 2018. ISBN 978-80-8128-214-0.

KRÁLIK, A. Slovenské sloveso a jeho používanie. Budapest: Etnikum Kiadó, 1997

MISLOVIČOVÁ, S. – VANČOVÁ, I.: Spytovali ste sa. Bratislava: VEDA, 2017. ISBN: 978-80-224-1615-3

SOKOLOVÁ, M.: Nový deklinačný systém slovenských substantív. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2007. ISBN 80-8068-550-9.

ŠIMKOVÁ, M. a kol. Skloňovanie podstatných mien v slovenčine s korpusovými príkladmi. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra, 2016

TÓTH, S. J. Aspekty slovensko-maďarskej porovnávacej morfosyntaxe. Komárno: UJS, 2017.

ZÁVODNÝ, A.: Prednášky a praktiká z morfológie slovenského jazyka I - II. Trnava : Trnavská univerzita v Trnave, 2016. ISBN 978-80-568-0002-7, ISBN 978-80-568-0003-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 22

A	B	C	D	E	FX
18.18	22.73	13.64	9.09	18.18	18.18

Vyučujúci: PaedDr. Eva Győriová Baková.

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/CO/25	Názov predmetu: Cvičenia z ortografie a ortoepie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: priebežným hodnotením. Celkové hodnotenie pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia v pomere 100/0. Priebežné hodnotenie: Každá úloha je hodnotená určeným počtom bodov. Študenti splnia nasledujúce úlohy a pripravia nasledujúce výstupy: • Aktívna účasť na seminároch počas daného semestra (Skóre: 10 bodov). Hodnotiace kritériá: - Aktívne zapájanie sa do diskusie (5 bodov) - Riešenie vedomostných kvízov a vypracovanie cvičení z oblasti spisovnej výslovnosti a pravopisu (5 bodov) • Vypracovanie seminárnej práce obsahujúcej priblíženie a reflexiu ľubovoľného problému z oblasti ortografie a ortoepie (Rozsah: min. 4 strany; Skóre 40 bodov). Hodnotiace kritériá: - Adekvátnosť spôsobu spracovania práce (5 bodov). - Logické členenie práce, nadväznosť textu (10 bodov). - Komplexnosť spracovania a porozumenia problematike (20 bodov). - Korektná práca s odbornými zdrojmi, ich selekcia a uvádzanie v súlade s normami (5 bodov). • Čítanie textu s prihliadnutím na správnu spisovnú výslovnosť (Skóre: 10). Hodnotiace kritériá: - Čítanie textu, prezentácia spisovnej výslovnosti (7 bodov). - Schopnosť korekcie chýb a vlastnej reflexie (3 body). • Priebežný test v rozsahu osnovy predmetu (Skóre: 40 bodov). Hodnotiace kritériá: - Preukázanie poznatkov z nasledujúcich okruhov: základná terminológia, artikulácia, pojem fonémy, hláskoslovná sústava (10 bodov), ortoepia, ortoepické javy, zásady správnej výslovnosti a chyby vo výslovnosti (15 bodov), problematika ortografie, pravopisné princípy, pravidlá slovenského pravopisu (15 bodov). Výsledné hodnotenie sa vypočíta súčet bodov priebežného hodnotenia, konkrétne: seminárnej práce, čítania textu s prihliadnutím na spisovnú výslovnosť, aktivity študenta a priebežného testu.	

Sumárne hodnotenie predmetu známkou sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS.

Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho: štúdium: 26 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 25 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 25 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 14 hodín.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- Študent bude vedieť pomenovať základnú terminológiu, podstatu a ciele ortografie,
- Študent získa všeobecné vedomosti o pravidlách slovenského pravopisu,
- Študent si osvojí terminologickú výbavu ortoepie, získať vedomosti o zásadách normatívnej výslovnosti slovenského jazyka,
- Študent bude vedieť vysvetliť súvislosti a vzťahy medzi pravopisom a výslovnosťou,
- Študent sa oboznámi s artikulačnými orgánmi a artikuláciou, poznať spôsoby tvorenia hlások rečovými ústrojmi, definovať fonémy a ich vzťahy,
- Študent bude vedieť napísať ortograficky správne akýkoľvek slovenský text vecnej alebo umeleckej literatúry,
- Študent bude vedieť správne prečítať akýkoľvek slovenský text vecnej alebo umeleckej literatúry v súlade so zásadami spisovnej výslovnosti,
- Študent uplatňuje slovenský jazyk na aplikačno-komunikačnej úrovni v ústnom dorozumievaní a písomnom dorozumievaní.

Zručnosti:

- Študent bude schopný využiť získané teoretické poznatky z ortografie a ortoepie pri písaní a čítaní vlastných textov aj pri oprave pravopisu a výslovnosti v edukačnom procese,
- Študent bude schopný samostatne vymedziť pojem fonémy, opísať a rozdeliť inventár slovenských foném,
- Študent bude schopný charakterizovať dištingtívne príznaky slovenských foném a základy fonetickej transkripcie,
- Študent bude schopný orientovať sa v hláskoslovnej sústave spisovnej slovenčiny,
- Študent bude schopný ovládať spisovnú slovenskú výslovnosť, vysvetliť jej základné zásady,
- Študent bude schopný správne využiť teoretické poznatky z ortoepie na osobný rozvoj ortoepických zručností a na učenie výslovnosti žiakov,
- Študent bude schopný charakterizovať správnu výslovnosť vokálov a konsonantov, zistiť a opraviť chyby vo výslovnosti,
- Študent bude schopný určiť znelostnú asimiláciu, resp. spodobovanie a identifikovať miesta, na ktorých dochádza k znelostnej asimilácii,
- Študent bude schopný charakterizovať pravidlá výslovnosti predložiek a poznať zásady vokalizácie predložiek,
- Študent bude schopný správne napísať slová osobitne a dovedna a rozdeľovať slová,
- Študent bude schopný prakticky si osvojiť pravidlá písania veľkých písmen v slovenskom jazyku,
- Študent bude schopný správne klasifikovať, ohýbať, písať cudzie slová a prepisovať slová z iných grafických sústav do slovenčiny.

Kompetentnosti:

- Študent bude kompetentný správne vysvetliť súvislosti medzi fonológiou, pravopisom a výslovnosťou, aplikovať hláskoslovný inventár súčasnej spisovnej slovenčiny v písomnom aj v ústnom prejave, usmerňovať a korigovať písomné aj ústne prejavy žiakov.
- Študent bude realizovať pravopisné princípy na základe teoretických poznatkov v praxi, t. j. pri tvorbe, písaní a opravách písomných prejavov.

- Študent bude s kompetentný aplikovať pravidlá spisovnej výslovnosti v ústnych prejavoch, viesť žiakov k správnej výslovnosti v pedagogickej práci.
- Študent bude vedieť vysvetliť ostatným ortografické a ortoepické normy, bude vedieť zaujať stanovisko k aplikácii týchto noriem v rôznych médiách a v školskej praxi.

Stručná osnova predmetu:

1. Vstupné meranie poznatkov. Ortografia a ortoepia. Pravopisné princípy. Výslovnostné štýly.
2. Artikulácia, opis a funkcia artikulačných orgánov, fyziologická stránka tvorenia reči.
3. Vymedzenie pojmu fonémy, inventár foném v spisovnom slovenskom jazyku a ich rozdelenie do skupín.
4. Vzťah fonéma – graféma, rozdiely vo vzťahoch fonéma – graféma v niektorých jazykoch.
5. Hláskoslovná sústava slovenčiny. Základná hláskoslovná charakteristika spisovného jazyka.
6. Slovenská spisovná výslovnosť. Predpoklady a pravidlá spisovnej výslovnosti
7. Chyby vo výslovnosti samohlások. Diftongy a ich charakteristika. Rytmické krátenie.
8. Chyby vo výslovnosti hlások. Znelostná asimilácia – spodobovanie. Špecifiká procesu spodobovania v slovenčine.
9. Spôsoby zisťovania, určenia i učenia správnej výslovnosti u žiakov základných škôl. Rozvoj ortoepických zručností.
10. Písanie slov osobitne a dovedna. Pravidlá rozdeľovania slov. Interpunkcia.
11. Písanie veľkých písmen. Zásady písania veľkých začiatkových písmen vo vlastných menách, na začiatku viet, v skratkách, ustálených značkách.
12. Písanie slov cudzieho pôvodu. Klasifikácia cudzích slov, dôvody ich preberania, prepis z iných grafických sústav, pravopis a výslovnosť.
13. Opakovanie a test.

Odporúčaná literatúra:

BÁNIK, T.: Základy slovenského pravopisu. Nitra: FF UKF, 2015. ISBN 978 80 558 0755 2
 KRÁL, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. SPN, Bratislava 1996. ISBN 8008003057
 OČENÁŠ, I.: Fonetika so základmi fonológie a morfológie slovenského jazyka. Banská Bystrica: PF UMB, 2003. 123 s.
 OLŠIAK, M. Základy fonetiky a ortoepie slovenského jazyka. Nitra: FF UKF, 2015. ISBN 978 80 55808802
 PEKAROVIČOVÁ, J. a kol.: Slovenčina pre cudzincov. Praktická fonetická príručka. Bratislava: Stimul, 2005. ISBN 80-89236-04-9
 Pravidlá slovenského pravopisu, vždy najnovšie vydanie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 23

A	B	C	D	E	FX
21.74	34.78	17.39	17.39	4.35	4.35

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujns.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujns.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujns.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/JK/25	Názov predmetu: Jazyk a komunikácia - väzby a súvislosti
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách (1 kr) 1 kredit je možné získať z dvoch alternatív: A) konspekt/spracovanie vedeckej štúdie z problematiky jazykovej komunikácie a jeho prezentácia na seminári (príslušné štúdie budú zverejnené). B) komunikačne/lingvopragmaticky zacielená analýza a interpretácia textu/komunikátu z oblasti mediálnej, elektronickej/online komunikácie a jej prezentácia na seminári. Záverečný test so samostatnou domácou prípravou na základe odbornej literatúry: 1 kr. Sumárne hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho: štúdium: 26 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 20 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 20 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 24 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti Študent nadobudne poznatky o všeobecných otázkach komunikácie vôbec a o špecifických otázkach jazykovej komunikácie zvlášť. Vzťah jazyka a komunikácie študujúci bude chápať ako vzťah potenciálneho a realizovaného, čiže na jednej strane sa komunikácia ako sociálne a psychicky determinovaná činnosť primárne realizuje prostredníctvom jazyka a na druhej strane jazyk je spojený s komunikáciou ako s primárnou sférou svojej realizácie. V súvislosti s tým študujúci si osvojí najmä otázky vzájomného vzťahu medzi funkciami prirodzeného jazyka v procese komunikácie, t.j. vďaka akým vlastnostiam je prirodzený jazyk základným dorozumievacím prostriedkom, čím sa líši od iných dorozumievacích systémov a ako v procese komunikácie funguje. V tejto súvislosti sa študujúci oboznámia najmä s dorozumievacími prostriedkami známymi z ríše zvierat. Študent nadobudne poznatky o typoch komunikačných situácií a o komunikačných udalostiach s dôrazom na rozdiely a špecifiká ústnych a písomných komunikačných udalostí. Pri priamej komunikácii či komunikácii tvárou v tvár (face to face communication) sa osobitná pozornosť bude venovať neverbálnym prostriedkom komunikácie.	

V súvislosti so zaradovaním komunikačnej činnosti k iným druhom činnosti študentova sféra vedomostí sa rozšíri o teóriu intencie a konverzačných implikatúr vrátane pravidiel či postulátov (tzv. maxim) komunikácie (H. P. Grice), ako aj o teóriu rečových aktov (J. Austin).

Poznatky a vedomosti nadobudnuté zo štúdia interpersonálnej komunikácie sa rozšíria o štúdium osobitostí masovej komunikácie s dôrazom na špecifiká internetových komunikátov.

Nevyhnutnou požiadavkou ovládania rozsiahlej a obsažnej problematiky jazykovej komunikácie bude poznanie základných a (už) ustálených termínov teórie informácie a teórie komunikácie vrátane schopnosti pracovať s nimi pri analýze a interpretácii textov/diskurzov z rozličných komunikačných sfér.

Zručnosti:

Celý proces (jazykovej) komunikácie bude študent schopný schematicky znázorniť a v rámci modelu komunikácie vysvetliť a interpretovať jednotlivé komunikačné fázy (kódovanie správy, prenos správy a príjem správy) vrátane ich zložiek (odosielateľ, prijímateľ; zdroj správy; kódovanie, dekódovanie; komunikačný kanál; šum; spätná väzba).

Poznatky získané zo štúdia vzťahu medzi audio-orálnou stránkou jazyka a jeho písomnou (grafickou) fixáciou budú študenti – budúci učitelia – schopní didakticky primerane preniesť do školskej praxe; v tejto súvislosti budú študenti schopní náležite vysvetliť normy písomnej komunikácie s dôrazom na niektoré pravopisné problémy.

Na základe nadobudnutých vedomostí študent dokáže vysvetliť osobitosti masovej a internetovej komunikácie; osobitný dôraz sa bude klásť na nadobudnutie schopnosti identifikovať, odhaliť zjavné či skryté, zavádzajúce informácie publikované na sociálnych sieťach (tzv. hoaxov či konšpiračných teórií).

Kompetentnosti:

Poznatky nadobudnuté zo štúdia teórie jazykovej komunikácie a skúsenosti získané z analýzy komunikátov rozličných komunikačných sfér dokáže študent uplatniť jednak v individuálnej komunikačnej činnosti vrátane rešpektovania osobitých komunikačných noriem v typických komunikačných situáciách, jednak vo výchovno-vzdelávacej činnosti.

Študent bude aj naďalej sledovať vývin tejto disciplíny a bude sa snažiť rozširovať a prehĺbovať svoje vedomosti získané počas vysokoškolského štúdia tejto disciplíny.

Študent ako budúci učiteľ bude schopný vysvetliť svojim žiakom normy a osobitosti interpersonálnej a skupinovej komunikácie a naučiť ich efektívne využívať v komunikačnej praxi.

Osobitnú pozornosť vo svojej výchovno-vzdelávacej činnosti bude venovať náležitej interpretácii komunikátov na sociálnych sieťach.

Stručná osnova predmetu:

1. Predmet teórie komunikácie. Vzťah teórie komunikácie a teórie informácie. Komunikačné fázy (genéza správy, prenos správy, príjem správy).
2. Vzťah jazyka a komunikácie. Funkcia jazyka v procese komunikácie.
3. Komunikácia v systéme ľudských činností. Teória intencie a konverzačných implikatúr; pravidlá, postuláty (tzv. maximá) komunikácie (H. P. Grice).
4. Teória rečových aktov (J. Austin).
5. Typy komunikačných situácií. Vlastnosti ústnej a písomnej komunikácie.
6. Komunikačné normy v ústnej a písomnej komunikácii.
7. Grafické prejavy (grafika, ortografia). Grafické prejavy z hľadiska ich vývinu.
8. Ortografia. Pravopisné princípy. Grafológia – osobitné systémy písania; psychologický aspekt písma.
9. Prostriedky neverbálnej komunikácie – paralingvistika.
10. Dorozumievanie zvierat a dorozumievanie človeka so zvieratami. Zoolingvistika.
11. Masová komunikácia ako súčasť komunikačného procesu. Model masovej komunikácie.
12. Kultúra a jazyk v systéme komunikácie.

13. Osobitosti internetovej komunikácie; komunikácia na sociálnych sieťach.

Odporúčaná literatúra:

BARTMIŇSKI, J.: Jazyk v kontextu kultúry. Dvanásť statí z lublinské kognitívnej etnolingvistiky. Praha : Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2883-7

DOLNÍK, J.: Jazyk v sociálnej kultúre. Bratislava, VEDA, 2018. ISBN: 978-80-224-1584-2

DOLNÍK, J.: Jazyk v pragmatike. Bratislava : VEDA, 2018. ISBN 978-80-224-1686-3.

MISLOVIČOVÁ, S. a kol.: Slovenčina na každý deň. Bratislava, VEDA, 2020. ISBN: 978-80-224-1861-4.

ŠKVARENINOVÁ, O.: Komunikácia s médiami a v médiách. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2019. ISBN 978-80-572-0032-1

VAŇKO, J.: Komunikácia a jazyk. Nitra, Katedra slovenského jazyka Univerzity Konštantína Filozofa, 1999. 202 s. ISBN 80-8050-253-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	B	C	D	E	FX
50.0	28.57	0.0	7.14	14.29	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/KKP/25	Názov predmetu: Kontexty klasicizmu a preromantizmu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: známkou, na základe priebežného hodnotenia. Celkové hodnotenie pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia v pomere 100/0. Podmienky na absolvovanie predmetu sú nasledovné: <ul style="list-style-type: none">• Vypracovanie seminárnej práce na tému zo stručnej osnovy predmetu. Odovzdaná práca bude obsahovať korektný spôsob uvádzania bibliografických odkazov a zoznam použitej literatúry, s ktorou študent pracoval.• Referát o literárnom texte, kultúrnom probléme, na základe odbornej štúdie, článku resp. inej odbornej publikácie. Študent vyberie určitú problematiku, resp. tému alebo dielo podľa osnovy predmetu a spracuje referát vystihujúci ideovú podstatu danej problematiky• Prezentácia referátu na seminárnej hodine.• Aktivita študenta počas semestra na prednáškach a seminároch.• Participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok a seminárov sa zohľadňuje pri hodnotení. Výsledné hodnotenie je súhrnom bodov priebežného hodnotenia: seminárnej práce, konspektu a aktivity študenta na seminárnych hodinách. Udelenie hodnotenia predmetu známkou sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice, ktorá je v súlade so Študijným poriadkom UJS (Čl. 19, bod 3). Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne aspoň 50 %. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: A – 100-90%, B – 89-80%, C – 79-70%, D – 69-60%, E – 59-50%, FX – 49-0%. Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho: štúdium: 26 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 20 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 20 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 24 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí základné literárnoteoretické pojmy a súvislosti obdobia literárneho klasicizmu a preromantizmu, bude vedieť pomenovať podstatu a zameranie klasicizmu a preromantizmu v súvislostiach a vo vývinových procesoch slovenskej literatúry. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent získa poznatky o významných a vplyvných predstaviteľoch obdobia osvietenského klasicizmu a preromantizmu, osvojí si typologickú charakteristiku uvedených období vo vývine slovenskej literatúry.	

- Študent si osvojí vedomosti o osvietenskom myslení, problematike literárneho jazyka a jazykovej otázke v období klasicizmu a preromantizmu.
- Študent nadobudne vedomosti o výrazných dielach poézie, prózy a drámy klasicizmu a preromantizmu a ich zaradení do širších dobových a kultúrnych súvislostí.
- Študent nadobudne vedomosti o špecifických znakoch slovenského literárneho klasicizmu, o vzniku a vývine klasicizmu a poetike v tomto vývinovom období.
- Študent získa poznatky o národnom obrodení, emancipačnom procese a problematike jazyka, poznatky o špecifických prejavoch osvietenstva na Slovensku.
- Študent si osvojí poznatky o období vyvrcholenia klasicizmu na Slovensku, o zmenách tematického zamerania a žánrovej štruktúry, získa poznatky o presadzovaní antických básnickým modelov, predovšetkým časomieri, nadobudne poznatky o významných predstaviteľoch a ich tvorbe v danom období.
- Študent získa vedomosti o vzniku, vývine a znakoch preromantizmu biedermeieru, osvojí si poznatky o žánrovom a druhovom synkretizme a inšpiráciách, získa poznatky o konkrétnych podnetoch v poézii, v próze a dráme, osvojí si poznatky o významných dielach výrazných predstaviteľom uvedeného obdobia.
- Študent získa vedomosti o súvislostiach literárneho klasicizmu a preromantizmu, získa prehľad vo vývine literárnych česko-slovenských vzťahov a podobách slovensko-maďarských vzťahov v literatúre.

Zručnosti:

- Študent bude schopný podnecovať žiakov pre ovládanie typologickej a poetologickej charakteristiky osvietenského klasicizmu a preromantizmu, pre poznanie špecifik klasicizmu a preromantizmu v stredoeurópskych súvislostiach.
- Študent bude schopný iniciatívne prehlbovať vlastné poznatky z oblasti slovenského klasicizmu a preromantizmu v širšom kontexte literatúry a kultúry.
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam slovenskej literatúry komplexne ako aj v kontexte klasicizmu a preromantizmu pre pochopenie spoločenského a kultúrneho vývinu a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí,
- Študent bude schopný identifikovať bežné odborné problémy z oblasti osvietenského klasicizmu a preromantizmu, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni
- Študent bude schopný reagovať na nové trendy vo výskume a recepcii klasicizmu a preromantizmu pre zvládnutie danej témy v pedagogickom procese.

Kompetentnosti:

- Študent bude kompetentný aplikovať vedomostí a zručností pre potreby výučby klasicizmu a preromantizmu v rámci predmetu slovenská literatúra na základných a stredných školách.
- Študent bude rozvíjať poznanie súvisiace so synchronným i diachrónnym vývinom slovenskej literatúry daného obdobia aj vo vývinových súvislostiach.
- Študent získa kompetentnosť plánovať tvorivé a pedagogické činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o klasicizme a preromantizme.
- Študent bude kompetentný napláňovať jednotlivé fázy príprav a konkretizácie danej hodiny v kontexte náročnosti rovnako pre jednotlivcov ako pre študijné skupiny.

Stručná osnova predmetu:

1. Priekopníci osvietenského myslenia - M. Bel, A. F. Kollár.
2. Problematika literárnych jazykov v 17. - 18. stor. Gramatiky, chvály a obrany jazyka.
3. Špecifiká slovenského klasicizmu a norma klasicistickej poetiky v diele L'art poetique.
4. Ideové a estetické hodnoty diel A. Doležala, J. I. Bajzu.
5. Ľudovýchovné spisy a vlastenecká tematika v klasicizme.
6. Veľkomoravský odkaz v poézii Jána Hollého.

7. Formovanie názorov na slovanskú vzájomnosť Koncepcie slavizmu P. J. Šafárika.
8. Prvky klasicizmu a preromantizmu v diele J. Kollára Slávy dcéra.
9. Vývinové medzníky slovensko-českých vzťahov.
10. Biedermeier ako kultúrny a literárny fenomén.
11. Ján Palárik a téma vzťahov medzi národmi a sociálnymi vrstvami.
12. Ján Chalupka a Kocúrkovo – zrod symbolu malomesta.
13. Podoby slovensko-maďarských literárnych vzťahov.

Odporúčaná literatúra:

ČÚZY, L., – KÁKOŠOVÁ, Z. – MICHÁLEK, M. – MIKULOVÁ, M. – VOJTECH, M.:
Panoráma slovenskej literatúry I. Literárne dejiny od stredoveku po koniec romantizmu.
Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004.

MAZÁK, P. – GAŠPARÍK, M. – PETRUS, P. – PIŠÚT, M.: Dejiny slovenskej literatúry II.
Novšia slovenská literatúra (1780 – 1918). Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo,
1988.

SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Martin : Matica slovenská; Bratislava:
Literárne informačné centrum, 2009.

ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry. I. Bratislava : Národné literárne centrum, 1997.

ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry. II. Bratislava : Národné literárne centrum, 1999.

VOJTECH, Miloslav. Od baroka k romantizmu. Literárne smery a tendencie v slovenskej
literatúre v rokoch 1780 – 1840. Bratislava : Univerzita Komenského, 2003.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 07.04.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár,
PhD.senkarp@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr.
György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof.
Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/KLAS/25	Názov predmetu: Klasicizmus a preromantika v slovenskej literatúre
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Skúška Predmet je ukončený ústnou skúškou, ktorá sa realizuje počas skúškového obdobia. Počas semestra študent splní nasledujúce zadania a pripraví uvedené samostatné práce: • Vypracovanie seminárnej práce o literárnej tvorbe vybraného predstaviteľa klasicizmu, resp. preromantizmu (Rozsah: min. 4 strany; Skóre: 20 bodov). Hodnotiace kritériá: - Logická nadväznosť častí práce, vyváženosť biografických a bibliografických údajov a vlastnej interpretácie (5 bodov). - Odborná úroveň interpretácie a hodnotenia prínosu literárneho diela (10 bodov). - Adekvátne zaradenie do kontextu vývinového obdobia, celková jazykovo-štylistická úroveň (5 bodov). • Písomný test z vopred zadaných téz, ktoré sa späté so študijným materiálom prednášok (Skóre: 40 bodov). Hodnotiace kritériá: - Preukázanie výborných poznatkov z nasledujúcich tematických okruhov: obdobie osvieteného klasicizmu na Slovensku, znaky, poetika (10 bodov), vyvrcholenie klasicizmu v slovenskej literatúre (10 bodov) a typologická charakteristika preromantizmu, literárna tvorba (20 bodov). • Ústna skúška z literárnych diel z obdobia klasicizmu a z obdobia preromantizmu podľa beletristického minima (Skóre: 40 bodov). Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súhrn hodnotenia seminárnej práce, písomného testu a ústnej skúšky. Sumárne hodnotenie predmetu: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade s klasifikačnou stupnicou určenou Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho: štúdium: 39 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 30 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 27 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 24 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti	

- Študent získa poznatky o významných a charakteristických autoroch a literárnej tvorbe obdobia osvieteniského klasicizmu a preromantizmu, osvojí si typologickú charakteristiku uvedených období vo vývine slovenskej literatúry.
- Študent si osvojí zaradenie významných literárnych diel klasicizmu a preromantizmu do širších dobových a kultúrnych súvislostí, resp. bude vedieť vybrať a odporučiť vhodného klasicistického, resp. preromantického autora pre prezentáciu tvorby daného obdobia a svoj výber bude vedieť aj odborne zdôvodniť.
- Študent získa poznatky o práci s pôvodnou a odbornou literatúrou, naučí sa zbierať informácie o živote a literárnej tvorbe osobnosti slovenského osvieteniského klasicizmu a preromantizmu v rôznych publikáciách a na internete, resp. bude vedieť orientovať sa v metódach výberu dôležitých informácií pre prax, bude vedieť získané informácie interpretovať, posúdiť a verejne prezentovať.
- Študent nadobudne vedomosti o vzniku a vývine klasicizmu a poetike v tomto vývinovom období, získa poznatky o národnom obrodení, emancipačnom procese a problematike jazyka, poznatky o špecifických prejavoch osvietenstva na Slovensku, nadobudne vedomosti o znakoch a výrazných dielach poézie, prózy a drámy osvieteniského klasicizmu.
- Študent si osvojí poznatky o období vyvrcholenia klasicizmu na Slovensku, o zmenách tematického zamerania a žánrovej štruktúry, získa poznatky o presadzovaní antických básnickým modelov, predovšetkým časomier, nadobudne poznatky o významných predstaviteľoch a ich tvorbe v danom období.
- Študent získa vedomosti o vzniku, vývine a znakoch preromantizmu, predovšetkým v kontradikcii ku klasicizmu, osvojí si poznatky o žánrovom a druhovom synkretizme a folklórnych inšpiráciách preromantizmu, získa poznatky o preromantických podnetoch v poézii, v próze a dráme, osvojí si poznatky o významných dielach výrazných predstaviteľom uvedeného obdobia.

Zručnosti

- Študent bude schopný motivovať svojich žiakov pre osvojenie si typologickej a poetologickej charakteristiky osvieteniského klasicizmu a preromantizmu, životných osudov, postojov a literárnej tvorby osobností klasicizmu a preromantizmu a bude schopný prebudiť záujem žiakov v rámci výchovy ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu.
- Študent bude schopný samostatne získavať a prehlbovať vlastné znalosti z oblasti slovenského klasicizmu a preromantizmu.
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam slovenskej literatúry celkovo ako aj špecificky ohľadne klasicizmu a preromantizmu pre pochopenie slovenského spoločenského a kultúrneho vývinu, resp. súčasnosti, a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí,
- Študent bude schopný adekvátne využiť získané vedomosti v konkrétnych výstupoch na vyučovacích hodinách, prednáškach, prezentáciách a pod.
- Študent bude schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti v teoretickej aj praktickej rovine a to na pozadí konkrétneho typu zadania a činnosti.
- Študent bude schopný identifikovať bežné odborné problémy z oblasti osvieteniského klasicizmu a preromantizmu, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni
- Študent bude schopný oboznámiť sa s novými trendmi vo výskume a recepcii klasicizmu a preromantizmu, ako aj s modernými pedagogickými prístupmi a aspektmi pracovných činností, nevyhnutnými pre zvládnutie danej témy a samostatné vypracovanie požadovaných výstupov.

Kompetentnosti:

- Študent bude kompetentný aplikovať systém vedomostí a zručností potrebných pre potreby výučby osvieteniského klasicizmu a preromantizmu v rámci predmetu slovenská literatúra na základných a stredných školách.

- Študenti bude kompetentný osvojené vedomosti a zručnosti následne efektívne uplatňovať vo vlastnej odbornej praxi v škole.
- Študent bude realizovať ciele rozvoja poznania súvisiaci so synchronným i diachrónnym vývinom slovenskej literatúry.
- Študent bude kompetentný samostatne plánovať tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o klasicizme a preromantizme.
- Študent bude kompetentný naplánovať jednotlivé fázy príprav a konkretizácie danej hodiny, prednášky, a to v kontexte náročnosti rovnako pre jednotlivcov ako aj (študijných) skupín,
- Študent bude kompetentný riadiť štýl práce a vzdelávania ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie vybraných osobností a diel slovenskej literatúry daného obdobia.

Stručná osnova predmetu:

1. Spoločenské a politické pomery na konci 18. storočia. Osvietenstvo a osvietený absolutizmus v Európe a v Uhorsku. Slovenská literatúra v období osvieteného klasicizmu.
2. Jozefínske školské reformy a nastolenie otázky vyučovacieho a spisovného jazyka. Anton Bernolák, bernolákovské hnutie a spisovný jazyk. Slovenské učené tovarišstvo.
3. Jozef Ignác Bajza a prvý slovenský román. Jeho názory a konkrétne postoje.
4. Juraj Fándly – život a literárna tvorba. Vzťah k jozefinizmu a cirkvi. Organizačná činnosť
5. Básnická tvorba Augustína Doležala v kontexte osvieteného klasicizmu.
6. Nové ideovo-estetické impulzy v literatúre na začiatku 19. storočia. Juraj Palkovič a jeho básnická a dramatická tvorba.
7. Poézia Bohuslava Tablica. Vlastenecká tematika a barokové vplyvy v jeho diele
8. Ján Hollý – predstaviteľ vrcholného klasicizmu v bernolákovčine.
9. Typologická a poetologická charakteristika preromantizmu, špecifické znaky a predstavitelia preromantizmu v slovenskej literatúre.
10. Pavol Jozef Šafárik a jeho odborná a umelecká literárna tvorba.
11. Ján Kollár a slovanská myšlienka. Umelecká literárna tvorba autora.
12. Osobnosť Karola Kuzmányho. Jeho vydavateľská činnosť a literárna tvorba.
13. Ján Chalupka a slovenská dráma. G. Fejérpataky-Belopotocký a ochotnícke divadlo.

Odporúčaná literatúra:

ČÚZY, L., – KÁKOŠOVÁ, Z. – MICHÁLEK, M. – MIKULOVÁ, M. – VOJTECH, M.: Panoráma slovenskej literatúry I. Literárne dejiny od stredoveku po koniec romantizmu. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004. 169 s. ISBN 80-10-00316-6

MAZÁK, P. – GAŠPARÍK, M. – PETRUS, P. – PIŠŮT, M.: Dejiny slovenskej literatúry II. Novšia slovenská literatúra (1780 – 1918). Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1988. 481 s.

SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Martin : Matica slovenská; Bratislava: Literárne informačné centrum, 2009. 606 s. ISBN 978-80-7090-935-5

VOJTECH, Miloslav. Od baroka k romantizmu. Literárne smery a tendencie v slovenskej literatúre v rokoch 1780 – 1840. Bratislava : Univerzita Komenského, 2003. 148 s. ISBN 80-223-1902-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	B	C	D	E	FX
20.0	33.33	13.33	6.67	26.67	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/KSL/25	Názov predmetu: Kapitoly zo svetovej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: priebežným hodnotením Celkové hodnotenie pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia v pomere 100/0. Priebežné hodnotenie: <ul style="list-style-type: none">• Vypracovanie dvoch interpretačných esejí: Študent spracuje a odovzdá dve kratšie približne dvoj- až trojstranové práce o prečítaných dielach a autoroch svetovej literatúry, ktorých si vyberú z osnovy predmetu. Súčasťou esejí budú základné biografické údaje o autorovi a jeho zaradenie do kontextu príslušnej národnej literatúry, podstatou esejí a ich ťažiskom bude interpretácia jedného konkrétneho umeleckého literárneho diela daného autora podľa vlastného výberu. Eseje budú obsahovať uvedené zdroje, z ktorých študent čerpal biografické, bibliografické údaje a literárnohistorické súvislosti. Za obidve interpretačné eseje študent získa spolu maximálne 50 bodov.• Úspešné absolvovanie priebežného testu, ktorého obsahom budú základné bibliografické, literárnohistorické a žánrové otázky budú komponované v rozsahu tém učebnej osnovy predmetu. Za priebežný test študent získa maximálne 40 bodov. Aktivita počas seminárnych hodín: študent aplikuje svoje literárnohistorické poznatky a čitateľské postrehy v diskusii o tvorbe daných autorov svetovej literatúry. Za aktivitu študent získa maximálne 10 bodov. Konečná známka bude navrhnutá na základe súčtu hodnotenia interpretačných esejí, priebežného testu a aktivity študenta. Sumárne hodnotenie predmetu sa realizuje v zmysle Študijného poriadku UJS: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% . Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho: štúdium: 26 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 20 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 20 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 24 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Výsledky vzdelávania Vedomosti <ul style="list-style-type: none">• Študent si osvojí poznatky o vývoji svetovej literatúry, ako aj o vybraných autoroch jednotlivých vývinových fáz svetovej literatúry, získa poznatky o významných dielach svetovej tvorby.	

- Študent nadobudne vedomosti o základných vývojových tendenciách vo svetovej literatúre, ako aj o možných paralelách so slovenskou literatúrou.
- Študent si osvojí poznatky o podobných trendoch a znakoch, ale aj o odlišnostiach vo vývine svetovej literatúry a slovenskej literatúry.
- Študent získa poznatky o najdôležitejších, resp. najcharakteristickejších dielach svetovej literatúry, ktoré rezonujú aj vo vzdelávacom procese.
- Študent získa poznatky o práci s odbornými zdrojmi aj s pôvodnou svetovou literatúrou, bude vedieť samostatne zbierať informácie o živote a literárnej tvorbe osobnosti v rôznych publikáciách a na internete, resp. bude sa vedieť orientovať v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií pre prax, bude vedieť získané informácie analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať.

Zručnosti

- Študent bude schopný motivovať svojich žiakov pre osvojenie si zásadných vývinových tendencií vo svetovej literatúre, pre poznanie tvorby významných autorov a ich ťažiskových literárnych diel, ako aj prebudiť celkový záujem žiakov v procese výchovy ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu vo všeobecnosti.
- Študent bude schopný samostatne získať ďalšie znalosti zo svetovej literatúry, o konkrétnych autoroch a ich literárnej tvorbe.
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam svetovej literatúry celkovo ako aj špecificky ohľadne konkrétneho vývinového obdobia pre pochopenie celkového spoločenského a kultúrneho vývinu, resp. súčasnosti, a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí.
- Študent bude schopný identifikovať nové trendy v oblasti pôvodnej svetovej literatúry, ako aj v oblasti jej literárnovedného výskumu svetovej literatúry.
- Študent bude schopný správne aplikovať získané vedomosti v konkrétnych výstupoch (vyučovacích hodinách, prednáškach, prezentáciách a pod.).
- Študent bude schopný identifikovať základné odborné problémy svetovej literatúry, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni.

Kompetentnosti:

- Študent bude vedieť aplikovať systém vedomostí o svetovej literatúre, o výrazných predstaviteľoch jednotlivých národných literatúr a významných literárnych dielach, ako aj o odbornej reflexii svetovej literatúry pre potreby vyučovania literatúry na základných a stredných školách.
- Študent bude efektívne využívať nadobudnuté poznatky o svetovej literatúre aj vo vlastnej tvorivej praxi v škole.
- Študent bude realizovať ciele rozvoj poznania súvisiaci so synchronným i diachrónnym vývinom svetovej literatúry, bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o literatúre ako takej.
- Študent bude riadiť štýl práce ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie vybraných osobností a diel svetovej literatúry.

Stručná osnova predmetu:

1. Vymedzenie pojmu svetová a národná literatúra. História výskumu a výuky svetovej literatúry. Výuka svetovej literatúry a jej výzvy.
2. Základné vývojové fázy svetovej literatúry a ich krátka charakteristika. Dôležitosť jednotlivých období v procese výuky literatúry s osobitným dôrazom na literatúru 18. až 20. storočia.
3. Miesto romantizmu a realizmu v procese formovania modernej západnej civilizácie.
4. Významné diela staršieho obdobia: Shakespeare, Cervantes, Molière
5. Významné diela 18. storočia: Defoe, Swift, Goethe.

6. Námety a prístupy anglického a francúzskeho romantizmu. Poézia a historické romány. Byron, Scott, Hugo, Stendhal a pod.
7. Námety a prístupy nemeckého a ruského romantizmu. Schiller, Heine, Puškin., Lermontov a ostatní.
8. Romantizmus v stredoeurópskom prostredí: Petófi, Mickiewicz, Mácha.
9. Spoločenské podmienky vzniku realizmu a jeho charakteristika. Balzac a Dickens.
10. Vývoj ruského realizmu. Turgenev, Dostojevskij, Tolstoj.
11. Americká literatúra. Cooper, Poe, Beecher Stowe.
12. Významné diela dobrodružnej literatúry. Dumas, May.
13. Významné diela literatúry 20. storočia. Hemingway, Zweig, Bulgakov.

Odporúčaná literatúra:

ANDRIČÍK, M.: Vybrané kapitoly zo svetovej literatúry. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 2015.
 BAŠTÍN, Š. – OLEXA, J. – STUDENÁ, Z.: Dejiny anglickej a americkej literatúry. Bratislava : Obzor, 1993.
 PIŠÚT, M. a kol.: Dejiny svetovej literatúry I., II. Bratislava : SPN 1963.
 JURÍK, J.: Encyklopédia spisovateľov sveta. Bratislava : Obzor 1987.
 KNĚZEK, L.: Encyklopédia literárnych diel. Bratislava : Obzor, 1989
 SZERB, A.: A világirodalom története. Budapest: Magvető Kiadó Kft., 2021.
 VANTUCH, A. – POVCHANIČ, Š. – BEDNÁROVÁ, K. – ŠIMKOVÁ, S.: Dejiny francúzskej literatúry. Bratislava : Causa editio, 1995.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 11

A	B	C	D	E	FX
27.27	27.27	27.27	18.18	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/LDM/25	Názov predmetu: Literatúra pre deti a mládež
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Kurz je základnou, bazálnou disciplínou pre potreby prípravy učiteľov pre ich teoretickú a praktickú budúcnosť. V konečnom dôsledku je teoretickou disciplínou. Praktické výstupy sú realizované v totožnom semestri v rámci podmieňujúcej disciplíny Cvičenia z literatúry pre deti a mládež. Záverečné hodnotenie môže mať dvojakú formu: - tradičný, konzervatívny, klasický charakter vo forme písomnej skúšky z teoretického učiva slovenskej literatúry pre deti a mládež. Aj tomu sa prispôsobujú hodnotiace kritériá, kde dolná hranica akceptovateľnosti predstavuje 50%. - vypracovanie komplexnej seminárnej práce o živote a literárnej tvorbe slovenského autora pre deti a mládež, pričom sa zohľadňuje jeho etablovanie v domácom i medzinárodnom vývinovom kontexte literatúry pre deti a mládež (komparatívne hľadisko – 5 bodov). Aspekt hodnotenia je tak zameraný na komplexný pohľad (10 bodov), na využiteľnosť textu v pedagogickej praxi (5 bodov), na vhodnú metodológiu (5 bodov) na snahu o akúsi zreteľnú komplexnosť skúmanej problematiky (10 bodov). Zvlášť sa hodnotí aj subjektívny prístup študenta k danej téme. Dolná hranica akceptovateľnosti predstavuje 50%. Klasifikačná stupnica použitá pri hodnotení predmetu: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 60 hodín, z toho: štúdium: 39 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 10 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 6 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 5 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent bude vedieť vybrať a odporučiť pre seba i pre ostatných vhodnú osobnosť slovenskej literatúry pre deti a mládež a patrične ju odôvodniť z aspektu využiteľnosti v praxi,• Študent bude vedieť samostatne zbierať informácie o živote a literárnej tvorbe vybranej osobnosti,• Študent bude vedieť správne zostaviť, nezávisle vyhľadávať a hodnotiť rôzne informácie, týkajúce sa danej osobnosti slovenskej literatúry pre deti a mládež,• Študent bude vedieť zorientovať sa v odbornej literatúre, týkajúcej sa danej tematiky,• Študent bude vedieť správne aplikovať získané vedomosti v konkrétnych výstupoch, najmä v literárnokritickej reflexii,	

- Študent bude vedieť aplikovať nadobudnuté vedomosti na teoretickej i praktickej báze,
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií, súdov a úsudkov pri selekcii množstva získaných informácií v pozadí čitateľských skúseností diel slovenskej literatúry pre deti a mládež,
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy,
- Študent bude vedieť aplikovať diachrónne a synchrónne hľadisko pri komplexnom vývine slovenskej literatúry pre deti a mládež.

Absolvent daného kurzu má všeobecné vedomosti na úrovni syntézy. Patrične ovláda študovaný jazyk (i jeho literárnu zložku) na vysokej praktickej úrovni. Disponuje vzťahovo-argumentačne nadobudnutými vedomosťami o vývine slovenskej literatúry pre deti a mládež a jeho zákonitostiach, resp. diachrónnom i synchrónnom vývine. Špecifikuje a usúvz'azňuje poznatky z teórie a dejín literatúry, resp. pri praktickom využití z interpretácie literárneho textu. Ovláda nosné údaje, pojmy, princípy a teoretické a metodologické zásady na báze daného kurzu. Pozná základné vývinové prúdy a tendencie slovenskej literatúry pre deti a mládež. Absolvent je pritom oboznámený s najdôležitejšími kultúrnymi a spoločenskými reáliami a dejinami danej oblasti slovenskej literatúry.

Zručnosti:

- Tieto vedomosti vie prakticky využiť pri sprostredkovaní bežnej komunikácie o tomto segmente literatúry. Absolvent má osvojené základné diferenciacné postupy, zručnosti a stratégie pri bádani slovenskej literatúry pre deti a mládež. Ovláda prácu s biobibliografickými údajmi, pozná spôsoby využitia dát v teórii a praxi. Pozná základné postupy, analýzy a interpretácie prozaického, dramatického a básnického textu pre deti a mládež.
- Študent je schopný poukázať na možnosti literatúry pre deti a mládež pri výchove ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu v tomto špecifickom type literatúry,
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam slovenskej literatúry pre deti a mládež,
- Študent bude schopný oboznámiť sa s progresívnymi trendmi v nastolenej oblasti literatúry s dôrazom aj na najaktuálnejšie literárnovedné výskumy,
- Študent bude schopný oboznámiť sa s modernými metodickými prístupmi a aspektmi popisov pracovných činností,
- Študent bude schopný poukázať na konkrétne žánrové špecifiká vybranej oblasti slovenskej literatúry pre deti a mládež.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný aplikovať systém zručností potrebných pre viacrozmerý kontakt (napríklad) s danou osobnosťou slovenskej literatúry pre deti a mládež, ktoré potom následne vie využiť vo vlastnej tvorivej praxi v škole.
- Študent bude schopný poukázať a identifikovať základné umelecké (žánrové, osobnostné) piliere slovenskej literatúry pre deti a mládež.
- Študent bude schopný realizovať cielený rozvoj poznania súvisiaci so synchrónnym i diachrónnym vývinom slovenskej literatúry pre deti a mládež,
- Študent bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o slovenskej literatúre ako takej,
- Študent bude schopný riadiť štýl práce ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie vybraných osobností a diel slovenskej literatúry pre deti a mládež. Je schopný aplikovať vybrané literárnovedné poznatky pri kultúrno-umeleckých a pragmaticko-komunikačných aktivitách. Vyznačuje sa tvorivým myslením a individuálnym prístupom k jednotlivým prototextom slovenskej literatúry pre deti a mládež. Neunikne mu ani kritická analýza pri formulovaní vlastných stanovísk a postojov k danému textu. Dokáže udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom slovenskej literatúry pre deti a mládež a účinne pokračovať

tak vo vlastnom profesionálnom rozvoji. Uplatňuje získané študované vedomosti, zručnosti a kompetencie na aplikačno-komunikačnej úrovni v ústnej i písomnej forme.

Stručná osnova predmetu:

1. Problémy žánrov v literatúre pre deti a mládež.
2. Ľudová rozprávka.
3. Umelá (autorská) rozprávka.
4. Ľudová a umelá (autorská) balada.
5. Ľudová a umelá (autorská) povesť.
6. Poviedka a novela.
7. Dobrodružný, historický a vedecko-fantastický román.
8. Román s dievčenskou hrdinkou
9. Román s chlapčenským hrdinom.
10. Literatúra faktu.
11. Významné osobnosti a diela slovenskej literatúry pre deti a mládež do roku 1960.
12. Významné osobnosti a diela slovenskej literatúry pre deti a mládež od roku 1960.
13. Literárnokritické reflexie slovenskej literatúry pre deti a mládež.

Odporúčaná literatúra:

KOPÁL, J.: Z teórie literatúry pre mládež Nitra : Pedagogická fakulta ,Vedecko výskumné pracovisko literárnej komunikácie a experimentálnej metodiky, 1985.
RAKÚS, S.: Text a dielo. Levoča : Modrý Peter, 2019.
SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Bratislava – Martin : Literárne informačné centrum - Matica slovenská, 2009.
SLIACKY, O.: Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež = Do roku 1945. Bratislava : Mladé Letá, 1990.
SLIACKY, O.: Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež = Do roku 1960. Bratislava : Mladé Letá, 2007.
SLIACKY, O.: Zlatá muzika : Antológia slovenskej poézie pre deti. Bratislava : Mladé letá, 1980.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	B	C	D	E	FX
25.0	16.67	25.0	8.33	25.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlínka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/LDZ/25	Názov predmetu: Literárne druhy a žánre
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: známkou, na základe priebežného hodnotenia. Celkové hodnotenie pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia v pomere 100/0. Podmienky na absolvovanie predmetu sú nasledovné: <ul style="list-style-type: none">• Vypracovanie seminárnej práce na tému zo stručnej osnovy predmetu. Odovzdaná práca bude obsahovať korektný spôsob uvádzania bibliografických odkazov a zoznam použitej literatúry, s ktorou študent pracoval.• Konspekt odbornej štúdie, článku resp. inej odbornej publikácie. Počas semestra je potrebné prečítať niekoľko odborných publikácií, o ktorých sa potom na hodinách diskutuje. Jednu z týchto publikácií si študent vyberie a spracuje výstižný výpis najpodstatnejší častí obsahu a myšlienok prečítanej publikácie• Prezentácia konspektu na seminárnej hodine.• Aktivita študenta počas semestra na prednáškach a seminároch.• Participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok a seminárov sa zohľadňuje pri hodnotení. Výsledné hodnotenie je súhrnom bodov priebežného hodnotenia: seminárnej práce, konspektu a aktivity študenta na seminárnych hodinách. Udelenie hodnotenia predmetu známkou sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice, ktorá je v súlade so Študijným poriadkom UJS (Čl. 19, bod 3). Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne aspoň 50 %. Sumárne hodnotenie: A – 100-90%, B – 89-80%, C – 79-70%, D – 69-60%, E – 59-50%, FX – 49-0%. Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho: štúdium: 26 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 20 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 20 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 24 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí základné literárnoteoretické pojmy a členenie literárnych druhov, bude vedieť pomenovať podstatu žánrov a zameranie teórie literatúry a osobitne najmä genológie. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent nadobudne poznatky o výstavbe a formálnom tvare literárneho diela, získa poznatky o špecifikách a oblastiach výskumu poetiky a genológie.	

- Študent získa kľúčové poznatky o literárnych druhoch a lyrických, lyrickoepických epických a dramatických žánroch.
- Študent nadobudne konkrétne vedomosti o druhovej charakteristike lyriky, bude vedieť vysvetliť znaky jednotlivých lyrických žánrov, rozlíšiť zameranie a výrazové prostriedky lyrických umeleckých textov podľa ich príslušnosti k žánrom.
- Študent získa konkrétne poznatky o druhovej charakteristike epiky, bude vedieť vysvetliť znaky jednotlivých epických žánrov, rozlíšiť zameranie a výrazové prostriedky epických umeleckých diel podľa žánrovej klasifikácie.
- Študent si osvojí konkrétne poznatky o druhovej charakteristike drámy, bude vedieť vysvetliť znaky jednotlivých gramatických žánrov, rozlíšiť umelecké stratégie a výrazové prostriedky dramatických umeleckých diel podľa žánrového zaradenia.
- Študent bude vedieť taktiež samostatne zbierať informácie o problematike teórie literatúry, najmä genológie, orientovať sa v dostupných teoretických príručkách, poetických slovníkoch, odborných publikáciách a v slovníkoch literárnovedných pojmov. Bude sa vedieť orientovať sa v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií pre prax, bude vedieť získané informácie analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať.
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy z oblasti teórie literatúry, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni.

Zručnosti:

- Študent bude schopný začleniť jednotlivé literárnoteoretické pojmy do kontextu, resp. bude ich vedieť aplikovať počas nasledujúceho štúdia jednotlivých období literárneho vývinu.
- Študent bude schopný samostatne nadobudnúť ďalšie znalosti v oblasti teórie literatúry, špeciálne k genológii.
- Študent získa zručnosti vnímať a interpretovať básnické, epické a dramatické literárne diela prostredníctvom výrazovej sústavy prostriedkov umeleckého textu z hľadiska ich žánrového zaradenia
- Študent bude schopný aplikovať vedomosti z teórie literárnych druhov a žánrov, vedieť identifikovať obsah konkrétnych tvorivých úloh pri implementácii vedomostí v praxi.
- Študent bude schopný osvojovať si nové trendy oblasti teórie literárnych druhov a žánrov, ako aj s modernými metodickými prístupmi a aspektmi popisov pracovných činností, ktoré sú nevyhnutné pre zvládnutie danej látky.
- Študent sa bude kompetentný didakticky primerane a efektívne aplikovať nadobudnuté poznatky z teórie literatúry v každodennej školskej praxi.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný syntetizovať a aplikovať vedomosti a zručnosti z teórie literárnych druhov a žánrov vo vyučovacom procese na základných a stredných školách.
- Študent bude schopný podnecovať využívanie znalostí z teórie literárnych druhov a žánrov pre rozvoj interpretačných schopností a zručností žiakov pri práci s básnickými, prozaickými a dramatickými textami vo vlastnej pedagogickej praxi.
- Študent bude schopný realizovať cielený rozvoj poznania súvisiaci s danou témou a bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú teoretické aj praktické vedomosti.
- Študent nadobudne kompetencie kriticky analyzovať, formulovať a obhajovať vlastné stanoviská, udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom v študovanej disciplíne a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Genológia. Druhová charakteristika literatúry. Lyrika ako literárny druh, žánre lyriky a ich genologická analýza.

2. Pásmo a elastická sloha. Guillaume Apollinaire: Pásmo. L. Novomeský: Nedel'a (pásmo). Vítězslav Nezval: Edison, Valentín Beniak: Žofia (elastická sloha)
3. Báseň v próze, báseň v dráme. Jean Arthur Rimbaud: Pobyt v pekle (báseň v próze). Vicente Aleixandre: Dialógy o poznaní (báseň v dráme)
4. Básnický príbeh. Vojtech Mihálik: Príbeh s vlakom, Príbeh s telefónom, Vladimír Holan: Zuzana v lázni (básnický príbeh)
5. Poéma a montáž. Vladimír Majakovskij: Flauta Chrbtica, Janko Silan: Svätoboj (poéma). Miroslav Válek: Prít'ážlivosť (montáž).
6. Óda a elégia. Pablo Neruda: Ódy, Miroslav Válek: Óda na večnosť (óda). Ján Stacho: Elégia, Štefan Strážay: Elégia (elégia).
7. Druhov' charakteristika epiky, epické žánre, ich vývin a genologická analýza.
8. Krátke epické žánre. Črta a poviedka. J. G. Tajovský Do konca, Žliebky, Prvé hodinky (črta), F. Švantner: Piargy, Horiaci vrch (poviedka)
9. Stredné epické žánre. Novela. Romain Roland: Peter a Lucia, Ivan Horváth: Očami milenky (novela)
10. Veľké epické žánre. Román a sága. H. de Balzac: Otec Goriot, L. Nádaši Jége: Adam Šangala.
11. Dráma ako literárny druh. Žánre drámy a ich genologická analýza.
12. Veselohra, fraška, komédia, tragikomédia. J. G. Tajovský Ženský zákon (veselohra). Peter Zvon. Tanec nad plačom (tragikomédia).
13. Dráma, tragédia. Július Barč-Ivan. Matka (tragédia).

Odporúčaná literatúra:

- BAKOŠ, M.: Vývin slovenského verša od školy Štúrovej. Bratislava : Slovenská akadémia vied, 1966.
- FINDRA, J. – GOMBALA, J. – PLINTOVIČ, I.: Slovník literárnovedných termínov. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1987.
- HARPÁŇ, M.: Teória literatúry. Bratislava : Tigra, 2004.
- HRABÁK, J.: Poetika. Praha : Československý spisovateľ, 1973.
- NEZVAL, V.: Moderní básnické smery. Praha : Československý spisovateľ, 1984.
- RAKÚS, S.: Poetika prozaického textu. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1995.
- SABOL, J.: Teória literatúry. Základy slovenskej verzológie. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 1988.
- ŠTRAUS, F.: Príručný slovník literárnovedných termínov. Bratislava : VSSS 2005.
- ŠTRAUS, F.: Základy slovenskej verzológie. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2003.
- VALČEK, P.: Slovník literárnej teórie A – Ž. Bratislava, 2006.
- VLAŠÍN, Š. a kol.: Slovník literárni teorie. Praha : Československý spisovateľ, 1977,
- WINCZER, P.: Poetika básnických smerov... Bratislava : Veda, 1974.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 07.04.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár,
PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.
György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof.
Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/LEX/25	Názov predmetu: Lexikológia slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách a štúdium odbornej literatúry (2 kr) 2 kredity je možné získať z alternatív: A) seminárna práca B) priebežné testy C) projektová práca so slovníkmi alebo s korpusovým materiálom Záverečný test alebo kolokviálna skúška s domácou prípravou: 1 kr Sumárne hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho: štúdium: 39 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 41 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 35 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 35 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent si osvojí základné pojmy a termíny lexikológie ako jazykovednej disciplíny reflektujúcej základné otázky lexiky súčasného slovenského jazyka. Pomocou tejto výrazovej sústavy bude hlbšie spoznávať rôzne aspekty slova ako centrálnej jazykovej jednotky, t.j. jeho významovú a morfológickú štruktúru, diferenciáciu slovnej zásoby, slovotvorné spôsoby a postupy, slovotvornú motiváciu, obohacovanie lexikálnej zásoby s osobitným zreteľom na dynamiku lexiky. Zručnosti <ul style="list-style-type: none">• Študent sa dokáže správne orientovať v lexikálnom systéme jazyka ako organizovanom súbore pomenovacích jednotiek, a to aj vo vzťahu k iným čiastkovým systémom – zvukovému, morfológickému, syntaktickému a štylistickému.• Študent bude schopný náležite vymedziť a interpretovať dynamické tendencie v lexikálnej zásobe slovenského jazyka v kontexte pôsobenia vonkajších, mimojazykových faktorov.• Študent bude vedieť správne a účelne používať najvýznamnejšie diela súčasnej slovenskej lexikografie, najmä slovníky a lexikálne korpusy. Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none">* Študent bude schopný aplikovať súbor nadobudnutých teoretických poznatkov z lexikológie slovenčiny v jazykovej praxi a pri vyučovaní slovenského jazyka.	

- Na základe osvojených poznatkov zo štúdia lexikológie bude schopný samostatne vytvárať učebné materiály na spoznávanie a rozvíjanie slovnej zásoby slovenčiny s osobitným zreteľom na vzťah prvkov lexikálnej roviny jazyka mimojazykovej skutočnosti.

* i.

Stručná osnova predmetu:

1. Predmet, disciplíny a podstata lexikológie z hľadiska pedagogickej praxe. Lexikológia a ostatné roviny jazyka. Slovo a lexéma. Členenie a charakteristika lexikálnej zásoby.
2. Lexikografia. Typológia slovníkov. Slovenský národný korpus, slovníky na internete. Slovensko-maďarské lexikografické súvislosti. Stavba hesla, typológia výkladu, práca so slovníkmi.
3. Lexikálna sémantika. Metódy analýzy lexikálneho významu. Onomaziologický a sémaziologický prístup. Slová spojené formou (polysémia, homonymia). Spôsoby zmeny významu.
4. Lexikálna paradigmatica: slová spojené významom (sémantické pole, synonymia, antonymia, hyponymia-hyperonymia, paronymia). Systémové vzťahy v lexike.
5. Lexikálna motivácia a slovotvorný význam. Typy lexikálnej a slovotvornej motivácie.
6. Tvorenie lexém: slovotvorné spôsoby a derivačné postupy.
7. Slovotvorná štruktúra slova, rovnakokoreňové a rôznokoreňové slovotvorné útvary. Onomaziologická štruktúra kompozít.
8. Preberanie z cudzích jazykov. Slovenčina v kontakte s inými jazykmi. Príčiny preberania lexém. Adaptácia prevzatých slov. Typy produktov prevzatia. Interlingválna motivácia.
9. Suprasémantika lexikálnych jednotiek. Štylistika lexém. Termiologizácia, internacionalizácia.
10. Dynamika slovnej zásoby. Lexika a čas: historizmy, archaizmy, neologizmy, okazionalizmy. Strata, nadobudnutie a prehodnotenie príznaku temporálnosti. Slovotvorba a dynamika lexiky – najproduktívnejšie slovotvorné formanty
11. Lexikálnosémantická syntagmatika. Kolokácia. Viacslovné pomenovania. Univerbizácia a multiverbizácia.
12. Frazeológia. Vlastnosti, vznik a delenie frazém. Význam, forma, pôvod a variantnosť frazém.
13. Frazeológia v medzijazykovom kontexte.

Odporúčaná literatúra:

- DOLNÍK, J.: Lexikológia. Bratislava: UK, 2003. ISBN 80-223-1733-0
- FURDÍK, J., Ed. OLOŠTIK, M.: Slovenská slovotvorba. Prešov: Náuka, 2004 ISBN 80-89038-28-X
- GLOVŇA, J.: Frazeológia. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2015. ISBN 978-80-558-0777-5.
- HORECKÝ, J. – BUZZÁSYOVÁ, K. – BOSÁK, J.: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda, 1989. ISBN 80-224-0047-5
- MLACEK, J.: Slovenská frazeológia. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1984. 160 s.
- OLOŠTIK, M.: Lexikálna paradigmatica, sémantika a kombinatorika. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2017. Dostupné online: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Olostiak10>
- OLOŠTIK, M.: Slovotvorba, slovnodruhovú prechody, preberanie a skracovanie lexém. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2017. Dostupné online: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Olostiak11>
- OLOŠTIK, M. – IVANOVÁ, M.: Kapitoly z lexikológie. Lexikálna syntagmatika a viacslovné pomenovania. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2013. ISBN 978-80-555-0938-9.
- ORGOŇOVÁ, O. – BOHUNICKÁ, A.: Lexikológia slovenčiny. Učebné texty a cvičenia. Bratislava : Stimul, 2011. ISBN 978-80-8127-030-7
<http://slovníky.juls.savba.sk/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 18					
A	B	C	D	E	FX
22.22	16.67	16.67	11.11	16.67	16.67
Vyučujúci: doc. PhDr. Eva Tibenská, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/LZS/25	Názov predmetu: Literatúra zahraničných Slovákov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky absolvovania predmetu: Záverečné hodnotenie má viacdimeznionálny charakter spojenia teórie a praxe. Jednotlivé súčasti sú dohodnuté so študentmi individuálne (aj) na základe ich osobnej zainteresovanosti a výberu: a) Študenti na základe vlastnej čitateľskej skúsenosti pripravia semestrálnu prácu, ktorú obhájia pred celou skupinou. Seminárna práca je základným výstupom, ktorá obsahuje biografické, bibliografické a iné danosti i „zvláštnosti“ zo života daného autora slovenskej krajanskej literatúry. Súčasťou tohto elaborátu je aj intepretačná analýza vybraného textu autora na báze objektívno-subjektívnych čitateľských skúseností študenta so špecifickým dôrazom na rôznorodú identifikáciu koloritu samotnej existencie zahraničného „bytia a žitia“ Slovákov. b) Ústna skúška, pri ktorej sa neprihliada na aspekt komplexnosti, ale na fakt, aby študent bol schopný vďaka novovzniknutým vedomostiam podať primeraný, adekvátny obraz o tvorivom úsilí Slovákov v zahraničí z pohľadu literárneho vývoja. Hodnotiace kritériá: a) - Využitie tvorivých a inovatívnych foriem práce pri vyhotovení semestrálnej práce (2 body) - Popis a presná diagnostika vlastného prístupu k práci na báze odôvodnenej individuálnej metodológie práce (3 body) - Originalita, kreativity, nápaditosť, pestrofarebnosť, myšlienkové úsilie o zaujímavosť pri vypracovaní semestrálnej práce so špeciálnym zreteľom na problematiku krajanskosti Slovákov (5 bodov) - Znalosť odborných materiálov pri vypracovaní semestrálnej práce, použitie vhodnej odbornej literatúry, a to aj z vlastnej iniciatívy (5 bodov) - Prepracovanosť obsahu a formy v rámci vybranej témy semestrálnej práce (Rozsah: 10 strán, 10 bodov) - Aplikácia inovatívnych postupov v rámci interpretačnej činnosti, nových prístupov k textu (3 body) - Konkretizácia vybraných úloh a činností a jej poukázanie na každodennú školskú prax (2 body) - Aplikácia teoretických vedomostí na vybrané diela slovenskej krajanskej literatúry (5 bodov) b) - Obraz vývoja slovenskej krajanskej literatúry tej-ktorej krajiny a jej začlenenie do celosvetového korpusu i do inovovaného školského vzdelávacieho programu (8 bodov)	

- Uvádžanie najdôležitejších literárnych medzníkov danej slovenskej menšiny na báze teórie (12 bodov)

Hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS.

Časová záťaž študenta: 60 hodín, z toho: štúdium: 26 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 10 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 10 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 14 hodín.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

Absolvent daného kurzu má všeobecné vedomosti na úrovni analýzy a syntézy. Ovláda základnú problematiku typológie, existencie a literárneho vývoja zahraničných Slovákov. Disponuje vzťahovo-argumentačne nadobudnutými vedomosťami o krajanskej literatúre, o jeho zákonitostiach, o spôsobe a podmienkach jeho minulého a prítomného „fungovania“. Špecifikuje a usúvzťažňuje poznatky z dejín slovenskej literatúry, teórie literatúry a interpretácie literárneho textu. Pozná špecifiká jednotlivých bárodnostných menšín, ich tvorivé úsilia. Je schopný zaradiť danú menšinu do viacerých kontextov. Je tak oboznámený s najdôležitejšími kultúrnymi a spoločenskými reáliami a dejinami toho-ktorého kultúrneho areálu. Absolvent disponuje základným vedeckým poznaním v profilových vzdelávacích oblastiach vývinu tejto literatúry – ale aj v špecializáciách jeho pôsobenia.

- Študent bude vedieť vybrať a odporučiť pre seba i pre ostatných vhodnú osobnosť krajanskej slovenskej literatúry a patrične ju odôvodniť pre potreby vlastného čitateľského výskumu,
- Študent bude vedieť orientovať sa v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií v množstve informácií,
- Študent bude vedieť správne zostaviť, nezávisle vyhľadávať a hodnotiť rôzne informácie, týkajúce sa danej osobnosti slovenskej krajanskej literatúry,

Zručnosti:

Študent je schopný vypracovať aj písomný elaborát, tzn. seminárnu prácu o danom autorovi či diele. Má pritom patrične osvojené postupy, zručnosti a stratégie práce s textom zahraničného slovenského autora, ktoré vie prakticky využiť pri práci s textom. Pozná tak aj najnovšie literárne úsilia autorov. Je schopný poukázať na diachrónnosť a synchrónnosť daného literárneho vývinu. Pozná základné postupy, analýzy a interpretácie poetického, prozaického, a dramatického textu. Je schopný aplikovať literárnovedné poznatky vo svojich komplexných výstupoch. Postupne tak rozvíja aj vlastnú jazykovú kultúru, resp. tvorivé myslenie. Rozvíja aj zručnosť analýzy a syntézy, kritickosti, dokáže formulovať vlastné stanoviská a postoje, kriticky ich revidovať a konštruktívne obhajovať.

- Študent je schopný poukázať na možnosti krajanskej literatúry pri výchove ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu v tomto špecifickom type literatúry,
- Študent bude schopný získať odborné znalosti v tvorivých metódach výskumu slovenskej literatúry mimo hraníc Slovenska,
- Študent bude vedieť samostatne zbierať informácie o živote a literárnej tvorbe tejto osobnosti v rôznych publikáciách a na internete, resp. vytvorí z tohto elaborátu zaujímavé portfólio ako súčasť vlastnej semestrálnej práce,
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam slovenskej literatúry en bloc, identifikovať obsah tvorivých snáh jednotlivých slovenských národnostných menšín,
- Študent bude schopný oboznámiť sa s najaktuálnejšími progresívnymi trendmi v nastolenej oblasti literatúry,
- Študent bude vedieť správne aplikovať získané vedomosti v konkrétnych výstupoch, komparovať danú skutočnosť na rôznych úrovniach a stupňoch,

- Študent bude vedieť aplikovať nadobudnuté vedomosti na teoretickej i praktickej báze v pozadí konkrétneho typu úlohy a tvorivej činnosti,
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií, súdov a úsudkov pri selekcii množstva získaných informácií,
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a riešiť ich (s využitím praktických postupov v praxi),
- Študent bude vedieť vyjadriť sa k jednotlivých parciálnym zložkám vývinu krajanskej slovenskej literatúry a tieto časti zaradiť do patričného kontextu vývinu kultúry a kultúrnosti.
- Študent bude schopný selektovať a zjednotiť vlastné myšlienky pri interpretačnom procese konkrétneho literárneho textu slovenského autora zo zahraničia.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný aplikovať systém zručností potrebných pre viacrozmerný kontakt (napríklad) s danou osobnosťou slovenskej krajanskej literatúry, ktoré potom následne vie využiť vo vlastnej tvorivej praxi v škole, nakoľko títo autori sú súčasťou samotných čítaniek.
- Študent bude schopný zaujať stanovisko o opodstatnenosti a špecifickosti týchto krajanských autorov.
- Študent bude schopný viesť svojich žiakov vo svojej konkrétnej pedagogickej praxi k opodstatnenosti a harmonizácii jednotlivých výstupov slovenskej kultúry ako takej.
- Študent bude schopný realizovať cielený rozvoj poznania súvisiaci so synchronným i diachrónnym vývinom slovenskej literatúry zo zahraničia,
- Študent bude schopný samostatne a zodpovedne pristupovať ku krajanskému literárnemu dedičstvu ako celku a upriamiť dôraz na to aj u svojich žiakov v školskej praxi,
- Študent bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o slovenskej literatúre ako takej, ktorej „zaujímavou, nekaždodennou“ súčasťou je aj literatúra zahraničných Slovákov.
- Uplatňuje študované alebo pracovné jazyky na aplikačno-komunikačnej úrovni v ústnom dorozumívaní a písomnom dorozumívaní. Do budúcej školskej praxe tak dokáže zabezpečovať efektívnu výchovnú a vzdelávaciu činnosť. Disponuje diagnostickými zručnosťami pri práci s literárnym textom. Je schopný zostaviť problémovú anamnézu a získať orientáciu v situácii jednotlivcov z cieľových skupín na báze špecifickosti krajanskej literatúry. Je tak celkovo pripravený na samostatný výkon svojej budúcej profesie, špecifikom ktorej je aj práca s literárnymi textami Slovákov žijúcich v zahraničí.
- Študent bude schopný oboznámiť sa s modernými metodickými prístupmi a aspektmi popisov pracovných činností, ktoré sú nevyhnutné pre vypracovanie požadovaných výstupov.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1. Fenomén tzv. krajanskej kultúry/literatúry. Začiatky dolnozemskej slovenskej literatúry a kultúry.
2. Dolnozemska slovenska literatúra v celoslovenskom a celouhorskom kontexte.
3. Slovenská literatúra v Maďarsku (ľudoví autori, etnológovia, beletristi) – vývin, súčasnosť, predstavitelia, diela.
4. Vývin slovenskej kultúry/literatúry v Rumunsku.
5. Slovenská poézia, próza, esejistika v Rumunsku (predstavitelia, diela).
6. Slovenská literatúra v Srbsku (Vojvodine) – 19. a prvá polovica 20. storočia.
7. Súčasná vojvodinská slovenská poézia a próza (predstavitelia, diela).
8. Krajanská kultúra/literatúra mimo Dolnej zeme – v Európe.
9. Krajanská kultúra/literatúra mimo Dolnej zeme – v zámorí.
10. Interpretácia vybraných textov slovenských autorov zo zahraničia.
11. Kolorit krajanskosti vo vybraných textoch autorov.
12. Kontextovosť a jej realizácie vo vývine slovenskej krajanskej literatúry.

13. Spolupráca krajanov a starostlivosť SR o Slovákov žijúcich v zahraničí.

Odporúčaná literatúra:

ANDRUŠKA, P.: Krajanská literatúra a kultúra. Nitra : Katedra kulturológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2003.

ANDRUŠKA, P.: Literárna tvorba Slovákov z Dolnej zeme. Šaľa : A-klub, 2013.

ANDRUŠKA, P.: Súčasní slovenskí spisovatelia z Rumunska. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009.

ANDRUŠKA, P.: Súčasní slovenskí spisovatelia z Maďarska. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2008.

ANDRUŠKA, P.: Súčasní slovenskí spisovatelia z Vojvodiny. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2010.

ANOCA, D. M.: Slovenská literatúra v Rumunsku. Nadlak : Vydavateľstvo Ivan Krasko, 2010.

HARPÁŇ, M.: Texty a kontexty. Slovenská literatúra a literatúra dolnozemských Slovákov. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2004.

KMEŤ, M.: Krátke dejiny dolnozemských Slovákov 1. Nadlak : Vydavateľstvo Ivan Krasko, 2012.

ŠENKÁR, P.: Novodobá prozaická tvorba Slovákov v Rumunsku. Nadlak : Vydavateľstvo Ivan Krasko, 2019.

ŠENKÁR, P.: Slovenská dolnozemska literatúra (v teórii a praxi). Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2015. ISBN 978-80-8122-133-0

ŠTEFANKO, O.: Pohľadaj korene svoje. Nadlak : Vydavateľstvo Kultúrnej a vedeckej spoločnosti Ivana Krasku, 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
0.0	33.33	0.0	33.33	33.33	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/ MEDZ/25	Názov predmetu: Slovenská literatúra medzivojnového obdobia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška. Predmet je ukončený ústnou skúškou, ktorá sa zrealizuje počas skúškového obdobia. Študent v priebehu semestra pripraví uvedené práce a splní nasledujúce podmienky: • Vypracovanie a odovzdanie seminárnej práce o literárnej tvorbe vybraného autora medzivojnového obdobia (Rozsah: min. 4 strany; Skóre: 20 bodov). Hodnotiace kritériá: - Vyváženosť štruktúry práce: biografía, vývin tvorby vybraného autora a vlastná interpretácia (5 bodov). - Odborná kvalita interpretácie konkrétneho diela vybraného autora, adekvátne zaradenie do kontextu (10 bodov). - Dodržiavanie elementárnych noriem formálneho spracovania textu (5 bodov). • Písomný test v rozsahu osnovy predmetu (Skóre: 40 bodov). Hodnotiace kritériá: - Prezentácia výborných poznatkov z nasledujúcich okruhov: literatúra medzivojnového obdobia, spoločenská a estetická charakteristika (10 bodov), poézia v období rokov 1918 – 1935 a poézia v rokoch 1936 – 1948, autori, literárne smery (15 bodov), próza v období rokov 1918 – 1935, próza v rokoch 1936 – 1948, autori, literárne smery (15 bodov) a slovenská dráma medzivojnového obdobia (10 bodov). • Ústna skúška z literárnych diel medzivojnového obdobia podľa beletristického minima (Skóre: 40 bodov). Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súčet bodov hodnotenia seminárnej práce, písomného testu a ústnej skúšky. Sumárne hodnotenie predmetu: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho: štúdium: 39 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 21 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 10 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 20 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti	

- Študent si osvojí poznatky o spoločensko-kultúrnej situácii v medzivojnovom období, poznatky o vzniku nových kultúrnych inštitúcií, získa vedomosti o dobových literárnych periodikách, nadobudne poznatky o periodizácii medzivojnovnej literatúry.
- Študent získa vedomosti o básnickej, prozaickej a dramatickej tvorbe o významných predstaviteľov medzivojnového obdobia. Bude vedieť tieto diela zaradiť do širšieho dobového a kultúrneho kontextu, vybrať a odporučiť vhodnú osobnosť pre prezentáciu tvorby medzivojnovnej literatúry a tento výber bude vedieť primerane odôvodniť.
- Študent si osvojí poznatky o poézii nastupujúcej generácie básnikov v medzivojnovom období, ktorá inklinovala k neosymbolizmu a postupne a obohacovala o prvky futurizmu a konštruktivismu, nadobudne vedomosti o vývinových tendenciách, básnických smeroch a skupinách, ktoré sa etablovali v medzivojnovom období (proletárska poézia, poetizmus, ruralizmus, nadrealizmus, katolícka moderna, koncept tzv. čistej poézie).
- Študent nadobudne poznatky o vývinovom smerovaní medzivojnovnej prózy, o prejavoch naturizmu a expresionistických tendenciách v tvorbe výrazných predstaviteľov obdobia, o prvkoch socialistického realizmu a náraste lyrizačných tendencií v próze a získa prehľad o prozaickej tvorbe autorov, označovaných za básnikov sujetu.
- Študent si osvojí poznatky o dramatickej tvorbe medzivojnového obdobia, o rôznych variáciách drámy: realistická dráma, populárne hry z ľudového prostredia, expresionistická dráma, dráma ideí a modelových situácií, lyrizovaná dráma a pod.
- Študent získa poznatky ako zbierať informácie o živote a tvorbe osobnosti medzivojnového obdobia v rôznych publikáciách a na internete, resp. bude vedieť orientovať sa v metódach rozlišovania informácií, ktoré sú podstatné pre prax, bude vedieť získané informácie analyzovať, zhodnotiť a verejne prezentovať.

Zručnosti

- Študent bude schopný motivovať svojich žiakov pre osvojovanie si slovenskej medzivojnovnej literatúry a súčasne bude vedieť prebudiť ich celkový záujem v procese výchovy ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu v oblasti daného vývinového obdobia.
- Študent bude schopný samostatne získať ďalšie znalosti v oblasti medzivojnovnej poézie, prózy a dramatickej tvorby.
- Študent bude schopný komplexne chápať špecifický spoločenský význam a funkciu slovenskej literatúry daného obdobia pre pochopenie slovenského spoločenského a kultúrneho vývinu a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych úloh pri implementácii získaných poznatkov.
- Študent bude vedieť správne využívať získané vedomosti o medzivojnovnej poézii, próze a dráme v konkrétnych výstupoch na vyučovacích hodinách, prezentáciách a pod..
- Študent bude schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti z medzivojnovnej literatúry v teoretickej aj praktickej rovine a to na pozadí konkrétneho typu úlohy a činnosti.
- Študent bude schopný identifikovať základné odborné problémy súvisiace s medzivojnovou literatúrou, formulovať teoretické a praktické východiská, ktoré sú potrebné na ich riešenie v podmienkach každodennej školskej praxe.
- Študent bude schopný oboznámiť sa s novými trendmi v oblasti výskumu medzivojnovnej literatúry a modernými metodickými prístupmi, ktoré sú nevyhnutné pre efektívnu realizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti.

Kompetentnosti:

- Študent bude kompetentný adekvátne využiť systém vedomostí a zručností potrebných pre vyučovanie predmetu slovenská literatúra a jej špecifického vývinového obdobia medzi dvomi vojnami na základných a stredných školách v rámci vlastného pracovného zaradenia.
- Študent bude kompetentný napláňovať jednotlivé etapy realizácie danej úlohy (vyučovacie hodiny, prednášky), a to v kontexte náročnosti rovnako pre jednotlivcov ako aj pre študijné skupiny.

- Študent bude realizovať zámerný rozvoj poznania súvisiaci so uvedeným vývinovým slovenskej literatúry, bude samostatne selektovať tvorivé činnosti, ktoré prehlbujú vedomosti o slovenskej medzivojnovnej literatúre.
- Študent bude kompetentný riadiť štýl práce ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie básnických, prozaických a dramatických diel vybraných osobností slovenskej literatúry medzivojnovného obdobia.

Stručná osnova predmetu:

1. Spoločenská a politická situácia, inštitucionálna emancipácia slovenskej kultúry a literatúry, zahraničné vzory, vzťah k predchádzajúcim tradíciám. Typologická charakteristika, literárne smery a periodizácia medzivojnovnej literatúry.
2. Expresionistické tendencie v slovenskej próze. Gejza Vámoš, J. Hrušovský.
3. Prvá svetová vojna a jej ohlas v literatúre. Milo Urban.
4. Sociálno-psychologicky realizmus v literatúre. Jozef Cíger Hronský a jeho tvorba.
5. Ľavicovo orientovaná a socialistická tvorba. DAV a davisti. Laco Novomeský.
6. Neosymbolizmus v slovenskej poézii. Emil Boleslav Lukáč.
7. Vitalizmus v slovenskej poézii. Básnická tvorba Jána Smreka.
8. Nadrealizmus v slovenskej poézii. Francúzske a české podnety. Poetika nadrealistickej básnickej skupiny. R. Fábry, V. Reisel, P. Bunčák a ostatní.
9. Poézia katolíckej moderny. Poetika, tematika, autori: Rudolf Dilong, Janko Silan
10. Lyrizačné tendencie v medzivojnovom období a naturizmus. Dobroslav Chrobák, Margita Figuli.
11. Próza naturizmu. Ľudo Ondrejov, František Švantner.
12. Medzivojnová slovenská dráma. Ivan Stodola, Július Barč-Ivan.
13. Básnici sujetu. Dielo básnikov sujetu. Dominik Tatarka, Peter Karvaš.

Odporúčaná literatúra:

- ČÚZY, L., – GBÚR, J. – KRŠÁKOVÁ, D. – MIKULOVÁ, M. – ROBERTS, D. – ZAMBOR, J.: Panoráma slovenskej literatúry II. Literárne dejiny od realizmu po rok 1945. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2005. 175 s. ISBN 80-10-00674-2
- ČEPAN, O. A KOL.: Dejiny slovenskej literatúry V. Bratislava : Veda, 1984. 652 s.
- CHMEL, R. a kol.: Slovník diel slovenskej literatúry 20. storočia. Bratislava : Kalligram – Ústav slovenskej literatúry SAV, 2006. 525 s. ISBN 80-7149-918-9
- SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry II. Martin : Matica slovenská, Bratislava : Literárne informačné centrum, 2009. 785 s. ISBN 978-80-090-945-4
- ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007. 534 s. ISBN 978-80-89222-29-2
- ŠTEVČEK, J.: Dejiny slovenského románu. Bratislava : Tatran, 1989. 624 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 11

A	B	C	D	E	FX
9.09	36.36	27.27	18.18	9.09	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár,
PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.
György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof.
Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/ MORF/25	Názov predmetu: Morfológia slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách sa preukáže aj kladením otázok na začiatku hodiny ako opakovanie prechádzajúcej témy + štúdium odbornej literatúry (2 kr.) 2 kredity je možné získať z alternatív: A) porovnávacia práca na základe odbornej literatúry tematicky v súlade s osnovou predmetu B) priebežné testy C) aktuálna projektová úloha, resp. seminárna práca Záverečný test alebo kolokviálna skúška so samostatnou domácou prípravou (1 kr.) Sumárne hodnotenie v zmysle Študijného poriadku UJS: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% Časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho: štúdium: 39 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 41 hodín, doplňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 35 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 35 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent si osvojí základnú terminológiu disciplíny morfológia slovenského jazyka. Oboznámi sa najmä s gramatickými kategóriami menných a slovesných slovných druhov, s kritériami vymedzovania jednotlivých slovných druhov, s funkciou pádov v slovenčine s morfeatickou štruktúrou a analýzou slov, s funkciou jednotlivých slovných druhov pri výstavbe gramatickej a sémantickej štruktúry vety a pod. Viaceré morfológické javy spisovnej slovenčiny si bude osvojovať aj v kontraste s maďarčinou. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent bude ovládať podstatu gramatických kategórií morfológického systému slovenčiny, a to aj vo vzťahu ku kategóriám syntaktického systému (predikácia, determinácia, morfosyntaktické väzby a súvislosti; problematiky zhody a pod.)• Študent bude schopný analyzovať morfeatickú stavbu slov z oblasti menných a slovesných slovných druhov a vysvetliť funkciu jednotlivých morfeatických segmentov v konštrukcii.• Študent bude schopný identifikovať funkciu prvkov morfológickej roviny jazyka pri tvorbe vetných a súvetných konštrukcií.	

- Študent bude schopný správne určiť dynamické tendencie v morfológii slovenského jazyka, a to aj v historickom priereze.

Kompetentnosti:

* Študent bude schopný aplikovať súbor nadobudnutých teoretických poznatkov z morfológie slovenčiny v jazykovej praxi, a to aj s dôrazom na konfrontáciu morfológických javov slovenčiny a maďarčiny. Dôkladné poznanie obsahovej a formálnej stránky prvkov morfológickej roviny mu umožní pochopiť ich funkciu pri výstavbe gramatickej a sémantickej štruktúry vety, čo bude môcť využívať jednak pri nasledujúcom štúdiu syntaxe, jednak po ukončení štúdia, t.j. pri vyučovaní morfológie a syntaxe na školách s vyučovacím jazykom maďarským.

Stručná osnova predmetu:

1. Morfológický podsystém jazyka v systéme jazykových rovín. Predmet a rozsah morfológie. Morfofonológia. Tvarotvorné procesy, gramatický tvar. Morfológické kategórie.
2. Morfematická štruktúra slova, metódy určovania morfém, morfematická segmentácia, klasifikácia morfém. Morfematické slovníky.
3. Morfológická typológia. Bližšie porovnanie flektívneho a aglutinačného typu. Gramatická homonymia, synonymia a polysémia. Morfológický typ slovenčiny v porovnaní s maďarčinou.
4. Systém slovných druhov v slovenčine a ich funkcie, kritériá na ich delenie. Vnímanie sveta a slovnodruhová kategorizácia. Častice, citoslovčia, spojky.
5. Podstatné mená – klasifikácia, gramatická kategória čísla a rodu. Propriá, apelatíva, etnonymá, konkréta, abstraktá. Počítateľnosť, typy plurálu a singuláru v slovenčine a v maďarčine. Rod ako klasifikačná kategória. Subkategória životnosti mužskej osoby. Deklinačné typy a vzory. Dvojtvary, prechod medzi vzormi.
6. Substantívna deklinácia, pády, predložky. Morfematika menných slovných druhov. Funkcia a systém pádov a predložiek. Pádový synkretizmus.
7. Slovesá – lexikálno-sémantická klasifikácia. Plnovýznamové / neplnovýznamové, činnostné / stavové, prechodné / neprechodné, osobné / neosobné slovesá. Pomocné slovesá a verboidy. Typy a funkcie pomocných slovík. Triedenie neurčitých slovesných tvarov.
8. Gramatické kategórie a časovanie slovík. Morfematika slovík. Slovesné kmene, časovacie vzory. Čas, spôsob, osoba slovík.
9. Intencia, valencia, väzba slovík. Slovesný vid, vidotvorba. Obojvidové a jednovidové slovesá, vidové dvojice. Aspekt a spôsob slovesného deja. Slovesný rod a deagentizácia. Reflexívnosť, typy zvrtných slovík.
10. Adjektíva: klasifikácia, gramatické kategórie, syntaktická funkcia, skloňovanie, stupňovanie a operabilnosť. Príslovky: tvorenie, klasifikácia, stupňovanie.
11. Pronominá, ich funkčná a formálna charakteristika, klasifikácia a skloňovanie.
12. Funkčná a formálna charakteristika numerálií.
13. Dynamika morfológie. Vznik a zánik tvarov a kategórií.

Odporúčaná literatúra:

- AUXOVÁ, D. – VAŇKO, J.: Morfológia slovenského jazyka. Nitra: FF UKF, 2015. ISBN 978-80-558-0858-1
- DOLNÍK, J. (Ed.): Morfológické aspekty súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda, 2010. 464 s. ISBN 978-80-224-1169-2
- NAVRÁTIL, L.: Neohybné slovné druhy a citoslovčia. Nitra: Enigma, 2003.
- NAVRÁTIL, L.: Nominálne slovné druhy. Nitra: Enigma, 2005.
- NAVRÁTIL, L.: Slovesá – kráľovský slovný druh. Nitra: Enigma, 2009.
- NIŽNÍKOVÁ, J.: Valenčný slovník slovenských slovík. Prešov : Filozofická fakulta v Prešove, 1998. ISBN 80-88885-53-1
- ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J. Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. Bratislava : SPN 1988. 227 s. ISBN 0012959

RUŽIČKA, J. (ed.): Morfológia slovenského jazyka. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej Akadémie Vied, 1966. 895 s. ISBN 0012980
ZÁVODNÝ, A.: Prednášky a praktiká z morfológie slovenského jazyka I - II. Trnava : Trnavská univerzita v Trnave, 2016. ISBN 978-80-568-0002-7, ISBN 978-80-568-0003-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 20

A	B	C	D	E	FX
15.0	15.0	35.0	10.0	25.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Eva Tibenská, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/NIN/25	Názov predmetu: Národné identity, nacionalizmy, literatúry v strednej Európe
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky na absolvovanie predmetu sú nasledovné: Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študenta na seminároch,• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu seminárov,• prezentácia vybranej formy národnej identity v strednej Európe z hľadiska literatúry. Špecifické podmienky absolvovania predmetu: Celkové bodové ohodnotenie predmetu je 100 (50 bodov z participačných úloh/analýz/diskusií, 50 bodov z prezentácie). Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none">• A = 90 – 100% (90 – 100 bodov)• B = 80 – 89% (80 – 89 bodov)• C = 70 – 79% (70 – 79 bodov)• D = 60 – 69% (60 – 69 bodov)• E = 50 – 59% (50 – 59 bodov)• FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov). Časová záťaž študenta: 30 hodín, z toho: štúdium: 26 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 2 hodiny, doplňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 1 hodina, samoštúdium a pravidelná príprava: 1 hodina.	
Výsledky vzdelávania: Študent sa systémovo oboznámi so základnými teoretickými, ale aj praktickými vedomosťami, zručnosťami a návykmi, ktoré sú podmienené pre analýzu fenoménu národnej identity v časopriestore strednej Európy. Charakterizuje sa aspekt nacionalizmu z pohľadu literárneho vývinu strednej Európy. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• študent disponuje poznatkami o fenoméne identity so špeciálnym zreteľom na geografický i kultúrny priestor strednej Európy.• študent získa základný prehľad o minulých i aktuálnych výzvach v otázke nacionalizmu a jej prítomnosti v slovenskej literatúre,	

- študent bude vedieť rôzne metódy a postupy interpretácie konkrétnych literárnych textov v problematike identity,
- študent bude vedieť samostatne zbierať informácie o danej problematike, orientovať sa v dostupných publikáciách.

Zručnosti:

- Študent bude schopný motivovať žiakov pre otázky identity,
- študent bude schopný samostatne získať ďalšie poznatky v oblasti identity a nacionalizmu v literatúre,
- študent bude schopný aplikovať získané teoretické vedomosti a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii nadobudnutých vedomostí,
- študent bude schopný oboznámiť sa s aktuálnymi trendmi v nastolenej oblasti
- študent sa bude vyznačovať nezávislým, kritickým a analytickým myslením, ktoré dokáže flexibilne aplikovať v podmienkach výchovno-vzdelávacieho procesu v súradniciach identita – nacionalizmus – literatúra.

Kompetentnosti:

- Študent dokáže samostatne vyhľadávať a porovnať relevantné literárne zdroje a pracovať s nimi,
- študent bude schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi s literárnym textom stredoeurópskeho kontextu,
- študent bude schopný realizovať ciele rozvoja poznania súvisiace s danou témou,
- študent bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú teoretické aj praktické vedomosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Stredná Európa ako priestor špecifického formovania národovotvorného procesu.
2. Formovania osobitých národných identít – vo vzťahu k literatúre a kultúre v širšom slova zmysle.
3. Vývoj od etnicky určených národných spoločenstiev k národným štátom.
4. Podiel národných pamätí na konštituovanie národných identít, nacionalizmov v strednej Európe.
5. Interpretácia národných identít sub specie stredoeurópskeho kontextu.
6. Idea mnohonárodnostnej monarchie a povojnový stav.
7. Idea tzv. Visegrádskej štvorky.
8. Idea Európskej únie.
9. Formovanie slovenskej, maďarskej, českej, poľskej národnej identity.
10. Funkcia jazykov, ľudovej slovesnosti, literatúr, inštitúcií (divadlo, múzeá atď.),
11. Krajiny, prírody, poetika spomínania, národné a multikultúrne, slovenskosť - maďarstvo - poľskosť- češství.
12. Národné traumy, mýty, vlasť, národná identita.
13. Stredoeurópska identita, európska identita, národné a občianske.

Odporúčaná literatúra:

- BIBÓ I.: A Kelet-Európai kisállamok nyomorúsága. Bukarest - Kolozsvár : Kriterion Könyvkiadó, 1997. - 251 s. - ISBN 973 26 0489 1
- GYURGYÁK J.: Ezzé lett magyar hazátok : A magyar nemzeteszmé és nacionalizmus története. Budapest : Osiris Kiadó, 2007. - 660 s. - ISBN 978 963 389 907 6
- HALÁSZ, I.: Uhorsko a podoby slovenskej identity v dlhom 19. storočí. Bratislava : Kalligram, 2011. 234 s. ISBN 978-80-8101-435-2
- HOBSBAWM, E. J.: Nations and Nationalism since 1780 : Programme, Myth, Reality. Cambridge : Cambridge University Press, 2008. 206 s. ISBN 978-0-521-43961-9
- HROCH, M.: Národy nejsou dílem náhody : Příčiny a předpoklady utváření moderních evropských národů Praha : Sociologické nakladatelství, 2011. 315 s. ISBN 978-80-7419-010-0.

CHMEL, R.: Két irodalom kapcsolatai. Bratislava : Madách Könyvkiadó, 1980. 260 s. ISBN 0002584

CHMEL, R.: Moja maďarská otázka Bratislava : Kalligram, 1996. - 463 s. - ISBN 80-7149-167-5

CHMEL, R.: Moje slovenské pochybnosti. Bratislava: Kalligram, 2004. ISBN 80 71496170

CHMEL, R.: Moje slovenské pochybnosti. Bratislava : Kalligram, 2004. 360 s. ISBN 80-7149-617-0

CHMEL, R.: Romantizmus v globalizme. Bratislava: Kalligram, 2009. ISBN 978 80 81011597

KILIÁNOVÁ, G.: My a tí druhí v modernej spoločnosti : Konštrukcie a transformácie kolektívnych identít Bratislava : Veda, 2009. 722 s. ISBN 978-80-224-1025-0

KREKOVIČ, E.: Mýty naše slovenské Bratislava : Academic Electronic Press, 2005. 250s.

ISBN 80-88880-61-0 ŠUTAJ, Š. - SZARKA L.: Regionálna a národná identita v maďarskej a slovenskej histórii 18.-20. storočia . Regionális és nemzeti identitásformák a 18 - 20.

századi magyar és a szlovák történelemben. Prešov : UNIVERSUM, 2007. 188 s. ISBN 978-80-89046-43-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 07.04.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/OB/22	Názov predmetu: Bakalárska práca s obhajobou
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 8	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5., 6..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KSL/SJdb/BS/25	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Pri vypracovaní záverečnej práce sa študent riadi pokynmi svojho školiteľa a Smernicou rektora o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho. Odporúčaný rozsah bakalárskej práce je 30 až 40 strán (54 000 až 72 000 znakov vrátane medzier). Termín odovzdania záverečnej práce je stanovený v harmonograme príslušného akademického roka. V centrálnom registri záverečných prác sa posudzuje originalita práce. O výsledku kontroly originality sa vyhotovuje protokol o originalite záverečnej práce. Kontrola originality je nevyhnutnou podmienkou obhajoby. Súčasťou odovzdania práce je uzatvorenie licenčnej zmluvy o použití digitálnej rozmnoženiny práce medzi autorom a Slovenskou republikou v zastúpení univerzity. Záverečnú prácu posudzuje vedúci práce a oponent, ktorí vypracujú posudky podľa stanovených kritérií. Vedúci práce posudzuje najmä splnenie cieľa záverečnej práce, stupeň samostatnosti a iniciatívy študenta pri spracovaní témy, spoluprácu s vedúcim práce, logickú stavbu záverečnej práce, adekvátnosť použitých metód, metodológiu, odbornú úroveň práce, hĺbku a kvalitu spracovania témy, prínos práce, možnosť využitia výsledkov, prácu s literatúrou, relevantnosť použitých zdrojov vo vzťahu k téme a cieľu práce, formálnu stránku práce, pravopis, štylistiku a originalitu. Oponent posudzuje najmä aktuálnosť a vhodnosť témy práce, stanovenie cieľa práce a jeho naplnenie, logickú stavbu záverečnej práce, nadväznosť kapitol, ich proporcionalitu, priliehavosť a vhodnosť použitých metód, metodológiu, odbornú úroveň práce, hĺbku a kvalitu spracovania témy, prínos práce, prácu s odbornou literatúrou, formálnu stránku práce, pravopis, štylistiku a originalitu. Komisia pre štátne skúšky posúdi originalitu práce, podiel práce študenta na riešení výskumného problému, samostatnosť študenta, jeho schopnosť riešenia výskumného problému – od vyhľadávania literárnych zdrojov, stanovenia cieľov, voľby výskumnej metodiky, voľbu materiálu, cez realizáciu výskumu, jeho schopnosť vyhodnocovať výsledky, diskutovať výsledky, sumarizovať výsledky, prezentovať ich význam pre edukačný proces a pod. Hodnotí sa aj schopnosť prezentovať výsledky, vrátane zodpovedania otázok súvisiacich s týmto výskumným procesom a témou záverečnej práce, dodržiavanie časových limitov, a pod. Komisia pre štátne skúšky na verejnom zasadnutí zhodnotí priebeh obhajoby a rozhodne o udelení klasifikácie. Pri klasifikácii komplexne posudzuje kvalitu záverečnej práce a jej obhajobu, s prihliadnutím na posudky a priebeh obhajoby a obhajobu hodnotí jednou spoločnou	

známkou. Výsledné hodnotenie môže byť rovnaké ako v posudkoch, ale môže byť aj lepšie, resp. horšie, v závislosti od priebehu obhajoby.

Výsledné hodnotenie: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%.

Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.

Rozhodnutie o výsledku obhajoby vyhlási predseda komisie verejne spolu s výsledkom teoretickej ústnej časti štátnej skúšky.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- študent pozná štruktúru vedeckej publikácie,
- študent dokáže samostatne a tvorivo využívať odborné pramene,
- študent dokáže analyzovať a hodnotiť doterajší stav riešenej problematiky vo svojom odbore,
- študent dokáže adekvátne voliť výskumné postupy a funkčne ich aplikovať.

Schopnosti:

- Bakalárskou prácou sa overuje zvládnutie teoretických a praktických základov riešeného problému.
- Študent má preukázať schopnosť pracovať s domácou aj zahraničnou odbornou literatúrou, vybrať z nej podstatné informácie pre svoju tému, uplatniť svoje schopnosti pri zhromažďovaní, interpretácii a spracúvaní základnej odbornej literatúry,
- študent má rozvinuté zručnosti samostatne sa vzdelávať, čo mu umožňuje pokračovať v ďalšom štúdiu,
- študent dokáže zhromažďovať a interpretovať relevantné údaje (fakty) v rámci študijného odboru a robiť informované rozhodnutia, ktoré zohľadňujú aj spoločenské, vedecké a etické aspekty,
- študent bude schopný zdôvodňovať predkladané myšlienky, ako aj kultivovane formulovať praktické závery i odporúčania,
- študent bude schopný pripraviť prezentáciu výsledkov bakalárskej práce,
- študent dokáže uplatňovať princípy vedeckej integrity a etiky.

Kompetentnosti:

- študent vie prejavovať svoju jazykovú a odbornú kultúru a vlastný postoj k odborným problémom svojho štúdia,
- študent je schopný argumentovať a metodicky uplatňovať poznatky v teoretických, alebo didaktických a metodologických súvislostiach,
- študent dokáže implementovať a syntetizovať nadobudnuté poznatky v praxi,
- študent je schopný odpovedať na otázky vedúceho a oponenta a to na požadovanej úrovni tak, aby záverečnú prácu úspešne obhájil.

Obhajobou bakalárskej práce študent preukazuje schopnosť samostatne získavať teoretické a praktické poznatky založené na súčasnom stave vedy vo svojom odbore a tvorivo ich uplatňovať a rozvíjať. Taktiež preukazuje schopnosť samostatne realizovať a hodnotiť riešenie odborného, praktického alebo metodického problému z odboru a schopnosť formulovať závery vlastného skúmania a odporúčania pre rozvoj danej vednej alebo pracovnej oblasti. Bakalárskou prácou dokazuje spôsobilosť akademického písania, pričom výsledná práca je originálna, nemá charakter plagiátu, nenasahuje autorské práva iných autorov a pri jej tvorbe boli dodržané pravidlá práce s informačnými zdrojmi a etické princípy písania odborných prác. Na obhajobe študent preukáže, že je schopný odborne prezentovať výsledky svojej práce v ústnej forme.

Stručná osnova predmetu:

Obhajoba záverečnej práce má priebeh:

1. Prezentácia záverečnej práce študentom.
2. Prednesenie hlavných bodov z písomných posudkov vedúceho práce a oponenta.
3. Odpovedanie študenta na otázky vedúceho práce a oponenta.

4. Odborná rozprava o záverečnej práci s otázkami pre študenta.

Prezentácia záverečnej práce študentom by mala obsahovať predovšetkým tieto body:

1. Stručné zdôvodnenie výberu témy, jej aktuálnosti, praktického prínosu.
2. Objasnenie cieľov a metód použitých pri spracúvaní práce.
3. Hlavné obsahové problémy práce.
4. Závety a praktické odporúčania, ku ktorým autor práce dospel.

Pri prezentácii má študent k dispozícii vlastný exemplár záverečnej práce, prípadne elektronickú prezentáciu. Prejav prednesie samostatne, v rozsahu 10 min. Môže využiť počítačovú techniku. Záverečnú prácu má komisia pred obhajobou a počas obhajoby k dispozícii.

Odporúčaná literatúra:

KATUŠČÁK, D. Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava: Enigma, 2004.
Aktuálna Smernica rektora o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho – dostupné na https://www.ujs.sk/documents/Smernica_c.2-2021o_zaverecnych_pracach_.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	B	C	D	E	FX
0.0	50.0	25.0	0.0	25.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/REAL/25	Názov predmetu: Realizmus v slovenskej literatúre
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známku, skúška Predmet je ukončený ústnou skúškou, ktorá sa zrealizuje počas skúškového obdobia. Študent v priebehu semestra pripraví uvedené práce a splní nasledujúce podmienky: <ul style="list-style-type: none">• Vypracovanie a odovzdanie seminárnej práce o literárnej tvorbe vybraného predstaviteľa slovenského literárneho realizmu, resp. literárnej moderny (Rozsah: min. 5 strán; Skóre: 20 bodov). Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none">- Logická nadväznosť biografických údajov o autorovi, jeho tvorivého vývinu, zaradenia vybraného autora do kontextu a interpretácie jeho diela (5 bodov).- Podrobná analýza literárneho diela vybraného autora (10 bodov).- Zhodnotenie analyzovaného diela, celková jazykovo-štylistická úroveň (5 bodov).• Písomný test v rozsahu študijného materiálu prednášok (Skóre: 40 bodov). Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none">- Preukázanie výborných poznatkov z nasledujúcich tematických okruhov: spoločensko-kultúrny kontext, znaky, poetika, vývinové etapy realizmu (10 bodov), charakteristika tvorby predstaviteľov zakladajúcej generácie realizmu (15 bodov), charakteristika tvorby autorov generácie neskorého realizmu (15 bodov), nástup modernistických tendencií, slovenská literárna moderna (10 bodov).• Ústna skúška z literárnych diel obdobia realizmu a slovenskej literárnej moderny podľa beletristického minima (Skóre: 40 bodov). Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súhrn bodov hodnotenia seminárnej práce, písomného testu a ústnej skúšky. Klasifikačná stupnica použitá pri hodnotení predmetu A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho: štúdium: 39 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 41 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 35 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 35 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Výsledky vzdelávania: Vedomosti	

- Študent nadobudne vedomosti o tvorbe významných autoroch slovenského literárneho realizmu a predstaviteľoch slovenskej literárnej moderny, ako aj o typických literárnych dielach realizmu a moderny.
- Študent získa poznatky o správnom zaradení literárnych diel realizmu a slovenskej moderny do širších spoločensko-kultúrnych súvislostí danej doby, resp. bude vedieť vybrať a odporučiť vhodného autora pre prezentáciu tvorby daného obdobia a svoj výber bude vedieť náležite odôvodniť.
- Študent si osvojí poznatky o samostatnom zbieraní biografických a bibliografických informácií v rôznych publikáciách a na internete a bude sa vedieť vyznať v metódach selekcie dôležitých a menej dôležitých informácií pre konkrétne prax.
- Študent získa poznatky ako vybrané informácie analyzovať, hodnotovo hierarchizovať, súhrnne posúdiť a verejne prezentovať.
- Študent nadobudne vedomosti o predstaviteľoch zakladajúcej generácie realizmu, o spôsobe akým sa realizmus formoval, o zmene generačných názorov na ideovo-estetické orážky slovenskej literatúry, o generačných vystúpeniach mladých realistov prostredníctvom almanachu Napred a série Kritických listov.
- Študent získa poznatky o slovenskej poézii zakladajúcej generácie realizmu, ktorá hľadala nový umelecký výraz a nové tematické okruhy, študent si osvojí tematické a žánrové zameranie prózy, špecifiká ženskej beletrie, získa prehľad o dramatickej tvorbe danej vývinovej fázy.
- Študent si osvojí poznatky o tvorbe, tematických a žánrových preferenciách významných autorov generácie neskorého realizmu.
- Študent nadobudne vedomosti o charakteristických znakoch moderny v slovenskej literatúre, o básnickej i prozaickej tvorbe modernistických autorov, o modernistickej poetike, mystifikácii a sebvýpovedi.

Zručnosti

- Študent bude schopný motivovať žiakov pre osvojenie vedomostí z oblasti slovenského literárneho realizmu a literárnej moderny, bude vedieť prebudiť ich celkový záujem o uvedené fázy literárneho vývinu a bude podnecovať ich rozvoj v procese výchovy ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu.
- Študent bude schopný efektívne aplikovať získané teoretické a literárnohistorické poznatky v konkrétnych výstupoch na vyučovacích hodinách, prednáškach, prezentáciách a bude schopný samostatne získať a vyhľadať nové poznatky v oblasti slovenského literárneho realizmu a moderny.
- Študent bude schopný využívať získané vedomosti v teoretickej aj praktickej rovine a to na pozadí konkrétneho typu zadania a pracovnej činnosti.
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu slovenskej literatúry komplexne aj špecificky vo vzťahu s realizmom a modernou pre pochopenie slovenského spoločenského a kultúrneho vývinu, resp. súčasnosti.
- Študent bude schopný identifikovať základné odborné problémy a bude vedieť pomenovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni.

Kompetentnosti:

- Študent bude kompetentný aplikovať systém vedomostí a zručností potrebných pre potreby vyučovania slovenského literárneho realizmu a literárnej moderny v rámci predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra na základných a stredných školách.
- Študent bude realizovať zámerný rozvoj poznania súvisiaci s vývinovou fázou slovenskej realistickej literatúry a literárnej moderny, bude kompetentný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o literárnom realizme a moderne.
- Študent bude kompetentný riadiť štýl práce ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie vybraných osobností a diel slovenskej literatúry vývinového obdobia realizmu a moderny.

Stručná osnova predmetu:

1. Charakter a pojmové vymedzenie realizmu, hlavné témy a prostriedky realizmu. Vývinové etapy realizmu zakladajúca generácia realizmu a generácia neskorého realizmu. Názorové spory o novú podobu literatúry.
2. Zakladajúca generácia realizmu. Prekonávanie tradície a realistická koncepcia v poézii. Lyrika Pavla Országha Hviezdoslava.
3. Žánrová a tematická rozmanitosť epickej tvorby Pavla Országha Hviezdoslava.
4. Prozaická tvorba Svetozára Hurbana Vajanského v kontexte slovenského realizmu
5. Próza Martina Kukučína z jasenovského, pražského a bračského obdobia. Zemianska problematika v jeho tvorbe.
6. Ženské autorky v období slovenského realizmu. Elena Maróthy-Šoltéssová a Terézia Vansová a ich literárna tvorba.
7. Generácia neskorého realizmu. Tematické preferencie, subjektívizácia v próze. Tvorba Jozefa Gregora Tajovského s dôrazom na sociálne témy.
8. Božena Slančíková-Timrava, prózy s autobiografickou hrdinkou a spoločenskou tematikou.
9. Prozaická tvorba Janka Jesenského, zobrazenie a kritika malomestského sveta.
10. Kontinuita realizmu. Ladislav Nádaši Jégé, Martin Rázus a ich literárna tvorba.
11. Dramatická tvorba v období slovenského realizmu a moderny. Vývin a tematické preferencie drámy. P. O. Hviezdoslav, F. Urbánek, J. Gregor Tajovský a ďalší.
12. Slovenská moderna a jej predstavitelia. Básnická tvorba Ivana Kraska, Vladimíra Roya a Ivana Galla.
13. Próza slovenskej literárnej moderny. I. Krasko, Ľ. Groeblová, S. Cambel a iní.

Odporúčaná literatúra:

ČÚZY, L., – GBÚR, J. – KRŠÁKOVÁ, D. – MIKULOVÁ, M. – ROBERTS, D. – ZAMBOR, J.: Panoráma slovenskej literatúry II. Literárne dejiny od realizmu po rok 1945. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2005. 175 s. ISBN 80-10-00674-2

ČEPAN, O. A KOL.: Dejiny slovenskej literatúry V. Bratislava : Veda, 1984. 652 s.

MAZÁK, P. – GAŠPARÍK, M. – PETRUS, P. – PIŠÚT, M.: Dejiny slovenskej literatúry 2. Bratislava : SPN, 1988. 481 s.

SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry II. Martin : Matica slovenská, Bratislava : Literárne informačné centrum, 2009. 785 s. ISBN 978-80-090-945-4

ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007. 534 s. ISBN 978-80-89222-29-2

ŠTEVČEK, J.: Dejiny slovenského románu. Bratislava : Tatran, 1989. 620 s. ISBN 80-222-0036-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	B	C	D	E	FX
16.67	25.0	16.67	25.0	16.67	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.

György Juhász, PhD. juhaszg@ujv.sk osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof.
Krisztián Józsa, DSc. jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/RET/25	Názov predmetu: Rétorika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: známkou, na základe priebežného hodnotenia. Celkové hodnotenie pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia v pomere 100/0. Priebežné hodnotenie: Študent počas semestra splní nasledujúce podmienky zadania: <ul style="list-style-type: none">• Príprava a prednes rečnickeho prejavu podľa vlastného výberu z vopred určených tém, napríklad: moja vyučovacia metóda je najlepšia a podobne (argumentácia, usúvzťažnenie, literárny marketing, presvedčanie, brainstorming...). Hodnotený rečnicke prejav sa bude vyznačovať logickou nadväznosťou jednotlivých častí, vyváženosťou kompozície, pôsobivou štylizáciou, adekvátnym využívaním umeleckých jazykových prostriedkov, ako aj vhodným používaním mimojazykových prostriedkov. Hodnotená bude i originalita rétorického prejavu, „stand-up-u“ z aspektu kreativity a percepcie. Za rečnicke prejav študent získa maximálne 50 bodov.• Aktivita počas seminárnych hodín. Študent bude počas seminárnych hodín prostredníctvom internetu sledovať niekoľko závažných rétorických prejavov, ktoré potom analyzuje na základe teoretických poznatkov z prednášok a prečítanej odbornej literatúry o danej problematike. Za túto aktivitu študent získa maximálne 50 bodov. Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia, súčet bodov za rečnicke prejav a aktivitu študenta na seminárnych hodinách. Sumárne hodnotenie predmetu známkou sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 60 hodín, z toho: štúdium: 26 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 10 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 10 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 14 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti Študent získa prehľad o základoch rétoriky a jej hlavných vývojových fázach a popri tom nadobudne aj praktické zručnosti vo sfére rozličných foriem prejavov; okrem iného bude schopný tieto informácie zaradiť do širších dobových a kultúrnych súvislostí. Študent sa taktiež bude systematicky oboznamovať s nevyhnutnými teoretickými poznatkami a praktickými skúsenosťami potrebnými na efektívne a kultivované zvládnutie verejných (oficiálnych /	

polooficiálnych) komunikačných situácií, realizovaných prostredníctvom živého vystúpenia pred žiackym či iným publikom (auditóriom). Študent bude vedieť samostatne zbierať informácie potrebné pre verejné vystúpenie a tieto informácie bude vedieť analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať.

So zreteľom na stupeň náročnosti študent bude vedieť naplánovať jednotlivé fázy príprav a konkretizácie danej úlohy (hodiny, prednášky) tak pre jednotlivcov, ako aj pre (študijné) skupiny. Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií a úsudkov pri selekcii množstva získaných informácií.

Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni.

Študent bude disponovať aj základným vedeckým poznaním v profilových vzdelávacích oblastiach či špecializáciách svojho pôsobenia; bude poznať aktuálne štátne vzdelávacie programy a ich právny rámec.

Poslucháč sa bude vyznačovať nezávislým, kritickým a analytickým myslením, ktoré dokáže flexibilne aplikovať v podmienkach výuky. Mal by byť kultúrny a jazykovo gramotný, ako aj byť schopným efektívne pracovať ako člen tímu a riadiť jednotlivcov.

Zručnosti

Študent bude schopný pripraviť si vlastný prejav, prednes alebo iné vystúpenie. Zároveň bude schopný motivovať svojich poslucháčov/žiakov na osvojenie si danej látky a prebudenie ich celkového záujmu v procese výchovy ku kultúrnosti, estetike a rétorickému vkusu.

Študent bude schopný samostatne získavať ďalšie znalosti v danej oblasti.

Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu rétoriky a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí.

Študent bude schopný oboznámiť sa s novými trendmi v nastolenej oblasti, ako aj s modernými metodickými prístupmi a aspektmi popisov pracovných činností, ktoré sú nevyhnutné pre zvládnutie danej látky a samostatné vypracovanie požadovaných výstupov.

Poslucháč bude disponovať aj poznatkami o biologických, psychologických a sociálnych aspektoch vývinu jednotlivca, bude poznať a chápať koncept inštitucionálneho socializačného procesu v širších sociálnovedných súvislostiach. Vďaka dobrému prehľadu v sociálnej štruktúre spoločnosti, jej statike a dynamike, študent bude rozumieť vzdelávacím potrebám i špecifikám rôznorodých sociálnych skupín a ovládať problematiku pedagogickej práce v kontexte diverzity vzdelávanej populácie. Na základe získaných poznatkov o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcich z ich zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení, resp. z nadania a talentu dokáže pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania a výchovy efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi.

Kompetentnosti:

- Študent bude aplikovať systém vedomostí a zručností potrebných pre potreby vystupovania pred širším publikom. Bude ich schopný následne využiť aj vo vlastnej tvorivej praxi v škole.
- Študent bude realizovať cielený rozvoj poznania súvisiaci so synchronným i diachrónnym vývinom rétoriky, bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti.
- Študent bude kompetentný riadiť štýl práce a vzdelávania ostatných v školskom prostredí

Stručná osnova predmetu:

1. Všeobecný úvod o rétorike.
2. Čo musí rečník vedieť pred prípravou rečníckeho prejavu.
3. Vznik rétoriky.
4. Čo by mal rečník vedieť počas prípravy rečníckeho prejavu.
5. Objektívne činitele pri príprave rečníckeho prejavu.
6. Subjektívne činitele pri príprave rečníckeho prejavu.

7. Druhy rečníckych prejavov.
8. Výber jazykových prostriedkov – vo všeobecných rečníckych prejavoch.
9. Výber jazykových prostriedkov – vo zvláštnych rečníckych prejavoch.
10. Čo by mal rečník vedieť v priebehu rečníckeho prejavu?
11. Využívanie mimojazykových prejavov v rečníckom prejave.
12. Kultúra rečníckeho prejavu.
13. Prednes konkrétneho rečníckeho prejavu.

Odporúčaná literatúra:

HOLIČ, Š.: Rétorika. Nitra : Enigma, 2004.
 FINDRA, J.: Stavba a prednes rečníckeho prejavu. Martin : Osveta, 1989.
 LESŇÁK, R.: Horizonty čitateľskej kultúry. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1991.
 MISTRÍK, J.: Úvahy s recitátorom. Martin: Matica slovenská, 1974

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 8

A	B	C	D	E	FX
0.0	25.0	62.5	12.5	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk
 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk
 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/ROM/25	Názov predmetu: Romantizmus v slovenskej literatúre
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známku, skúška. Predmet je ukončený ústnou skúškou, ktorá sa uskutoční počas skúškového obdobia. Študent počas semestra zrealizuje nasledujúce výstupy a zadania: <ul style="list-style-type: none">• Vypracovanie, prezentácia a odovzdanie seminárnej práce zo zoznamu odporúčaných tém o určitom autorovi romantickkej literatúry. Súčasťou práce v stanovenom rozsahu budú biografické aj bibliografické informácie, vlastná interpretácia literárneho textu, korektne uvedené odborné zdroje a zoznam literatúry (Rozsah: min. 4 strany; Skóre: 20 bodov). Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none">- Úroveň spracovania biografických a bibliografických údajov (5 bodov).- Odborná úroveň vlastnej interpretácie, miera tvorivosti a nápaditosť postrehov (10 bodov).- Práca s odbornými zdrojmi, dodržiavanie noriem citovania a parafrázovania, celková jazyková úroveň (5 bodov).• Písomný test v rozsahu obsahovej osnovy predmetu (Skóre: 40 bodov). Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none">- Preukázanie výborných poznatkov z nasledujúcich okruhov: typologická charakteristika romantizmu, literárne vzťahy, periodizácia (10 bodov), slovenská romantická poézia, predstavitelia, tematika, žánre (20 bodov) a romantická próza a dráma, tematika, celková charakteristika, autori (20 bodov).• Ústna skúška z básnických, prozaických a dramatických diel podľa beletristického minima (Skóre: 40 bodov). Výsledné hodnotenie je súčtom bodov hodnotenia seminárnej práce, písomného testu a ústnej skúšky. Sumárne hodnotenie predmetu A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín, doplňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 26 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 29 hodín.	
Výsledky vzdelávania:	

Vedomosti

- Študent si osvojí poznatky o okolnostiach vzniku a charaktere romantizmu v európskej literatúre a získa podrobnejšie poznatky o podmienkach vzniku a vývinu romantizmu na Slovensku, o typologickej charakteristike slovenského romantizmu, žánrovej štruktúre, o druhovom synkretizme a preferovaní folklórnych zdrojov a folklórnom sylabizme.
- Študent získa vedomosti o jednotlivých vývinových fázach slovenského romantizmu, ako aj o základných variantov romantizmu a výrazných predstaviteľoch a ich významných literárnych dielach.
- Študent si osvojí poznatky o slovenskej romantickej poézii, ktorá sa formovala pod vplyvom Štúrových názorov, ako aj pod vplyvom európskej romantickej literatúry.
- Študent si osvojí vedomosti o próze slovenského realizmu a procese emancipácie prózy v tomto období, získa poznatky o variantoch romantickej prózy (próza založená na romanticky vyhrotenom základe a próza publicistického charakteru).
- Študent získa poznatky o slovenskej romantickej dráme a literatúre pre deti a mládež v období romantizmu.
- Študent bude vedieť vybrať a odporučiť významných a charakteristických autorov slovenského romantizmu ako aj vývinovo progresívne literárne diela a svoj výber bude vedieť náležite odborne zdôvodniť.
- Študent bude vedieť samostatne zbierať a triediť informácie o živote a literárnej tvorbe osobnosti slovenského romantizmu z relevantných odborných materiálov rôznej proveniencie (printové články, knihy, elektronické dokumenty, internetové zdroje).

Zručnosti

- Študent je schopný identifikovať adekvátny spôsob využitia slovenského literárneho romantizmu vo výchovno-vzdelávacom kontexte a bude schopný motivovať svojich žiakov pre poznanie typologických a poetologických špecifik, autorov a literárnej tvorby romantizmu v procese formovania literárneho vkusu, estetického cítenia a v kontexte výchovy ku kultúrnosti.
- Študent bude schopný chápať spoločenský význam romantickej literatúry, charakterizovať jej funkciu v slovenskom národnom hnutí, ako aj vplyv romantizmu na riešenie otázky jazyka.
- Študent bude schopný samostatne získať a rozširovať svoje vedomosti z oblasti slovenského literárneho romantizmu.
- Študent bude schopný získané informácie analyzovať, komplexne zhodnotiť a správne aplikovať v konkrétnych výstupoch na vyučovacích hodinách, prednáškach a prezentáciách.
- Študent bude schopný identifikovať bežné odborné problémy z oblasti slovenského romantizmu, formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a navrhnúť primeraný spôsob ich riešenia.
- Študent bude schopný rozvíjať získané znalosti o odborných metódach aktuálneho výskumu literárneho romantizmu a bude schopný oboznámiť sa s modernými metodickými prístupmi a aspektmi pracovným činností, ktoré sú potrebné pre zvládnutie danej oblasti a samostatné vypracovanie požadovaných výstupov.

Kompetentnosti:

- Študent bude kompetentný aplikovať systém vedomosti a zručností na vysvetlenie okolností vzniku a vývinu slovenskej romantickej literatúry, prezentáciu predstaviteľov romantizmu a ich zaradenie do kontextu romantickej literatúry pre potreby vyučovania predmetu slovenská literatúra na základných a stredných školách a bude tieto vedomosti a zručnosti efektívne uplatňovať vo vlastnej odbornej praxi v školskom prostredí.
- Študent bude kompetentný realizovať cieľový rozvoj poznania súvisiaci s obdobím romantizmu v slovenskej literatúre, rozvíjať špecifické poznatky o literárno-vývinových súvislostiach slovenského romantizmu, o jeho formovaní, klasifikácii a jeho funkcii v slovenskom spoločenskom a kultúrnom vývine.

- Študent bude kompetentný odborne vysvetliť a zrozumiteľne sprostredkovať špecifické znaky a kontinuitu vývinu romantizmu, jeho vzťahy s predchádzajúcim obdobím a jeho vplyv na nasledujúce vývinové obdobie.
- Študent bude kompetentný riadiť štýl práce a vzdelávania ostatných v prostredí školy a bude podnecovať svojich žiakov k spoznávaniu života a tvorby predstaviteľov romantizmu, ako aj k čítaniu a interpretácii dôležitých literárnych diel obdobia romantizmu vo vyučovacom procese.

Stručná osnova predmetu:

1. Slovenský literárny romantizmus. Podmienky vzniku a formovanie romantizmu na Slovensku. Vzťah slovenského romantizmu k európskej romantickej tradícii a vývinové fázy slovenského literárneho romantizmu. Poetická charakteristika a funkcia romantizmu v národnom hnutí.
2. Začiatky romantizmu v rokoch 1836 až 1843. Inšpiračné zdroje a vyriešenie otázky spisovného literárneho jazyka. Hlavní predstavitelia tohto obdobia.
3. Zrenie a dozrievanie romantizmu v rokoch 1843 až 1860. Štúrova škola, jej východiská a dilemy. Osobnosť a dielo Ľudovíta Štúra.
4. Historické námety v slovenskom romantizme, ich charakteristika a interpretácia. Literárna tvorba Jozefa Miloslava Hurbana.
5. Tematika básnickej tvorby Janka Kráľa. Interpretácia vybraných prozaických textov
6. Osobná a citová problematika v poézii Andreja Sládkoviča.
7. Básnická tvorba Sama Chalupku v kontexte slovenského romantizmu.
8. Balady a zbojnicke motívy v poézii Jána Botta. Interpretácia vybraných básnických textov
9. Historická a zemianska tematika v prozaickej tvorbe Jána Kalinčiaka.
10. Dozrievanie literárneho slovenského romantizmu (1860 – 1880). Prozaická tvorba Ľudovíta Kubániho, Gustáva Kazimíra Zechentera-Laskomerského.
11. Literárne dielo a osobnosť Jonáša Záborského. Interpretácia vybraných textov
12. Dráma v období romantizmu. Dramatická tvorba Jána Palárika.
13. Tvorba pre deti a mládež v období romantizmu. Pavol Dobšinský a jeho literárna činnosť.

Odporúčaná literatúra:

ČÚZY, L., – KÁKOŠOVÁ, Z. – MICHÁLEK, M. – MIKULOVÁ, M. – VOJTECH, M.: Panoráma slovenskej literatúry I. Literárne dejiny od stredoveku po koniec romantizmu. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004. 169 s. ISBN 80-10-00316-6

SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Martin : Matica slovenská; Bratislava : Literárne informačné centrum, 2009. 606 s. ISBN 978-80-7090-935-5

ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007. 534 s. ISBN 978-80-89222-29-2

ŠMATLÁK, S.: Dve storočia slovenskej lyriky. Bratislava : Tatran, 1979. 536 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 13

A	B	C	D	E	FX
30.77	38.46	15.38	15.38	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD., PaedDr. Eva Győriová Baková.

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár,
PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.
György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof.
Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/SSL/25	Názov predmetu: Staršia slovenská literatúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známku, skúška Predmet je ukončený ústnou skúškou, ktorá sa zrealizuje počas skúškového obdobia. Jednotlivé súčasti hodnotenia sú prekonzultované so študentmi individuálne. Študenti počas semestra pripravujú uvedené práce a splnia nasledujúce podmienky: <ul style="list-style-type: none">• Vypracovanie seminárnej práce o vybranej literárnej pamiatke, resp. o literárnej tvorbe predstaviteľa staršej literatúry (Rozsah: min. 4 strany; Skóre: 20 bodov). Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none">- Logická nadväznosť spracovaných údajov o literárnej pamiatke, resp. o autorovi (5 bodov).- Odborne relevantná charakteristika literárnej pamiatky, zaradenie do kontextu (10 bodov).- Práca s obdobnou literatúrou, celková jazykovo-štylistická úroveň práce (5 bodov).• Písomný test z tematických okruhov, ktoré sa viažu na prednášaný študijný materiál, resp. na osnovu predmetu (Skóre: 50 bodov). Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none">- Preukázanie výborných poznatkov o tematickom okruhu: literárna kultúra v stredoveku, staroslovienska literatúra, latinská vzdelanosť (10 bodov).- literatúra renesančného humanizmu, komplexná charakteristika (15 bodov).- Preukázanie výborných poznatkov o tematickom okruhu: literatúra slovenského baroka, podoby poézie, prózy a odbornej literatúry (25 bodov).• Ústna skúška z literárnych diel podľa beletristického minima (Skóre: 30 bodov). Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none">- Prezentácia vlastných poznatkov o prečítaných staroslovienskych literárnych pamiatkach (5 bodov), o prečítaných literárnych textoch renesančného humanizmu (10 bodov) a textoch slovenského literárneho baroka (15 bodov). Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súčet dosiahnutého hodnotenia seminárnej práce, písomného testu a ústnej skúšky. Sumárne hodnotenie predmetu A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín, vypracovanie seminárnych prác: 26 hodín, samoštúdium, čítanie pôvodnej literatúry a odborných textov: 55 hodín.	

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti

- Študent získa poznatky o významných literárnych pamiatkach a charakteristických autoroch staršej slovenskej literatúry a ich hlavných literárnych dielach.
- Študent nadobudne poznatky o problematike zaradenia literárnych textov staršej slovenskej literatúry do širších dobových a kultúrnych súvislostí.
- Študent nadobudne poznatky o vnútornej periodizácii staršej slovenskej literatúry, o problematike autorstva, jazyka literárnych pamiatok, o žánroch, obsahu, funkcii, kompozícii a štýle literárnych textov.
- Študent si osvojí poznatky o staroslovienskom písomníctve, o najvýraznejších literárnych pamiatkach a typických znakoch veľkomoravského obdobia.
- Študent nadobudne vedomosti o stredovekej literatúre, o charaktere textov, literárnych druhoch a žánroch stredovekej literatúry, získa poznatky o kronikách, mestskej literatúre a vecnej literatúre v období stredoveku.
- Študent si osvojí základnú charakteristiku humanistickej a renesančnej literatúry, písanej predovšetkým po latinsky, získa poznatky o vplyve antiky, antickej kultúry a literatúry na literárnu tvorbu v období renesancie a humanizmu, nadobudne poznatky o obraze sveta a človeka v literatúre, o motivácii tvorby, o literárnych druhoch a žánroch a výrazných predstaviteľoch humanizmu a renesancie.
- Študent nadobudne vedomosti o barokovej literatúry, predovšetkým o vývine jazyka, formovaní slovenskej národnej literatúry, strediskách kultúry a literatúry, o rozvoji kníhtlačiarstva, ktorý súvisí so zvyšovaním literárnej produkcie počas baroka, študent tiež získa poznatky o princípoch umeleckej tvorby v baroku, o dobových poetikách, barokovom štýle a preferovaných žánroch.
- Študent získa poznatky o metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií z oblasti staršej slovenskej literatúry pre prax, bude vedieť získať informácie analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať.

Zručnosti

- Študent bude schopný motivovať svojich žiakov pre osvojenie si staršej slovenskej literatúry, ako aj prebudiť ich celkový záujem v procese výchovy ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu.
- Študent bude schopný samostatne získať ďalšie znalosti v oblasti odbornej reflexie staršej slovenskej literatúry.
- Študent bude schopný aplikovať získané teoretické vedomosti v konkrétnych výstupoch na vyučovacích hodinách, prednáškach, prezentáciách a bude schopný identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí.
- Študent bude schopný vybrať a odporučiť vhodného autora staršej slovenskej literatúry pre prezentáciu tvorby daného obdobia a výber bude vedieť aj primerane odôvodniť
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam staršej slovenskej literatúry celkovo ako aj špecificky ohľadne daného obdobia pre pochopenie slovenského spoločenského a kultúrneho vývinu, resp. súčasnosti.
- Študent bude vedieť správne aplikovať získané vedomosti v konkrétnych výstupoch na vyučovacích hodinách, prednáškach, prezentáciách a pod.
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy z obdobia staršej slovenskej literatúry, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni

Kompetentnosti:

- Študent bude kompetentný aplikovať nadobudnutý systém literárnohistorických vedomostí zo staršej slovenskej literatúry pre potreby výučby slovenského jazyka v základných a stredných školách.

- Študent sa bude vyznačovať nezávislým, kritickým a analytickým myslením, ktoré dokáže flexibilne aplikovať v podmienkach vyučovania..
- Študent bude realizovať ciele rozvoja poznania súvisiaci s oblasťou staršej slovenskej literatúry a bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú teoretické aj praktické vedomosti.
- Študent bude kompetentný odborne vysvetliť osvojené poznatky zo staršej svetovej literatúry žiakom a bude vedieť riadiť štýl ich práce a vzdelávania v školskom prostredí.

Stručná osnova predmetu:

1. Vnútorne členenie staršej slovenskej literatúry. Literárna kultúra v stredoveku (800 – 15. storočie). Veľkomoravské obdobie a staroslovienska literatúra. Cyril, Metod, ich nasledovníci. Proglas a iné spisy.
2. Latinská stredoveká vzdelanosť v Uhorsku. Legendy, kroniky exemplá a mravoučná próza v stredoveku.
3. Literatúra renesančného humanizmu (15. – 17. storočie). Latinská humanistická poézia Benedikt Vavrinc Nedožerský, Jakub Jakobeus, Juraj Koppay.
4. Podoby latinskej humanistickej poézie Martin Rakovský, Ján Sambucus a ďalší
5. Konštituovanie literatúry v domácom jazyku. Duchovná lyrika. Hlavné literárne pamiatky. Ján Silván, Eliáš Láni a ostatní.
6. Historická epika, cestopisná, memoárová próza a dráma. Pavol Rubigal, Pavel Kyrmezer, Juraj Tesák Mošovský.
7. Slovenský literárny barok (polovica 17. storočia – 1780). Spoločenské pomery. Protireformácia, vznik Trnavskej univerzity a centrum protestantizmu v Prešove. Otázka literárneho jazyka. Kultúrna západoslovenčina.
8. Podoby duchovnej lyriky v období baroka. Benedikt Szöllösi, Juraj Tranovský a ďalší
9. Svetská lyrika v období baroka, historické piesne, príležitostná, ľúbostná, sociálna a zbojnícka poézia. Štefan Selecký, Štefan Pilárik.
10. Didakticko-reflexívna lyrika: Hlavné literárne diela. Hugolín Gavlovič, Peter Benický
11. Náboženská próza a kázne v období baroka Alexander Máčaj, Benignus Smrtník
12. Memoárová, cestopisná literatúra v období baroka. Daniel Krman ml., Tobiáš Masník, Ján Simonides a ďalší.
13. Vedecká a popularizačná literatúra v období baroka. Prvé národnostné spory, apológie. Ján Baltazár Magin a neskoršia slovenská národná ideológia. Matej Bel a jeho miesto na prahu osvietenstva, Adam František Kollár a jeho dielo.

Odporúčaná literatúra:

- MIKULA, V.: Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava : Kalligram, 2005. 651 s. ISBN 80 7149 801 7
- MINÁRIK, J.: Stredoveká literatúra. Bratislava : SPN, 1977. 334 s.
- MINÁRIK, J.: Renesančná a humanistická literatúra. Bratislava : SPN, 1985. 267 s.
- MINÁRIK, J.: Baroková literatúra. Bratislava : SPN, 1984. 392 s.
- MINÁRIK, J.: Dejiny slovenskej literatúry I. Staršia slovenská literatúra, Bratislava : SPN, 1985. 375 s.
- MIŠIANIK, J. – MINÁRIK, J. – MICHALCOVÁ, M. – MELICHERČÍK, A.: Dejiny staršej slovenskej literatúry I. (800–1780). Bratislava : SAV, 1958. 318 s.
- MIŠIANIK, J.: Antológia staršej slovenskej literatúry. Bratislava: Veda, 1981. 840 s.
- SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Martin : Matica slovenská; Bratislava: Literárne informačné centrum, 2009. 606 s. ISBN 978-80-7090-935-5
- ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry I. (9. – 18 storočie). Bratislava : Národné literárne centrum, 1997. 359 s. ISBN 80-88878-11-X

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 21					
A	B	C	D	E	FX
19.05	19.05	23.81	23.81	14.29	0.0
Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlínka, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/SSS/25	Názov predmetu: Sémantická syntax slovenčiny
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky na absolvovanie predmetu sú nasledovné: Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študenta na prednáškach a seminároch,• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok a seminárov,• prezentácia,• úspešné absolvovanie písomnej záverečnej skúšky. Špecifické podmienky absolvovania predmetu: V priebehu absolvovania predmetu študent musí odovzdať a prezentovať zvolenú tému z problematiky slovenskej sémantickej syntaxe, v ktorej bude vychádzať z prístupnej odbornej literatúry a doplní ju vlastnými analýzami vyexcerpovanými z diel renomovaných slovenských autorov. Po prednesení bude nasledovať sebahodnotenie a rovesnícke hodnotenie spolužiakov. Odovzdaný text musí spĺňať všetky požadované náležitosti seminárnej práce. Integrálnou súčasťou výstupu predmetu je aj písomná skúška. Bodové ohodnotenie predmetu je 100 (50 bodov z písomnej skúšky, 50 bodov z prednesenej seminárnej práce). Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu (50 bodov). Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: A = 90 – 100% (90 – 100 bodov), B = 80 – 89% (80 – 89 bodov), C = 70 – 79% (70 – 79 bodov), D = 60 – 69% (60 – 69 bodov), E = 50 – 59% (50 – 59 bodov), FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov). Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho: štúdium: 26 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 20 hodín, doplňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 20 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 24 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Študent sa systémovo oboznámi so základnými teoretickými vedomosťami a praktickými zručnosťami spätými s analýzou sémantickej stránky slovenskej vety a jej jednotlivých komponentov – účastníkov (participantov) a doplnení (komplementov). S oporou o dovedy osvojené poznatky z formálnej syntaxe slovenčiny si študent na základe získaných nových poznatkov vytvorí ucelenú predstavu o významovej (z hľadiska porozumenia určujúcej) stránke vety a o prístupe tvorcu vety k jej produkovaniu. Vo vyučovacom procese mu tieto poznatky pomôžu zmysluplnejšie vysvetliť žiakom významový rozdiel medzi nevyhnutnými a možnými	

členmi vety, medzi jednočlennou a dvojčlennou vetou a tiež medzi jednoduchou vetou a polopredikatívnou syntagmou či súvetím.

Vedomosti:

- študent si uvedomí rozdiel medzi dovtedy osvojenou formálnou a modernou sémantickou syntaxou slovenského jazyka,
- študent sa naučí uplatňovať osvojené teoretické poznatky v jazykovej praxi na základe modelovania vetných vzorcov, v ktorých je v čitateli skratkami vystihnutá formálna stránka vety a v menovateli jej sémantická podoba,
- študent bude vedieť odhaliť a pomenovať jednotlivé špecifikácie nevyhnutných (obligatórných) participantov sémantickej štruktúry vety aj jej fakultatívnych doplnení – komplementov,
- študent bude vedieť rozoznať rozdiel medzi základnou a odvodenou (derivovanou) vetnou štruktúrou a uvedomí si ich základný významový rozdiel,
- študent pochopí významové odtienky medzi špecifikáciami toho istého participanta sémantickej štruktúry vety (napríklad rozdiel medzi aktívnymi - agensovými a neaktívnymi - nositeľskými špecifikáciami subjektového participanta),
- študent spozná spätosť medzi jednotlivými významovými špecifikáciami participanta a ich formálnym stvárnením aj stvárnením vety ako celku,
- študent bude vedieť samostatne zbierať informácie o danej problematike, orientovať sa v dostupných publikáciách. Bude sa vedieť orientovať v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií pre prax, bude vedieť získané informácie analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať,
- študent bude vedieť napláňovať jednotlivé fázy príprav spracovania a konkretizácie danej témy seminárnej práce, a to v kontexte náročnosti pre študentov – rovesníkov a tiež v náročnosti pre budúcich žiakov,
- študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií a úsudkov pri selekcii množstva získaných informácií a ich použitia v pedagogickej praxi.

Zručnosti:

- Študent bude schopný odlišovať medzi formálnou a významovou (sémantickou) štruktúrou vety,
- študent bude schopný samostatne získať ďalšie poznatky v oblasti sémantickej štruktúry slovenskej vety a ich možnom využití vo výchovno-vzdelávacom procese na základných školách,
- študent bude schopný aplikovať získané teoretické vedomosti vo vlastnej tvorivej pedagogickej praxi, napr. aj pri porovnávaní sémantickej štruktúry slovenskej a maďarskej vety,
- študent sa bude vyznačovať nezávislým, kritickým a analytickým myslením, ktoré dokáže flexibilne aplikovať v podmienkach výchovno-vzdelávacieho procesu v školách s vyučovacím jazykom maďarským, kde je možné uplatniť metódu vyučovania cudzích jazykov.

Kompetentnosti:

- Študent dokáže samostatne vyhľadávať a porovnávať relevantné vedecké, odborné a učebnicové texty a pracovať s nimi,
- študent bude schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti vo výchovno-vzdelávacom procese, teda vo vlastnej tvorivej pedagogickej praxi,
- študent bude schopný realizovať cielený rozvoj poznania súvisiaci s danou témou a bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú teoretické aj praktické vedomosti žiakov.
- študent bude vedieť použiť získané poznatky o sémantickej štruktúre slovenskej vety vo vyučovaní slovenčiny na základných školách s vyučovacím jazykom maďarským, kde sa vhodne uplatňujú metódy vyučovania cudzích jazykov.

Stručná osnova predmetu:

1. Formálna syntax a jej miesto v súčasnom výchovno-vzdelávacom procese na základných školách s vyučovacím jazykom slovenským.

2. Formálna syntax a jej miesto v súčasnom výchovno-vzdelávacom procese na základných školách s vyučovacím jazykom maďarskej národnostnej menšiny.
3. Rôzne prístupy k analýze sémantickej štruktúry vety a jej jednotlivých participantov.
4. Stvárňovanie formálnej vetnej štruktúry vo vetnom vzorci – zaužívané skratky relevantných gramatických údajov.
5. Sémantická štruktúra vety (skratka SŠV) a jej jednotlivé základné (obligatórne) prvky - participanty.
6. Predikát, jeho špecifikácie a možné obmeny formálneho stvárnenia v základových a derivovaných vetných štruktúrach.
7. Subjektový participant vety, jeho jednotlivé špecifikácie aj možné obmeny jeho formálneho stvárnenia v základových a derivovaných vetných štruktúrach.
8. Objektový participant vety, jeho jednotlivé špecifikácie a možné obmeny jeho formálneho stvárnenia v základových a derivovaných vetných štruktúrach.
9. Jednotlivé doplnenia (komplementy) sémantickej štruktúry vety, ich špecifikácie a možné obmeny ich stvárnenia v základových a derivovaných vetných štruktúrach.
10. Tretí syntaktický plán jeho jednotlivé špecifikácie a ich stvárnenia vo vetných štruktúrach. Porovnanie s maďarským jazykom.
11. Stvárňovanie významovej (sémantickej) formálnej vetnej štruktúry vo vetnom vzorci – zaužívané skratky relevantných sémantických údajov.
12. Stvárňovanie vzťahu sémantickej a formálnej vetnej štruktúry vo vetných vzorcoch – zhody a rozdiely.
13. Uplatňovanie získaných poznatkov vo výchovno-vzdelávacom procese na základných školách s vyučovacím jazykom maďarským.

Odporúčaná literatúra:

- ALABÁNOVÁ, M.: Slovenský jazyk a literatúra v menšinových školách. Nitra: Indesign, 2005.
- DANEŠ, F.: Větné vzorce v češtině. Praha: Academia, 1981.
- TIBENSKÁ, E.: Objektový participant sémantickej štruktúry vety. Slovenská reč, 63, 1998, č. 4, s. 198-209.
- TIBENSKÁ, E.: Prepojenosť medzi lexikálnou, morfológickou a syntaktickou rovinou jazykového systému slovenčiny. In: Slovenčina ako cudzí jazyk. Ed. Pekarovičová, J. Bratislava: Stimul – Centrum informatiky a vzdelávania FF UK, 2004, s. 49-61.
- TIBENSKÁ, E.: Sémantická analýza bezsubjektových viet a viet s nepodmetovým vyjadrením subjektu. Jazykovedný časopis, 44, 1993, č. 2, s. 41-53.
- TIBENSKÁ, E.: Sémantická štruktúra slovenskej vety. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Filozofická fakulta 2012, s. 83-92.
- TIBENSKÁ, E.: Slovenčina v zrkadle vnútorných a vonkajších vzťahov. Zagreb: FF press 2012.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Eva Tibenská, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 07.04.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár,
PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.
György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof.
Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/STYL/25	Názov predmetu: Štylistika slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách sa preukáže aj kladením otázok na začiatku hodiny ako opakovanie prechádzajúcej témy, štúdium odbornej literatúry (2 kr.) 1 kredit je možné získať z dvoch alternatív: A) porovnanie dvoch kníh z odbornej literatúry, tematicky v súlade s osnovou predmetu (na každú hodinu elaborát na 1 stranu A4) B) analýza vybraného publicistického alebo náučného textu zo štylistického hľadiska (na každú hodinu elaborát na 1 stranu A4) Záverečný test alebo kolokviálna skúška so samostatnou domácou prípravou: 1 kr. Sumárne hodnotenie predmetu známkou sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho: štúdium: 39 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 30 hodín, doplňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 27 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 24 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách sa preukáže aj kladením otázok na začiatku hodiny ako opakovanie prechádzajúcej témy, štúdium odbornej literatúry (2 kr.) 1 kredit je možné získať z dvoch alternatív: A) porovnanie dvoch kníh z odbornej literatúry, tematicky v súlade s osnovou predmetu (na každú hodinu elaborát na 1 stranu A4) B) analýza vybraného publicistického alebo náučného textu zo štylistického hľadiska (na každú hodinu elaborát na 1 stranu A4) Záverečný test alebo kolokviálna skúška so samostatnou domácou prípravou: 1 kr. Sumárne hodnotenie predmetu známkou sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: Časová záťaž študenta: cca.120 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce. 26 hodín,	

samoštúdium: 25 hodín

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- Doterajšie poznatky zo štúdia jednotlivých rovín jazykového systému sa pri štúdiu štylistiky slovenského jazyka rozšíria a prehĺbia o pragmalingvistický rozmer. Študent nadobudne vedomosti o produkcii funkčne zacielených jazykových prejavov, ako aj o postupoch ich analýzy a interpretácie.
- Študent sa oboznámi s jednotlivými štylistickými prostriedkami, slohovými postupmi, funkčnými štýlmi a žánrovými modelovými štruktúrami.
- Študent nadobudne poznatky o tematicko-obsahových, kompozičných a ilokučných (komunikačných) vlastnostiach textu a pomocou terminologickej sústavy dokáže texty rozličnej štylistickej proveniencie analyzovať a interpretovať.

Zručnosti

- * Študent sa bude vedieť orientovať v systéme štýlotvorných činiteľov a správne ich rozlišovať.
- * Študent bude vedieť správne určiť konštrukčné komponenty textu.
- * Študent bude schopný správne určiť dynamické tendencie vo funkčných štýloch slovenského jazyka.
- * Študent bude schopný jazykovo korektne a štylisticky primerane vytvárať štylisticky diferencované jazykové prejavy/texty a na tomto základe analyzovať a korigovať texty vytvorené žiakmi.

Kompetentnosti:

- * Študent bude schopný aplikovať súbor nadobudnutých teoretických poznatkov zo štylistiky slovenčiny v jazykovej praxi.
- * Študent bude schopný samostatne vytvárať, analyzovať a interpretovať texty vytvorené žiakmi s cieľom rozvíjať a prehľbovať ich jazykovo-štylistické zručnosti.
- * Študent bude schopný vo svojej učiteľskej práci vysvetliť a funkčne využiť osvojené poznatky v rozsahu obsahovej osnovy predmetu a vytvárať priaznivú atmosféru na osvojenie si týchto poznatkov žiakmi vrátane tvorby, písania a oprav písomných prejavov.
- * Dokáže kriticky analyzovať písomný aj hovorený prejav, formulovať vlastné stanoviská a postoje, kriticky ich revidovať a konštruktívne obhajovať.

Stručná osnova predmetu:

1. Predmet jazykovednej štylistiky. Je štylistika osobitná jazyková rovina? Vymedzenie pojmu jazykový štýl. Metódy štylistického výskumu a štylistických rozborov.
2. Náčrt dejín štylistiky. Súčasný stav. Vymedzenie základných pojmov: prehovor, prejav, výpoveď, text, kontext; štýléma.
3. Štýlotvorné činitele: subjektívne a objektívne štýlotvorné činitele.
4. Klasifikácia štýlov. Základné funkčné štýly a ich žánrové modelové štruktúry. Základné vlastnosti hovorového a náučného štýlu – žánre a útvary.
5. Základné črty administratívneho a publicistického štýlu – žánre a útvary.
6. Základné vlastnosti rečníckeho a umeleckého štýlu – ich žánre a útvary.
7. Výrazové prostriedky (štylémy) textu a štýlu. Fonetické štylistické prostriedky / štylémy
Morfologické štylistické prostriedky / štylémy.
8. Lexikálne štylistické prostriedky / štylémy. Štylistická klasifikácia slovnej zásoby.
9. Syntaktické štylistické prostriedky / štylémy.
10. Kompozícia textu: makrokompozícia a mikrokompozícia textu. Slohové postupy - obsahové modelové štruktúry - expanzia témy.
11. Odstupňovanie textu: autorská reč, priama reč, nevlastná priama reč, nepriama reč.
12. Analýza a tvorba komunikátov so zameraním na akademickú komunikačnú sféru.
13. Osobitosti štýlu internetových komunikátov.

Odporúčaná literatúra:

BOHUNICKÁ, A. – ORGOŇOVÁ, O.: Interakčná štylistika. Bratislava: Univerzita Komenského, 2018 ISBN 978-80-223-4566-8
FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin : Osveta, 2005. ISBN 80-08-00781-8
FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny. Martin : Osveta, 2004. ISBN 80 8063 142 5
FINDRA, J. Štylistika súčasnej slovenčiny. Martin : Osveta, 2013. ISBN 978-80-8063-404-9.
FINDRA, J.: Jazyková komunikácia a kultúra vyjadrovania Martin : Osveta, 2013. ISBN 978-80-8063-385-1.
HORVÁTH, M.: Štylistika súčasného slovenského jazyka. Bratislava : Univerzita Komenského, 2016. ISBN 978-80-223-3997-1
HLAVATÁ, Renáta a kol. 2019. Jazyk ako text (vysokoškolský učebný materiál z praktickej štylistiky) Nitra: FF UKF
MISTRÍK, J.: Štylistika. SPN: Bratislava, 1985.
PAVLOVIČ, J. Prednášky zo štylistiky slovenčiny. Trnava: PF TU, 2011.
SLANČOVÁ, D.: Praktická štylistika. Prešov : Slovacontact, 1996. ISBN 80 901417 9 X
SLANČOVÁ, D. - SPÁČILOVÁ, S. a kol.: Úvod do štúdia interaktívnej štylistiky I-II. Prešov: PU, 2023
TÓTH, S. J.: Veta - text - štýl. Komárno: PF UJS, 2015. ISBN 978-80-8122-152-1

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	B	C	D	E	FX
33.33	8.33	16.67	16.67	16.67	8.33

Vyučujúci: doc. PhDr. Eva Tibenská, PhD..**Dátum poslednej zmeny:** 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.sk
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.sk
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/SYNT/25	Názov predmetu: Syntax slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách a samoštúdium odbornej literatúry (2kr.) 1 kredit je možné získať z alternatív: A) seminárna práca na základe odbornej literatúry, tematicky v súlade s osnovou predmetu; B) príprava úloh zo syntaxe pre svojich budúcich žiakov v školách s VJM, v súlade s harmonogramom tematiky. C) aktuálna projektová úloha 1 kredit je možné získať z alternatív: A) týždenná domáca úloha: vlastná zbierka jazykových príkladov; B) priebežné testy; Záverečný test alebo kolokviálna skúška s prípravou: 1 kr. Sumárne hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho: štúdium: 39 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 41 hodín, doplňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 35 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 35 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Spoznanie teórie fungovania syntaktického subsystému jazyka z hľadiska systémového aj z hľadiska komunikačne funkčného.• Študent si osvojí princípy gramatickej a sémantickej výstavby vety v slovenskom jazyku vrátane jej komunikačne funkčnej štruktúry.• Študent sa oboznámi s jednotlivými typmi viet z hľadiska ich gramatickej a sémantickej výstavby, s vetnočlenskou problematikou, s výstavbou syntagiem (skladov), s problematikou polovetných konštrukcií a s obsahovou a gramatickou štruktúrou súvetí. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent bude schopný zrozumiteľným spôsobom vysvetliť svojim (budúcim) žiakom gramatickú, sémantickú a komunikačne funkčnú výstavbu vety.• Pri rozbere vety bude vychádzať z nasledovného metodického postupu: „veta by sa mala rozoberať takým spôsobom, akým vznikla/bola vytvorená“.	

- Syntaktickú/vetnočlenskú stavbu vety dokáže graficky ilustrovať, znázorniť, čím pomôže lepšie pochopiť vzťahy medzi jej komponentmi.
- Študent bude vedieť rozpoznať a tvoriť gramaticky a sémanticky korektné vetné konštrukcie vrátane slovosledu.
- Študent bude vedieť správne určiť modifikácie a odchýlky od vetnej skladby.
- Študent bude schopný vymedziť gramatické a sémantické vlastnosti jednotlivých typov súvetí a identifikovať spôsoby spájania viet do súvetnej štruktúry.
- Študent bude vedieť správne vysvetliť javy presahujúce vzťahy vo vetách a tvoriace súčasť nadvetnej, resp. textovej syntaxe,
- Študent bude schopný zistiť a vysvetliť rozdiely v gramatickej výstavbe slovenskej vety v porovnaní/konfrontácii s gramatickou stavbou vety v maďarčine.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný aplikovať súbor nadobudnutých teoretických poznatkov zo syntaxe slovenského jazyka jednak v jazykovej, jednak pri vyučovaní slovenského jazyka na školách s VJM.
- Študent bude vedieť aplikovať získané teoretické poznatky a praktické skúsenosti z analýzy viet vo svojej školskej praxi.
- Študent bude mať angažovaný postoj k svojmu študijnému odboru, vývoj danej disciplíny bude aj naďalej sledovať so záujmom.
- Študent bude schopný didakticky primerane aplikovať získané vedomosti z analýzy viet v každodennej školskej praxi.
- Študent bude schopný samostatne riešiť úlohy z rôznych oblastí syntaxe slovenského jazyka a prehlbovať svoje vedomosti v tejto špecifickej rovine jazyka.
- Študent bude schopný pochopiť, vysvetliť a funkčne využiť osvojené poznatky v rozsahu obsahovej osnovy predmetu a vytvárať priaznivú atmosféru na osvojenie si týchto poznatkov žiakmi vo svojej učiteľskej práci.

Stručná osnova predmetu:

1. Miesto syntaktickej roviny jazyka v jazykovom systéme. Predmet syntaxe. Syntaktické teórie a členenie disciplíny.
2. Podstata vety, veta a výpoveď. Hranice vety. Gramatická a modálna stavba viet. Komunikačné typy viet.
3. Typy slovesných viet. Dvojčlenné a jednočlenné vety. Aktívne (agentné) a pasívne (deagentné) vety v slovenčine a v maďarčine.
4. Syntagmatika – druhy syntagiem a charakteristika ich vzťahov (aj v porovnaní s maďarčinou).
5. Syntagmatické vzťahy: zhoda, väzba, primkýnanie. Morfosyntax. Pádová syntax.
6. Vetné členy a slovné druhy. Určovanie a typológia vetných členov.
7. Hlavné vetné členy. Podmet, prísudok a vetný základ.
8. Rozvíjacie vetné členy. Predmet, prívlastok, príslovkové určenia.
9. Polopredikatívne konštrukcie. Doplnok, prístavok, prívlastková polopredikatívna konštrukcia.
10. Jednoduché súvetie – gramatický a sémantický vzťah medzi jej zložkami: hlavná a vedľajšia veta. Pravá / nepravá parataxa / hypotaxa.
11. Zložené súvetie – typy, charakteristika.
12. Nadvetná syntax. Aktuálne členenie výpovede. Slovosled, významové gramatické a rytmické činitele slovosledu. Vetosled, poradie viet v súvetnej konštrukcii.
13. Nepravidelnosť vetnej stavby. Charakteristika jednotlivých modifikácií vetnej stavby.

Odporúčaná literatúra:

IVANOVÁ, M.: Syntax slovenského jazyka. Prešov: Vydavateľstvo PU, 2011. ISBN 978 80 555 0435 3

KAČALA, J.: Syntagmatický slovosled v slovenčine. Martin : Vydavateľstvo Matice Slovenskej, 2013. ISBN 978-80-8115-130-9.

MISTRÍK, J.: Slovosled a vetosled v slovenčine. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1966. ISBN 0013219

MOŠKO, G.: Príručka vetného rozboru. Prešov: Náuka, 2006. ISBN 80 8903839 5

NIŽNÍKOVÁ, J.: Valenčný slovník slovenských slovíec. Prešov : Filozofická fakulta v Prešove, 1998. ISBN 80-88885-53-1

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: Súčasný slovenský jazyk. Syntax. Bratislava: SPN, 1986. 261 s.

PATÁKOVÁ, M.: Ako rozoberať vety? Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1987. 195 s. ISBN 0004970 Toto neodporúčam, je tam veľa vecných chýb.

TÓTH, S. J.: Veta – text – štýl. Komárno: PF UJS, 2015. ISBN 978-80-8122-152-1

VAŇKO, J.: Lingvistické a didaktické otázky slovenskej syntaxe. Banská Bystrica : Metodické centrum, 2000. 52 s. ISBN 80-8041-320-7

VAŇKO, J.: Syntax slovenského jazyka. Nitra: FF UKF, 2015. ISBN 978 80 558086 5 9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	B	C	D	E	FX
13.33	26.67	13.33	20.0	13.33	13.33

Vyučujúci: doc. PhDr. Eva Tibenská, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujns.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujns.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujns.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/TL/25	Názov predmetu: Teória literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: písomná skúška. Predmet je ukončený písomnou skúškou, ktorá sa zrealizuje počas skúškového obdobia. V priebehu semestra študenti zrealizujú nasledujúce výstupy a zadania, ktoré budú relevantným podkladom k výslednému hodnoteniu: <ul style="list-style-type: none">• Seminárna práca: v priebehu semestra študent vypracuje a odovzdá seminárnu prácu, ktorú prezentuje na príslušnej seminárnej hodine venovanej špecifickej problematike z teórie literatúry. Študent si vyberá tému z osnovy predmetu (napr. charakteristika určitého literárneho druhu, konkrétneho lyrického, epického alebo dramatického žánru, vybraného veršového systému). Súčasťou práce v stanovenom rozsahu (minimálne 4 normované strany) bude korektne uvedená odborná literatúra, ktorú študent pri tvorbe práce využíval a zoznam použitej literatúry. Za seminárnu prácu študent získa maximálne 30 bodov.• Aktivita počas seminárnych hodín a prednášok: Študent bude aplikovať jednotlivé teoretické poznatky z prednášok so zreteľom na básnické a prozaické texty a získať maximálne 20 bodov.• Písomná skúška sa realizuje počas skúškového obdobia, jednotlivé otázky budú pozostávať z tematických okruhov, ktoré sa viažu na prednášaný študijný materiál, resp. na osnovu predmetu. Za písomnú skúšku študent získa maximálne 50 bodov. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súhrn hodnotenia seminárnej práce, aktivity študenta na seminárnych hodinách, resp. prednáškach a písomnej skúšky. Sumárne hodnotenie podľa kklasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 120 hodín z toho: <ul style="list-style-type: none">• Kontaktné hodiny (P, S, konzultácia): 39 hodín,• Samoštúdium, čítanie odbornej literatúry: 44 hodín,• Príprava a spracovanie seminárnej práce: 26 hodín, Vypracovanie seminárnych úloh: 11 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent si osvojí základné literárnoteoretické pojmy a vnútorné členenie literárnej vedy, bude vedieť pomenovať podstatu a zameranie literárnej kritiky, dejín literatúry a osobitne najmä teórie literatúry.	

- Študent získa osobitné poznatky o výstavbe a formálnom tvare literárneho diela, o umeleckých zásadách a prostriedkoch určujúcich jeho štýl.
- Študent si osvojí vedomosti o základných cieľoch, špecifikách a oblastiach výskumu generatívnej, historickej, imanentnej, normatívnej a sformulovanej poetiky.
- Študent získa kľúčové poznatky o literárnych druhoch a lyrických, lyrickoepických epických a dramatických žánroch.
- Študent nadobudne konkrétne vedomosti o štruktúre literárneho diela, bude vedieť vysvetliť vonkajšie členenie textu, vnútorné členenie textu, pomenovať kompozičné postupy.
- Študent bude vedieť charakterizovať rozprávača a jednotlivé základné typy rozprávačov, vysvetliť pojem literárna postava a vymenovať základné typy postáv v literárnom diele.
- Študent si osvojí identifikovať základné charakteristiky umeleckého štýlu, klasifikovať jeho výrazové prostriedky.
- Študent bude vedieť pomenovať syntaktické prostriedky umeleckého literárneho diela a vysvetliť opakovanie ako princíp.
- Študent nadobudne poznatky o tematickej výstavbe umeleckého literárneho diela, bude vedieť pomenovať rozčleniť aj najmenšie tematické stavebné celky: motívy.
- Študent si osvojí jednotlivé prozodické systémy (časomiera, sylabický prozodický systém, tonický prozodický systém, sylabotonicý systém, voľný verš), veršové normy a princípy aplikujúce rovnakým spôsobom rytmické vlastnosti jazyka.
- Študent bude vedieť pomenovať a rozoznávať jednotlivé frekventované básnické trópy, básnické formy a strofy.
- Študent bude vedieť taktiež samostatne zbierať informácie o problematike teórie literatúry, orientovať sa v dostupných teoretických príručkách, poetických slovníkoch, odborných publikáciách a v slovníkoch literárnovedných pojmov. Bude sa vedieť orientovať sa v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií pre prax, bude vedieť získané informácie analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať.
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy z oblasti teórie literatúry, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni.

Zručnosti:

- Študent bude schopný zaradiť jednotlivé literárnoteoretické pojmy do širších súvislostí, resp. bude ich vedieť aplikovať počas celého nasledujúceho štúdia literatúry jednotlivých období.
- Študent bude schopný samostatne získať ďalšie znalosti v oblasti teórie literatúry.
- Študent získa zručnosti akým spôsobom interpretovať básnické a epické literárne diela prostredníctvom výrazovej sústavy prostriedkov umeleckého literárneho textu.
- Študent bude schopný aplikovať literárnoteoretické vedomosti a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí.
- Študent bude schopný oboznámiť sa s novými trendmi v nastolenej oblasti teórie, ako aj s modernými metodickými prístupmi a aspektmi popisov pracovných činností, ktoré sú nevyhnutné pre zvládnutie danej látky.
- Študent sa bude kompetentný didakticky primerane a efektívne aplikovať nadobudnuté poznatky z teórie literatúry v každodennej školskej praxi.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný syntetizovať a aplikovať systém vedomostí a zručností z teórie literatúry potrebných na výučbu súvisiacich predmetov na základných a stredných školách.
- Študent bude schopný podporovať rozvíjanie interpretačných schopností a zručností žiakov pri práci s básnickými, prozaickými a dramatickými textami vo vlastnej tvorivej praxi v škole.
- Študent bude schopný realizovať cielený rozvoj poznania súvisiaci s danou témou a bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú teoretické aj praktické vedomosti.

- Študent získa kompetencie kriticky analyzovať, formulovať a obhajovať vlastné stanoviská. Dokáže udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom v študovanej disciplíne a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji. Je schopný patrične vyjadriť svoje stanovisko k danému literárnemu textu z aspektu teórie literatúry, zdôvodniť jeho význam pre školskú prax. Tým má vybudované spoločensky akceptované občianske postoje a pozitívny postoj k svojej profesii a cieľovej skupine.

Stručná osnova predmetu:

1. Podstata a výskum literatúry (členenie, výskum, metodológia).
2. Systémový model literatúry. Charakter literárneho diela. Poetika, typy poetík.
3. Literárne druhy a žánre.
4. Kompozícia literárneho diela.
5. Syntaktické výrazové prostriedky.
6. Opakovanie ako výrazový princíp.
7. Tematická výstavba literárneho diela.
8. Základné stylistické (príznakové) prostriedky.
9. Prozodické (veršové) systémy. Metrika, rytmus, rým.
10. Básnické formy a strofy.
11. Teória literárnych druhov – lyrika. Lyrické žánre.
12. Teória literárnych druhov – epika. Epické a lyrickoepické žánre.
13. Teória literárnych druhov – dráma. Dramatické žánre.

Odporúčaná literatúra:

BAKOŠ, M.: Vývin slovenského verša od školy Štúrovej. Bratislava : Slovenská akadémia vied, 1966. 298 s. bez ISBN

FINDRA, J. – GOMBALA, J. – PLINTOVIČ, I.: Slovník literárnovedných termínov. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1987. 410 s.

HARPÁŇ, M.: Teória literatúry. Bratislava : Tigra, 2004 ISBN 80-88869-37-4

HRABÁK, J.: Poetika. Praha : Československý spisovateľ, 1973

MIKULA, V.: Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava : Kalligram, 2005. - 651 s. ISBN 80-7149- 801-7.

SABOL, J.: Teória literatúry. Základy slovenskej verzológie. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 1988. 191 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 22

A	B	C	D	E	FX
22.73	18.18	22.73	13.64	18.18	4.55

Vyučujúci: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/ULF/25	Názov predmetu: Úvod do lingvistiky a zvuková rovina slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách sa preukáže aj kladením otázok na začiatku hodiny ako opakovanie predchádzajúcej témy. Domáce štúdium odbornej literatúry (2 kr.) Priebežné hodnotenie na základe alternatív (1 kr.): A) príprava a analýza zvukovej nahrávky zo súkromnej sféry poslucháča z aspektu normatívnej výslovnosti a dodržiavania fonologických pravidiel slovenského jazyka vzhľadom na prípadný vplyv maďarčiny. B) Aktívne riešenie priebežných úloh a vedomostných kvízov Priebežné hodnotenie na základe alternatív (1 kr.): A) priebežný test B) Vypracovanie semestrálnej práce na tému vybranú z tematických okruhov úvodu do lingvistiky Hodnotiace kritériá: - Adekvátny spôsob spracovania semestrálnej práce - Výstavba, nadväznosť a logika textu - Porozumenie odbornej problematike, schopnosť reflexie a interpretácie faktov - Formálna úprava, korektné citovanie, parafrázovanie a uvádzanie zdrojov Záverečný vedomostný test v rozsahu obsahovej osnovy predmetu so samostatnou domácou prípravou (1 kr) Hodnotiace kritériá: - jazykovedné disciplíny, vývin písma, jazyk ako systém, jazykové roviny - vedomosti a súvislosti z oblasti fonetiky a fonológie Sumárne hodnotenie v zmysle Študijného poriadku UJS A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%. Časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho: štúdium: 39 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 41 hodín, dopĺňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 35 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 35 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: • Študent si osvojí sústavu základných lingvistických termínov a pojmov, s ktorými bude pracovať počas štúdia i v pedagogickej praxi,	

- oboznámi sa so začlenením jazykovedy do systému vied, s metódami jazykovedného výskumu v historickom priereze,
- s najzávažnejšími teóriami jazykových funkcií,
- študent si osvojí dichotómiu jazyka a reči podľa Ferdinanda de Saussura,
- získa základné poznatky zo semiotiky ako náuky o znakoch s osobitným zreteľom na povahu jazykového znaku (sémantický trojuholník),
- vzhľadom na povahu štúdia slovenského jazyka študent si osvojí problematiku systému a štruktúry jazyka, členenie jazykového systému a jeho prepojenie so základnými jazykovednými disciplínami;
- oboznámi sa s problematikou jednotlivých jazykovedných disciplín vrátane základných pojmov a termínov s dôrazom na tie lingvistické disciplíny, ktoré budú predmetom jeho štúdia na pedagogickej fakulte (fonetika a fonológia, morfológia, lexikológia, syntax, štylistika; vývin a dejiny spisovného jazyka, dialektológia),
- vzhľadom na skutočnosť, že štúdium slovenského jazyka sa realizuje v regióne s prevahou maďarského etnika, osobitná pozornosť sa bude venovať problematike klasifikácie jazykov (genealogická, typologická a areálová), vďaka čomu študent už v tejto fáze štúdia nadobudne základné poznatky o zhodách, ale najmä o typologických rozdieloch medzi slovenčinou a maďarčinou;
- študent disponuje vzťahovo-argumentačne nadobudnutými vedomosťami o jazyku a jeho zákonitostiach, o spôsobe a podmienkach jeho fungovania vo všetkých jazykových rovinách a vzťahoch k iným jazykom,
- študent si osvojí problematiku čiastkových disciplín v rámci zvukovej roviny jazyka,
- získa všeobecné vedomosti o výstavbe hláskoslovného systému slovenčiny, a to aj v porovnaní s maďarčinou,
- nadobudne vedomosti o zásadách normatívnej výslovnosti slovenského jazyka, a to v konfrontácii s maďarským jazykom, ale aj s ostatnými slovanskými jazykmi,
- bude schopný vysvetliť súvislosti a vzťahy medzi pravopisom a výslovnosťou,
- oboznámi sa s artikulačnými orgánmi a artikuláciou, spozná spôsoby tvorenia hlások rečovými ústrojmi; osvojí si vymedzenie pojmu fonémy v konfrontácii s pojmom hláska, získa poznatky o inventári slovenských foném a o jeho delení,

Zručnosti:

- Študent bude schopný pracovať so základnými jazykovednými termínmi a poznatkami tak vo vyučovacom procese, ako aj pri tvorbe semestrálnych a záverečných prác.
- Študent bude vedieť správne vysvetliť teóriu jazykového znaku, vymedzenie znaku, typológiu jednotlivých znakov (ikony, indexy, symboly) a štruktúru znaku (sémantický trojuholník, arbitrárnosť, motivovanosť);
- dokáže správne hodnotiť a explikovať vzťahy jazyka a reči, jazyka a myslenia,
- dokáže sa orientovať vo vnútornej organizácii jazykového systému a poznať činitele jeho štruktúrovanosti,
- bude vedieť správne charakterizovať zvukovú, morfológickú, syntaktickú, lexikálnu, štylistickú rovinu jazyka a špecifikovať vzťahy medzi jednotlivými jazykovými rovinami,
- bude schopný využiť získané teoretické poznatky z ortografie a ortoepie pri písaní a čítaní vlastných textov aj pri oprave pravopisu a výslovnosti v edukačnom procese,
- bude sa vedieť orientovať v hláskoslovnej sústave spisovnej slovenčiny,
- bude schopný správne prečítať akýkoľvek slovenský text vecnej alebo umeleckej literatúry v súlade so zásadami spisovnej výslovnosti,
- zvládne spisovnú slovenskú výslovnosť, bude schopný vysvetliť jej základné zásady,
- bude vedieť správne využívať teoretické poznatky z ortoepie na osobný rozvoj ortoepických zručností a na učenie výslovnosti žiakov,

- bude vedieť charakterizovať správnu výslovnosť vokálov a konsonantov, zistiť a opraviť chyby vo výslovnosti,
- dokáže charakterizovať dištingtívne príznaky slovenských foném a základy fonetickej transkripcie,
- bude vedieť charakterizovať pravidlá výslovnosti predložiek a poznať zásady vokalizácie predložiek.
- bude vedieť určiť znelostnú asimiláciu, resp. spodobovanie a identifikovať miesta, na ktorých dochádza k znelostnej asimilácii.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný aplikovať základy systémovo-štruktúrneho uvažovania o jazyku a teóriu jazykovedy ako predpoklad na štúdium konkrétnych lingvistických disciplín.
- Študent bude schopný stotožniť sa s potrebou profesijného rozvoja a stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja.
- Študent bude schopný správne vysvetliť súvislosti medzi fonológiou, pravopisom a výslovnosťou, aplikovať hláskoslovný inventár súčasnej spisovnej slovenčiny v písomnom aj v ústnom prejave, usmerňovať a korigovať písomné aj ústne prejavy žiakov.
- Študent bude schopný prehlbovať svoje vedomosti v oblasti jazykovedy, rozširovať svoj rozhľad v teórii jazyka, v lingvistických disciplínach, jazykovom systéme a jazykových rovinách.
- Študent bude schopný samostatne plánovať rôzne spôsoby skúmania jazykových jednotiek.
- Študent bude schopný aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky zo základov lingvistiky na konkrétny jazykový materiál.
- Študent bude schopný realizovať pravopisné princípy na základe teoretických poznatkov v praxi, t. j. pri tvorbe, písaní a opravách písomných prejavov.
- Študent bude schopný aplikovať pravidlá spisovnej výslovnosti v ústnych prejavoch, viesť žiakov k správnej výslovnosti v pedagogickej práci.
- Študent bude schopný vysvetliť jazykovedné súvislosti ortografickej a ortoepickej normy, bude vedieť zaujať stanovisko k aplikácii týchto noriem v rôznych médiách a v školskej praxi.

Stručná osnova predmetu:

1. Jazykoveda, pojem, predmet výskumu. Miesto jazykovedy v sústave vied. Členenie jazykového systému a základné jazykovedné disciplíny. Vzťah jazyka a reči. Vznik a vývin jazyka. Teórie o vzniku jazyka.
2. Chápanie jazyka a reči podľa F. de Saussura. Základné podoby jazyka a funkcie jazyka. Jazyk ako znak. Znakový systém a princípy jeho fungovania. Teória jazykového znaku, delenie znakov, sémantický trojuholník. Jazyk a ľudská komunikácia, komunikačný proces; model (jazykovej) komunikácie.
3. Systém a štruktúra jazyka. Paradigmatické a syntagmatické vzťahy. Predmet výskumu jednotlivých rovín jazykového systému; základné pojmy.
4. Zvuková rovina jazyka, jej miesto medzi jazykovými rovinami, podstata disciplíny. Prečo študovať fonetiku a fonológiu na pedagogickej fakulte? Vzťah fonetiky a fonológie, predmet výskumu a ich základné jednotky. Prehľad fonetického bádania. Delenie a čiastkové disciplíny fonetiky.
5. Tvorenie a vnímanie reči. Fyziologická stránka produkcie reči. Artikulačné orgány, miesta a spôsoby tvorenia hlások, fonácia. Percepcia zvukového signálu.
6. Rozdelenie hlások z artikulačného hľadiska. Segmentálna fonetika. Identifikácia rečového prúdu. Rozdiel medzi spoluhláskami a samohláskami. Fonetická transkripcia.
7. Vokálny podsystem slovenčiny v porovnaní s maďarčinou. Všeobecná charakteristika samohlások. Klasifikácia samohlások. Súčinnosť dutín orgánov pri artikulácii jednotlivých samohlások.

8. Dvojhlásky. Diftongy ako vokalickej mikrosystém. Vlastnosti a klasifikácia dvojhlások. Kľzavosť. Spoločné a odlišné vlastnosti dvojhlások a monoftongov. Samohláskové skupiny a nepravé dvojhlásky. Pozície výskytu dvojhlások.

9. Konsonantizmus slovenčiny v porovnaní s maďarčinou. Artikulácia spoluhlások: typy prekážkovosti. Klasifikácia spoluhlások. Kontrastivita v systéme spoluhlások v slovenčine a maďarčine. Dĺžka a zdvojenie spoluhlások.

10. Ortofónia a ortoepia. Ortofónické chyby. Normatívna výslovnosť slovenčiny, jej predpoklady. Ortoepické chyby pri výslovnosti samohlások, dvojhlások a spoluhlások. Spôsoby zisťovania a určenia i osvojovania správnej výslovnosti u žiakov ZŠ.

11. Suprasegmentálne javy. Zoskupovania hlások: slabika, slovo, takt, kolón, veta. Slabičné konštrukcie. Funkcie a triedenie suprasegmentálnych javov, typy modulácie reči.

12. Fonológia, dištinkívne príznaky, alofóny. Kombinatórne a fakultatívne varianty. Vzťah hláska – fonéma – graféma. Pravopisné princípy. Fonologická typológia.. Fonologické protiklady a ich neutralizácia. Asimilácia: spodobovanie znelosti, predložiek, sykavosti. Rytmické krátenie ako neutralizácia vokalickej kvantity.

13. Alternácie v slovenčine a v maďarčine. Typy striedania hlások: vokalickej / konsonantické, korelované / nekorelované, kvantitatívne / kvalitatívne.

Odporúčaná literatúra:

ALABÁNOVÁ, M. Slovenský jazyk a literatúra v menšinových školách. Nitra: UKF, 2008. ISBN 978-80- 969945-7-1

HORECKÝ, J.: Základy jazykovedy. Bratislava: SPN, 1978. 175 s.

KRÁL, Á. – SABOL, J. Fonetika a fonológia, Bratislava: SPN, 1989. ISBN 80 08 00036 8

MISTRÍK, J.: Jazyk a reč. Bratislava : Mladé letá, 1984. ISBN 0012983

MISTRÍK, J.: Lingvistický slovník. Bratislava, 2002. ISBN 80 08 02704 5

MISTRÍK, J.: Moderná slovenčina. Bratislava : SPN, 1996. ISBN 80-08-01042-8

NAVRÁTIL, L. Fonetika a fonológia IN: Slovenský jazyk pre štúdium učiteľstva 1. stupňa zš s vyuč.jaz. maď. Nitra: Vysoká škola pedagogická, 1995. s.7-49. ISBN 80-8050-021-5

PAULINY, E. Slovenská fonológia. Bratislava: SPN, 1979. 212 s.

PILECKÝ M. Základy porovnávacej fonológie. Piliška Čaba: PPKE BTK, 2007. ISBN 978-963-9206-40-3

SABOL, J. – ONDRUŠ, Š.: Úvod do štúdia jazykov. Bratislava : SPN, 1987. 343 s.

SIČÁKOVÁ, L. Fonetika a fonológia pre elementaristov. Prešov, 2002. ISBN 9788089038152

TÓTH, S. J.: Jazykovedné pojmoslovie slovensko-maďarské. Komárno: UJS, 2015. ISBN 978-80-8122-153-8

<https://slovník.juls.savba.sk/>

<https://www.juls.savba.sk/ediela/ks/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 24

A	B	C	D	E	FX
20.83	8.33	37.5	12.5	8.33	12.5

Vyučujúci: doc. PhDr. Eva Tibenská, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár,
PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.
György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof.
Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/VJ/25	Názov predmetu: Všeobecná jazykoveda
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách (1 kr.) 1 kredit je možné získať z dvoch alternatív: A) porovnávacie spracovanie statí z odbornej literatúry, tematicky v súlade s osnovou predmetu (na každú hodinu elaborát na 1 stranu A4) B) aktuálna projektová úloha (na každú hodinu elaborát na 1 stranu A4) Záverečný test so samostatnou domácou prípravou: 1 kr. Sumárne hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho: štúdium: 26 hodín, príprava a vypracovanie prípadných úloh: 20 hodín, doplnujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 20 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 24 hodín.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent získa prehĺbené poznatky z vybraných kapitol všeobecnej jazykovedy s poukazom na možnosť ich využitia pri štúdiu rôznych filologických disciplín, ako aj pri samostatnej výskumnej či pedagogickej práci. Poznávacia báza študujúcich sa rozšíri o sústavu poznatkov z rozličných oblastí lingvistiky – počnúc systémovou jazykovedou a končiac najnovšími lingvistickými smermi (pragmalingistikou, sociolingvistikou, psycholingvistikou, kognitívnu lingvistikou, etnolingvistikou...) vrátane metód lingvistického bádania korešpondujúcich s jednotlivými lingvistickými smermi. Vzhľadom na etnické špecifikum regiónu a zameranie štúdia osobitná pozornosť sa bude venovať genealogickej, areálovej a typologickej klasifikácii jazykov s dôrazom na kontrastívne javy v jazykovom systéme slovenčiny a maďarčiny. Súčasťou takto zameraného štúdia bude formulovanie všeobecných zákonitostí jazyka a jeho vývoja vrátane hľadania javov spoločných všetkým jazykom (tzv. lingvistické univerzálie). Vďaka takto zacielenému štúdiu všeobecnolinguistických otázok študent nadobudne vedomosti a zručnosti zo svojho odboru, ktoré mu umožnia hľadať interdisciplinárne väzby a súvislosti s inými spoločenskovednými disciplínami. Zručnosti:	

Študent bude schopný prepájať poznatky zo všeobecnej jazykovedy s jednotlivými javmi jazykového systému slovenčiny, čo bude predpokladom úspešného štúdia filologických disciplín vo vyšších ročníkoch štúdia. K nadobudnutým zručnostiam bude patriť aj schopnosť rozpoznávať, interpretovať a vysvetľovať základné typologické odlišnosti najmä medzi slovenčinou a maďarčinou, ale aj inými jazykmi.

Nadobudnuté poznatky bude študent schopný odborne prezentovať na seminároch, resp. aj pred odbornou komunitou.

Kompetentnosti:

Študent bude schopný aplikovať získané teoretické poznatky a praktické skúsenosti zo všeobecnej jazykovedy v školskej praxi, čo bude platiť najmä pre poznatky získané z typologického porovnávacieho štúdia slovenčiny a maďarčiny. Na tomto základe bude schopný efektívne vyučovať najmä morfosyntaktické javy slovenčiny a maďarčiny; tento postup prispeje k vytvoreniu tvorivej atmosféry pri osvojovaní si niektorých prvkov gramatického systému slovenského jazyka.

Stručná osnova predmetu:

1. Predmet jazykovedy. Základné otázky všeobecnej jazykovedy. Dejiny jazykovedného výskumu
2. Funkcie jazyka. Teórie jazykových funkcií (K. Bühler, R. Jakobson, F. Miko, J. Horecký...). Fungovanie jazyka v komunikácii.
3. Človek – jazyk – spoločnosť. Vznik jazyka (teórie o vzniku jazyka); jazyk v jednotlivých spoločensko-ekonomických formáciách; jazyková konvergencia a divergencia.
4. Metódy jazykovedného výskumu. Historicko-porovnávacia metóda/jazykoveda. Štruktúrna jazykoveda.
5. Dejiny jazykovedného výskumu. Pražská škola a funkčná jazykoveda. Tézy Pražského lingvistického krúžku.
6. Systémová lingvistika, jazykové jednotky a ich vzájomné vzťahy.
7. Jazykové kategórie. Systém jazykových kategórií – v konfrontácii slovenčiny a maďarčiny.
8. Dynamika jazyka, vysvetľovanie zmien, variabilnosť jazyka.
9. Klasifikácia jazykov s osobitným zreteľom na miesto slovenčiny a maďarčiny: genetická, areálna, typologická (morfologická a syntaktická).
10. Generatívna gramatika. Univerzálna gramatika ako systém (univerzálnych) princípov.
11. Moderné lingvistické smery: psycholingvistika, sociolingvistika, ekolingvistika, pragmalingvistika, kognitívna lingvistika.
12. Problematika (strojového) prekladu.
13. Učenie sa cudzích jazykov, resp. osvojovanie si cudzích jazykov (lingvodidaktické otázky).

Odporúčaná literatúra:

- BARTMIŇSKI, J.: Jazyk v kontextu kultury. Dvanásť statí z lublinské kognitívnej etnolingvistiky. Praha : Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2883-7
- DOLNÍK, J. Teória spisovného jazyka : so zreteľom na spisovnú slovenčinu. Bratislava : Veda, 2010. ISBN 978-80-224-1119-6
- DOLNÍK, J. Všeobecná jazykoveda. Opis a vysvetlenie jazyka. Bratislava: VEDA, 2009. ISBN 978-80-224-1078
- HORECKÝ, J. Vývin a teória jazyka Bratislava: SPN, 1983
- HORECKÝ, J. Základy jazykovedy. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1978.
- KAČALA, J: Jazykové kategórie v slovenčine. Bratislava : Univerzita Komenského, 2014. ISBN 978-80-223-3486-0.
- KRUPA, V. Jednota a variabilita jazyka. Bratislava : VEDA, 1980. ISBN 0012974
- MISTRÍK, J.: Encyklopédia jazykovedy. Bratislava : Obzor, 1993. 517 s.

VAŇKO, J.: Kategoriálny rámec pre analýzu chýb strojového prekladu. In: Mýliť sa je ľudské (ale aj strojové) : Analýza chýb strojového prekladu do slovenčiny. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2017. – ISBN 978-80-558-1255-7, s. 73-88

VAŇKO, J.: Komunikácia a jazyk. Nitra, Katedra slovenského jazyka Univerzity Konštantína Filozofa 1999. 202 s. ISBN 80-8050-253-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 9

A	B	C	D	E	FX
44.44	44.44	11.11	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Eva Tibenská, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/SJdb/ŠS/22	Názov predmetu: Slovenský jazyk a literatúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5., 6..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KSL/SJdb/TL/25 a KSL/SJdb/ULF/25 a KSL/SJdb/MORF/25 a KSL/SJdb/SSL/25 a KSL/SJdb/KLAS/25 a KSL/SJdb/LEX/25 a KSL/SJdb/ROM/25 a KSL/SJdb/SYNT/25 a KSL/SJdb/REAL/25 a KSL/SJdb/STYL/25 a KSL/SJdb/LDM/25 a KSL/SJdb/MEDZ/25	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečnú skúšku v riadnom termíne, určenom harmonogramom štúdia, môže absolvovať študent, ktorý pri kontrole štúdia vykonanej v poslednom roku štúdia splnil povinnosti stanovené v študijnom programe. Na ústnej štátnej skúške študent preukazuje vedomosti a zručnosti zo svojho odboru vrátane interdisciplinárnych väzieb a reflexie rozvoja príslušných vedných odborov. V rámci štátnej záverečnej skúšky sa hodnotí aj preukázanie vedomostí z metodológie a pojmového aparátu jazykovedných disciplín na základe ponúkaných povinných predmetov a podobne aj znalosti literárno-dejinných a literárno-teoretických súvislostí so zreteľom na ich využitie v pedagogickej praxi. Záverečná skúška sa realizuje formou kolokvia a študent bude hodnotený klasifikačným stupňom A až FX. Znamka sa bude započítavať do celkového hodnotenia štátnej skúšky. Hodnotenie na základe ústneho skúšania sa bude realizovať podľa klasifikačnej stupnice: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%. Rozhodnutie o výsledku vyhlási predseda komisie verejne spolu s výsledkom obhajoby záverečnej práce.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - študent získal vedomosti z oblastí prezentovaných v rámci povinných a profilových predmetov študijného programu, - študent vie zadefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy, vysvetliť a popísať základné procesy, popísať a aplikovať základné vedecké metódy výskumu z oblastí uvedených v stručnej osnove predmetu, - študent dokáže analyzovať a hodnotiť doterajší stav poznatkov vo svojom odbore. Schopnosti: - študent dokáže prezentovať svoje odborné vedomosti, - študent dokáže odovzdávať poznatky, - študent vie syntetizovať a aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky,	

- študent má rozvinuté zručnosti samostatne sa vzdelávať, čo mu umožňuje pokračovať v ďalšom štúdiu.

Kompetentnosti:

- študent vie prejavíť svoju jazykovú a odbornú kultúru pri ústnej skúške,
- študent vie použiť získané vedomosti v širších kontextoch,
- študent dokáže implementovať a syntetizovať nadobudnuté poznatky v praxi,
- študent dokáže tvorivo použiť vedomosti pri riešení zadaných úloh, analyzovať problém a syntetizovať nové riešenie,
- študent je schopný odpovedať na otázky komisie na požadovanej úrovni.

Stručná osnova predmetu:

Teória literatúry, dejiny slovenskej literatúry od začiatkov po medzivojnové obdobie. Detská literatúra. Interpretácia literárneho textu. Metodika vyučovania literatúry. Fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, syntax a štylistika slovenského jazyka.

Odporúčaná literatúra:

Literatúra uvedená v informačných listoch študijného programu

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 11

A	B	C	D	E	FX
0.0	27.27	27.27	18.18	0.0	27.27

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujns.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujns.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujns.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/BCZ/25	Názov predmetu: Biológia človeka a základy prvej pomoci
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou pre absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti vyskúša, precvičí a na konci predvedie ukážku základných praktických zručností pri poskytovaní neodkladnej prvej pomoci v rôznych simulovaných situáciách a pri rôznych typoch úrazov a nehôd. Čiastkové hodnotenie predmetu predstavuje hodnotenie protokolov k jednotlivým sústavám, ktoré dostane študent na vypracovanie ako domácu úlohu (30%). V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti vyplnením testu (70%). Výsledné hodnotenie predmetu: A – 100-90%, B – 89-80%, C – 79-70%, D – 69-60%, E – 59-50%. Na udelenie kreditov je potrebné dosiahnutie 50% z celkových bodov. Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín (13 hodín: účasť na seminároch, 47 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku, vypracovanie protokolov).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">- Študent bude schopný charakterizovať ontogenetický vývin človeka od vzniku pohlavných buniek cez preembryonálny vývin až po koniec postembryonálneho vývinu.- Študent bude schopný charakterizovať jednotlivé orgánové sústavy človeka s dôrazom na morfológické a funkčné charakteristiky týchto sústav v určitých vekových obdobiach, zamerané hlavne na detský a dospelý vek.- Študent bude schopný zhrnúť teoretické vedomosti o základných úkonoch zachraňujúcich život, o poruchách vedomia, poruchách dýchania, záchvatových stavoch, o krvácaní z rán, o šoku, zlomeninách, poraneniach kĺbov, popáleniny. Schopnosti: <ul style="list-style-type: none">- Študent bude schopný pochopiť a porozumieť fyziologickým dejom, ktoré sa odohrávajú v ľudskom tele.- Študent bude schopný anatómiu, morfológiu a fyziológiu ľudského tela vysvetliť a využiť vo svojej pedagogickej praxe.- Študent bude schopný prakticky vykonať základnú neodkladnú podporu životných funkcií - uvoľnenie dýchacích ciest, záchranné dýchanie, stláčanie hrudníka (masáž srdca), zastavenie krvácania, stabilizovaná poloha, kardiopulmonálna resuscitácia (oživovanie), vrátane použitia automatickej externej defibrilácie,- Študent bude schopný poskytnúť psychickú podporu postihnutému.	

- Študent bude schopný vysvetliť dôležitosť ochrany zdravia už v detskom veku a bude schopný pristupovať osobitne k jednotlivým problémom týkajúcich sa biologických vývinových procesov v organizme vzhľadom na daný vek dieťaťa.

- Študent bude schopný prakticky využiť vedomosti a zručnosti pri riešení náhlych život a závažných zdravotných ohrožujúcich udalostiach úrazového a/alebo neúrazového pôvodu.

Kompetentnosti:

- Študent získa prehľad o fungovaní ľudského tela a taktiež o chorobách, ktoré môžu najčastejšie postihovať zdravie človeka, tým získa pozitívny postoj k ochrane a udržaniu svojho zdravia.

- Študent získa pozitívny postoj k poskytovaniu prvej pomoci a k prevencii náhleho ohrozenia života a zdravia detí v školskom veku aj u dospelých.

Stručná osnova predmetu:

Charakteristika stavby bunky, jednotlivé typy tkanív. Ontogenetický vývin.

Kostra človeka, charakteristika kostí, morfológické a funkčné charakteristiky kostry v detskom veku. Prvá pomoc pri poraneniach kĺbov, zlomeniny končatín, lebky, a chrbtice.

Charakteristika svalovej sústavy, morfológické a funkčné charakteristiky svalového aparátu v detskom veku. Prvá pomoc pri poraneniach šliach, svalov, pomliaždeniny.

Dýchacia sústava, morfológické a funkčné charakteristiky dýchacej sústavy v detskom veku. Prvá pomoc pri zástave dýchania, odstránenie cudzieho telesa z dýchacích ciest, umelé dýchanie.

Obehová sústava, morfológické a funkčné charakteristiky obehového systému v detskom veku.

Prvá pomoc pri zástave srdcovej činnosti, zrážanlivosť krvi, zastavenie krvácania pri rôznych typoch rán, typy obväzov a techniky obväzovania rán.

Charakteristika zmyslových orgánov. Morfológické a funkčné charakteristiky zmyslových orgánov v detskom veku.

Prvá pomoc pri popáleninách spôsobených žieravinami a chemickými prostriedkami.

Stavba nervovej sústavy, morfológické a funkčné charakteristiky nervovej sústavy v detskom veku.

Poškodenia nervového systému, epileptický záchvat, kľčové stavy a prvá pomoc.

Charakteristika endokrinného systému, hormóny, morfológické a funkčné charakteristiky endokrinného systému v detskom veku.

Charakteristiky pohlavných sústav. Morfológické a funkčné charakteristiky pohlavného systému v detskom veku. Najčastejšie pohlavné choroby.

Gastrointestinálna sústava, morfológické a funkčné charakteristiky gastrointestinálnej sústavy v detskom veku. Otravy, typy otrávenia, otrava liekmi, alkoholom, otravy jedlom.

Vylučovacia sústava, morfológické a funkčné charakteristiky vylučovacej sústavy v detskom veku.

Vylučovacia sústava, funkcia, stavba, morfológické a funkčné charakteristiky vylučovacej sústavy v detskom veku. Najčastejšie ochorenia vylučovacej sústavy.

Typy šokových stavov, šok v dôsledku vykrvácania, v dôsledku poškodenia srdcového svalu a pri strate telesných tekutín, distributívne typy šoku, anafilaktický šok a základná charakteristika imunitného systému.

Odporúčaná literatúra:

ANDICS, L.: Elsősegély: Közúton, otthon, munkahelyen, közterületen – 1. vyd. – Budapest: Sophia Kiadó, 2004 – 86 s. – ISBN 963216279X.

BASS, D., MAURICE, K.: Elsősegélynyújtás csecsemőknek és gyermekeknek. – 1, vyd. – Békéscsaba: Booklands, 2000. – 160 s. – ISBN 97863 9613 62 1.

BODZSÁR, E., ZSÁKAI, A.: Humánbiológia: Gyakorlati kézikönyv. - 1. vyd.- Budapest: Elte Eötvös Kiadó, 2004 – 300 s. – ISBN 963 463 653 5.

MADER, S. S.: Human biology. - 11. vyd. - Boston: Wm. C. Brown Publishers, USA, – 2008. - 600 s. - ISBN 0-978-0-07-016778-0.

McCracken, T. O.: Háromdimenziós anatómiai atlasz. Budapest : Scholar Kiadó, 2000. - 237 s. - ISBN 978-963-9193-99-4.

NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Liliom Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.

PORÁČOVÁ, J., NAGY, M., BERNÁTOVÁ, R., a kol. Fyziológia živočíchov a človeka - 1. vyd. - Prešov : Fakulta humanitných a prírodných vied PU v Prešove, 2014. - 591 s., [36,65 AH]. - ISBN 978-80-555-1150-4.

STOPPARDOVÁ, M.: Prvá pomoc malým deťom: Stručný sprievodca prvou pomocou. – 1. vyd. – Bratislava: Slovart s.r.o., 2005. – 63 s. – ISBN 80-8085-022-4.

SZENTÁGOTHAJ, J.: Funkcionális anatómia I.-III. Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 710, 600, 800. - ISBN 963 242 565 0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský , slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 299

A	B	C	D	E	FX
11.04	18.73	29.43	22.07	9.03	9.7

Vyučujúci: Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., RNDr. Štefan Balla, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkar@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/DID/25	Názov predmetu: Všeobecná didaktika a príprava na hospitácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky na absolvovanie predmetu: 1. Príprava na vybranú vzdelávaciu aktivitu (vyučovaciu hodinu) 2. Pozorovacie hárky 3. Záverečná skúška – 100 bodov Ako podmienka na pripustenie k skúške je odovzdanie prípravy na vybranú vzdelávaciu aktivitu (vyučovaciu hodinu) v rámci samostatného (príp. párového) riešenia zadanej úlohy a pozorovacích hárkov, ktoré študent vyplňa v hospitačnom denníku. Celková záťaž študenta z hľadiska rozvrhnutia pracovného času: 2 kredity = 60 hodín - účasť na prednáškach a seminároch (26 hodín), - príprava na vyučovaciu hodinu (10 hodín), - príprava pozorovacích hárkov (10 hodín), - príprava na záverečnú skúšku (14 hodín). Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (90-100 bodov); na hodnotenie B 80-89% (80-89 bodov); na hodnotenie C 70-79% (70-79 bodov); na hodnotenie D 60-69% (60-69 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (50-59 bodov) z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent pozná <ul style="list-style-type: none">• základné didaktické pojmy a miesto didaktiky v pedagogickej vede,• hlavné smery v epistemológii,• myšlienkové operácie a obmedzenia racionálneho myslenia,• najdôležitejšie teórie a modely učenia sa,• vekové charakteristiky detí a vekové osobitosti ich myslenia,• hlavné teórie motivácie,• ciele a výsledky výchovy a vzdelávania,• metódy a prostriedky plánovania edukačného procesu,• edukačné stratégie, vrátane hlavných metód, foriem práce a prostriedkov. Študent disponuje špecifickými vedomosťami o :	

- moderných technikách projektového plánovania, zobrazovacích prostriedkoch, ich účele a využiteľnosti,
- vedomom plánovaní konzistentnosti pedagogického obsahu, cieľa a očakávaných výstupov,
- súvislostiach čiastkových a výsledných očakávaných produktoch,
- obsahovom členení a spôsoboch vyplňania dokumentov používaných počas hospitácie,
- študent pozná zákonitosti a zásady didaktiky predmetného veku,
- študent pozná teoretické východiská, aspekty, požiadavky a stratégie realizácie edukačnej práce v školách,
- študent zvyšuje povedomie o úlohe a význame štátneho a inštitucionálneho/školského vzdelávacieho programu,
- študent pozná aspekty a požiadavky plánovania, organizácie, implementácie a hodnotenia, ako aj štruktúru tematických plánov a príprav.

Schopnosti:

Študent je schopný:

- v rámci svojej plánovacej činnosti vedome sumarizovať čiastkové a výsledné očakávané pedagogické produkty,
- integrovať moderné nástroje plánovania pri tvorbe výchovno-vzdelávacieho plánu a prípravy,
- uplatňovať metodický súbor nástrojov,
- plánovať edukačnú činnosť na základe štátneho vzdelávacieho programu,
- kategorizovať systém požiadaviek na základe úrovne zručností žiakov na základe ich vekových a individuálnych charakteristík a dokáže tiež, vhodne priradiť ciele a stratégie vyučovania v súlade s obsahom vzdelávania,
- si zvoliť spôsoby (metódy a nástroje) hodnotenia a sebahodnotenia, vie aplikovať hodnotiace otázky v závislosti od veku a individuálnych vlastností žiakov,
- analyzovať videné edukačné skutočnosti na základe daných aspektov a kritérií (dosiahnutie cieľa, primeranosť metód a stratégií a iné).

Kompetentnosti:

Študent:

- je spôsobilý implikovať vlastné teoreticko-didaktické poznatky do vlastnej pedagogickej praxe,
- je spôsobilý prezentovať, podrobne vysvetliť a zdôvodniť tie výchovno-vzdelávacie stratégie, ktoré si vedome zvolil a uplatnil v procese pedagogického plánovania,
- je spôsobilý prezentovať komplexné aspekty a očakávania hospitácie a pedagogického plánovania,
- cíti zodpovednosť za dodržiavanie etických zásad,
- je spôsobilý efektívne komunikovať a spolupracovať,
- cíti zodpovednosť za správnu analýzu metodicko-odborného problému,
- sa stotožňuje s rolou učiteľa v súlade s profesionálnymi očakávaniami,

Stručná osnova predmetu:

Pojem a miesto didaktiky v pedagogike.

Epistemologické aspekty edukácie.

Myšlienkové operácie.

Výchova, vyučovanie a učenie: teórie a modely.

Plánovanie edukačného procesu.

Učiteľ a jeho stratégie. Metódy a učebné pomôcky.

Základné didaktické pojmy a princípy výchovy a vzdelávania. Pedagogická dokumentácia.

Kurikulárne dokumenty, štruktúra súčasného štátneho vzdelávacieho programu, jeho aplikácia pri tvorbe inštitucionálneho výchovného programu. Jeho postavenie pri plánovaní edukačnej činnosti.

Výchovno-vzdelávací proces a jeho etapy. Organizačné formy.

Plánovanie výchovno-vzdelávacej práce, úrovne plánovania.

Vysvetlenie, vyhodnotenie a zhrnutie odborných skúseností získaných počas hospitácie.

Reflektívne (analytické) a sebareflektívne (sebaanalytické) činnosti asistenta, učiteľa. Metodické východiská hodnotenia a sebahodnotenia.

Metodická príprava študentov na profesiu pedagóga, asistenta učiteľa. Praktické aspekty realizácie pedagogickej práce. Príprava na pozorovanie. Pozorovanie a rozbor pedagogických javov. Obsahová analýza. Pedagogický denník. Portfólio.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Az óvodai nevelés állami oktatási programja – magyar nyelvű fordítás. 2019. Markovics, T. (szerk). Komárom : Comenius Pedagógiai Intézet, khsz., 2019. 168 o. ISBN 978-80-969694-2-5.
HORVÁTHOVÁ, K. Oktatásmenedzsment. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2015. 200 p. ISBN 978-80-8122-136-1.

TÓTH, P. - HORVÁTH, K. Didaktika. Bevezetés az oktatás elméletébe. Komárno : Selye János Egyetem, 2021, 342 p. ISBN 978-80-8122-403-4.

HORVÁTH, K.- NÉMETH, A.- STRÉDL, T. - SZABÓOVÁ, E. - TÓTH BAKOS, A. 2015. Szlovák-magyar pedagógiai terminológiaiaa kézikönyv. Slovensko-maďarská pedagogická terminologická príručka. 1. vyd. Komárno : Selye János Egyetem - UJS, 2015, 132 p. ISBN 978-80-8122-160-6.

KOVÁCS, GY.- BAKOSI, É. 2004. Óvodapedagógia. Debrecen, 2004, 1. kötet 226 o. ISBN 963 430 924 0. [online]. Dostupné na internete: https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/268618/FILE_UP_0_

Ovodapedagogia.pdf?sequence=1&isAllowed=y

KOVÁCSNÉ BAKOSI, É. 2013. A szabadidő pedagógiai kérdéseihez. [online]. Dostupné na internete: <http://socprof.partium.ro/Documents/Training%20material%201.pdf>

Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

Bratislava: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Štátny pedagogický ústav. 112 s. [online]. Dostupné na internete: https://www.minedu.sk/data/files/6317_svp_materske_skoly_2016-17780_27322_1-10a0_6jul2016.pdf Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (statpedu.sk)

Slovensko-maďarský glosár školskej terminológie. Szlovák- magyar közoktatási szószedet. 2020.

Bratislava: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. [online]. Dostupné na internete: https://www.minedu.sk/data/files/9495_final_svk_mad.pdf

SZABÓOVÁ, E. 2018. Személyiségfejlesztő nevelő-oktató tevékenységek az óvodában. In: Orsovcics, Y., Strédl, T., Szabóová, E., Vass, V. 2018. A személyiségfejlesztés új kihívásai a nemzetiségi óvodákban és iskolákban. Komárno : Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, 2018. p. 59-105. ISBN 978-80-8122-282-5.

Vyhláška č. 541/2021 Z. z. Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky o materskej škole. [online] Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2021/541/>

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 22/2022 Z. z. o školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach. Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/22/>.

Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Aktuálne doplnené, novelizované znenie. [online]. Dostupné na internete: https://www.minedu.sk/data/files/9495_final_svk_mad.pdf

Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. [online]. Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/138/>

Odporúčaná literatúra:

ALBERT, S. 2005. Didaktika. 1. vyd. Dunajská Streda : Lilium Aurum, 2005. 290 s. ISBN 80-8062-252-3.

BORBÉLYOVÁ, D.- MÉSZÁROS, T.- NAGYOVÁ, CS.2020. A vizuális nevelés elmélete és gyakorlati megvalósításának lehetőségei az óvodában. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho. 161 s. ISBN 978-80-8122335-8.

DEREVJANÍKOVÁ, A.- DZURILLA, M. 2014. Hudobná výchova v predprimárnej edukácii. Bratislava: MPC, 57 s. ISBN 978-80-8052-900-0. [online] Dostupné na internete: https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/derevjanikova_dzurilla_0.pdf

ČERNEK, P.2014. Metodické poznámky k ŠVP pre materské školy pre vzdelávaciu oblasť Matematika a práca s informáciami. Bratislava: MPC, 34 s. ISBN 978 – 80 – 565 – 0032 – 3. [online] Dostupné na internete: https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/cernek_0.pdf

HORVÁTHOVÁ, K – SZŐKÖL, I. 2013. Kontrola a hodnotenie žiackych výkonov. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 119 s. ISBN 978-80-8122-083-8.

KOLLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. 2010. Predškolská a elementárna pedagogika. Praha: Portál, 445 s. ISBN 978-80-7367-828-9.

MASARYKOVÁ, D. 2014. Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum. Metodická príručka. 38 s. ISBN 978-80-8052-891-1. [online]. Dostupné na internete: https://mpcedu.sk/sites/default/files/publikacie/zdravie_a_pohyb_metodicka_prirucka_zal-_na_webe.pdf

Metodický list na osvojovanie štátneho – slovenského jazyka v materských školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín. 2016. Bratislava: ŠPÚ. [online]. Dostupné na internete: https://www.statpedu.sk/files/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/ppv_metodicky-list_odborne-pojmy.pdf

MINÁRECHOVÁ, M.- ŽOLDOŠOVÁ, K. 2014. Človek a svet práce. Metodická príručka k vzdelávacej oblasti Štátneho vzdelávacieho programu pre materské školy. Bratislava : MPC. [online]. Dostupné na internete: https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/minarechova_zoldosova_2.pdf

MINÁRECHOVÁ, M.- ŽOLDOŠOVÁ, K. 2014. Človek a príroda. Metodická príručka k vzdelávacej oblasti Štátneho vzdelávacieho programu pre materské školy. Bratislava : MPC, 41 s.. [online]. Dostupné na internete: https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/minarechova_zoldosova_1.pdf

KAŠČÁK, O. - PUPALA, B. 2016. Evaulácia v materskej škole. Bratislava: ŠPÚ. 31 s. ISBN 978 – 80 – 8118 – 179-5.

PONDELÍKOVÁ, R. 2014. Umenie a kultúra- výtvarná výchova. Metodická príručka pre učiteľky materských škôl. Bratislava: MPC. 74 s. ISBN 978-80-8052-899-7. [online]. Dostupné na internete: <https://mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/pondelikova.pdf>

SZABÓOVÁ, E. 2016. Oktatási stratégiák az óvodapedagógusok képzésében a komáromi Selye János Egyetemen. In A Selye János Egyetem 2016-os Nemzetközi Konferenciájának tanulmánykötete : „Korszerű szemlélet a tudományban és az oktatásban“. Pedagógiai szekciók. Komárno : Univerzita J. Selyeho - Selye János Egyetem, 2016. p. 413-422. ISBN 978-80-8122-187-3.

PRIBÉK, L. 2020. Pedagógusszerepek vizsgálata, pedagógustevékenységek feltárása a Közép-dunántúli régió középfokú kollégiumaiban. Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Eger. Doktori disszertáció, témavezető: Dr. Kotschy Andrásné. DOI: 10.15773/EKE.2020.001 Dostupné na internete: <http://disszertacio.uni-eszterhazy.hu/74/>

VASS, V. 2017. Kompetenciafejlesztés a 21. században (értékkeremtés és megújulás). Komárom : Selye János Egyetem Tanárképző Kara, 2017. 89.p. ISBN 978-80-81-22-232-0. [online] Dostupné na internete: [2018-03-07_2018.01.23_Vass_Vilmos_Nyomdakesz_Belivek.pdf](https://www.ujs.sk/files/2018-03-07_2018.01.23_Vass_Vilmos_Nyomdakesz_Belivek.pdf) (uj.s.k)

ZÁPOTOČNÁ, Z.- PETROVÁ, Z. 2016. Jazyk a komunikácia. Metodická príručka k vzdelávacej oblasti Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie. Bratislava: ŠPÚ. 27 s. ISBN 978 – 80 – 8118 – 175 – 7. [online]. Dostupné na internete: <https://>

www.statpedu.sk/files/sk/svp/zavadzanie-isvp-ms-zs-gym/materska-skola/zrevidovane_jazyk-komunikacia_na_zverejnenie.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský , slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 267

A	B	C	D	E	FX
13.86	11.61	11.99	16.48	30.34	15.73

Vyučujúci: prof. Péter Tóth, PhD., Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/DOC-b/25	Názov predmetu: Dobrovoľnícka činnosť
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 20s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečné hodnotenie má charakter portfólia, t.j. na základe prác vytvorených počas dobrovoľníckej činnosti. (30 bodov) Podmienky absolvovania predmetu stanovuje a upravuje Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na pedagogickú prax. Študenti pripravujú nasledujúce dokumenty počas dobrovoľníckej činnosti. Je povinný odovzdať presne a dvojjazyčne vyplnený protokol o absolvovaní dobrovoľníckej činnosti a vytvoriť portfólio na základe vopred vytvorenej a prekonzultovanej štruktúry. Povinné zložky portfólia: <ul style="list-style-type: none">• Portfólio musí zahŕňať dvojjazyčne vyplnený protokol o absolvovaní dobrovoľníckej činnosti.• Portfólio musí zahŕňať štruktúru danej dobrovoľníckej organizácie (pozorovanie jednotlivých činností neformálneho vzdelávania) (10 bodov)• Portfólio musí zahŕňať činnosť svojej práce v danej oblasti vykonanej počas dobrovoľníckej činnosti (10 bodov)• Dokumentáciu z tohto obdobia. (prípravy na jednotlivé činnosti) (10 bodov). Celková záťaž študenta: 1 kredity = 30 hodín <ul style="list-style-type: none">• 20 hodín časť na dobrovoľníckych činnostiach; 10 hodín príprava portfólia.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Absolvent - študent predmetu je spôsobilý pozorovať, analyzovať, aktivity v dobrovoľníckej organizácii.• Študent bude schopný dokumentovať sledované aktivity v dobrovoľníckej organizácii,• Študent bude schopný napláňovať, organizovať a viesť jednotlivé vzdelávacie a voľno časové aktivity v organizácii.• Študent bude schopný vybudovať pozitívne medziľudské vzťahy s vedením organizácie a je schopný vytvoriť pozitívny vzťah medzi ľuďmi. Schopnosť: <ul style="list-style-type: none">• Študent bude vedieť spolupracovať s členmi dobrovoľníckej organizácie.• Študent bude vedieť aktívne sa zapájať do činnosti organizácie.• Študent bude vedieť usmerňovať a organizovať a vytvoriť akciu pre dobrovoľnícku organizáciu aj neformálnou činnosťou. Kompetentnosti:	

- Študent bude schopný aplikovať svoje vedomosti a zručností potrebných pre pozitívnych medziľudských vzťahoch v danej dobrovoľníckej organizácii, ktoré môžu mať vplyv pri voľbe budúceho povolania.
- Študent bude schopný realizovať cielený rozvoj sebapoznania súvisiaci s dobrovoľníckej činnosti.
- Študent bude schopný samostatne plánovať činnosti v dobrovoľníckych organizáciách, ktoré rozširujú vedomosti.
- Študent bude schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce v dobrovoľníckych organizáciách.

Stručná osnova predmetu:

Pozorovanie a hodnotenie interiéru a exteriéru v dobrovoľníckej organizáciách. Pozorovanie vytvárania podmienok realizácie činností v dobrovoľníckej organizáciách. Odborný rozbor pozorovaných aktivít spoločne s pracovníkmi dobrovoľníckej organizácie. Dokumentovanie priebehu a výsledkov jednotlivých pozorovaných aktivít. Príprava portfólia z hospitačnej činnosti so všetkými jeho súčasťami na základe vopred stanovených kritérií vedúcim predmetu s uplatnením samostatnosti a alternatívnosti vychádzajúc zo súčasných trendov.

Odporúčaná literatúra:

Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS, https://www.ujs.sk/documents/SHK_2017_24_04_18_Fin3.doc.pdf
 Cserepesová. Erika: A nonprofit szervezetek sikerének kulcsa Komárno : Selye János Egyetem, 2010. - DM.3301-EF.10.30A.5A. - 108 s.
 Pusztai Gabriella, Lukács Ágnes: Közösségteremtők : Tisztelgés a magyar vallásszociológusok nagy nemzedéke előtt / - 1. vyd. – Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2014. - 406 s. - ISBN 978-963-318-424-0.
 Salamon Judit , Papp Zsolt: Önkéntesség és önszerveződés segítése- Civil ifjúsági munka, 2012, Salamon Judit, Papp Zsolt: Önkéntesség és önszerveződés segítése, Civil ifjúsági munka
 Az ifjúságsegítő képzés interprofesszionális fejlesztése, TÁMOP-5.4.4.-09/2-C-2009-0002,2012, ISBN 978-615-5192-09-8, https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/00/51/50/dd/1/onkentesseg_v2.pdf
 Szentpétery Daniel: A Diákhálózat szervezeti kultúrájának elemzése- Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2015. - 107 s.
 Ministerstvo vnútra Slovenskej Republiky - https://www.minv.sk/?ros_dobrovolnictvo
 Dobrovoľnícke združenia v Komárne - <https://www.azet.sk/katalog/obcianske-zdruzenia/komarno/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 16

a	n
93.75	6.25

Vyučujúci: Mgr. Attila Bognár., PaedDr. Peter Židek, PhD., Mgr. Katalin Sýkora Hernády, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.

György Juhász, PhD. juhaszg@ujvs.sk osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof.
Krisztián Józsa, DSc. jozsak@ujvs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/DTV/25	Názov predmetu: Digitálne technológie vo výchovno-vzdelávacom procese
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou je aktívna účasť na seminároch a priebežne zostavovanie portfólia konkrétnych digitálnych/virtuálnych/online nástrojov, ktoré sú implementované do pedagogického resp. do výchovného procesu. Kategórie hodnotenia portfólia sú: odovzdanie načas, zohľadnenie formálnych požiadaviek (usporiadanosť, vzájomná logická nadväznosť, estetika) a obsahových požiadaviek (metodika rozvíjajúceho hodnotiaceho nástroja, didaktické spracovanie implementácie hodnotiaceho nástroja do vzdelávania). Tabuľka hodnotiacich kritérií bude dostupná pre študentov na moodle po prihlásení sa na e-learning kurzu. Výsledná známka sa vypočíta nasledovne: (0.1 x % z aktívnej participácie na cvičeniach)+ (0.9 x % získané z hodnotenia portfólia) Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodiny príprava portfólia. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Disponuje poznatkami o digitálnej spoločnosti vzhľadom na pedagogickú profesiu a výkonu jej činností. Pozná výzvy digitálneho sveta premietnuté do vzdelávania. Vie priradiť k jednotlivým pedagogickým cieľom vhodný digitálny nástroj. Pozná možnosti online vzdelávania podporujúce aktívne učenie sa žiaka. Pozná stratégie, metódy a formy, ktoré ponúkajú digitálne technológie a virtuálna realita na rozvoj predmetovej a digitálnej gramotnosti študentov, Disponuje poznatkami o rizikách digitálneho sveta. Pozná zásady netiketu a efektívnej komunikácie v digitálnom svete. Zručnosti: Disponuje základnými metodickými spôsobilosťami a zručnosťami v oblasti informačno-komunikačných technológií. Samostatne uplatňuje adekvátne metódy práce v digitálnom svete.	

Je spôsobilý orientovať sa v digitálnom svete informácií a používať e-zdroje pri výkone profesijných činností.

Je spôsobilý orientovať sa v ponuke možností využitia digitálnej technológie podporujúc - vývinové procesy jednotlivcov, ich pozitívnu celoživotnú stimuláciu a odlišnosti vývinu jednotlivcov vyplývajúce zo zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení.

Kompetentnosti:

Vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku pedagogiky a predmetovo špecifických oblastí didaktík,

vie pracovať efektívne samostatne v online svete,

je kompetentný na výkon povolania pedagogický zamestnanec, spĺňa požiadavky profesijného štandardu začínajúceho pedagogického zamestnanca z hľadiska digitálnej gramotnosti.

Vie reflektovať a zdokonaľovať efektívnosť vlastnej učiteľskej činnosti. Vie sa identifikovať s vlastnou profesiou.

Stotožňuje sa postojom učiteľa, ktorého povinnosťou je podporovať talentovaných, ale aj podporovať slabších žiakov a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v ich kognitívnom rozvoji aj prostredníctvom digitálnych technológií.

Stručná osnova predmetu:

Poznávací proces v digitálnom svete. K pedagogickým cieľom vhodné nástroje. Oboznámenie sa s vybranými aplikáciami.

Aplikácie podporujúce online poznávací proces a manažovanie jeho priebeh prostredníctvom virtuálnych tried.

Online nástroje na podporu kooperatívneho učenia. Možnosti rozšírenej reality.

Hodnotenie podporované s digitálnou technológiou. Online aplikácia na okamžitú spätnú väzbu.

Tvorb online testov/kvízov.

Intervencia a inklúzia v digitálnej pedagogike. Podpora žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prostredníctvom digitálnych technológií

Ochrana dát a online bezpečnosť.

Odporúčaná literatúra:

ABONYI-TÓTH, A., TURCSÁNYI_SZABÓ, M. A mobiltechnológiával támogatott tanulás és tanítás módszerei. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., 2015, (dostupné na internete: https://www.educatio.hu/pub_bin/download/tamop311_II/eredmenyek/m_learning/mlearning_kotet.pdf)

FARKAS, A. et al. Digitális pedagógiai módszertani ajánlások gyűjteménye. Budapest: Oktatási Hivatal. 2021. (dostupné na internete:

[https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/tavoktatas/](https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/tavoktatas/Modszertani_gyujtemeny_01_08_compressed.pdf)

[Modszertani_gyujtemeny_01_08_compressed.pdf](https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/tavoktatas/Modszertani_gyujtemeny_01_08_compressed.pdf))

JÓZSA, K., et al. FOCUS teszt: új, számítógépalapú vizsgálati eszköz 3–8 éves

gyermek számára. Gyermeknevelés, 2019. (7)2–3, 111–124. (dostupné na internete:

[https://www.researchgate.net/publication/338986310_FOCUS_teszt_uj_szamitogep-](https://www.researchgate.net/publication/338986310_FOCUS_teszt_uj_szamitogep-alapu_vizsgalati_eszkoz_3-8_eves_gyermekek_szamara)

[alapu_vizsgalati_eszkoz_3-8_eves_gyermekek_szamara](https://www.researchgate.net/publication/338986310_FOCUS_teszt_uj_szamitogep-alapu_vizsgalati_eszkoz_3-8_eves_gyermekek_szamara))

KALÁŠ, Ivan et al. Premeny školy v digitálnom veku. Bratislava: SPN – Mladé letá,s.r.o.,2013.

ISBN 978-80-10-02409-4. Košice: pre UIPŠ vydal elfa, s.r.o., 2010. ISBN 978-80-8086-143-8.

LÉVAI, D., PAPP-DANKA, A. Interaktív oktatásinformatika. Eger: Eszterházy Károly Főiskola,

ISBN 978-615-5297-74-8, (dostupné na internete: <http://www.eltreader.hu/media/2016/02/>

[Interaktív_Oktatasinformatika_READER.pdf](http://www.eltreader.hu/media/2016/02/))

TÓTH-MÓZER, SZ. – MISLEY, H. Digitális eszközök integrálása az oktatásba Jó

gyakorlatokkal, tantárgyi példákkal, modern eszközzel. Budapest: Eötvös Loránd

Tudományegyetem. 2019. ISBN 978-963-489-129-1. (dostupné na internete: <http://>

mindenkiiskolaja.elte.hu/wp-content/uploads/2019/09/Digit%C3%A1lis-eszk%C3%B6z%C3%B6k-integr%C3%A1l%C3%A1sa-az-oktat%C3%A1sba_INTERA.pdf)
SZARKA, K. Inovácie v pregraduálnej príprave učiteľov s využitím webových aplikácií. 1. vyd. Komárom: KOMPRESS Nyomdaipari Kft., 2018. 154 s. [11,21AH]. ISBN 978-615-00-2597-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk, slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 117

A	B	C	D	E	FX
56.41	25.64	10.26	4.27	3.42	0.0

Vyučujúci: prof. Krisztián Józsa, DSc., Mgr. Katarína Szarka, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., Dr. habil. Erika Kopp, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/IPG/25	Názov predmetu: Inkluzívna pedagogika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je aktívna účasť na prednáškach a úspešné absolvovanie písomnej skúšky. Výsledné hodnotenie pozostáva z bodov získaných za plnenie podmienok v podobe: max. 30 bodov za účasť a max. 70 bodov za skúšku. Študent môže získať celkovo maximálne 100 bodov. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín (13 hodín: účasť na prednáškach, 17 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Ovláda základné kompetencie k prístupu k žiakovi so špeciálnymi edukačnými potrebami z teoretického i praktického hľadiska.• Ovláda a chápe základné pojmy, ako segregácia, integrácia, inklúzia.• Vie definovať pojmy špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika• Získa odborné znalosti, osvojí si vývinové kritériá, osobnostné charakteristiky a psychologické usmernenia pre účastníkov verejného školstva.• Vie transformovať teóriu do praxe, pozná progresívne trendy v oblasti špeciálnej pedagogiky.• Ovláda typy a druhy ŠVVP, postihnutí a iných porúch príslušného vekového obdobia.• Orientuje sa správne podľa Metodických pokynov MŠ SR pri začlenení žiakov so ŠVVP, ovláda individuálny vzdelávací plán a program. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• Dokáže rozpoznať príznaky jednotlivých prípadov ŠVVP, porúch a postihnutí.• Orientuje sa v možných dôvodoch vzniku jednotlivých prípadov ŠVVP, porúch a postihnutí.• Dokáže zostaviť pedagogicko-psychologické a predmetové kritériá podľa fyzického i mentálneho veku žiaka.• Vie sa orientovať v metódach danej problematiky, aplikovať pozorovacie schémy, sceering.• Dokáže diferencovať deti a žiakov ŠVVP, postupovať podľa individuálneho vzdelávacieho plánu.• Vie skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na riešenie vyskytnutých problémov.	

- Vie spolupracovať a konzultovať s inými odborníkmi, pracovať v tíme.

Kompetentnosti:

- Reaguje flexibilne a fundovane na problémy, vystupuje demokraticky, koná tolerantne.
- Aplikuje zásady inkluzívneho indexu, optimálnej pracovnej klímy, kooperatívnej metodiky.
- Realizuje ciele rozvoj sebapoznania, zúčastňuje sa ďalšieho vzdelávania.
- Samostatne plánuje činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o sociálnych službách, dokáže vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania voči žiakom.

Stručná osnova predmetu:

Predmet, poslanie a ciele liečebnej a špeciálne pedagogiky, edukácia zdravotne postihnutých.

Základné pojmy: segregácia, integrácia, inklúzia, norma, normalita, abnormalita, reverzibilita, ireverzibilita.

Školské problémy: ťažkosti, poruchy, zaostávania.

Typy a druhy ŠVVP. indikátory na začlenenie (integráciu) detí a žiakov.

Zmyslové, telesné a mentálne postihnutie, poruchy komunikačných zručností, poruchy učenia, nadanie, psychosociálne poruchy, iné typy a druhy porúch a ťažkostí.

Možnosti a zásady integrácie.

Edukácie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Žiaci z marginalizovaných rómskych komún.

Individuálny vzdelávací plán a program - vypracovanie a realizácia.

Spolupráca s inkluzívnym tímom a poradenskými centrami, školský psychológ a školský špeciálny pedagóg.

Prehľad stimulačných programov a ich možnosti aplikácie v edukačnom procese, vývin a rozvíjanie – edukačné možnosti, terapie, korekcie, reedukácie ako možnosti optimalizácie edukačného procesu žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia.

Odporúčaná literatúra:

ATKINSON, R. 2000. Pszichológia. (Psychológia). Budapest : Osiris Kiadó. 2000.

BORDÁS, S., FORRÓ, Zs., NÉMETH, M. STRÉDL, T. 2005. Pszichológiai jegyzetek. 1. vydanie 2005. Komárno: UJS. ISBN 8096925156

KASTELOVÁ, A. – NÉMETH, O. 2014. Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky a základy špeciálnopedagogického poradenstva. Bratislava : IRIS, 2013. 210 s. ISBN 9788089726011.

MÉREI, F. – V. BINET, Á. 2017. Gyermeklélektan. Budapest: LIBRI. 2017. 404 o. ISBN 9789633107997

N. KOLLÁR, K. 2004. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest : Osiris Kiadó, 2004. 637 s. ISBN 963389672X

STRÉDL, T. 2013. Inkluzív pedagógia avagy a gyogyepedagógiáról másképp. Komárno : UJS. ISBN

STRÉDL, T. 2017. Terápiák és nevelés : A terápia szocializációs hatása a nevelésben. 1. vyd. Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2017. 102 s. ISBN 9788081222276

STRÉDL, T. 2015. Befogadás és/vagy elfogadás : Zborník medzinárodnej vedeckej konferencie Univerzity J. Selyeho - 2015 : "Inovácia a kreativita vo vzdelávaní a vede" - Sekcie pedagogických vied. - Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2015. - ISBN 978-80-8122-144-6, CD-ROM, p. 214-229.

STRÉDL, T. 2009. Differenciálás az oktatásban : Katedra : Szlovákiai magyar pedagógusok és szülők lapja. - ISSN 1335-6445, roč. 17., č. 4 (2009), s. 10-11.

STRÉDL, T. 2014. Esélyegyenlőség - és egyenőtlenség az oktatásban : A köznevelés kulturális, szociális és biológiai tényezői = Kultúrne, sociálne a biologické faktory edukácie - vedecký zborník Katedry pedagogiky a Katedry biológie PF UJS v Komárne : A SJE TKK

Neveléstudományi Tanszékének és Biológia Tanszékének tudományos tanulmánykötete. - Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2014. - ISBN 978-80-8122-114-9, CD-ROM, p. 84-89.
STRÉDL, T. 2013. Inkluzív pedagogia : avagy a gyógypedagógiáról másképp : Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2013. - 148 s.[8 AH]. - (Monographiae Comaromienses 14.). - ISBN 978-80-8122-089-0.

TÓTH-BAKOS, A. 2014. Az egészségünkben akadályozottak és a zeneterápia : A köznevelés kulturális, szociális és biológiai tényezői = Kultúrne, sociálne a biologické faktory edukácie - vedecký zborník Katedry pedagogiky a Katedry biológie PF UJS v Komárne : A SJE TTK Neveléstudományi Tanszékének és Biológia Tanszékének tudományos tanulmánykötete. - Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2014. - ISBN 978-80-8122-114-9, CD-ROM, p. 54-59.

VAJDA, ZS. 1990. A gyermek pszichológiai fejlődése. (Psychický vývin dieťaťa). Budapest : 2006 (3. prepracované vydanie)

VAJDA, ZS., KÓSA, É. 2005. Nevelésléktan. (Psychológia výchovy). Budapest : Osiris Kiadó . 2005.

VAŠEK, Š. 1995. Špeciálnopedagogická diagnostika. Bratislava : SPN. ISBN 8008020563

ZELINKOVÁ, O. 2011. Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program. Praha : Portál, 2011. ISBN 978802620044.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 119

A	B	C	D	E	FX
77.31	9.24	12.61	0.0	0.84	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Terézia Strédl, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD., Dr. habil. Aranka Híves-Varga, PhD., Dr. habil. Erika Kopp, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujes.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujes.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujes.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/IZS/25	Názov predmetu: Integrovaný žiak v škole
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je aktívna účasť na prednáškach a úspešné absolvovanie písomnej skúšky. Výsledné hodnotenie pozostáva z bodov získaných za plnenie podmienok v podobe: max. 30 bodov za účasť a max. 70 bodov za skúšku. Študent môže získať celkovo maximálne 100 bodov. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín (13 hodín: účasť na prednáškach, 17 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Ovláda základné kompetencie k prístupu k žiakovi so špeciálnymi edukačnými potrebami z teoretického i praktického hľadiska.• Ovláda základnú terminológiu danej problematiky, pozná rôzne teoretické smery a praktické výstupy v praxi.• Ovláda a chápe základné pojmy, ako segregácia, integrácia, inklúzia.• Vie definovať pojmy špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika• Získa odborné znalosti, osvojí si vývinové kritériá, osobnostné charakteristiky a psychologické usmernenia pre účastníkov verejného školstva.• Vie transformovať teóriu do praxe, pozná progresívne trendy v oblasti špeciálnej pedagogiky.• Ovláda typy a druhy ŠVVP, postihnutí a iných porúch príslušného vekového obdobia.• Orientuje sa správne podľa Metodických pokynov MŠ SR pri začlenení žiakov so ŠVVP, ovláda individuálny vzdelávací plán a program.• Oboznámi sa s metodickými prístupmi, štruktúrou a aspektmi popisov pracovných pozícií. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• Dokáže rozpoznať príznaky jednotlivých prípadov ŠVVP, porúch a postihnutí.• Orientuje sa v možných dôvodoch vzniku jednotlivých prípadov ŠVVP, porúch a postihnutí.• Vie samostatne zhodnotiť osobnostné predpoklady dieťaťa a žiaka v edukačnom procese• Dokáže zostaviť pedagogicko-psychologické a predmetové kritériá podľa fyzického i mentálneho veku žiaka,• Vie sa orientovať v metódach danej problematiky, aplikovať pozorovacie schémy, sceering.	

- Dokáže diferencovať deti a žiakov ŠVVP, postupovať podľa individuálneho vzdelávacieho plánu
- Je schopný vykonať depistáž a orientovať sa v pedagogicko-psychologickej diagnostike.
- Vie skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na riešenie vyskytnutých problémov.
- Vie spolupracovať a konzultovať s inými odborníkmi, pracovať v tíme.

Kompetentnosti:

- Reaguje flexibilne a fundovane na problémy, vystupuje demokraticky, koná tolerantne.
- Aplikuje zásady inkluzívneho indexu, optimálnej pracovnej klímy, kooperatívnej metodiky.
- Realizuje ciele rozvoj sebapoznania, zúčastňuje sa ďalšieho vzdelávania.
- Samostatne plánuje činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o sociálnych službách, dokáže vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania voči žiakom.

Stručná osnova predmetu:

Predmet a ciele liečebnej a špeciálne pedagogiky.

Základné pojmy: segregácia, integrácia, inklúzia, norma, normalita, abnormalita.

Charakteristika školského obdobia detí.

Školské problémy: ťažkosti, poruchy, zaostávania.

Indikácie na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov.

Zostavenie pozorovacích schém pre jednotlivé cieľové skupiny (depistáž).

Vývin a rozvíjanie – edukačné možnosti.

Indikátory na začlenenie (integráciu) detí a žiakov.

Možnosti a zásady integrácie.

Edukácie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Žiaci z marginalizovaných rómskych komún.

Individuálny vzdelávací plán a program - vypracovanie a realizácia.

Spolupráca s inkluzívnym tímom a poradenskými centrami.

Školský psychológ a školský špeciálny pedagóg.

Prehľad stimulačných programov a ich možnosti aplikácie v edukačnom procese.

Odporúčaná literatúra:

ATKINSON, R. 2000. Pszichológia. (Psychológia). Budapest : Osiris Kiadó. 2000.

BORDÁS, S., FORRÓ, Zs., NÉMETH, M. STRÉDL, T. 2005. Pszichológiai jegyzetek. 1. vydanie 2005. Komárno: UJS. ISBN 8096925156

KASTELOVÁ, A. – NÉMETH, O. 2014. Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky a základy špeciálnopedagogického poradenstva. Bratislava : IRIS, 2013. 210 s. ISBN 9788089726011.

MÉREI, F. – V. BINET, Á. 2017. Gyermeklélektan. Budapest: LIBRI. 2017. 404 o. ISBN 9789633107997

N. KOLLÁR, K. 2004. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest : Osiris Kiadó, 2004. 637 s. ISBN 963389672X

STRÉDL, T. 2013. Inkluzív pedagógia avagy a gyogyepedagógiáról másképp. Komárno : UJS. ISBN

STRÉDL, T. 2017. Terápiák és nevelés : A terápia szocializációs hatása a nevelésben. 1. vyd. Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2017. 102 s. ISBN 9788081222276

VAJDA, ZS. 1990. A gyermek pszichológiai fejlődése. (Psychický vývin dieťaťa). Budapest : 2006 (3. prepracované vydanie)

VAJDA, ZS., KÓSA, É. 2005. Neveléslélektan. (Psychológia výchovy). Budapest : Osiris Kiadó . 2005.

VAŠEK, Š. 1995. Špeciálnopedagogická diagnostika. Bratislava : SPN. ISBN 8008020563

ZELINKOVÁ, O. 2011. Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program. Praha : Portál, 2011. ISBN 978802620044.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský ,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	B	C	D	E	FX
66.67	16.67	16.67	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Terézia Strédl, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD., Dr. habil. Aranka Híves-Varga, PhD., Dr. habil. Erika Kopp, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/KONAJ/25	Názov predmetu: Konverzácia v anglickom jazyku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku, v ohnisku ktorej bude umiestnená slobodne vybraná téma . Za prednášku je možné dosiahnuť maximálne 25 bodov. Prednáška bude absolvovaná iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 13 bodov. Hodnotiace kritériá: - odbornosť (10 bodov), - interaktivita (5 bodov), - skupinová interakcia (5 bodov), - požiadavky na formu (5 bodov). V skúškovom období sa študent zúčastní na písomnej skúške, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, schopnosti týkajúce sa predmetu. Na písomnej skúške je možné dosiahnuť maximálne 75 bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín príprava na interaktívnu prednášku. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent sa oboznámi so základnými témami anglickej komunikácie a získa základné vedomosti z rôznych podoblastí. - Absolvovaním tohto kurzu študent získa prehľad o gramatickej stavbe anglického jazyka a osvojí si základnú anglickú slovnú zásobu. Schopnosti: – Študent bude schopný používať základné anglické konverzačné frázy v praxi. - Študent bude schopný vyjadriť slovnú zásobu používanú v každodennom živote a integrovať tieto základné vedomosti do vlastnej pedagogickej praxe. - Študent bude schopný samostatne tvoriť vety v rámci jednotlivých tém Kompetentnosti: – Študent si vytvorí pozitívny vzťah k indoeurópskym jazykom a menšinám a v tomto duchu bude vyučovať svojich študentov s dôrazom na toleranciu.	
Stručná osnova predmetu: 1. a) Gramatika: slovesné tvary, privlastňovacie zámená	

- b) Konverzačné témy: pozdravy, základné formy predstavovania, Predstavenie sa
- 2. a) Gramatika: jednotné a množné číslo podstatných mien
- b) Konverzačné témy: farby, mesiace, dni v týždni, Moje obľúbené veci
- 3. a) Gramatika: prítomný čas jednoduchý
- b) Konverzačné témy: každodenné činnosti, Opis vybraného dňa
- 4. a) Gramatika: Miestne mená a časy (under, next to, in, on...)
- b) Konverzačné témy: Počasie, ročné obdobia, Predstavenie vybraného ročného obdobia
- 5. a) Gramatika: Uzlové sloveso vyjadrujúce schopnosť (Can)
- b) Konverzačná téma: dom, Ukážka vybraného domu
- 6. a) Gramatika: Prítomný čas priebehový (Present continuous)
- b) Konverzačné témy: voľný čas, Opisovanie voľného času
- 7 a) Gramatika: Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená
- b) Konverzačná téma: Jedlo a nápoje
- 8. a) Gramatika: minulý čas jednoduchý)
- b) Témy rozhovorov: Cestovanie, Opis mojej poslednej dovolenky
- 9 a) Gramatika: Pravidelné a nepravidelné slovesá
- b) Konverzačná téma: kultúra, Premietanie filmu
- 10 a) Gramatika: intenzifikácia prídavných mien
- b) Konverzačné témy: práca, predstavenie vybranej práce
- 11 a) Gramatika: Budúcnosť jednoduchá - bude (Will)
- b) Konverzačná téma: Nakupovanie, Opis budúcich plánov
- 12 a) Gramatika: Budúcnosť jednoduchá-Going to
- b) Téma rozhovoru: Leto a chystanie sa na výlet, Opis obľúbenej letnej spomienky
- 13. Test, zhrnutie

Odporúčaná literatúra:

Lambert, Jerry. New English File Elementary 4th edition, Oxford University Press, 2019. ISBN 9780194031592

Morton, Jacqueline: "English Grammar for Students of French" - Olivia and Hill Press, 2003. ISBN: 978-0934034347

Murphy, Raymond: "English Grammar in Use" - Cambridge University Press, 2019. ISBN: 978-0521189392

Murphy, Raymond: "Grammar in Use: A Self-study Reference and Practice Book for Elementary Students of English" - Cambridge University Press, 2012. ISBN: 978-0521189064

Swan, Michael and Walter, Catherine: "Oxford English Grammar Course: Basic". Oxford University Press 2011. ISBN: 978-0194420823

Woods, Geraldine: "English Grammar Workbook For Dummies" . For Dummies, 2011. ISBN: 978-1119376598

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 13

A	B	C	D	E	FX
46.15	15.38	23.08	0.0	0.0	15.38

Vyučujúci: PD Dr. phil. habil. Attila Mészáros.

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár,
PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.
György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof.
Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ KONAJ2/25	Názov predmetu: Konverzácia v anglickom jazyku 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Počas semestra študent prezentuje interaktívnu prednášku na zvolené témy z jednej z uvedených položiek. Za prednášku je možné získať maximálne 25 bodov, pričom na splnenie požiadaviek je nutné získať minimálne 13 bodov. Hodnotia sa nasledujúce kritériá: # Odbornosť (10 bodov) # Interaktivita (5 bodov) # Zapojenie poslucháčov (5 bodov) # Formálne požiadavky (5 bodov) V skúšobnom období študent absolvuje písomnú skúšku, počas ktorej preukáže svoje znalosti, zručnosti a kompetencie v danom predmete. Maximálny počet bodov, ktoré je možné získať pri písomnej skúške, je 75. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín príprava na interaktívnu prednášku. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: # Študent sa zoznámí s základnými komunikačnými témami v angličtine a bude mať základné znalosti o rôznych oblastiach. # Absolvovaním predmetu študent získa prehľad o gramatickej štruktúre anglického jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu v angličtine. Zručnosti: # Študent bude schopný praktického použitia základných anglických konverzačných fráz. # Bude schopný vyjadriť slovnú zásobu používanú v každodennom živote a integrovať tieto základné znalosti do svojej pedagogickej praxe. # Bude schopný tvoriť samostatne vety v rámci jednotlivých tématických oblastí. Kompetentnosti: # Študent si vybuduje pozitívny postoj k indoeurópskym jazykom a k téme menšín a bude ho zdieľať aj vo svojom vyučovaní, pričom kladie dôraz na toleranciu.	

Bude schopný formovať vlastný názor a vyjadriť svoj postoj k indoeurópskym jazykom, k vzťahu medzi maďarčinou a angličtinou, a bude schopný ho kriticky preskúmať a konštruktívne obhájiť.

Stručná osnova predmetu:

1. a) Gramatika: Jednoduché minulé časy (Past Simple: pravidelné a nepravidelné slovesá)
- b) Témy konverzácie: Cestovanie (Travelling)
- c) Téma: Moja najlepšia dovolenka (My best holiday)
2. a) Gramatika: Jednoduché minulé časy (Past Simple: pravidelné a nepravidelné slovesá)
- b) Témy konverzácie: Práce (Jobs)
- c) Téma: Môj vysnívaný job (My dream job)
3. a) Gramatika: Jednoduché budúce časy (Future Simple: will a going to)
- b) Témy konverzácie: Odevy (Clothing)
- c) Téma: Moje budúce plány (My future plans)
4. a) Gramatika: Prítomný dokonavý čas (Present Perfect)
- b) Témy konverzácie: Nakupovanie (Shopping)
- c) Téma: Predstavenie obľúbenej obchodnej prevádzky (My favourite shop/store)
5. a) Gramatika: Prítomný dokonavý čas (Present Perfect)
- b) Témy konverzácie: Štátné sviatky (Public Holidays)
- c) Téma: Predstavenie obľúbenej štátnej sviatosti (My favourite public holiday)
6. a) Gramatika: Podmienkové vety prvého typu (First Conditional)
- b) Témy konverzácie: Časti tela (Body parts)
- c) Téma: Popis mojej školy (Describing a school)
7. a) Gramatika: Podmienkové vety druhého typu (Second Conditional)
- b) Témy konverzácie: Jedlo a pitie (Food and Drinks)
- c) Téma: Keby som vyhral v lotérii, potom... (If I won the lottery, I would...)
8. a) Gramatika: Porovnávanie prídavných mien (Adjective comparison)
- b) Témy konverzácie: Emócie a pocity (Emotions and Feelings)
- c) Téma: Popis a charakteristika človeka (Describing a person)
9. a) Gramatika: Predložky času a miesta (Prepositions of time and place)
- b) Témy konverzácie: Smerovanie (Directions)
- c) Téma: Predstavenie mojej obľúbenej knihy (My favourite book)
10. a) Gramatika: Opakovanie pre skúšku (Revision for the Test)
- b) Témy konverzácie: -
- c) Téma: Predstavenie mojej obce (Introducing my town/village)
11. Prezentácie študentov
12. Prezentácie študentov
13. Test, zhrnutie

Odporúčaná literatúra:

Lambert, Jerry. New English File Pre-Intermediate 4th edition, Oxford University Press, 2019. ISBN 9780194031592

Murphy, Raymond: "English Grammar in Use" - Cambridge University Press, 2019. ISBN: 978-0521189392

Murphy, Raymond: "Grammar in Use: A Self-study Reference and Practice Book for Elementary Students of English" - Cambridge University Press, 2012. ISBN: 978-0521189064

Swan, Michael and Walter, Catherine: "Oxford English Grammar Course: Basic" Oxford University Press 2011. ISBN: 978-0194420823

Woods, Geraldine: "English Grammar Workbook For Dummies" . For Dummies, 2011. ISBN: 978-1119376598

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 29					
A	B	C	D	E	FX
34.48	24.14	13.79	10.34	6.9	10.34
Vyučujúci: PD Dr. phil. habil. Attila Mészáros.					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
<p>Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk</p>					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/KONNJ/25	Názov predmetu: Konverzácia v nemeckom jazyku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežné hodnotenie: 2x test zo slovnej zásoby a gramatiky (2x 20 bodov - 40% hodnotenia) Záverečné hodnotenie: 1x záverečný test zo slovnej zásoby a gramatiky (60 bodov - 60% hodnotenia) Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Po úspešnom absolvovaní predmetu študenti disponujú lexikálnymi a gramatickými jazykovými prostriedkami na úrovni A1.1 Európskeho referenčného rámca pre jazyky. Schopnosti: Študenti rozumejú základným informáciám v cudzom jazyku, ktoré sú formulované jasne a jednoducho. Študenti rozumejú jednoduchým otázkam v NJ k témam, ktoré súvisia s ich osobou, pôvodom alebo sa vzťahujú na každodenné situácie (nákup, cestovanie, ubytovanie a pod.). Kompetentnosti: Študenti sú schopní odpovedať na jednoduché otázky nadobudnutými jazykovými prostriedkami. Študenti dokážu vyplniť prihlasovací formulár pri ubytovaní sa, sú schopní uviesť základné údaje o svojej osobe a dokážu realizovať jednoduchý rozhovor v cudzej reči.	
Stručná osnova predmetu: Základy nemeckej výslovnosti - Predstavenie vlastnej osoby, vedenie jednoduchých rozhovorov s partnerom - Povolania - Rodina - Koníčky a voľný čas - Harmonogram dňa - Jedlo a pitie - Doprava v meste - V obchode - Na pošte	

Odporúčaná literatúra:

SCHMOHL, Sabrina. Akademie Deutsch A1+ Deutsch als Fremdsprache ; Intensivlehrwerk mit Audios online Bd. 1. München: Hueber, 2020. ISBN 978-3-19-101650-0.

SCHMOHL, Sabrina. Akademie Deutsch A1+ Deutsch als Fremdsprache ; Zusatzmaterial mit Audios online Bd. 1. München: Hueber, 2020. ISBN 978-3-19-111650-7.

Nemecko-maďarský/Maďarsko-nemecký slovník podľa výberu

Výber autentických textov a nevydané študijné materiály k vybraným témam sa nachádzajú v systéme Moodle.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, nemecký

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 45

A	B	C	D	E	FX
66.67	13.33	13.33	4.44	2.22	0.0

Vyučujúci: PD Dr. phil. habil. Attila Mészáros.

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ KONNJ2/25	Názov predmetu: Konverzácia v nemeckom jazyku 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežné hodnotenie: 2x test zo slovnej zásoby a gramatiky (2x 20 bodov - 40% hodnotenia) Záverečné hodnotenie: 1x záverečný test zo slovnej zásoby a gramatiky (60 bodov - 60 % hodnotenia) Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100 % - 90 %), B (89 % - 80 %), C (79 % - 70 %), D (69 % - 60 %), E (59 % - 50 %), pod 50 %: Fx. Študentovi, ktorý nedosiahne 50 %, nemožno udeliť kredit.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: po úspešnom absolvovaní kurzu budú mať študenti slovnú zásobu a gramatické kompetencie na úrovni A2 Európskeho referenčného rámca pre jazyky. Schopnosti: študenti budú schopní porozumieť často používaným výrazom a základným informáciám v cudzom jazyku. Študenti porozumejú jednoduchým otázkam v nemčine týkajúcich sa ich osobnosti, pôvodu alebo každodenných situácií (nakupovanie, práca, cestovanie, ubytovanie atď.). Kompetentnosti: Študenti budú schopní odpovedať na jednoduché otázky s využitím osvojeného jazyka. Študenti si dokážu vymeniť jednoduché informácie v bežných situáciách. Dokážu jednoduchými slovami vyjadriť svoje vzdelanie, svoje najbližšie okolie a svoje potreby.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none">- Predstavenie sa, jednoduché rozhovory s partnerom- Aktivity- Rodina- Záluby a voľný čas- Cestovanie- Priatelia, priateľstvo- Obliekanie, nakupovanie- Ľudské vlastnosti (vonkajšie, vnútorné), opis osoby- Počasie- Zdravie, u lekára	
Odporúčaná literatúra:	

SCHMOHL, Sabrina. Akademie Deutsch A1+ Deutsch als Fremdsprache ; Intensivlehrwerk mit Audios online Bd. 1. München: Hueber, 2020. ISBN 978-3-19-101650-0.
SCHMOHL, Sabrina. Akademie Deutsch A1+ Deutsch als Fremdsprache ; Zusatzmaterial mit Audios online Bd. 1. München: Hueber, 2020. ISBN 978-3-19-111650-7.
Német-magyar/magyar-német szótár a hallgató választása szerint
Autentikus szövegek és további tananyagok állnak rendelkezésre a kiválasztott témákról az egyetemi e-learning rendszerben.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský, nemecký

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 35

A	B	C	D	E	FX
25.71	34.29	25.71	5.71	5.71	2.86

Vyučujúci: PD Dr. phil. habil. Attila Mészáros.

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/KON SJ/25	Názov predmetu: Konverzácia v slovenskom jazyku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie kurzu bude založené na úspešnej prezentácii komunikačných tém a záverečnej písomnej práce. 1. Aktivita študentov na seminároch 50%. Pri komunikácii / konverzácii o zadanej téme študent preukáže pripravenosť a schopnosť relevantne sa k nej vyjadrovať, dodržiavajúc pritom jazykové a štylistické normy kultivovaného jazykového prejavu. Vopred zadané témy takýchto konverzácií budú vychádzať z prednášok, rozhovorov, z videonahrávok, z informácií získaných z kníh, článkov, pedagogických dokumentov / pedagogických textov. Pri hodnotení sa bude brať na zreteľ presnosť, plynulosť slovného a písomného vyjadrovania, znalosť tém, ako aj schopnosť zaujať k nim svoj vlastný postoj, resp. uviesť svoje vlastné riešenia. Táto aktivita sa bude pokladať za absolvovanú iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 25 %. 2. Záverečná písomná práca 50% (preukázanie schopnosti písomného vyjadrovania v slovenskom jazyku). Študent preukáže schopnosť napísať súvislý text v slovenskom jazyku v rozsahu 750 - 1 500 slov o rôznych problémoch, ktoré sú predmetom diskutovaných tém, pričom sa hodnotí obsahová presnosť, výstižnosť, znalosť témy, gramatická korektnosť, slovná zásoba i pridaná hodnota – sformulovanie záveru) Táto aktivita sa bude považovať za absolvovanú iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 25 %. Ďalšou podmienkou absolvovania je aktívna účasť na seminároch. Študent nesmie prekročiť absenciu 20 % (pozri aktuálne platný Študijný poriadok Univerzity J. Selyeho). Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Primárnym cieľom kurzu je posilniť komunikačné schopnosti študentov v slovenskom jazyku a pritom poukázať na možnosti využívania výrazových prostriedkov slovenčiny v komunikačných aktoch vzťahujúcich sa k rozličným sféram života spoločnosti; dôraz sa bude klásť predovšetkým na témy z oblasti pedagogiky, čo by malo pomôcť študentom rozšíriť si vedomosti z tohto vedného odboru a tým posilniť komunikačné kompetencie, ktoré si profesia pedagóga v 21. storočí vyžaduje. Hlavné ciele kurzu: - rozvoj nových návykov a zručností pri počúvaní jazykového prejavu a následnej reakcii naň,	

- rozvoj schopností slovného a písomného vyjadrovania sa v slovenskom jazyku,
- zlepšovať komunikačné schopnosti v kritickom myslení a hovorení,
- stať sa efektívnejším komunikátorom v rôznych kontextoch a situáciách.

Kurz rozvíja všetky základné jazykové kompetencie (čítanie, hovorenie, písanie a počúvanie), zamerané hlavne na nadobúdanie komunikačných schopností a zručností.

Znalosti:

- študent si upevní znalosti z oblasti štylistiky a gramatiky slovenského jazyka,
- získa znalosti z oblasti diskutovaných tém.

Schopnosti:

- študent bude schopný efektívne, funkčne a kultivovane komunikovať v školskom prostredí v slovenskom jazyku,
- študent bude schopný sebedovodne absolvovať proces uchádzania sa o zamestnanie,
- študent bude schopný písomne sformulovať žiadosť o prijatie do zamestnania vrátane sprievodného listu a potrebnej dokumentácie (čestné vyhlásenie atď.), vytvoriť si profesionálny životopis prostredníctvom Europass,
- študenti budú schopní efektívnejšie komunikovať verbálne i neverbálne,
- študenti budú schopní efektívnejšie riadiť svoje štúdium,
- študent dokáže nadviazať lepšie vzťahy s ľuďmi okolo seba,
- študenti sa môžu naučiť umeniu zlepšovania sebaúcty, sebareflexie, sebahodnotenia,
- študenti budú schopní naučiť sa čítať reč tela a mimiku.

Postoj:

- študent si vytvorí pozitívny postoj k slovenskej kultúre a jazyku.

Autonómia a zodpovednosť:

- študenti budú schopní rozvíjať cielené sebaopoznanie v oblasti slovenského jazyka ako cudzieho jazyka i v oblasti pedagogiky,
- študenti budú schopní samostatne plánovať aktivity na rozšírenie svojich komunikačných a pedagogických schopností,
- študenti budú schopní posilňovať jazykové schopnosti potrebné pre prácu učiteľa v školskom prostredí.

Kompetentnosti:

- študent si vytvorí a upevní pozitívny vzťah k slovenskému jazyku a slovenskej kultúre,
- študent si posilní komunikačné kompetencie v slovenskom jazyku,
- študent si posilní ďalšie pedagogické kompetencie.

Stručná osnova predmetu:

Pri výbere tém seminárov sa bude vychádzať jednak z komunikačnej frekvencie, jednak z ich aktuálnosti v rámci časového a zemepisného priestoru súčasného Slovenska v európskom kontexte, pričom osobitný dôraz sa bude klásť na posilňovanie komunikačných kompetencií v oblasti pedagogiky. Takto zacielené nadobúdanie a upevňovanie komunikačných zručností a jazykových schopností sa bude realizovať počúvaním jazykových prejavov s porozumením, tvorbou ústneho a písomného prejavu, rozvíjaním a upevňovaním lexikálnej zásoby, precvičovaním gramatiky a konverzáciou na rôzne témy spoločenského a najmä školského života.

Odporúčaná literatúra:

Barková, V., Buznová, V., Dratva, T. 1999. Slovenčina pre cudzincov (cvičebnica). Bratislava : SPN, 1999.

Bortlíková, A., Maierová, E., Navrátilová, J. 2008. Hovoríme spolu po slovensky! B Slovenčina ako cudzí jazyk (2 učebnice, gramatika, 2 cvičebnice, 2 CD). Bratislava : UK 2008.

Dekan, J. 1995. Pedagogická komunikácia v teórii a v praxi. Nitra: VŠPg, 1995.

Dolník, J. 2009. Všeobecná jazykoveda. B.: Veda 2009. Najmä kap. Pragmatika.

Ferencová, J., Zahatňanská, M., Šuťáková, V. 2017. Sociálna a didaktická komunikácia. 2017.

Findra, J. 2013. Jazyková komunikácia a kultúra vyjadrovania. Martin: Vydavateľstvo Osveta 2013. 240 s.

Haláková, Z. 2012. Pedagogická komunikácia pre študentov učiteľstva. Bratislava: UK 2012.

Kamenárová, R. a kol. 2017. E-slovak, Information, (Comenius University, Studia Academica Slovaca – The Center for Slovak as a Foreign Language, 2017), Dostupné na: <https://www.e-slovak.sk/mod/page/view.php?id=919>.

Kamenárová a kol. 2012, 2014, 2015, 2017, 2022: Krížom-krážom. Bratislava: Univerzita Komenského. Všetky diely (pre úrovne od A1 do C2).

Nelešovská, A. 2005. Pedagogická komunikace v teorii a praxi. Praha: Grada 2005.

Sedláková a kol. 2013. Slovenčina pre cudzincov. Košice. 2013. <https://www.upjs.sk/public/media/5596/Sedlakova-Slovencina-pre-cudzincov.pdf>

Slovake.eu, Slovenčina online – ľahko a rýchlo, (2017), Dostupné na: <https://slovake.eu/sk/about>

Sýkora Hernády, K. 2022. Self-Efficacy učiteľov v neustálenom edukačnom prostredí. Schola nova, quo vadis? (s. 105-109) Praha: Extrasystem Praha. ISBN 978-80-87570-59-3.

Vrábl'ová, J. a kol. 2016. First Aid in Slovak – Prvá pomoc po slovensky, (Univerzita Komenského. Studia Academica Slovaca – centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk, 2016).

Vaňko, J. 1999. Komunikácia a jazyk. Nitra : FF UKF 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 7

A	B	C	D	E	FX
28.57	28.57	14.29	0.0	0.0	28.57

Vyučujúci: Mgr. Katalin Sýkora Hernády, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/MKO/25	Názov predmetu: Menšinové kompetencie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: aktívna účasť študenta na prednáškach, •participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok, • esej, v ktorej študent analyzuje zodpovedajúcu odbornú, vedeckú literatúru alebo článok (100 bodov), alebo návrh projektu vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať interkultúrne a menšinové kompetencie žiaka (100 bodov). Kritériá hodnotenia eseje: - prezentácia prehľadu literatúry (20 bodov), - analýza a hodnotenie (40 bodov), - vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (20 bodov), - vypracovanosť (20 bodov). Kritériá hodnotenia návrhu projektu vzdelávacej aktivity: - obsahová stránka (40 bodov), - originalita (20 bodov), - formálna stránka (20 bodov), - prezentácia prehľadu literatúry (20 bodov). Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín • 13 hodín účasť na prednáškach; 20 hodín samoštúdium; 27 hodín príprava semestrálnych prác. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu v oboch moduloch vzdelávania je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: • A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) • B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) • C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) • D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) • E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) • FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: • Študent dokáže vysvetliť a zdôvodniť premeny pojmov interkultúrna, multikultúrna a transkultúrna edukácia.	

- Študent bude zorientovaný v pojmoch identita, väčšinová a menšinová identita, identita pedagóga, identita menšinového pedagóga.
- Študent bude vedieť analyzovať aktuálne koncepcie menšinovej vzdelávacej politiky na Slovensku.

Zručnosti:

- Študent dokáže samostatne vyhľadávať a porovnať relevantné literárne zdroje a pracovať s nimi.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný navrhnúť projekt vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať interkultúrne a menšinové kompetencie žiaka.
- Študent je spôsobilý vytvárať rôzne didaktické hry, ktoré smerujú k rozvíjaniu interkultúrnych a menšinových kompetencií žiaka.

Stručná osnova predmetu:

Teoretické prístupy k identite z pohľadu menšinovej identity.

Všeobecné teoretické základy konceptu identity

Teórie výskumu identity.

Štát a národ – národná, etnická, väčšinová a menšinová identita.

Formy vzdelávania etnických a národnostných menšín; súčasná analýza situácie na Slovensku.

Kurikulárne aspekty menšinovej identity.

Odporúčaná literatúra:

HORVÁTHOVÁ, Kinga, Péter TÓTH, András NÉMETH. 2019. Kisebbségi helyzet, identitás és műveltség [elektronický zdroj]: A szlovákiai magyar pedagógusok társadalmi önmegvalósítása. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2019. 117 s. [CD-ROM]. ISBN 978-80-8122-309-9.

HUSZÁR, Zsuzsanna, Melinda NAGY, Péter TÓTH, Béla István PUKÁNSZKY a András NÉMETH. 2021. Szlovákiai magyar pedagógusok szakmaképe, kisebbségi és pedagógusi identitásának vizsgálata. In: Engler Ágnes, Bocsi Veronika, Andl Helga (eds.). Új kutatások a neveléstudományokban 2020: Család a nevelés és az oktatás fókuszában. Debrecen: Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottság, 2021, P. 178-197.

LISZKA, J. 2009. Interetnikus és interkulturális kapcsolatok Dél-Szlovákiában. Komárno : Selye János Egyetem. ISBN 978-80-89234-87-5

LÁZÁR, I., 39 interkulturális játék : Ötlettár tanároknak az interkulturális kompetencia és a csoportdinamika fejlesztéséhez. Budapest : Eötvös Loránd Tudományegyetem. (Bölcsészeti- és Művészetpedagógiai Tananyagok, ISSN 2416-1780 ; 9.) ISBN 978-963-284-657-6

NAGY, M., STRÉDL, T., SZARKA, L. 2018. Többség, kisebbség és a tolerancia II. : Kapcsolatok és identitások a számok tükrében. Komárno : Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-280-1

RÓKA, J., HOCHÉL, S. 2009. Interkulturális és nemzetközi kommunikáció a globalizálódó világban. Budapest : Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola. ISBN 978-963-7340-74-1

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovensky

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., Mgr. Tímea Mészáros., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/MPP/25	Názov predmetu: Umenie-pedagogika-psychológia, kurz na rozvoj osobnosti
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študenta na seminároch,• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do diskusií a tvorivých individuálnych a skupinových aktivít a činností v priebehu seminárov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín <ul style="list-style-type: none">• 13 hodín za účasť na seminároch (kontaktné hodiny),• 7 hodín štúdium odporúčanej literatúry,• 10 hodín participácia na zadaných úlohách. Podmienky úspešného absolvovania predmetu sú nasledovné: <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študenta na seminároch, zapojenie sa do rozpráv, individuálnych a skupinových činností v rámci seminárov (50%),• splnenie zadaných individuálnych a skupinových úloh (50%).	
Výsledky vzdelávania: Cieľom predmetu je rozvíjanie osobnosti budúcich pedagógov, ich osobnostných črt, komunikačných schopností a posilnenie sebavedomia, ako nevyhnutných atribútov pre úspešné vykonávanie výchovno-vzdelávacieho procesu. V rámci kurzu sa študenti oboznamujú s metódami, technikami a postupmi zážitkového vyučovania, pozitívnej psychológie a pozitívnej edukácie, prostredníctvom ktorých sa uskutočňuje vzdelávanie kreatívnych, empatických, tolerantných a profesionálne sebavedomých a motivovaných pedagógov. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent ovláda základy systému umeleckých, pedagogických a psychologických disciplín.• Študent ovláda základy teórie a praxe zážitkovej pedagogiky.• Študent ovláda základy teórie a praxe pozitívnej psychológie a pozitívnej edukácie.• Študent sa vie orientovať v základných metódach a technikách arteterapie, muzikoterapie, umeleckej terapie, s ich možným využitím vo výchovno-vzdelávacom procese. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent je schopný aplikovať vybrané metódy, techniky, postupy pozitívnej psychológie a pozitívnej edukácie vo výchovno-vzdelávacom procese.• Študent je schopný využiť vybrané metódy, techniky, postupy aplikovanej psychológie a pedagogickej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom procese.	

• Študent je schopný uplatňovať vybrané inovatívne, progresívne metódy a techniky v prospech komplexného rozvoja osobnosti.

Kompetentnosti:

• Študent cielene a systematicky sa usiluje o rozvoj vlastných osobnostných a pedagogických kľúčových kompetencií, o.i. aj prostredníctvom umeleckých a pedagogicko-psychologických disciplín.

• Študent chápe výchovno-vzdelávací proces ako možnosť rozvíjania a formovania osobnosti žiakov ale i pedagógov, s využitím nových poznatkov z oblasti pozitívnej psychológie a pozitívnej edukácie.

• Študent má rozvinuté kompetencie pre adaptovanie prvkov, techník a postupov z oblasti umelecko-výchovných a pedagogicko-psychologických disciplín do vlastného výchovno-vzdelávacieho pôsobenia.

Stručná osnova predmetu:

• Miesto a význam umeleckých, pedagogických a psychologických disciplín v rozvoji osobnostných predpokladov a harmonického rozvíjania osobnosti.

• Umelecká výchova a jej prostriedky v prospech rozvíjanie emocionálnej inteligencie a komplexného rozvoja osobnosti.

• Možnosti uplatnenia a aplikácie tvorivých metód a techník umeleckej výchovy, pasívnej a aktívnej arteterapie a muzikoterapie vo výchovno-vzdelávacom procese (napr. účasť na umeleckom podujatí, či participácia na tvorbe rôznych projektov umeleckého zamerania).

• Pedagogicko-psychologické disciplíny, metódy, techniky a prostriedky v prospech prevencie a mentálneho zdravia pedagogickej osobnosti.

• Možnosti uplatnenia a aplikácie metód a techník aktivizácie a motivácie vo výchovno-vzdelávacom procese:

- tvorba motivačného kalendára,

- techniky „premyslenia a pretvorenia“ z oblasti pozitívnej psychológie,

- altruizmus, dobrovoľnícke aktivity a ich vplyv na duševné a mentálne zdravie pedagogickej osobnosti,

- možnosti dramatickej výchovy,

- metódy a techniky „team-buildingu“ v prospech budovania interpersonálnych vzťahov.

• Možnosti precvičovania a uplatnenia metód a techník pre rozvoj komunikačných schopností.

• Možnosti precvičovania a uplatnenia metód a techník s relaxačným zámerom a na zmiernenie napätia, stresu, trémy.

• Pozitívna pedagogika, pozitívna psychológia, zážitková pedagogika, ako inovatívne a progresívne smery 21. storočia a možnosti ich implementovania do výchovno-vzdelávacieho procesu.

Odporúčaná literatúra:

BAGDY, E. 2003. Pszichofitness. ANIMULA, 2003. ISBN 9634080502.

BAGDY, E. 2002. Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002. ISBN 9631922359.

BAGDY, E. & BISHOP, B. & BÖJTE, CS. & RAMBALA, É. 2011. Hidak egymáshoz: Empátia, kommunikáció, konfliktuskezelés. Budapest: Kulcslyuk Kiadó. ISBN 978-963-89026-5-8.

BAGDY, E., & KÁDÁR, A. KOZMA-VÍZKELETI, D. & PÁL, F. & SZONDY, M. 2014.

Bízz magadban!: Önértékelés, önellfogadás, önbecsülés. Budapest: Kulcslyuk Kiadó. ISBN 978-615-5281-18-1.

CINDLEROVÁ I. & A. CSEHIOVÁ & S. DUKIČIN VUČKOVIĆ & G. ENTLOVÁ & Z.

GADUŠOVÁ & GY. GÁL & T. GUZIUROVÁ & A. HAŠKOVÁ & L. HOLEČKOVÁ & K.

HORVÁTHOVÁ, K. & SZÖKÖL. I. 2016. A pedagógiai kommunikáció. Komárno: Univerzita J.

Selyeho. ISBN 978-80-8122-175-0.

HORVÁTH & L. IVANOVIĆ VIBIĆ & T. JOVANOVIĆ & S. KLIMSZOVÁ & L. KNEZEVIĆ & L. KOVÁCS & K. KRPÁLKOVÁ-KRELOVÁ & I. LOMNICKÝ & E. MALÁ & ZS. MOGYORÓSI & S. O. NINKOVIĆ & L. PAVERA & L. PREDANOCYOVÁ & B. RADULOVIĆ & M. STOJANOVIĆ & E. STRANOVSKÁ & K. SZARKA & I. ŠIMONOVÁ & A. TÓTH-BAKOS & T. TÖRÖK & M. TRNOVÁ & T. VACINOVÁ & I. VIRÁG & E. PETLÁK & M. VÍTEČKOVÁ. 2021. MENTOR TRAINING: Materials and Tasks. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 978-80-7599-294-9.

CSEHIOVÁ, A. 2014. Interdiszciplinárís vonatkozások a mívészeti és a zenei nevelés területén. In: Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie Univerzity J. Selyeho - 2014: "Vzdelávanie a veda na začiatku XXI. storočia" - Sekcie pedagogických vied. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2014, CD-ROM, s. 59-67. ISBN 978-80-8122-103-3.

CSEHIOVÁ, A. 2021. Mívészeti nevelés, tolerancia és kapcsolódási pontjaik a pedagógushallgatók szemszögéből = Art education, tolerance and their connection from the perspective of teacher trainees. In: Aktuálne úlohy, problémy a riešenia vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vjm. Szőköl István. = Szlovák nyelv és szlovák irodalom aktuális feladatai, problémái, tanításának megoldásai a magyar tannyelvű iskolákban Komárno: Univerzita J. Selyeho. P. 5-22, [CD-ROM]. ISBN 978-80-8122-387-7.

CSEHIOVÁ, A. 2020. The Transfer Effect of Musical Activities in Terms of Abilities and Personality Development - About the Results of a Music-Pedagogical Study. AD ALTA: journal of interdisciplinary research : recenzovaný mezioborový vědecký časopis. Vol. 10, no. 2 (2020), p. 46-50. ISSN 1804-7890. WoS

CSEHIOVÁ, A. & KANCSZÉ NAGY, K. Az élménypedagógia helye és szerepe a felsőoktatásban. In: Neveléstudományi kutatások a Kárpát-medencei oktatási térben: A 4. Kárpát-medencei Oktatási Konferencia tanulmánykötete: A 4. Kárpát-medencei Oktatási Konferencia tanulmánykötete. Tóth Péter, Horváth Kinga, Maior Enikő, Bartal Mária, Duchon Jenő. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2019, CD-ROM, p. 362-373. ISBN 978-80-8122-310-5.

CSEHIOVÁ, A. & KANCSZÉ NAGY, K. 2019. Élmény-foglalkozások a Selye János Egyetemen: "Mívészet-Pedagógia-PSZichológia". DOI 10.36007/3334.2019.09-17 In: 11. International Conference of J. Selye University : Pedagogical Sections: Pedagogical Sections. Bukor József, Nagy Melinda, Pukánszki Béla István, Csehiová Agáta, Józsa Krisztián, Szőköl István. Komárno: Univerzita J. Selyeho. Online, s. 9-17. ISBN 978-80-8122-333-4.

CSÍKSZENTMIHÁLYI, M. 2001. Flow - Az áramlat = A tökéletes élmény pszichológiája. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 963 05 7770 4.

CSÍKSZENTMIHÁLYI, M. 2016. Kreativitás = A flow és a felfedezés avagy a találékonyság pszichológiája. Budapest: Akadémiai Kiadó. (Az elme kerekéi, ISSN 2061-2087) ISBN 978 963 05 8746 4.

KANCSZÉ NAGY, K. & CSEHIOVÁ, A. 2020. "Az élménykeresés foka" egy tanárképzésben végzett kutatás eredményei. In: HuCER 2020: Tanulás és innováció a digitális korban: Tanulás és innováció a digitális korban. Kozma Tamás, Juhász Erika, Tóth Péter. Budapest: Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete. P. [91]. ISBN 978-615-5657-08-5.

STRÉDL, T. 2017. Terápiák és nevelés: A terápia szocializációs hatása a nevelésben. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2017. 102 s. ISBN 978-80-8122-227-6.

TÓTH-BAKOS, A. Alternatív irányzatok a zenei nevelésben az inklúzió jegyében, avagy, hogyan lehet a zene tényleg mindenkié. In Parlando [online]. 2021, no. 6 [cit. 2021-12-07]. Dostupné na internete: <http://www.parlando.hu/2021/2021-6/Toth-Bakos_Anita.pdf>. ISSN 2063-1979.

TÓTHNÉ LITOVKINA, A. & ZOLCZER, P. 2018. Önfeljesztés és produktivitás: Rövid útmutató személyiségünk és teljesítőképességünk fejlesztéséhez. Komárno: Univerzita J. Selyeho ISBN 978-80-8122-288-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský ,slovenský

Poznámky:	
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 37	
a	n
100.0	0.0
Vyučujúci: doc. dr. univ. Agáta Csehiová, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..	
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025	
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk	

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/MUV/25	Názov predmetu: Metódy učenia sa a výskumu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: <ul style="list-style-type: none">• vypracovanie a aktualizácia výskumného plánu v rozsahu min. 2 strán (20 bodov)• vypracovanie/výber/adaptácia výskumnej metódy a výskumného nástroja (20 bodov)• predstavenie výskumnej metódy a výskumného nástroja v rozsahu min. 2 strán (20 bodov)• skúšobná aplikácia výskumnej metódy a výskumného nástroja, zhrnutie skúseností v rozsahu min. 3 strán (40 bodov) ALEBO s ľubovoľným dotazníkom preskúmať štýl učenia sa skupiny študentov/žiacov (minimálne 15 osôb), vyhodnotiť, priradiť metódy učenia sa, výsledky a závery zhrnúť v písomnej práci, ktorá má minimálne 3 strany (40 bodov) Výsledné hodnotenie predmetu: <ul style="list-style-type: none">• A = 90 – 100% (100 – 90 bodov)• B = 80 - 89 % (89 – 80 bodov)• C = 70 – 79 % (79 – 70 bodov)• D = 60 - 69 % (69 – 60 bodov)• E = 50 – 59 % (59 – 50 bodov)• FX = 0 – 49 % (49 – 0 bodov) Celková záťaž študenta– rozdelenie pracovných hodín: 2 kredit = 60 hodín: <ul style="list-style-type: none">• Účasť na seminároch: spolu za semester (13 hodín).• Výskumná práca týkajúca sa písomnej práce, pomôcok študenta a jej vypracovanie (47 pracovných hodín).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Po absolvovaní predmetu študent pozná <ul style="list-style-type: none">* hlavné črty vedeckého poznania,* kvantitatívne a kvalitatívne metódy vedeckého poznania,* metódy zberu údajov,* základy internetových prípadových štúdií a bádania,* základné princípy písania záverečných prác,* metódy a charakteristiky literárneho bádania,* metódy odkazov na odbornú literatúru,* spojitosť štýlu učenia sa, prostredia a motivácie,* základné pojmy metodiky učenia sa,	

- * výskumné nástroje pri zbere údajov a ich charakteristiky,
- * vedecké kritériá reliability a validity,
- * požiadavky zabezpečenia argumentatívnej interpretácie.

Zručnosti:

Študent je schopný

- formulovať cieľ výskumu,
- zostaviť výskumný plán k vybranej téme, napríklad bádania učebných štýlov,
- vypracovať zásady literárneho bádania,
- vyhodnotiť vhodnosť použitých výskumných metód a nástrojov.

Kompetentnosti:

Študent vie

- zostaviť vlastný výskumný plán, napr. na bádanie učebného štýlu,
- formulovať hypotézy a/alebo výskumné otázky k tejto téme,
- vybrať vlastné metódy a nástroje k realizovaniu výskumného plánu,
- odborne analyzovať odbornú literatúru a formulovať odkazy na ich výsledky,
- formulovať súhrnné myšlienky na základe spracovanej odbornej literatúry.

Stručná osnova predmetu:

Hlavné črty vedeckého poznania

Kvantitatívne a kvalitatívne smery pedagogickej vedy

Formulovanie výskumných otázok a hypotéz

Výber a spracovanie odbornej literatúry

Metódy zberu údajov (dotazníky, rozhovor, pozorovanie, testy)

Internetové prípadové štúdie, bádanie

Záverečná práca ako publikačný žáner

Systém odkazov na odbornú literatúru

Učebný štýl a prostredie učenia sa

Didaktika učenia sa

Spojitosť štýlu učenia a štýlu výučby

Odporúčaná literatúra:

Andragógiai interdiszciplináris kutatómódszertan / Kálmán Anikó. - 2. vyd. - Budapest : OKKER Oktatási és Kiadói Rt., 2005. - 148 s. - ISBN 963 9228 97 4.

Kutatómódszertan = Elmélet, gyakorlat, tanulmányok : Oktatási segédlet / Menyhárt József. - 1. vyd. - Nitra-Nyitra : Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem -Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2015. - 167 s. - ISBN 978-80-558-0962-5.

A társadalomtudományi kutatás gyakorlata / Earl Babbie ; Gábor Kende. - 6. vyd. - Budapest : Balassi Kiadó, 2008. - 600 s. - ISBN 978-963-506-764-0.

Doing a Successful Research Project : Using Qualitative or Quantitative Methods / Martin Davies, Nathan Hughes. - 2. vyd. - Hampshire : Palgrave Macmillan, 2014. - 278 s. - ISBN 978-1-137-30642-5.

Doing Your Research Project : A Guide for First-time Researchers / Judith Bell, Stephen Waters. - 7. vyd. - London : McGraw-Hill Education, 2018. - 344 s. - ISBN 978-0-335-24338-9.

Metody pedagogického výzkumu : Základy kvantitativního výzkumu / Miroslav Chráska. - 2., akt. vyd. - Praha : Grada, 2016. - 254 s. - ISBN 978-80-247-5326-3.

Egyéni különbségek szerepe a tanulásban : Tanulási stratégiák / Tóth Péter. - 1. vyd. - Budapest : DSGI, 2012. - 143 s. - ISBN 978-963-88946-7-0.

Egyéni különbségek szerepe a tanulásban : A tanulási stílus / Tóth Péter. - 1. vyd. - Budapest : DSGI, 2011. - 222 s. - ISBN 978-963-88946-5-6.-

A hatékony tanulás titka: A hatékony tanítás és tanulás dinamikája / Paul Roeders, Gefferth Éva. - 1. vyd. : Trefort Kiadó, 2007. - 215 s. - ISBN 978-963-446-453-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: maďarský ,slovensky					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 3					
A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: prof. Péter Tóth, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD., doc. dr. univ. Agáta Csehiová, PhD., prof. Krisztián Józsa, DSc..					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/PDI/25	Názov predmetu: Pedagogická diagnostika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Konečné hodnotenie študenta (max. 100 bodov = 100%) sa skladá z výsledkov viacerých typov prác uskutočnených počas semestra a záverečným testom. Podmienky absolvovania predmetu: <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študenta na prednáškach,• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok,• vypracovanie semestrálnej práce,• úspešné absolvovanie záverečného testu. V priebehu semestra študent musí splňať nasledovné kritériá: <ul style="list-style-type: none">• Práce vytvorené počas semestra:<ol style="list-style-type: none">a) Vypracovať semestrálnu prácu v podobe kazuistiky žiaka (skupinová práca; rozsah min. 6 strán; max. 50 bodov) alebob) vypracovať diagnostický a záznamový hárok (skupinová práca; rozsah min. 5 strán; max. 50 bodov), aleboc) vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací plán (v kontexte konkrétneho predmetu) pre žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (skupinová práca; rozsah min. 5 strán, max. 50 bodov). Hodnotiace kritériá: <ol style="list-style-type: none">a/<ul style="list-style-type: none">- popis a diagnostika prípadu s využitím odbornej terminológie (20 bodov),- obsah a forma (10 bodov),- vhodnosť odporúčaných stratégií, ktoré sú navrhnuté s cieľom rozvíjať problematickú oblasť u dieťaťa/žiaka (20 bodov). Možnosť výberu: ako písomná práca alebo prezentácia. <ol style="list-style-type: none">b/<ul style="list-style-type: none">- požiadavky na obsah (20 bodov),- požiadavky na formu (10 bodov),- kategorizácia oblastí s využitím odbornej terminológie (20 bodov). Možnosť výberu: ako písomná práca alebo prezentácia. <ol style="list-style-type: none">c/<ul style="list-style-type: none">- obsah (20 bodov),	

- požiadavky na formu/štruktúra (10 bodov),

- vhodnosť zvolených stratégií (20 bodov).

Možnosť výberu ako písomná práca alebo prezentácia.

• Na konci semestra:

absolvovať záverečný test (max. 50 bodov)

Hodnotiace kritériá na základe bodového hodnotenia:

- k dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.

Celková záťaž študenta – rozdelenie pracovných hodín: 2 kredity = 60 pracovných hodín:

• Prítomnosť na prednáškach: spolu za semester (13 hodín).

• Výskumná práca týkajúca sa semestrálnej prednášky / písomnej práce študenta a jej vypracovanie (22 pracovných hodín).

• Príprava na záverečný test (25 pracovných hodín).

Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti

Študent bude:

- vedieť identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka, ako aj možnosti rozvoja sebahodnotenia jedinca,
- vedieť teoreticky zdôvodniť možnosti výberu metód a foriem hodnotenia učenia sa a správania žiakov,
- rozumieť vzdelávacím potrebám i špecifikám rôznych sociálnych skupín,
- ovládať problematiku pedagogickej práce v kontexte diverzity vzdelávanej populácie,
- schopný definovať pojem pedagogickej diagnostiky, vysvetliť jej ciele a úlohy, ako i druhy a aplikované metódy,
- poznať spôsoby testovania pomocou informačno-komunikačnej technológie.

Schopnosti

Študent bude:

- schopný/ spôsobilý hodnotiť priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa žiaka: vedieť uplatniť primeraný spôsob pedagogického hodnotenia a evalvácie,
- mať základné praktické skúsenosti s posúdením aktuálnej vývinovej úrovne a rozvojových charakteristík detí,
- vedieť rozpoznať sociálno-patologické prejavy správania sa žiakov/maldivných; schopný uplatniť prevenciu, odhaliť a riešiť socio-patologické javy,
- podporovať procesy sebahodnotenia žiaka,
- vedieť dokázať modifikovať a zefektívňovať svoje činnosti,
- uplatňovať primerané a efektívne metódy a formy hodnotenia na jednotlivých stupňoch vzdelania, hodnotiť žiaka bez predsudkov a stereotypov,
- vedieť dokázať v praxi identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky a individuálne vzdelávacie potreby jednotlivca - vedieť rozpoznať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov,
- vedieť zohľadniť rôznu úroveň vývinu a rozvoja každého žiaka ovplyvnenú sociokultúrnym prostredím,
- disponovať základnými poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcimi z ich zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení, alebo nadania a talentu, a dokáže pri realizácii

výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania a výchovy efektívne kooperovať s odborníkmi (so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi) a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi,

- ovládať spôsob dokumentovania výsledkov, bude spôsobilý vybrať, respektíve zostaviť pozorovací/záznamový hárok,
- schopný aplikovať metódy a nástroje pedagogického diagnostikovania v praxi,
- akceptovať individualitu dieťaťa/žiaka (akceptovať vývinové odlišnosti a psychické osobitosti), mať základné praktické skúsenosti s identifikáciou psychologických a sociálnych faktorov učenia sa jednotlivca, akceptovať diverzitu triedy/žiacov,
- je schopný vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací plán pre žiaka aplikovať tento plán v praxi.

Kompetentnosti:

Študent bude:

- vedieť stotožniť sa s profesijnou rolou a školou,
- vedieť prejavovať empatický postoj k odlišnosti,
- vedieť adekvátne hodnotiť výsledky učenia sa žiaka na základe stanovených kritérií (hodnotenie dosiahnutia stanovených cieľov, hodnotenie efektov učenia sa dieťaťa) vzhľadom na ich vývinové a individuálne charakteristiky,
- vedieť aplikovať systém zručností potrebných pre správne diagnostikovanie a následne stanoviť prognózy a správne vytýčiť vhodné ciele rozvoja,
- vedieť v rámci asertívnej komunikácie aplikovať systém zručností potrebných pre kontakt so zákonnými zástupcami, školskou psychologičkou, špeciálnym pedagógom (podľa potreby s ďalšími odborníkmi) v otázkach týkajúcich sa práce s deťmi so špeciálno-výchovno-vzdelávacími potrebami,
- efektívne komunikovať a kooperovať s externým prostredím,
- cítiť zodpovednosť za kvalitnú realizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti podloženej výsledkami pedagogickej diagnostiky - v rámci vlastného predmetu a za autodiagnostiku.

Stručná osnova predmetu:

Pedagogická diagnostika v systéme pedagogických disciplín. Vývinové tendencie a trendy pedagogickej diagnostiky v 20. a 21. storočí na Slovensku a v zahraničí.

Pedagogická diagnostika- pojem, predmet skúmania, ciele, úlohy a základné pojmy.

Pedagogická diagnostika v školskom prostredí. Jej zameranie, význam, funkcie a metodické pravidlá.

Druhy pedagogickej diagnostiky/Typológia. Proces diagnostikovania. Aplikácia pedagogickej diagnostiky v edukačnom procese.

Diagnostické kompetencie učiteľa.

Pedagogické hodnotenie. Diagnostické, formatívne a sumatívne hodnotenie.

Metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky a ich aplikácia v praxi.

Dokumentovanie výsledkov pedagogického diagnostikovania.

Diagnostikovanie v praxi. Sociálne vzťahy. Diagnostika učebnej motivácie. Diagnostika kognitívnych schopností. Testovanie pomocou informačno-komunikačnej technológie.

Integrácia a inklúzia.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v škole. Integrácia a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Žiak s problémovým správaním, poruchy správania, poruchy učenia.

Vzdelávacie programy a individuálny vzdelávací plán pre žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Ich aplikácia v praxi.

Spolupráca so zákonnými zástupcami, inštitúciami a odborníkmi.

Odporúčaná literatúra:

- BORBÉLYOVÁ, D. 2021. A pedagógiai diagnosztika új útjai és kihívásai. Komárno: Selye János Egyetem, Tanárképző kar. 251 o. ISBN 978-80-8122-394-5.
- Koncepcia rozvoja nadaných detí a mládeže v SR. 2007. Bratislava. [online]. Dostupné na internete: <https://www.minedu.sk/data/att/933.pdf>
- MERTIN, V.-KREJČOVÁ, L. 2016. Metody a postupy poznávání žáka. Pedagogická diagnostika. Wolters Kluwer ČR. 400 s. ISBN 9788075520142.
- Stratégia SR pre mládež na roky 2021-2028. [online]. Dostupné na internete: https://www.minedu.sk/data/files/11043_strategia-slovenskej-republiky-pre-mladez-na-roky-2021-2028.pdf
- STRÉDL, T. 2013. Inkluzív pedagógia avagy a gyógypedagógiáról másképp. 1. kiad. Komárno : Univerzita J. Selyeho, 148 s. ISBN 978-80-8122-089-0.
- VARGÁNÉ, MEZŐ, L. 2009. A pedagógiai dignosztika és az együttnevelést segítő szakmaközi együttműködés lehetőségei. [online]. Dostupné na internete: <https://ofi.oh.gov.hu/vargane-mezo-lilla-pedagogiai-diagnosztika-es-az-egyuttnevelest-segito-szakmaközi-egyuttmukodes>
- VAŠEK, Š. 2004. Špeciálno- pedagogická diagnostika. 4. vyd. Bratislava: Sapientia s.r.o, 2004. 168 s. ISBN 80-969112-0-1.
- ZELINKOVÁ, O. 2009. Poruchy učení : dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, ADHD. 1. vyd. Praha : Portál, 263 s. ISBN 978-80-7367-514-1.
- ZELINKOVÁ, O. 2011. Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program. Praha: Portál. 208 s. ISBN 978-80-2620-044-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský , slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 177

A	B	C	D	E	FX
25.99	16.95	19.77	19.77	15.82	1.69

Vyučujúci: prof. Krisztián Józsa, DSc., Dr. habil. Erika Kopp, PhD., Mgr. Katarína Szarka, PhD., PaedDr. Diana Borbélyová, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/PHO/25	Názov predmetu: Pedagogické hodnotenie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Konečné hodnotenie študenta (max. 100 bodov = 100%): samostatná písomná práca študenta a záverečný test. Podmienky absolvovania predmetu: <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študenta na prednáškach,• vypracovanie vedomostného testu,• úspešné absolvovanie záverečného testu. V priebehu semestra študent musí vypracovať: <ul style="list-style-type: none">• písomnú prácu: Študent má koncipovať vedomostný test v kontexte vlastného aprobačného predmetu. Dokument má obsahovať:<ol style="list-style-type: none">1.) vedomostný test s časovou dotáciou max. 45 minút,2.) kľúč správnych odpovedí k jednotlivým položkám,3.) návod k meraniu (kedy, za akých okolností môžu žiaci napísať test, aké pomôcky môžu využívať, atď.),4.) Krátka analýza učiva (ročník; konkrétna časť učiva, na ktorý je koncipovaný test, atď.). Kritériá hodnotenia: <ul style="list-style-type: none">- požiadavka na formu (10 bodov),- požiadavka na obsah, metodická správnosť (20 bodov),- kvalita návodu a kľúča (20 bodov). Hodnotiace kritériá na základe bodového hodnotenia: k dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (50-46 bodov); na hodnotenie B 80-89% (45-41 bodov); na hodnotenie C 70-79% (40-36 bodov); na hodnotenie D 60-69% (35-31 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (30-25 bodov) z celkového počtu bodov. 0-24 bodov= FX. <ul style="list-style-type: none">• Absolvovať záverečný test - na konci semestra (max. 50 bodov). Test slúži na overenie teoretických vedomostí študenta. Hodnotiace kritériá na základe bodového hodnotenia: k dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (50-46 bodov); na hodnotenie B 80-89% (45-41 bodov); na hodnotenie C 70-79% (40-36 bodov); na hodnotenie D 60-69% (35-31 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (30-25 bodov) z celkového počtu bodov. 0-24 bodov= FX. Celková záťaž študenta – rozdelenie pracovných hodín: 2 kredity = 60 pracovných hodín: <ul style="list-style-type: none">• Prítomnosť na prednáške: spolu za semester (13 hodín).	

• Písomná práca študenta a jej vypracovanie – koncipovanie vedomostného testu (22 pracovných hodín).

• Príprava na záverečný test (25 pracovných hodín).

Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (90-100 bodov); na hodnotenie B 80-89% (80-89 bodov); na hodnotenie C 70-79% (70-79 bodov); na hodnotenie D 60-69% (60-69 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (50-59 bodov) z celkového počtu bodov. 49-0 bodov = FX.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti

Študent bude:

- poznať teóriu a metodiku, ako aj formy a typy hodnotenia žiaka,
- poznať význam hodnotenia a späté väzby v procese učenia sa žiaka,
- mať prehľad o súčasných trendoch pedagogického hodnotenia,
- poznať ciele a spôsoby diagnostického, formatívneho a sumatívneho hodnotenia,
- poznať metodické zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov,
- chápať podobnosti a rozdielnosti medzi vedomostnými testami a testami, ktoré sú určené na meranie schopností (testami schopností),
- poznať zásady koncipovania úloh,
- bude poznať kritériá zostavovania návodu k meraniu a kľúča správnych odpovedí,
- poznať zásady koncipovania vedomostných testov.

Schopnosti

Študent bude:

- schopný/ spôsobilý hodnotiť priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa žiaka: vedieť uplatniť primeraný spôsob pedagogického hodnotenia a evalvácie,
- mať základné praktické skúsenosti s posúdením aktuálnej vývinovej úrovne a rozvojových charakteristík žiakov,
- uplatňovať primerané a efektívne metódy a formy hodnotenia na jednotlivých stupňoch vzdelávania, hodnotiť žiaka bez predsudkov a stereotypov,
- vedieť v praxi identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky jednotlivca,
- schopný aplikovať v praxi rôzne nástroje hodnotenia,
- schopný koncipovať vedomostný test v kontexte vlastného aprobačného predmetu.

Kompetentnosti:

Študent:

- sa stotožní s profesijnou rolou a normami školy,
- bude vedieť prejavovať empatický postoj k odlišnosti,
- bude vedieť adekvátne hodnotiť výsledky učenia sa žiaka na základe stanovených kritérií (hodnotenie dosiahnutia stanovených cieľov, hodnotenie efektov učenia sa dieťaťa) vzhľadom na ich vývinové a individuálne charakteristiky,
- bude vedieť hodnotiť žiaka bez predsudkov a stereotypov,
- bude disponovať s potrebnými kompetenciami v oblasti pedagogického hodnotenia.

Stručná osnova predmetu:

Hodnotenie žiakov. Vplyv hodnotenia na výkon a motiváciu žiakov.

Typy hodnotenia, metódy a prostriedky hodnotenia vo vyučovacom procese.

Diagnostické, formatívne a sumatívne hodnotenie, testy.

Normatívne a kritériálne hodnotenie.

Ukazovatele testu, objektivita, reliabilita, validita.

Hodnotenie podporujúce učenie sa žiakov v školskej praxi.

Testy na meranie zručností a schopností žiakov.
Zásady koncipovania a aplikácie vedomostných testov.
Aplikácia taxonómií pri zostavovaní testov v kontexte obsahu a požiadaviek.
Typológia úloh, typy vedomostných testov.
Koncipovanie didaktických vedomostných testov.
Návod k meraniu a hodnoteniu, kľúč správnych odpovedí.
Výsledky meraní, ich interpretácia a využitie v školskej praxi.

Odporúčaná literatúra:

BORBÉLYOVÁ, D. 2021. A pedagógiai diagnosztika új útjai és kihívásai. Komárno: Selye János Egyetem, Tanárképző kar. 251 o. ISBN 978-80-8122-394-5.

CSÍKOS, Cs. & B. NÉMETH, M. 1998. A tesztekkel mérhető tudás. In B. Csapó (Ed.), Az iskolai tudás (pp. 83–114). Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 963 389 246 5. online. Dostupné na internete: http://publicatio.bibl.u-szeged.hu/11931/1/CsBeno_Iskolai_tudas_2002.pdf

CSAPÓ, B. et. al. (szerk.). 2015. A matematikai tudás online diagnosztikus értékelésének tartalmi keretei. Budapest: Oktatókutató és Fejlesztő Intézet. online. Dostupné na internete: <http://pedagogus.edia.hu/?q=content/matematikai-tudas-online-diagnosztikus-%C3%A9rt%C3%A9kel%C3%A9s%C3%A9nek-tartalmi-keretei>

CSAPÓ, B. et. al. (szerk.). 2015. A természettudományi tudás online diagnosztikus értékelésének tartalmi keretei. Budapest: Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest. online. Dostupné na internete: <http://pedagogus.edia.hu/?q=content/term%C3%A9szettudom%C3%A1nyi-tudas-online-diagnosztikus-%C3%A9rt%C3%A9kel%C3%A9s%C3%A9nek-tartalmi-keretei>

D. MOLNÁR, É., MOLNÁR, E. K. & JÓZSA, K. 2012. Az olvasásvizsgálatok eredményei. In: Csapó Benő (szerk.): MÉRLEGEN A MAGYAR ISKOLA. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 17–81. online. Dostupné na internete: http://pedagogus.edia.hu/sites/default/files/merlegen_a_magyar_iskola.pdf

JÓZSA, K. 2012. A tanulás affektív tényezői. In: Csapó Benő (szerk.): MÉRLEGEN A MAGYAR ISKOLA. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 367–406. online. Dostupné na internete: http://www.staff.u-szeged.hu/~fejesj/pdf/Jozsa-Fejes_2012_Affektiv_tenyezok.pdf

JÓZSA, K. 2012. Részletes tartalmi keretek az olvasás diagnosztikus értékeléséhez. In: Csapó Benő és Csépe Valéria (szerk.): Tartalmi keretek az olvasás diagnosztikus értékeléséhez. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 219–308. online. Dostupné na internete: http://www.edu.u-szeged.hu/~csapo/publ/Olvasas_tartalmi_keretek.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. Krisztián Józsa, DSc., Dr. habil. Erika Kopp, PhD., Mgr. Katarína Szarka, PhD., PaedDr. Diana Borbélyová, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.

György Juhász, PhD. juhaszg@ujvs.sk osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof.
Krisztián Józsa, DSc. jozsak@ujvs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/PPX1/25	Názov predmetu: Úvodná pedagogická prax
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 25s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky absolvovania pedagogickej praxe stanovuje a upravuje aktuálna Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte Univerzity J Selyeho. Študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na pedagogickú prax 1 (PPX1). Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študenta na úvodnej pedagogickej praxi v stanovenom časovom intervale v súlade so smernicou,• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu pedagogickej praxe,• predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní Pedagogickej praxe 1,• vypracovanie portfólia (reflexia na úvodnú pedagogickú prax):• hodnotenie úspešnosti portfólia/reflexie (max. 50 bodov): o obsahová stránka 35 bodov, o formálna stránka 15 bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25 hodín • 5 hodín účasť na pedagogickej praxi (skupinová práca študentov pod vedením cvičného učiteľa); 5 hodín rozboru; 10 hodín príprava portfólia; 5 hodín vyhodnotenie a príprava reflexie. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je: <ol style="list-style-type: none">1.) predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní Pedagogickej praxe 1,2.) získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu (50 bodov). Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none">• Absolvoval = 50 – 100% (25 – 50 bodov)• Neabsolvoval= 49 – 0% (0 – 24 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• študent pozná školské legislatívne dokumenty,• študent pozná pedagogickú dokumentáciu školy, Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• študent sa dokáže orientovať v školských legislatívnych dokumentoch a vyhľadávať v nich relevantné informácie,• študent sa dokáže orientovať v pedagogickej dokumentácii školy.	

Kompetentnosti:

- študent je spôsobilý samostatne pozorovať a analyzovať interiér a exteriér školy, vo vzťahu k priebehu edukačného procesu.

Stručná osnova predmetu:

Forma pedagogickej praxe v cvičných školách/cvičných školských zariadeniach, v rámci ktorej študenti získavajú vedomosti v nasledovných témach: dokumenty školy alebo školského zariadenia, pedagogická dokumentácia školy alebo školského zariadenia, vyučovacie metódy, učebné plány, učebné osnovy, časovo tematické plány, priebeh vyučovania, osnova vyučovacej hodiny a príprava na vyučovaciu hodinu, možnosti aktívnej práce so žiakmi, kritériá hodnotenia.

Príprava portfólia/reflexie.

Odporúčaná literatúra:

CINDLEROVÁ, I.- CSEHIOVÁ, A. et al. 2021. Mentor Training: Materials and Tasks. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 268 s. ISBN 978-80-7599-294-9.

HORVÁTHOVÁ, K. Oktatásmenedzsment. Komárno : UJS, 2015. 200 s. ISBN 978-80-8122-136-1.

PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. Praha Portál, 2009. 481 s. ISBN 978-80-7367-503-5.

SIROTOVÁ, M. 2015. Pedagogická prax v pregraduálnej príprave učiteľov. Trnava : UCM, 2015. 127 s. ISBN 978-80-8105-648-2.

Zákon č. 245/2008 z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Štátne vzdelávacie programy

Aktuálna Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte Univerzity J. Selyeho.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský ,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 301

a	n
88.04	11.96

Vyučujúci: PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/PPX2/25	Názov predmetu: Pedagogická prax 2 - hospitačná
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 25s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečné hodnotenie má charakter portfólia, t.j. na základe prác vytvorených počas pedagogickej praxe. Podmienky a kritériá absolvovania predmetu stanovuje a upravuje Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS. Študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na pedagogickú prax. Povinné zložky portfólia: <ul style="list-style-type: none">• Vyplnený protokol o absolvovaní pedagogickej praxe• Odborný rozbor pozorovaných vyučovacích hodín a vyplnené pozorovacie hárky• Dokumentácia pedagogickej praxe vrátane príloh. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25 hodín (10 hodín pedagogickej praxe – 5 hodín hospitácie, 5 hodín rozbor pozorovaných hodín a 15 hodín prípravy na pedagogickú prax a príprava portfólia a dokumentácie)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent je spôsobilý pozorovať a analyzovať vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ.• Študent je schopný profesionálne hodnotiť a dokumentovať pozorované vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ.• Študent sa vie orientovať v školských dokumentoch.• Študent pozná a orientuje sa v štruktúre personálneho a materiálneho zabezpečenia fungovania školy.• Študent pozná špecifické činnosti učiteľa realizované počas výchovno-vzdelávacieho procesu na 2. stupni ZŠ a na SŠ.• Rozumie environmentu, kultúre, organizácii činností ZŠ a SŠ. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• Dokáže identifikovať rozmanité prejavy štruktúrnych prvkov osobnosti, psychických procesov žiaka v procese vyučovania a v sociálnych interakciách.• Pozná špecifické činnosti učiteľa realizované počas dňa, v rámci vyučovania a v priebehu vyučovania predmetov na 2. stupni ZŠ a na SŠ.	

- Identifikuje ciele vyučovania formulované učiteľom, použité procesy k ich dosiahnutiu a mieru ich splnenia.
- Vie určiť vyučovacie metódy uplatňované v priebehu vyučovacej hodiny.
- Popíše používané didaktické pomôcky, komunikačné technológie a prostriedky vo vyučovacom procese a možnosti uplatnenia počítača, interaktívnej tabule, internetu, špecifických výučbových programov a softvérov, dynamických systémov a interaktívnych učebných materiálov a portálov vo vyučovaní predmetov 2. stupni ZŠ a na SŠ.
- Popíše procesy hodnotenia žiakov vo vyučovacom procese.
- Identifikuje vyučovací a komunikačný štýl a profesijné zručnosti učiteľov.
- Vie spracovať, vyhodnotiť a reflektovať výsledky pozorovania v súvislosti s pedagogickou teóriou.
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií.
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a riešiť ich (s využitím praktických postupov v praxi).
- Študent bude vedieť rozpoznať žiakov talentovaných, žiakov s ťažkosťami alebo so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, znevýhodnených, viacnásobne znevýhodnených žiakov a žiakov vyžadujúcich špeciálne zaobchádzanie.

Kompetentnosti:

- Zaujíma stanovisko k pozorovaným javom na základe predchádzajúcich teoretických vedomostí.
- Rozumie vzťahom medzi princípmi vyučovania a dôsledkami - efektivitou učenia sa.
- Reflektuje vlastné pedagogické zručnosti.
- Študent bude schopný samostatne plánovať činnosti, ktoré rozširujú vedomosti v súvislosti s pedagogickou profesiou.
- Študent bude schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce ostatných.

Stručná osnova predmetu:

Pozorovanie a hodnotenie interiéru a exteriéru cvičnej ZŠ a SŠ.

Poznávanie a práca s pedagogickou dokumentáciou triedy a školy.

Pozorovanie vytvárania podmienok, realizácie a hodnotenia vyučovacích hodín na 2. stupni ZŠ a na SŠ.

Odborný rozbor pozorovaných vyučovacích hodín spoločne s cvičným učiteľom.

Dokumentovanie priebehu a výsledkov jednotlivých pozorovaných vyučovacích hodín.

Príprava portfólia z hospitačnej činnosti so všetkými jeho súčasťami na základe vopred stanovených kritérií vedúcim pedagogickej praxe s uplatnením samostatnosti a alternatívnosti vychádzajúc zo súčasných trendov didaktiky.

Odporúčaná literatúra:

Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2_spu_uprava.pdf

Štátny vzdelávací program pre gymnázia v Slovenskej republike

ISCED 3A – Vyššie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3_spu_uprava.pdf

Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bratislava : MŠ SR, 2008 (respektíve aktuálny školský zákon).

Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS

Gadušová, Z. a kol.: Mentor Training : Ostrava : Ostravská univerzita, 2021. - online, 268 s. - ISBN 978-80-7599-294-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský , slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 177

a	n
96.05	3.95

Vyučujúci: PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/PPX3/25	Názov predmetu: Pedagogická prax 3 - hospitačná
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 25s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečné hodnotenie má charakter portfólia, t.j. na základe prác vytvorených počas pedagogickej praxe. Podmienky a kritériá absolvovania predmetu stanovuje a upravuje Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS. Študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na pedagogickú prax. Povinné zložky portfólia: <ul style="list-style-type: none">• Vyplnený protokol o absolvovaní pedagogickej praxe• Odborný rozbor pozorovaných vyučovacích hodín a vyplnené pozorovacie hárky• Dokumentácia pedagogickej praxe vrátane príloh. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25 hodín (10 hodín pedagogickej praxe – 5 hodín hospitácie, 5 hodín rozbor pozorovaných hodín a 15 hodín prípravy na pedagogickú prax a príprava portfólia a dokumentácie)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent je spôsobilý pozorovať a analyzovať vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ.• Študent je schopný profesionálne hodnotiť a dokumentovať pozorované vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ.• Študent sa vie orientovať v školských dokumentoch.• Študent pozná a orientuje sa v štruktúre personálneho a materiálneho zabezpečenia fungovania školy.• Študent pozná špecifické činnosti učiteľa realizované počas výchovno-vzdelávacieho procesu na 2. stupni ZŠ a na SŠ.• Rozumie environmentu, kultúre, organizácii činností ZŠ a SŠ. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• Dokáže identifikovať rozmanité prejavy štruktúrnych prvkov osobnosti, psychických procesov žiaka v procese vyučovania a v sociálnych interakciách.• Pozná špecifické činnosti učiteľa realizované počas dňa, v rámci vyučovania a v priebehu vyučovania predmetov na 2. stupni ZŠ a na SŠ.	

- Identifikuje ciele vyučovania formulované učiteľom, použité procesy k ich dosiahnutiu a mieru ich splnenia.
- Vie určiť vyučovacie metódy uplatňované v priebehu vyučovacej hodiny.
- Popíše používané didaktické pomôcky, komunikačné technológie a prostriedky vo vyučovacom procese a možnosti uplatnenia počítača, interaktívnej tabule, internetu, špecifických výučbových programov a softvérov, dynamických systémov a interaktívnych učebných materiálov a portálov vo vyučovaní predmetov 2. stupni ZŠ a na SŠ.
- Popíše procesy hodnotenia žiakov vo vyučovacom procese.
- Identifikuje vyučovací a komunikačný štýl a profesijné zručnosti učiteľov.
- Vie spracovať, vyhodnotiť a reflektovať výsledky pozorovania v súvislosti s pedagogickou teóriou.
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií.
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a riešiť ich (s využitím praktických postupov v praxi).
- Študent bude vedieť rozpoznať žiakov talentovaných, žiakov s ťažkosťami alebo so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, znevýhodnených, viacnásobne znevýhodnených žiakov a žiakov vyžadujúcich špeciálne zaobchádzanie.

Kompetentnosti:

- Zaujíma stanovisko k pozorovaným javom na základe predchádzajúcich teoretických vedomostí.
- Rozumie vzťahom medzi princípmi vyučovania a dôsledkami - efektivitou učenia sa.
- Reflektuje vlastné pedagogické zručnosti.
- Študent bude schopný samostatne plánovať činnosti, ktoré rozširujú vedomosti v súvislosti s pedagogickou profesiou.
- Študent bude schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce ostatných.

Stručná osnova predmetu:

Pozorovanie a hodnotenie interiéru a exteriéru cvičnej ZŠ a SŠ.

Poznávanie a práca s pedagogickou dokumentáciou triedy a školy.

Pozorovanie vytvárania podmienok, realizácie a hodnotenia vyučovacích hodín na 2. stupni ZŠ a na SŠ.

Odborný rozbor pozorovaných vyučovacích hodín spoločne s cvičným učiteľom.

Dokumentovanie priebehu a výsledkov jednotlivých pozorovaných vyučovacích hodín.

Príprava portfólia z hospitačnej činnosti so všetkými jeho súčasťami na základe vopred stanovených kritérií vedúcim pedagogickej praxe s uplatnením samostatnosti a alternatívnosti vychádzajúc zo súčasných trendov didaktiky.

Odporúčaná literatúra:

Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2_spu_uprava.pdf

Štátny vzdelávací program pre gymnázia v Slovenskej republike

ISCED 3A – Vyššie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3_spu_uprava.pdf

Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bratislava : MŠ SR, 2008 (respektíve aktuálny školský zákon).

Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS

Gadušová, Z. a kol.: Mentor Training : Ostrava : Ostravská univerzita, 2021. - online, 268 s. - ISBN 978-80-7599-294-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 122

a	n
96.72	3.28

Vyučujúci: PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/PRP/25	Názov predmetu: Profesia pedagóga
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Konečné hodnotenie študenta (max. 100 bodov = 100%) sa skladá z výsledkov viacerých typov prác uskutočnených počas semestra a záverečného didaktického testu. <ul style="list-style-type: none">• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok,• esej, v ktorej študent analyzuje zodpovedajúcu odbornú, vedeckú literatúru alebo článok (50 bodov), alebo návrh projektu vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať pedagogické kompetencie učiteľa (50 bodov)• záverečný didaktický test (50 bodov). Kritériá hodnotenia eseje: <ul style="list-style-type: none">- prezentácia prehľadu literatúry (10 bodov),- analýza a hodnotenie (20 bodov),- vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (10 bodov),- vypracovanosť (10 bodov). Kritériá hodnotenia návrhu projektu vzdelávacej aktivity: <ul style="list-style-type: none">- obsahová stránka (20 bodov)- originalita (10 bodov)- formálna stránka (10 bodov)- prezentácia prehľadu literatúry (10 bodov) Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín <ul style="list-style-type: none">• 26 hodín účasť na prednáškach (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium; 17 hodín príprava semestrálnych prác. Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (90-100 bodov); na hodnotenie B 80-89% (80-89 bodov); na hodnotenie C 70-79% (70-79 bodov); na hodnotenie D 60-69% (60-69 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (59-50 bodov) z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti <ul style="list-style-type: none">• študent pozná najdôležitejšie exploračné metódy na odhalenie sociálnej situácie skupín a žiakov,• študent pozná pedagogické metódy, ktoré podporujú formovanie a rozvoj komunity,	

- študent pozná pedagogické teórie o úlohe učiteľa, očakávania súvisiace s rolou pedagóga,
- študent má vedomosti o úlohe reflektívneho myslenia, možnostiach ďalšieho vzdelávania,
- študent je informovaný v oblasti pedagogického výskumu,
- študent pozná hlavné etické normy svojej profesie.

Schopnosti

Študent bude schopný:

- samostatne vyhľadávať, porovnávať a používať relevantné literárne zdroje,
- definovať stratégiu primeranú cieľom výchovy a vzdelávania,
- zvoliť organizačné formy a organizovať prostredie podporujúce efektívne učenie,
- samostatne, odborne analyzovať rôzne vzdelávacie situácie,
- reflektívne interpretovať, analyzovať a hodnotiť svoje pedagogické skúsenosti a názory.

Kompetentnosti:

Študent:

- si vie vytvoriť samostatný názor, reflektovať seba ako budúceho učiteľa.
- je schopný rozvíjať vlastné postupy na dosiahnutie stanovených cieľov,
- sa správa empaticky k rôznym sociálnym skupinám,
- preberá zodpovednosť za poslanie svojej inštitúcie,
- sa cíti zodpovedný za efektívne riešenie každého problému.

Stručná osnova predmetu:

1. Profesionalizácia, profesia: profesijné teórie; historický a sociologický výklad profesionalizácie.
2. História a interpretácia vývoja a zmien učiteľského povolania.
3. História učiteľského povolania a prípravy učiteľov. Paradigmy učiteľského vzdelávania. Charakteristika učiteľského povolania.
4. Pedagogický výskum; koncepcia a výsledky pedeutológie.
5. Kariérová vhodnosť, osobnosť učiteľa.
6. Úloha učiteľa vo vyučovanom – učebnom procese. Štýly a stratégie učenia a vyučovania (kedy, ako a prečo je potrebné ich inovovať),
7. Teórie a kariérne modely profesijného rozvoja. Odborne podložená interpretácia individuálneho, organizačného a systémového vzťahu medzi sústavným profesionálnym rozvojom. Inovácia a spolupráca v učiteľskej kariére (dvojfaktorový model zotrvania v profesii)
8. Model kariéry pedagóga. Individuálny kariérny imidž a reflexia.
9. Reflektivita v práci učiteľa. Reflektívny učiteľ.
10. Posilňovanie odborného povedomia učiteľov, podpora ich práce, ich kariérnych možností.
11. Etický kódex učiteľa.
12. Ťažkosti pedagogickej profesie: konflikty rolí, prevencia syndrómu vyhorenia.
13. Kompetencie začínajúcich učiteľov, možnosti ich rozvoja.
14. Odborná podpora začínajúcich učiteľov. Možnosti mentorstva vo verejnom vzdelávaní a vysokoškolskom vzdelávaní.

Odporúčaná literatúra:

Czető Krisztina: Eredményesség és szakmai fejlődés. A tanári eredményesség modelljei és az eredményes szakmai fejlődést és tanulást támogató tanulási helyzetek megközelítése. Neveléstudomány, 2020 (8) 1. sz. 80-93. http://nevelestudomany.elte.hu/downloads/2020/nevelestudomany_2020_1_83-97.pdf [2022. 02. 05.]

Falus Iván (szerk.): Tanári pályaalakmasság – kompetenciák – sztenderdek. Nemzetközi áttekintés. Eszterházy Károly Főiskola, Eger, 2011. http://epednet.ektf.hu/eredmenyek/tanari_palyaalakmassag_kompetenciak_sztenderdek.pdf ISBN 978-963-9894-86-0 [2022. 02. 05.]

Hercz Mária (szerk.): Pályakezdő óvodapedagógusok túlélőkészlete. http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Plyakezd_vodapedaggusok_tllkszleteV3/index.html [2022. 02. 05.]

Ingvarson, L. (2002): Development of a national standards framework for the teaching profession. https://research.acer.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1007&context=teaching_standards [2022. 02. 05.]

N. Tóth Ágnes: Az inkluzív pedagógus. In: A pedagógia adósságai. Savaria University Press. Szombathely. 2015.
https://www.researchgate.net/profile/Agnes-N-Toth/publication/316432178_Az_inkluziv_pedagogus/links/58fdc181a6fdccae60a1e71d/Az-inkluziv-pedagogus.pdf [2022. 02. 05.]

Németh András: Magyar pedagógusképzés és a pedagógus szakmai tudásformák I. 1775 –1945. nemzeti fejlődési trendek, nemzetközi recepciós hatások. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2012. ISBN: 978 963 33120934

Pukánszki Béla István: Iskola és pedagógusképzés. Gondolat, Budapest, 2013. ISBN: 9789636932282

Sági Matild (szerk.): A pedagógushivatás megerősítésének néhány aspektusa. OFI, Budapest, 2015. https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/1506257_a_pedagogushivatas_megerositesenek_nehany_aspektusa_beliv.pdf [2022. 02. 05.]

Szivák Judit: Reflektív elméletek, reflektív gyakorlatok. ELTE, Budapest, 2014. ISBN 978-963-284-482-4.
https://www.eltereader.hu/media/2016/05/Szivak-_READER.pdf [2022. 02. 05.]

Vámos Ágnes (szerk.): Tanuló pedagógusok és az iskola szakmai tőkéje. Eötvös Kiadó, ELTE, Budapest, 2016. https://www.eltereader.hu/media/2017/05/Vamos_Agnes_Tanulo_pedagogusok_READER.pdf ISBN 978-963-284-805-1 [2022. 02. 05.]

Z. Gadusova (szerk.): Mentor training. Materials and tasks. The publication is supported by Erasmus+ project No. 2020-1-SK01-KA201-078250 Mentor Training (MENTRA). ISBN 978-80-7599-294-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 137

A	B	C	D	E	FX
58.39	14.6	4.38	7.3	6.57	8.76

Vyučujúci: Dr. habil. Erika Kopp, PhD., Dr. habil. Aranka Híves-Varga, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/RAS/25	Názov predmetu: Rodina a škola
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky absolvovania predmetu sú: aktívna účasť študenta na prednáškach a podanie písomnej práce počas semestra. Hodnotenie predmetu sa vykoná na základe získaných bodov v nasledujúcom rozdelení: maximálne 10 bodov za účasť maximálne 30 bodov za riešenie seminárnych úloh počas vyučovania a maximálne 60 bodov za odovzdanú prácu. Hodnotenie na základe získaných bodov: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. FX 50% alebo menej. Celkové zaťaženie študenta: 1 kredit = 30 hodín (13 hodín aktívna účasť na prednáškach; 17 hodín samostatného štúdia a príprava písomnej práce).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• študent pozná podrobnosti školskej a rodinnej výchovy.• študent pozná možnosti a interakcie s rodičmi• študent pozná a súčasné metódy na riešenie problémov a zvládnutie konfliktov.• študent pozná súčasné spoločenské trendy v spoločenských a rodinných ťažkostiach• študent pozná a spoločenské nerovnosti a problémy ktoré spôsobujú Schopnosti: <ul style="list-style-type: none">• študent je schopný samostatne vyhľadávať porovnávať a používať relevantné literárne zdroje,• študent je schopný riadiť medzi právnymi dokumentami a vyhľadávať relevantnú legislatívu,• študent je schopný riadiť malú sociálnu skupinu,• študent je schopný spolupracovať s partnerskými inštitúciami svojej školy.• študent je schopný prijať rodinné hodnoty. Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none">• študent je schopný na používanie svojich teoretických vedomostí v súvislosti rodiny a školy,• študent je schopný na vytvorenie vlastných postupov pre dosiahnutie svojich cieľov,• študent je súcitný voči rôznym spoločenským skupinám,• študent je schopný kriticky ohodnotiť legislatívne dokumenty týkajúce sa svojej práce,• študent berie zodpovednosť za riešenie problémov týkajúcich sa svojej práce.	
Stručná osnova predmetu: # Pojem a história rodiny.	

- # Rodinná forma a funkcie rodiny.
- # Miesto, úloha a neprítomnosť členov v rodine.
- # Vývoj rodinného života a zmeny v rodinnom živote.
- # Paranormatívne krízy a nedostatočne fungujúca rodina.
- # Rodina a škola.
- # Metódy spoznania rodiny.
- # Možnosti spolupráce.
- # Metódy výchovy a učiteľská komunikácia.
- # Spoločenské nedostatky a školský úspech.
- # Výskumy o rodinných nerovnostiach.
- # Výchova rodinného života.
- # Zosilnenie vzťahu medzi školou a rodinou. Dobré postupy.

Odporúčaná literatúra:

Balogh László–Bolló Csaba–Dávid Imre–Tóth László–Tóth Tamás: A pedagógusok, szülők együttműködése és a kollégiumok szerepe a tehetségfejlesztésben. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2014. ISSN 2062-5936

https://tehetseg.hu/sites/default/files/konyvek/geniusz_31_net.pdf

Cs. F. Nemes Márta: Családpedagógiai módszertan. Családi Nevelésért Alapítvány, Bp., 2001-2002.

Forward, S. (2000): Mérgező szülők. Budapest, Háttér Kiadó, 346 p.

Hegedűs Judit (szerk.): Család, gyermek, társadalom – A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése sorozat (5. kötet) ELTE, Budapest, 2006.

<http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Pedagogia/84N%E1dasi/Nyomtat%E1sra/pdf/Csal%E1d,%20gyermek,%20t%E1rsadalom.pdf>

Kováts-Németh Mária – Muhi Béla – Szijártó István (szerk.) A család és szerepe a tehetséggondozásban. Ziegler-nyomda, Keszthely, 2013.

Németh András (2004): Az európai család változásai. in: Pukánszky Béla-Németh András: A pedagógia problémátörténete. Gondolat Budapest, 241-259.o ISBN: 963 956 7183

Podráczky J. szerk. 2012. Szövetségben. Tanulmányok a család és az intézményes nevelés kapcsolatáról. Budapest, ELTE Eötvös Kiadó.

Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Kiadó, Budapest, 2001.

Ranschburg Jenő (2004): Gepárd–kölykök. Urbis Kiadó, Budapest, 5–137. ISBN: 963 929 1595

Szabó Éva (2008). Szeretettel és szigorral. Az iskolai nevelés problémái a szülők és a tanárok szemszögéből. Akadémiai Kiadó. ISBN:9779630583771

UTASI Ágnes: A bizalom hálója. Mikro-társadalmi kapcsolatok, szolidaritás. Budapest, 2002. Új Mandátum Kiadó 155 p.

Vajda Zsuzsa (2005): A család funkciói. in: Vajda Zsuzsanna–Kósa Éva: Neveléslélektan. Osiris Kiadó, Budapest, 171–179. ISBN: 963389 7289

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarsky, slovensky

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 202

A	B	C	D	E	FX
64.85	15.35	10.89	6.44	0.5	1.98

Vyučujúci: Dr. habil. Aranka Híves-Varga, PhD., Dr. habil. Erika Kopp, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujs.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujs.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/RMK/25	Názov predmetu: Regionálna a menšinová kultúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študenta na prednáškach,• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok,• esej, v ktorej študent analyzuje zodpovedajúcu odbornú, vedeckú literatúru alebo článok (100 bodov), alebo návrh projektu vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať interkultúrne a menšinové kompetencie žiaka (100 bodov) Kritériá hodnotenia eseje: <ul style="list-style-type: none">- prezentácia prehľadu literatúry (20 bodov),- analýza a hodnotenie (40 bodov),- vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (20 bodov),- vypracovanosť (20 bodov). Kritériá hodnotenia návrhu projektu vzdelávacej aktivity: <ul style="list-style-type: none">- obsahová stránka (40 bodov),- originalita (20 bodov),- formálna stránka (20 bodov),- prezentácia prehľadu literatúry (20 bodov). Celková záťaž študenta: 2 kredit = 60 hodín <ul style="list-style-type: none">• 13 hodín účasť na prednáškach; 20 hodín samoštúdium; 27 hodín príprava semestrálnych prác. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none">• A = 90 – 100% (90 – 100 bodov)• B = 80 – 89% (80 – 89 bodov)• C = 70 – 79% (70 – 79 bodov)• D = 60 – 69% (60 – 69 bodov)• E = 50 – 59% (50 – 59 bodov)• FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti:	

- Študent dokáže vysvetliť a zdôvodniť premeny pojmov interkultúrna, multikultúrna a transkultúrna edukácia.
- Študent bude zorientovaný v pojmoch identita, väčšinová a menšinová identita, identita pedagóga, identita menšinového pedagóga.
- Študent bude chápať kultúrny odkaz generácií, a spoločenský hodnotový systém.
- Študent bude vedieť analyzovať aktuálne koncepcie menšinovej vzdelávacej politiky na Slovensku.

Zručnosti:

- Študent dokáže samostatne vyhľadávať a porovnať relevantné literárne zdroje a pracovať s nimi.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný navrhnuť projekt vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať interkultúrne a menšinové kompetencie žiaka.
- Študent má interiorizované spoločenské hodnoty.
- Študent prechováva úctu k tradíciám predkov.
- Študent je spôsobilý vytvárať rôzne didaktické hry, ktoré smerujú k rozvíjaniu interkultúrnych a menšinových kompetencií žiaka.

Stručná osnova predmetu:

Teoretické prístupy k identite z pohľadu menšinovej identity.

Všeobecné teoretické základy konceptu identity.

Teórie výskumu identity.

Štát a národ – národná, etnická, väčšinová a menšinová identita.

Kultúrne a spoločenské hodnoty so zreteľom na menšiny.

Formy vzdelávania etnických a národnostných menšín; súčasná analýza situácie na Slovensku.

Kurikulárne aspekty menšinovej identity.

Odporúčaná literatúra:

HORVÁTHOVÁ, Kinga, Péter TÓTH, András NÉMETH. 2019. Kisebbségi helyzet, identitás és műveltség [elektronický zdroj]: A szlovákiai magyar pedagógusok társadalmi önmegvalósítása. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2019. 117 s. [CD-ROM]. ISBN 978-80-8122-309-9.

HUSZÁR, Zsuzsanna, Melinda NAGY, Péter TÓTH, Béla István PUKÁNSZKY a András NÉMETH. 2021. Szlovákiai magyar pedagógusok szakmaképe, kisebbségi és pedagógusi identitásának vizsgálata. In: Engler Ágnes, Bócsi Veronika, Andl Helga (eds.). Új kutatások a neveléstudományokban 2020: Család a nevelés és az oktatás fókuszában. Debrecen: Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottság, 2021, P. 178-197.

LISZKA, J. 2009. Interetnikus és interkulturális kapcsolatok Dél-Szlovákiában. Komárno : Selye János Egyetem. ISBN 978-80-89234-87-5

LÁZÁR, I., 39 interkulturális játék : Ötlettár tanároknak az interkulturális kompetencia és a csoportdinamika fejlesztéséhez. Budapest : Eötvös Loránd Tudományegyetem. (Bölcsészet- és Művészetpedagógiai Tananyagok, ISSN 2416-1780 ; 9.) ISBN 978-963-284-657-6

NAGY, M., STRÉDL, T., SZARKA, L. 2018. Többség, kisebbség és a tolerancia II. : Kapcsolatok és identitások a számok tükrében. Komárno : Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-280-1

RÓKA, J., HOCHÉL, S. 2009. Interkulturális és nemzetközi kommunikáció a globalizálódó világban. Budapest : Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola. ISBN 978-963-7340-74-1

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovensky

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 249

A	B	C	D	E	FX
38.55	26.1	22.09	10.44	0.8	2.01

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., Mgr. Tímea Mészáros., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/RPK/25	Názov predmetu: Rozvoj pohybových kompetencií
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečné hodnotenie je súhrnným hodnotením teoretických vedomostí a praktických zručností. Základnou podmienkou pre získanie zápočtu je 80% aktívna účasť na prednáškach. Súčasťou hodnotenia je vypracovanie seminárnej práce a prezentácia zdravotných cvičení pre správne držanie tela, resp. relaxačné a relaxačné cvičenia na udržanie zdravia. Formou seminárnej práce študent prezentuje osvojenie si správnej terminológie telesných cvičení, základných pravidiel opisu pohybu. Teoretické vedomosti sa preukazujú písomne počas skúškového obdobia (otvorené a uzavreté otázky). Kreditné podmienky a hodnotiace kritériá: • Seminárna práca v rozsahu 5 strán (A4, v.p. : 12, r.: 1,5), na prípravnú časť vzdelávacích aktivít a na prezentáciu zdravotných cvičení pre správne držanie tela, resp. relaxačné a relaxačné cvičenia na udržanie zdravia. Formou seminárnej práce študent prezentuje osvojenie si správnej terminológie telesných cvičení, základných pravidiel opisu pohybu. Splnenie tejto požiadavky je podmienkou účasti na záverečnom písomnom vedomostnom teste. - Kritériá hodnotenia (max. Bodové hodnotenie: 15): formálna stránka seminárnej práce, realizovateľnosť obsahu a aplikačné možnosti z hľadiska pedagogickej praxe, vhodný výber cvičení a pohybových hier, používanie správnej terminológie a popis cvičenia, naznačenie pedagogickej činnosti pri praktickej realizácii. • Praktická prezentácia rozšírenej prípravnej časti, rôznych rozcvičení (n = 3), ktoré sú obsahovo a formálne prispôbené vybraným vekovým skupinám (mladší školský vek, strašý školský vek a dospelí). Splnenie tejto požiadavky je podmienkou účasti na záverečnom písomnom vedomostnom teste. - Kritériá hodnotenia: pre splnenie požiadavky je žiaduce prezentovať vypracované modely rozcvičky v praxi z hľadiska veku, pedagogického výkonu, organizácie a terminologického výkladu praxí. Dokončené / neúspešné • Vedomostná kontrola (otvorené a uzavreté otázky) je základná terminológia telesných cvičení, princípy grafického znázornenia a kresebných cvičení, zákonitosti ontogenézy motoriky človeka vrátane rozvoja základných pohybových vzorcov a pohybových schopností, osobitosti rastu. , resp. vývin človeka v jednotlivých ontogenetických štádiách, teoretické a didaktické pohybové hry, teória didaktiky zdravia, relaxačné a relaxačné cvičenia, osobitosti rozvíjania pohyblivosti detí predškolského veku. Podmienkou účasti na písomnom vedomostnom teste je splnenie priebežných podmienok zápočtu (účasť, príprava pomôcok na zdravotné cvičenia,	

praktická prezentácia ukážkovej rozcvičky, seminárna práca). Záverečné hodnotenie má charakter písomného testu, ktorý zahŕňa základné delenie pohybových hier a ich použitie v rámci výchovného procesu.

Zostava pohybových cvičení na rozvoj pohybových kompetencií na vybranú vekovú skupinu.

Aktívna účasť na hodinách, priebežné hodnotenie.

Výsledné hodnotenie:

A – 100 - 91%,

B – 90 - 81%,

C – 80 - 71%,

D – 70 - 61%,

E – 60 - 50%.

Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne viac ako 50%.

Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín

Účasť na 13 prednáškach (kontaktné hodiny); 47 hodín samoštúdium.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- Pozná aktuálne štátne vzdelávacie programy, ovláda realizácie a hodnotenia výchovy a vzdelávania
- Študent disponuje základným poznaním odboru.
- Je schopný efektívne pracovať ako člen tímu a riadiť jednotlivcov, aplikovať športové hry.
- Študent bude schopný zorganizovať voľnočasové aktivity.
- Študent bude schopný získať odborné znalosti vo voľnočasových aktivitách a jednotlivých športových hier.
- Študent bude schopný osvojiť a používať základy pohybových a prípravných hier v prírode.

Schopnosti:

- Absolvent pozná a chápe koncept inštitucionálneho socializačného procesu v širších sociálnovedných súvislostiach
- Je pripravený na autonómny výkon svojej profesie a ďalšie vzdelávanie a profesijný rozvoj.
- Študent bude vedieť správne zostaviť pohybové hry pre danú vekovú skupinu.
- Študent bude vedieť správne aplikovať svoje poznatky pri vypracovaní projektov tematikou pohybových hier.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný aplikovať svoje poznatky aj počas svojej práce, ktorá môže ovplyvniť pri výbere voľby povolania.
- Je schopný zostaviť problémovú anamnézu a získať orientáciu v situácii jednotlivcov z cieľových skupín.
- Študent bude schopný realizovať cieľový rozvoj sebapoznania súvisiaci s kariérnym poradenstvom
- Študent bude schopný samostatne plánovať svoje činnosti,
- Pozná právne predpisy a inštitucionálny kontext výkonu svojej profesie.
- Má vybudované spoločensky akceptované občianske postoje a pozitívny postoj k svojej profesii a cieľovej skupine.
- Študent bude schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce ostatných.

Stručná osnova predmetu:

Význam pohybových hier z hľadiska somatického, fyziologického a psychického antisociálneho vývinu žiakov. Teoretické a základné poznatky o pohybových hrách a ich rozdelenia. Využitie pohybových hier v praxi a vo voľnom čase. Didaktické základy kolektívnych športových činností, pohybové hry. Rôzne pohybové hry a ich využitie: naháňačky, pohybové hry s loptou (FIT-

BALL), pohybové hry pre deti v prírode. Ovládanie základných vedomostí pri vedenie hry u detí . Manipulačné pohybové hry. Terminológia telesných cvičení. Základné pravidlá popisu pohybu. Prípravná časť výchovno-vzdelávacej činnosti - cvičenia, rozcvičky. Zákonitosti a ontogenéza rastu a rozvoja motoriky človeka. Rozvoj pohybových schopností a možnosti rozvoja pohybových schopností v určitých fázach vývoja detí. Pohybové hry a telesné cvičenia pre správne držanie tela. Pohybové hry a telesné cvičenia na rozvoj základných pohybov. Pohybové hry a telesné cvičenia na rozvoj základných pohybových zručností. Pohybové hry sú zamerané na rozvoj pohybových schopností – kondičných schopností. Pohybové hry sú zamerané na rozvoj pohybových schopností – koordinačných schopností. Príprava a realizácia pohybových hier - metodicko-didaktické postupy (hodnotenia). Relaxačné, zdravotné a relaxačné cvičenia.

Odporúčaná literatúra:

Dobay Beáta: Mozgásos játékgyűjtemény, 2016 ISBN 978-80-81-22-192-7
 Pektor Gabriella: Mozgásfejlesztő játékok gyűjteménye, 2011 ISBN 978-963-697-652-1
 Famosi István: Mozgásfejlődés, Dialog Campus, Pécs, 2007 ISBN 963-9310-06-9
 Laczo Eugen a kol.: Rozvoj a diagnostika pohybových schopností detí a mládeže, Bratislava 2014, ISBN 978-80-97-14-66-0-3, http://www.telesnavychova.sk/userfiles/downloads/Rozvoj_diagnostika_PS_Laczo_2014.pdf
 Nádasi Lajos: Motoros cselekvéses játékok az iskolai testnevelésben, 2001 ISBN 963-19-2112-3
 Židek, J. et al.: Turistika a ochrana života a zdravia, Univerzita Komenského, Bratislava, 2013,
 Židek, J. et al.: Turistika história turistiky obsah, druhy a formy turistiky ochrana prírody, PEEM, Bratislava, 2004

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský ,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 105

A	B	C	D	E	FX
66.67	17.14	13.33	2.86	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Peter Židek, PhD., Mgr. Attila Bognár.

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/SOV/25	Názov predmetu: Sociológia výchovy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky absolvovania predmetu sú: aktívna účasť študenta na cvičeniach a podanie písomnej práce počas semestra. Hodnotenie predmetu sa vykoná na základe získaných bodov v nasledujúcom rozdelení: maximálne 10 bodov za účasť, maximálne 30 bodov za riešenie semestrálnych úloh počas vyučovania a maximálne 60 bodov za podanú prácu. Hodnotenie na základe získaných bodov: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. FX 50% alebo menej. Celkové zaťaženie študenta: 1 kredit = 30 hodín (13 hodín aktívna účasť na cvičeniach; 17 hodín štúdia a príprava písomnej práce)	
Výsledky vzdelávania: Cieľom tohto predmetu je oboznámiť študenta s rôznymi sociologickými koncepciami vzdelávania a sociálnymi očakávaniami. Cieľom je poskytnúť základy sociologických poznatkov o práci vychovávateľov a empatie potrebnej na pochopenie ľudí v rôznych sociálnych situáciách. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• osvojí základné pojmy sociológie vzdelávania,• študent sa zoznámí s podrobnosťami rodinnej a školskej socializácie,• študent sa zoznámí aktuálne metódy na riešenie konfliktov a problémov,• študent sa zoznámí s aktuálnymi sociálnymi problémami• študent sa zoznámí s aktuálnymi ťažkosťami sociálnych nerovností Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• študent je schopný samostatne vyhľadávať porovnať a používať relevantné zdroje vedeckej literatúry,• študent je schopný rozpoznať ťažkosti vzdelávania a výchovy detí prichádzajúcich s rozličných sociálnych prostredí,• študent je schopný riadiť malú sociálnu skupinu,• študent je schopný na samostatnú analýzu rôznych výchovných situácií,• študent je schopný si vážiť rozličné spoločenské hodnoty. Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none">• študent si vytvára vlastný názor, uvažuje o sebe ako o budúceho učiteľa,• študent je schopný si vytvoriť vlastné postupy pre dosiahnutie vlastných cieľov,• študent je empatický voči rôznymi sociálnymi skupinami,	

- študent sa stotožňuje s poslaním svojej inštitúcie,
- študent cíti zodpovednosť pre účinne riešenie problémov.

Stručná osnova predmetu:

Problémy riešené sociológiou výchovy. Názory ohľadne sociológie výchovy.

Vývoj tém sociológie výchovy: sociálno-historický kontext.

Scenáre výchovy, formy socializácie: rodinná, predškolská, školská a mimoškolská výchova.

Výskum rodiny zo sociologického hľadiska: funkcie rodiny a socializácia.

Sociológia vzdelávacieho systému: kontinentálny systém. Atlantický systém. Komu patrí škola?

Teórie kapitálu vo výskume vzdelávania: teória ľudského kapitálu.

Kultúrny kapitál a teória reprodukcie. Spoločenský kapitál ako vyrovnávací faktor znevýhodnenia.

Multi-kulturalizmus, medzi-kultúrna výchova: spoločnosť a historické pozadie. Koncepcia a význam multikultúrneho a medzi-kultúrneho vzdelávania.

Prístup k multikultúrneho a medzi-kultúrneho vzdelávania. Používanie multikultúrneho a medzi-kultúrneho vzdelávania na rozvoj schopností. Analýza školského výkonu a výsledkov študenta.

Spoločenská mobilita a škola: spoločenská štruktúra, nerovnosti v škole. Sociálna mobilita a rovnaké príležitosti v škole.

Rovné príležitosti a začlenenie v škole: stratégie spoločenského a školského spolužitia.

Jazyková socializácia a škola: Škola ako skúška jazykových schopností a vyšší stupeň jazykového styku. Bernsteinove jazykové kódy.

Účinnosť, dobré výsledky a primeranosť vo verejnom vzdelávaní. Okolnosti ovplyvňujúce účinnosť.

Vzdelávanie menšín. Demografické trendy v Karpatskej kotline.

Odporúčaná literatúra:

Csepeli Gy. et al. 1987 Modern polgári társadalomelméletek. Budapest: Gondolat Kiadó
 ĎURDÍK, Ladislav. Asszimilációs folyamatok a szlovákiai magyarság körében. 1. vyd. Pozsony: Kalligram, 2004. 152 s. ISBN 978-80-7149-668-5.

Gál Gyöngyi: Erdélyből áttelepített pedagógusok otthon- és családképe. Katolikus Pedagógia, VII. ÉVFOLYAM, 2018/1–2. SZÁM. pp.5-16 (2018).

Kováts-Németh Mária: Kultúraközvetítés és pedagógiai értékrendszerek. Komárno: Selye János Egyetem Tanárképző Kara, 2013.

Kozma Tamás: Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó 1994

Lannert Judit (2004): Minőség, hatékonyság, eredményesség. Új Pedagógiai Szemle, <http://epa.oszk.hu/00000/00035/00087/2004-12-ko-Lannert-Hatekonysag.html>

Tóth Péter, Holik Ildikó (szerk.): Új kutatások a neveléstudományokban 2015: Pedagógusok, tanulók, iskolák – az értékformálás, az értékközvetítés és az értékteremtés világa. MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság, Budapest, 2016 ISSN 2062-090X.

Varga Aranka (szerk.): A nevelésszociológia alapjai 2015. Pécs. ISBN (epub) 978-963-642-850-1 – DOI 10.15170/BTK.2015.00001. <https://mek.oszk.hu/14500/14566/14566.pdf>

Továbbá a: Képzés és Gyakorlat, a Köznevelés, az Iskolakultúra, a Neveléstudomány, a Nevelésszociológia, a Pedagógusképzés, a Magyar Pedagógia, a Fejlesztő Pedagógia és az Egészségnevelés című folyóiratok tantárgyhoz kapcsolódó további írásai (2015-2021.)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 120

A	B	C	D	E	FX
45.0	25.0	14.17	8.33	4.17	3.33
Vyučujúci: Dr. habil. Erika Kopp, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., Dr. habil. Aranka Híves-Varga, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/STŽ/25	Názov predmetu: Školská stáž
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 20s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky absolvovania pedagogickej stáže stanovuje a upravuje aktuálna Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte Univerzity J Selyeho. Študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na Školskú stáž (STZ). Podmienky na absolvovanie predmetu sú nasledovné: <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študenta na školskej stáži v rozsahu 20 hodín v súlade so smernicou,• predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní školskej stáže (STZ),• predloženie portfólia zo školskej stáže, ktorého obsah tvoria vyplnené pozorovacie hárky, rozbor a hodnotenie študenta (max. 50 bodov). Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín <ul style="list-style-type: none">• 20 hodín účasť na stáži (kontaktné hodiny); 10hodín rozbor a príprava portfólia. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je: <ol style="list-style-type: none">1.) predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní Školskej stáže,2.) získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu (50 bodov). Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none">• Absolvoval = 50 – 100% (25 – 50 bodov)• Neabsolvoval= 49 – 0% (0 – 24 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Školská stáž je pobyt študentov v škole a v školskom výchovno-vzdelávacom zariadení ako je školský klub detí, centrum voľného času, školský internát, za účelom zapojenia sa nie len do edukačného procesu, ale tiež do celodennej práce učiteľov a vychovávateľov. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• študent disponuje základnými teoretickými poznatkami v oblasti výchovy a vzdelávania v školách a školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach,• študent pozná edukačné činnosti učiteľov v školách a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach,• študent pozná ďalšie pracovné činnosti učiteľov v školách a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach,• študent pozná priebeh a sled pracovných činností učiteľov v školách a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, ktoré sa netýkajú priamej edukačnej činnosti,	

- študent pozná povinnosti učiteľov a vychovávateľov v závislosti od edukačného prostredia – výlet, exkurzia, detský tábor, pobyt vonku a iné,
- študent pozná možnosti a stratégie kooperácie s ostatnými vychovávateľmi, pedagógmi, nadriadenými pracovníkmi, nepedagogickými zamestnancami, rodičmi a ďalšími inštitúciami.

Zručnosti:

- študent dokáže realizovať edukačné činnosti súvisiace s prácou učiteľov v školách a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach,
- študent dokáže vykonávať ďalšie pracovné činnosti učiteľov a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, ktoré sa netýkajú priamej edukačnej činnosti,
- študent dokáže spolupracovať s ostatnými vychovávateľmi, pedagógmi, nadriadenými pracovníkmi, nepedagogickými pracovníkmi, rodičmi a ďalšími inštitúciami,
- študent dokáže plánovať, realizovať, analyzovať a hodnotiť priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti.

Kompetentnosti:

- študent je spôsobilý implikovať vlastné poznatky a skúsenosti do samostatnej realizácie edukačných činností v školách a v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach,
- študent je spôsobilý samostatne vykonávať ďalšie pracovné činnosti vzťahujúce sa k práci učiteľa a vychovávateľa, ktoré sa netýkajú priamej edukačnej činnosti,
- študent je schopný koncipovať vlastné postupy práce pre efektívne pozorovanie, zaznamenávanie, analýzu a hodnotenie priebehu edukačných a záujmových činností a ostatných aktivít.

Stručná osnova predmetu:

V rámci školskej stáže v rozsahu 20 hodín sa študent okrem edukačného procesu zapojí aj do takých činností, ako sú administratívne úlohy, práca s rodičmi, účasť na poradách, plánovanie a realizácia záujmových činností, mimoškolských aktivít, záujmových krúžkov, do prípravy žiakov na súťaže, organizovania súťaží, organizovania výstav, prípravy projektov, prípravy učebných materiálov pre prácu s interaktívnou tabuľou alebo smartfónom, do práce s deťmi v prírode, účasti na exkurziách. V rámci stáže má študent možnosť odučiť aj viac za sebou nasledujúcich hodín, resp. realizovať záujmové činnosti a iné aktivity, čím sa skvalitní praktická príprava na pedagogickú profesiu.

Etické zásady realizácie stáže.

Organizačné požiadavky stáže.

Materiálno-technické, hygienické a bezpečnostné požiadavky stáže.

Plánovanie a projektovanie práce, príprava na činnosť.

Pedagogická reflexia. Hodnotenie. Sebahodnotenie.

Pedagogická dokumentácia

Odporúčaná literatúra:

CINDLEROVÁ, I.,- CSEHIOVÁ, A. et al. 2021. Mentor Training: Materials and Tasks. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 268 s. ISBN 978-80-7599-294-9.

FRÝDKOVÁ, Eva. Metódy a formy spolupráce rodiny a školy. In Manažment školy v praxi: odborný mesačník pre manažment škôl, školských a predškolských zariadení. Bratislava:

IURA EDITION, 2010, (12), 21-27. ISSN 1336-9849. [online]. Dostupné na internete: https://sekarl.euba.sk/arl-eu/sk/detail-eu_un_cat-0124951-Metody-a-formy-spoluprace-rodiny-a-skoly/

FÜLE, S. 2004. Napközi otthoni nevelés. Budapest : OKKER Kft, 2004. 147 s. ISBN 963-9228-85-0.

ORSOVICS, Y. a kol. 2018. A személyiségfejlesztés új kihívásai a nemzetiségi óvodákban és iskolákban. Komárno : UJS, 2018. 161 s. ISBN 978-80-8122-282-5.

SIROTOVÁ, M. 2015. Pedagogická prax v pregraduálnej príprave učiteľov. Trnava : UCM, 2015. 127 s. ISBN 978-80-8105-648-2.

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 22/2022 Z. z. o školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach. [online]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/22/>>.

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 21/2022 Z. z. o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii. [online]. Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/21/>

Zákon č. 245/2008 z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ostatné dokumenty:

Aktuálna Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte Univerzity J Selyeho.

Az iskola, intézmény pedagógiai és egyéb dokumentációja.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský , slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 53

a	n
84.91	15.09

Vyučujúci: Mgr. Katalin Sýkora Hernády, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/TFV/25	Názov predmetu: Teória a filozofia výchovy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky absolvovania predmetu: <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študentov na prednáškach a seminároch,• písomná skúška (50 bodov),• účasť študenta na zadaných seminárnych úlohách, analýzach, skupinová práca,• vypracovanie a prezentácia semestrálnej práce na jednu z tém alebo podtém predmetu s použitím minimálne 5 literárnych zdrojov, min. 15 000 charakterov. Hodnotenie semestrálnej práce (50 bodov): <ul style="list-style-type: none">• obsah 20 bodov,• formálna štruktúra 10 bodov,• správne uvedenie literárnych zdrojov 20 bodov. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 90 hodín <ul style="list-style-type: none">• 26 hodín účasť na prednáškach a seminároch (kontaktné hodiny); 32 hodín samoštúdium, 32 hodín príprava semestrálnej práce. Konečné hodnotenie úspešnosti predmetu v oboch moduloch je maximálne 100 bodov, získanie minimálne 50%. Hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none">• A = 90 – 100% (100 – 90 bodov)• B = 80 – 89% (89 – 80 bodov)• C = 70 – 79% (79 – 70 bodov)• D = 60 – 69% (69 – 60 bodov)• E = 50 – 59% (59 – 50 bodov)• FX = 0 – 49% (49 – 0 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti <ul style="list-style-type: none">• študent pozná a chápe najnovšie výskumné výsledky,• študent dokáže priblížiť na základe nových kritérií aktuálne javy výchovy a vzdelávania s využitím výskumných výsledkov vednej disciplíny,• študent pozná a chápe najvýznamnejšie vedecké výsledky, rôzne osobitosti vychádzajúc z pedagogických prístupov, pozná sociokultúrne činitele a rozpozná ich vplyv na rozvoj osobnosti,• študent pozná a vie aplikovať teoretické východiská a zdôvodnenia,	

- študent pozná súvislosti výchovy a vzdelávania jedinca z rôznych pohľadov a otvorenosťou a koherenciou vytvárať vlastný názor,
- študent pozná metódy vytvárania a rozvíjania spoločenských skupín.

Schopnosti

- študent bude schopný vytvoriť vlastný obraz osobnosti, svoj pedagogický prístup, komunikovať ich s inými tak, aby jeho prístupy a predstavy boli pochopiteľné,
- študent bude schopný samostatne vyhľadávať, porovnávať a využívať relevantné literárne zdroje,
- študent bude schopný definovať stratégiu primeranú cieľom výchovy a vzdelávania,
- študent bude schopný zvoliť organizačné formy a organizovať prostredie podporujúce efektívne učenie,
- študent bude schopný samostatne, odborne analyzovať rôzne vzdelávacie situácie,
- študent bude schopný reflektívne interpretovať, analyzovať a hodnotiť svoje pedagogické skúsenosti a názory.

Kompetentnosti:

- študent je pripravený na vykonanie zodpovednej a odbornej pedagogickej práce s adekvátnou zaviazanosťou,
- študent preberá zodpovednosť za poslanie svojej inštitúcie,
- študent sa cíti zodpovedný za efektívne riešenie každého problému.
- študent je pripravený zodpovedne prijať hodnoty, ktoré sú odlišné od vlastných, je otvorený na prijatie a akceptovanie názorov iných.

Stručná osnova predmetu:

Antropologické základy výchovy. Kultúra, vzdelávanie, výchova, učenie sa: sociálna miméza: mimetické základy kultúry: tradície, sviatky, hra, rituály, informálna výchova.

Základné pojmy výchovy: výchova, kultúra – enkulturácia, spoločnosť – socializácia, individualizácia, výučba, učenie sa.

Disciplína a výchova, cieľový systém výchovy, rola ideálov a noriem vo výchove, hlavné európske hodnoty (konzervatívna náboženská, liberálna, socialistická, alternatívna) - ich súvislosti s výchovou, školská rôznorodosť a pluralizmus hodnôt.

Historické a kultúrne konštrukcie generačných vzťahov: obdobie detstva, puberty a dospelosti, celoživotné vzdelávanie, charakteristiky detstva v súčasnosti, potreby detí/žiakov a škola.

Inštitucionálna výchova, škola ako inštitúcia spoločnosti: funkcie školy, spoločenská mobilita, školská selektivita a rovnoprávnosť. Skryté kurikulum, školské rituály.

Vzťah rodiny a školy.

Vzťah školy, miestnej komunity a štátu. Legislatíva školstva. Zákony v SR a ISCED.

Moderná filozofia spoločnosti, etika spoločnosti. Úskalia modernej masovej demokracie a totalitarizmus.

Postmodernizmus. Hlavné smery a dilemy súčasnej filozofie.

Odporúčaná literatúra:

Bárány Tibor (szerk.): Kiskaté. Kortárs filozófiai kiskönyvtár. Műút Könyvek, Miskolc, 2017.

ISBN 978-615-5355-22-6

<http://www.muut.hu/wp-content/uploads/kiskate.pdf>

Csejtei Dezső (2016): Filozófia a mindennapokban. Gondolatok emberről, világról, Istenről.

Attraktor, Gödöllő-Máriabesnyő. ISBN:9786155601101

<https://www.szaktars.hu/attraktor/view/csejtei-dezso-filozofia-a-mindennapokban-gondolatok-emberrol-vilagrol-istenrol-2016/?pg=224&layout=s>

Dietrich, Jürgen – Tenorth, Heinz-Elmar: A modern iskola kialakulása és működése. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2003. ISBN 963 16 2757 8

Donald, Merlin (2002): Az emberi gondolkodás eredete. Osiris, Budapest. ISBN 963 389 085 3

Németh András (2004): Ember és világainak változásai. Németh András – Pukánszky Béla: A pedagógia problémátörténete. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9789639567184
Németh András: Nevelés – gyermek – iskola. Eötvös Kiadó, Budapest, 1997. ISBN: 9639024198
Németh András: Emberi idővilágok – pedagógiai megközelítések. Gondolat Kiadó, Budapest, 2013. ISBN 9789636932688
Wulf, Christoph: Az antropológia rövid összefoglalása. Enciklopédia Kiadó, Budapest, 2007. ISBN 963 9655 09 0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 532

A	B	C	D	E	FX
53.2	25.75	13.72	3.95	0.94	2.44

Vyučujúci: Dr. habil. Erika Kopp, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., Dr. habil. Aranka Híves-Varga, PhD., prof. Krisztián Józsa, DSc., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD., prof. Péter Tóth, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkar@ujs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/TKZ/25	Názov predmetu: Telesná kultúra a výchova k zdraviu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách, seminárna práca. Obsahom seminárnej práce bude koncipovanie časti výchovného plánu prislúchajúcej predmetnej tematickej oblasti pre vybraný druh školského zariadenia. Hodnotiť sa bude vymedzenie kompetencií dieťaťa/žiaka vybraného druhu školského zariadenia (50 bodov), vymedzenie tematickej oblasti výchovy vo vybranom druhu školského zariadenia (50 bodov). Výsledné hodnotenie: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne viac ako 50% Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín Účasť na 13 hodinách cvičení (kontaktné hodiny); 47 hodín samoštúdium a príprava seminárnu prácu.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent je schopný pracovať s vedomostnými teoretickými znalosťami.• Študent je schopný vypracovať prípravu na zdravotné cvičenia pre deti a mládež• Študent je schopný vypracovať rôzne pomôcky na rozvíjanie pohybovej zručností detí, mládeže a dospelú populáciu.• Študent vie zostaviť samostatne cvičenia na rozcvičenia pre každú vekovú skupinu. Schopnosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent vie orientovať sa v ŠVP vzdelávacom oblasti zdravie a pohyb.• Študent vie rozširovať svoje poznatky a sebvzdelávania.• Študent sa vie orientovať v základných pojmoch telesnej kultúry na rôzne vekové skupiny.• Študent vie aplikovať poznatky týkajúce sa k správnej životosprávy. Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent je schopný aplikovať svoje poznatky aj v budúcnosti vo svojej práci.• Vie vytvoriť kontakt nie len s deťmi ale aj s rodičmi a dospelou populáciou.	

Študent je schopný odborne odôvodniť svoje aktivity.

- Študent je schopný realizovať ciele rozvoja samovzdelávania.
- Študent je schopný samostatne plánovať činnosti, ktoré rozširujú vedomosti a prispieja k voľbe povolania.
- Študent je schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať.

Stručná osnova predmetu:

Teória a základné poznatky z telesnej kultúry, telesnej a športovej výchovy. (poradové cvičenia, poznatky z telesnej kultúry, pohybové hry, kondičné, koordinačné, kompenzačné cvičenia). Telesný rozvoj žiakov počas školských rokov. Zdravý životný štýl – prvky zdravého životného štýlu pre žiakov. Hlavné zásady zdravého životného štýlu. Fyzická aktivita pre zdravý životný štýl. Teoretické a základné poznatky o pohybových hrách, ich praktické a rekreačné využitie. Rôzne športové aktivity v školských kluboch. Oboznámenie sa so základnými turistickými znalosťami, orientácia v prírode v lete aj v zime. Organizovanie rôznych športových podujatí, podľa platnej legislatívy MŠ SR. Znalosť základných zdravotných predpisov školskej športovej činnosti.

Odporúčaná literatúra:

Dobay, Beáta. Mozgásos játékgyűjtemény: (óvó- és alsó tagozatos pedagógusok részére). 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2016. 135 s. ISBN 978-80-8122-192-7.

Dobay, Beáta a Elena Bendíková. Pohybová aktivita v životnom štýle dospelých z hľadiska zdravia. 1. vyd. Komárom: Kompress, 2016. 104 s. ISBN 978-963-12-7613-8

Domonkos Mihály: Testkultúra, Juhász Gyula Pedagógiai Kar – Szeged, ISBN 978-963-306-366-8, <http://www.ofi.hu/tudastar/kultura-testkultura>, <http://www.jgypk.u-szeged.hu/dok/tamopspor/Nadori-Dancs-Retsagi-Ekler-Gaspar%20-%20Sportelmeleti%20ismeretek>

Gaál Sándorné, Kunos Andrásné : Testnevelési játékok anyaga és tervezése az óvodában, Szolnok, 0. - 246 s. - ISBN 963 650 519 5.

Gaál Sándorné: Mozgásfejlődés és fejlesztés az óvodában : Kézikönyv óvodapedagógusok számára / - 1. vyd. - Szarvas : Szarvaspress, 2010. - 332s. - ISBN 978-963-08-0198-0.

Gaál Sándorné, Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára, Szarvas, 2004. - 224 s. - ISBN 0010409.

Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgypedagógiája, Dialóg Campus, 2004 Farkosi István: Mozgásfejlődés, Dialóg Campus, 2005

Šelingerová - Šelinger: Športová antropológia, SVSpTVaŠ, 2017

ZANZA TV – Testkultúra, <https://zanza.tv/fogalom/testkultura>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský ,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 11

A	B	C	D	E	FX
45.45	36.36	9.09	9.09	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Peter Židek, PhD., Mgr. Attila Bognár.

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujvs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.

György Juhász, PhD. juhaszg@ujvs.sk osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof.
Krisztián Józsa, DSc. jozsak@ujvs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/TPR/25	Názov predmetu: Teória a prax riadenia výchovno-vzdelávacích inštitúcií
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študenta na prednáškach,• úspešné absolvovanie priebežného vedomostného testu,• úspešné absolvovanie záverečnej skúšky. Predmet sa ukončuje skúškou. Priebežný písomný vedomostný test má maximálny počet bodov 60. Záverečný písomný vedomostný test má 40 bodov. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu (100 bodov). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A – 90 -100%, B – 80 -89%, C – 70 -79%, D – 60 -69%, E– 50 -59%. Celková záťaž študenta: 1 kredity = 30 hodín <ul style="list-style-type: none">• 26 hodín účasť na prednáškach (kontaktné hodiny); 4 hodín samoštúdium.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• študent disponuje poznatkami o špecifikách riadenia školy v oblasti komplexného riadenia, riadenia kvality, štýlov riadenia, marketingu školy, klímy a kultúry školy• študent pozná štýly riadenia a dokáže ich charakterizovať,• študent pozná štruktúru školského systému Slovenskej republiky,• študent pozná školské legislatívne dokumenty,• študent dokáže charakterizovať kompetencie vedúceho pedagogického zamestnanca, jeho práva a povinnosti, ako aj práva a povinnosti zriaďovateľa a kontrolných orgánov,• študent pozná formy spolupráce s partnermi výchovno-vzdelávacích inštitúcií,• študent pozná význam a metódy evaluácie a autoevaluácie,• študent pozná pedagogickú dokumentáciu súvisiacu s riadením výchovno-vzdelávacích inštitúcií (školské vzdelávacie a výchovné programy),• študent pozná cieľový a štrukturálny rozdiel medzi školským vzdelávacím programom materskej školy a výchovným programom školských výchovno-vzdelávacích zariadení,• študent pozná východiská tvorby jednotlivých programov,• študent pozná postupy tvorby jednotlivých programov. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• študent dokáže samostatne vyhľadávať a porovnať relevantné literárne zdroje a pracovať s nimi,	

- študent sa dokáže orientovať v školských legislatívnych dokumentoch a vyhľadávať v nich relevantné informácie,
- študent dokáže nadviazať spoluprácu s partnermi školy a školských výchovno-vzdelávacích zariadení,

Kompetentnosti:

- študent je spôsobilý implikovať teoretické poznatky do vlastnej pedagogickej praxe v oblasti riadenia a spolupráce,
- študent je schopný koncipovať vlastné postupy pri dosahovaní stanovených cieľov v oblasti riadenia a spolupráce,
- študent dokáže aplikovať poznatky o riadení školy v súvislosti s riadením školstva v SR vo vzťahu k právnym predpisom,
- študent bude schopný kriticky hodnotiť existujúce právne dokumenty najmä vo vzťahu k národnostným školám,
- študent bude vedieť hodnotiť prebiehajúce zmeny v oblasti verejnej správy, vysloviť vlastný názor na opodstatnenosť samosprávnych štruktúr v procese riadenia školy,
- študent cíti zodpovednosť za kvalitu jednotlivých programov v prospech efektívneho výchovno-vzdelávacieho procesu.

Stručná osnova predmetu:

Funkcie školy. Podstata riadenia škôl v demokratickej spoločnosti. Adaptabilnosť systému riadenia školstva.

Postavenie a úlohy štátnej správy v školstve pri riadení škôl. Pôsobnosť územnej samosprávy, školskej samosprávy a iných orgánov pri riadení škôl a školy.

Podstata a obsah manažmentu. Koncepcie a teórie manažmentu. Funkcie manažmentu – základné a všeobecné manažérske funkcie.

Školský manažment. Modely riadenia škôl, ich osobitosti. Organizačná štruktúra školy. Komplexné riadenie školy pri uplatňovaní školského vzdelávacieho programu. Výchovno-vzdelávacie programy z hľadiska riadenia školy. Riadenie tvorby a realizácie školského vzdelávacieho programu. Vnútorne normy školy ako regulatívy optimálneho fungovania.

Štýly riadenia. Osobnosť a komunikačné schopnosti školského manažéra. Školský marketing z hľadiska potrieb súčasnej školy.

Klíma a kultúra školy z hľadiska tvorby a uplatňovania školského vzdelávacieho programu.

Partneri materskej školy a školských výchovno-vzdelávacích zariadení a ich spolupráca.

Metódy evaluácie a autoevaluácie v riadení.

Legislatívne východiská tvorby školského vzdelávacieho programu materskej školy a výchovného programu školských výchovno-vzdelávacích zariadení.

Princípy tvorby a štruktúra školského vzdelávacieho programu materskej školy a výchovného programu školských výchovno-vzdelávacích zariadení.

Analýza miestnych podmienok a možností materskej školy a školských výchovných zariadení pred tvorbou vzdelávacieho a výchovného programu – SWOT analýza.

Fázy tvorby školských vzdelávacích a výchovných programov.

Odporúčaná literatúra:

HORVÁTHOVÁ, K. Oktatásmenedzsment. Komárno : UJS, 2015. 200 s. ISBN 978-80-8122-136-1.

HORVÁTHOVÁ, K., OBDRŽÁLEK, Z. Organizácia a manažment školstva: Terminologický a výkladový slovník. Bratislava : SPN, 2004. 419 s. ISBN 80-10-00022-1.

HORVÁTHOVÁ, K. a kol. Otázky koncepcie prípravy riadiacich zamestnancov škôl. Nitra : UKF, 2011. 344 s. ISBN 978-80-558-0001-1.

HORVÁTHOVÁ, K. Školský manažment v nových spoločenských podmienkach (pre riadiacich pedagogických zamestnancov). Bratislava : UK, 2008. 181 s. ISBN 978-80-969178-8-4.

HORVÁTHOVÁ, K, MANNIOVÁ, J. Úvod do školského manažmentu. Ivanka pri Dunaji : AXIMA, 2008. 179 s. ISBN 978-80-969178-6-0.

KETS DE VRIES, M. The leadership mystique: Leading behavior in human enterprises. Great Britain : Pearson Education, 2006. 279 s. ISBN 978-1-4058-4019-4.

PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. Praha Portál, 2009. 481 s. ISBN 978-80-7367-503-5.

SIVÁK, J. Minőség az óvodában. Budapest : Okker, 2001, 272 o. ISBN 963-9228-50-8.

SLAVÍK, J. Hodnocení v současné škole: Východiská a nové metody pro praxi. Praha : Portál, 1999. 190 s. ISBN 80-7178-262-9.

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV, 2016. Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách [online]. Bratislava : ŠPÚ, 2016. 112 s. Dostupné na internete <https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/statny-vzdelavaci-program/svp_materske_skoly_2016-17780_27322_1-10a0_6jul2016.pdf>.

Zákon č. 245/2008 z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 138/2019 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zásady tvorby školských vzdelávacích programov a výchovných programov – www.statpedu.sk, www.minedu.sk.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 456

A	B	C	D	E	FX
17.32	21.05	19.96	19.3	21.05	1.32

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujvs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujvs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujvs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/TVD/25	Názov predmetu: Tvorivá dielňa
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študenta na cvičeniach• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do diskusií v priebehu cvičení• odovzdanie semestrálnych prác vo fyzickej a digitálnej forme a jej prezentácia <p>- Hodnotenie úspešnosti semestrálnej práce – max. 50 bodov:</p> <ul style="list-style-type: none">- kvalita – 20 bodov,- originalita – 10 bodov,- formálna stránka – 10 bodov,- krátky ústny výklad k dielam ku koncepcií a obsahu predkladaných prác – 10 bodov. <p>- Súčasťou úspešného absolvovania predmetu je odovzdávanie semestrálnych prác v digitalizovanej forme vo formáte pdf dokumentu, pričom sa kvalita a obsah tohto dokumentu sa hodnotí samostatne podľa nasledovných kritérií – max. 30 bodov:</p> <ul style="list-style-type: none">- formálna stránka – 10 bodov- kvalita reprodukcii prác – 10 bodov- zručnosti pri používaní digitálnych médií (práca s hardvérom a softvérom) – 10 bodov <p>Hodnotenie – max. 80 bodov:</p> <p>A : 72 – 80 bodov (90 – 100%) B: 64 – 71 bodov (80 – 89%) C: 56 – 63 bodov (70 – 79%) D: 48 – 55 bodov (60 – 69%) E: 40 – 47 bodov (50 – 59%) Fx: 0 – 39 bodov (0 – 49%)</p> <p>Celková záťaž študenta: 1 kredity = 30 hodín</p> <ul style="list-style-type: none">• 13 hodín účasť na cvičeniach (kontaktné hodiny); 8 hodiny samoštúdium; 9 hodiny príprava semestrálnej práce.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti Študent / Študentka: <ul style="list-style-type: none">– pozná nástroje výtvarného umenia a ich správne použitie– pozná výtvarné techniky a oblasti ich použitia	

- ovláda aplikáciu niektorých grafických, plastických a digitálnych technológií
- pozná formy činností vizuálnej výchovy
- rozpoznáva osobitosti obrazového stvárnenia dieťaťa a mládeže
- pozná metódy vzdelávania zamerané na rozvíjanie kreativity
- plánuje a organizuje formy aktivít vizuálnej výchovy a remeselných činností

Zručnosti

Študent / Študentka je schopný /schopná:

- správne používať nástroje výtvarného umenia a na ich primeranú aplikáciu
- zvoliť a aplikovať vhodné výtvarné techniky na ploche a v priestore
- používať prvky vizuálneho jazyka rôznymi spôsobmi na ploche a v priestore
- vyjadrovania sa pomocou výtvarných techník na danú tému
- vykonávať určité grafické, plastické a digitálne postupy
- na reflexiu aktuálnych spoločenských a kultúrnych problémov a kritického myslenia

Kompetentnosti:

Študent / Študentka je schopný / schopná:

- aplikovať praktické poznatky učiva, ktoré využíva pri postupoch kreatívnej tvorby
- aplikovať teoretické poznatky učiva, ktoré využíva kreatívnym spôsobom
- stanoviť vlastné postupy pri dosahovaní cieľov pri plánovaní a realizovaní výtvarných činností
- na samostatnú prácu pri postupoch kreatívnej tvorby alebo pri osvojení si učiva
- sa identifikovať s vlastnou profesiou, pri ktorej sa plynule rozvíja vlastné schopnosti a zručnosti
- cítiť zodpovednosť za metodicky správne plánovanie, organizovanie a realizovanie výtvarných činností
- podporovať procesy myslenia a tvorivého procesu detí a mládeže a ich vyjadrovanie sa vizuálnou formou

Stručná osnova predmetu:

Vizuálne vyjadrovanie - vnímanie, vlastnosti, skúsenosti.

Ekológia a environmentálne povedomie vo výtvarnej výchove – land art, environmental art, arte povera.

Vývoj obrazovej reprezentácie dieťaťa a mládeže – schematizmus, symboly, farby a formy, priestor.

Fenomény výtvarného umenia - tvorba, štýly.

Charakteristika médií - typické výrazové prostriedky médií.

Knihotvorba – japonské väzba, zošitová väzba, leporelo.

Teória a prax digitálnych kompetencií - digitálny obraz a text, základy typografie a grafický dizajn – plagát, reklama, vizuálna identita.

Synestézia, vône, zvuky a dotyk na plátne, voľné asociácie obrazov na základe našich zmyslov prostredníctvom arteterapie.

Možnosti priestorového vyobrazenia na ploche – historický prehľad, osobitosti priestorového znázornenia detskej kresby, základy perspektívneho znázornenia.

Možnosti integrácie vizuálnej výchovy do iných oblastí vzdelávania.

Vizuálne vzdelávanie projektovou metódou.

Prostredie: technológia a tradícia - predmety, priestory, funkcia.

Životné prostredie: technológia a tradícia - tradícia, dizajn, móda.

Odporúčaná literatúra:

ARHNEIM, R. A vizuális élmény: Az alkotó látás pszichológiája. Budapest: Gondolat, 1979, 560 s. ISBN 9632801415

BÁLVÁNYOS, H. Esztétikai - művészeti ismeretek nevelés: Vizuális kultúra II. :

Képzőművészet, tárgy - és környezetkultúra. Budapest: Balassi Kiadó, 1998, 168 s. ISBN 963 506 240 0.

BÁLVÁNYOS, H. Látás és szemléltetés. Budapest: Balassi Kiadó, 2003, 155 s. ISBN 963 506 521 3.

BÁLVÁNYOS, H., SÁNTA, L. Vizuális megismerés, kommunikáció. Budapest: Balassi Kiadó, 2000, 125s. ISBN 963 506 354 7.

BAKOS, T., BÁLVÁNYOS, H., PREISINGER ZS. A vizuális nevelés pedagógiája: 6-12 éves korosztályban. Budapest: Balassi Kiadó, 2001, 263 s. ISBN 963 506 398 9.

BEKE, M. 77 magyar népi játékok. Budapest: Corvina, 2017, 304 s. ISBN 978 963 13 6431 6. 161 s. ISBN 978-80-8122-335-8.

DVORSZKY, H. Design: A forma művészete. Budapest: Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, 1979, 295 s. ISBN 963 336 119 2

FEUER M. A gyermekrajzok fejlődéslélektana. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2000, 405 s. ISBN 9630577321.

FIEDLER, J., VANCSURÁNÉ, S. A., HAJDÚ, A. Kép-játék-hang: Foglalkozási tervek képzőművészeti alkotásokhoz. Budapest: Pedellus Tankönyvkiadó, 2015, 80 s. ISBN 978-615-5154-63-8.

GOMBRICH E. H.. A művészet története. Budapest: Gondolat Kiadó, 1983, 522 s. ISBN 9632812158.

HEGYI, L. Avantgarde és transzavantgarde. Budapest: Magvető Kiadó, 1986, 520 s. ISBN 963 14 0875 2.

KÁRPÁTI A. A gyermekrajztól a fiatalok vizuális nyelvéig. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2019, 210 s. ISBN 978 963 454 361 9.

KÁRPÁTI A. Firkák, formák, figurák: A vizuális nyelv fejlődése a kisgyermekkortól a serdülőkorig. Budapest: Dialóg Campus Kiadó, 2001, 198 s. ISBN 963 9123 36 6.

VIRÁGVÖLGYI P. A tipográfia mestersége számítógéppel. Budapest: Osiris, 2002, 262 s. ISBN 963379529X.

Jazyk, ktorého znalost' je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský, slovensky

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 115

A	B	C	D	E	FX
53.91	26.09	8.7	0.87	6.09	4.35

Vyučujúci: Mgr. Tímea Mészáros., Csilla Nagyová, ArtD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/UDP/25	Názov predmetu: Úvod do štúdia pedagogických disciplín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky úspešného absolvovania predmetu: <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť študentov na prednáškach,• písomná skúška (50 bodov),• tvorba a prezentácia semestrálnej práce na jednu z tém alebo podtém predmetu s použitím minimálne 3 primárnych zdrojov a minimálne 5 literárnych prameňov, min. 20 000 charakterov. Hodnotenie semestrálnej práce (50 bodov): <ul style="list-style-type: none">- obsah 20 bodov,- formálna štruktúra 10 bodov,- zoznam literatúry 20 bodov. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 90 hodín (26 hodín účasť na kontaktnej výučbe, 32 hodín samoštúdium, 32 hodín príprava semestrálnej práce) Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (90-100 bodov); na hodnotenie B 80-89% (80-89 bodov); na hodnotenie C 70-79% (70-79 bodov); na hodnotenie D 60-69% (60-69 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (59-50 bodov) z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">• Študent pozná a dokáže interpretovať najdôležitejšie vedecké výsledky o človeku, rôzne predstavy o človeku, s nimi spojené výchovné vnímanie, uvedomuje si sociokultúrne faktory ovplyvňujúce prístupy a uvedomuje si dopady toho všetkého na osobnostný rozvoj.• Študent je schopný porozumieť a interpretovať výsledky najnovších teoretických, antropologických a historických výskumov adekvátnych učiteľskému vzdelávaniu.• Študent pozná rôzne teoretické prístupy a interpretácie výchovy a ich úlohy a vie ich aplikovať vo svojej práci. Schopnosti: <ul style="list-style-type: none">• Pomocou výsledkov disciplíny študent približuje súčasné fenomény výchovy a pedagogiky na základe nových aspektov, s historickým kontextom.• Študent by si mal rozvíjať svoj obraz o človeku a deťoch, svoje vnímanie vzdelávania a výchovy, vedieť si ho uvedomovať a komunikovať ostatným.	

- S demokratickou angažovanosťou a zmyslom pre zodpovednosť je študent pripravený akceptovať aj iné hodnoty ako svoje vlastné, spoznávať a rešpektovať názory iných.
- Študent je schopný reflektívne interpretovať, analyzovať a hodnotiť svoje pedagogické skúsenosti a názory.

Kompetentnosti:

- Študent si dokáže vytvoriť samostatný názor, reflektovať seba ako budúceho učiteľa.
- Študent si vie vypracovať vlastné postupy na dosiahnutie stanovených cieľov,
- Študent sa správa empaticky k rôznym sociálnym skupinám.
- Študent preberá zodpovednosť za poslanie svojej inštitúcie.
- Študent sa cíti zodpovedný za efektívne riešenie každého problému.

Stručná osnova predmetu:

Historický a kultúrny antropologický prístup k výchove, základné pojmy výchovy - ľudské telo, rituál, sviatok, priestor, čas, naratívne poznanie, neformálne vzdelávanie, generačné vzťahy, výchova ako sociálna primárna funkcia, evolúcia kultúry (mimetická, mýtická, paradigmatická) ; Základné modely starogréckej výchovy, výchovné myšlienky gréckych filozofov (Sokrates, Platón, Aristoteles).

Augustiniánsky princíp výchovy, premeny stredovekého človeka a jeho svetov - počiatky stredovekého prístupu k deťom, výchova a vzdelávanie, inštitucionalizovaná výchova žien.

Svet človeka renesancie, jeho významných pedagogických mysliteľov (Vittorino da Feltre, Guarino da Verona, Neri St. Philippines, Juan Vives).

Reformácia a katolícka obnova. Človek a svetonázor – zmeny v detstve, model rodiny a vzdelávanie žien.

Raný novovek a moderný človek a jeho vzdelanie - inštitucionálne vzdelávanie, jeho hlavné ideológie (Komenský, Locke, Rousseau); časová a inštitucionálna disciplína.

Formovanie a vývoj moderných európskych školských systémov v 19. a 20. storočí. Hlavné etapy rozvoja maďarského školstva (Ratio Educationis, Zákon o ľudovej výchove); vek rozvoja vzdelanosti uhorských žien.

Pedagogické vedecké myslenie, Herbart a jeho žiaci, pozitivizmus, pedagogika duchovnej vedy, experimentálne pedagogické aspirácie, pediatrické štúdium a moderná detská psychológia.

Kríza modernej doby. Školská kritika, životná reforma, ženské emancipačné hnutia. Vývoj a hlavné trendy reformnej pedagogiky (Montessori, Waldorf, Freinet, Jenaplan, Dalton-plan), ich metodická úloha v inovácii školy, škôlky a učiteľskej praxe. Kompetenčný profil budúceho učiteľa, praktické činnosti a skúsenosti.

Odporúčaná literatúra:

Kéri Katalin: Hölgyek napernyóvel. Nők a dualizmus kori Magyarországon 1867-1914. Pro Pannonia Kiadó, Pécs, 2008. ISBN: 9789639893092

Kéri Katalin: Lánynevelés és női művelődés az újkori Magyarországon: nemzetközi kitekintéssel és nőtörténeti alapozással. Kronosz Kiadó, Pécs, 2018.

ISBN: 9789634670377

Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla: Neveléstörténet. Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris, Budapest, 2003. ISBN: 9633793432

Németh András: A reformpedagógia múltja és jelene. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1996. 2. átdolgozott és bővített kiadás: 1998, 3. kiadás: 1998; 4. kiadás 2001. ISBN 9789631921908

Németh András – Skiera Ehrenhard: Reformpedagógia és az iskola reformja. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999. 2. kiadás 2003. ISBN: 9631901688

Németh András – Pukánszky Béla: A pedagógia problémátörténete. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9789639567184

Németh András et al: Alternatív- és reformpedagógia a gyakorlatban

<p>http://nti.btk.pte.hu/dogitamas/BHF_FILES/html/99Nemeth/topic.php-topic=14.htm (2022.02.07.) Pukánszki Béla István: Pedagógiai eszmetörténet. Budapest: Gondolat, 2013. ISBN 978-963-693-228-2</p>					
<p>Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: maďarský jazyk, slovenský jazyk</p>					
<p>Poznámky:</p>					
<p>Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 309</p>					
A	B	C	D	E	FX
41.42	24.6	16.5	3.88	4.21	9.39
<p>Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., prof. Péter Tóth, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD., prof. Krisztián Józsa, DSc..</p>					
<p>Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025</p>					
<p>Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk</p>					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/UFIK/25	Názov predmetu: Úvod do fínskeho jazyka a kultúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku, v ohnisku ktorej bude umiestnená slobodne vybraná téma z oblasti fínskych reálií. Za prednášku je možné dosiahnuť maximálne 25 bodov. Prednáška bude absolvovaná iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 13 bodov. Hodnotiace kritériá: - odbornosť (10 bodov), - interaktivita (5 bodov), - skupinová interakcia (5 bodov), - požiadavky na formu (5 bodov). V skúškovom období sa študent zúčastní na písomnej skúške, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, schopnosti týkajúce sa predmetu. Na písomnej skúške je možné dosiahnuť maximálne 75 bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín príprava na interaktívnu prednášku. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent sa oboznámi so základnými fínskymi reáliami, bude mať základne vedomosti o fínskom vzdelávacom systéme, o maďarsko-fínskych vzťahoch a o fínskej kultúre. – Absolvovaním predmetu študent získa prehľad o gramatickej štruktúre fínskeho jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu fínčiny. Schopnosti: – Študent bude schopný používať základne fínske konverzačné frázy. – Študent bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti fínskej kultúry a fínskych reálií, hlavne z oblasti fínskeho školstva vo svojej pedagogickej praxi. Kompetentnosti: – Študent vytvorí pozitívne postoje k problematike ugrofínskych jazykov a menšinových skupín. V tomto duchu bude učiť aj svojich žiakov k tolerancii.	

Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti ugrofinských jazykov, maďarsko-finských vzťahov a fínskeho vzdelávacieho systému, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.

Stručná osnova predmetu:

1. a) Gramatika: Písma a výslovnosť, ukazovacie zámená, sloveso olla, 3. osoba
- b) Konverzácia: Pozdravy, zdvorilostné frázy
- c) Reálie: Zemepis Fínska. Ugrofínske jazyky
2. a) Gramatika: sloveso olla (jednotné číslo), negácia a opytovacie vety
- b) Konverzácia: Predstavovanie, nadväzovanie známostí, rodina
- c) Reálie: Dejiny Fínska
3. a) Gramatika: Adessív, inessív, harmónia samohlások, striedanie spoluhlások
- b) Konverzácia: Orientácia v meste
- c) Reálie: Maďarsko-fínske vzťahy
4. a) Gramatika: Množné číslo slovesa olla a mn. č. podstatných mien, minulý čas (impf.)
- b) Konverzácia: Dni týždňa, voľný čas
- c) Reálie: Fínske školstvo
5. a) Gramatika: Genitív, slovosled
- b) Konverzácia: Cestovanie
- c) Reálie: Menšiny vo Fínsku
6. a) Gramatika: Číslovky, partitív
- b) Konverzácia: Nakupovanie. Čas a priestor
- c) Reálie: Fínske sviatky
7. a) Gramatika: Vetná štruktúra „minulla on...“
- b) Konverzácia: Pamätihodnosti
- c) Reálie: Charakteristické znaky Fínov, stereotypy, nárečia
8. a) Gramatika: Slovesá typu puhua, translatív, elatív
- b) Konverzácia: Národy a jazyky
- c) Reálie: Kalevala a fínska mytológia
9. a) Gramatiky: Časovanie sloves vzoru tietää, voida, luulla, haluta
- b) Konverzácia: Ubytovanie
- c) Reálie: Fínska literatúra
10. a) Gramatika: Látkové mená
- b) Konverzácia: Farby, vlastnosti
- c) Reálie: Fínska hudba a výtvarné umenie
11. a) Gramatika: Vyjadrenie predmetu, nepravidelné sloveso tehdä
- b) Konverzácia: V reštaurácii
- c) Reálie: Ľudové umenie
12. a) Gramatika: Partitív a akuzatív osobných zámen, opytovacie zámená, slovesá typu tykätä
- b) Konverzácia: Časti tela
- c) Reálie: Fínska literatúra pre deti a mládež

Odporúčaná literatúra:

Olli NUUTINEN, Suomea suomeksi I, Helsinki, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2008. ISBN 978-951-717-737-5

DOMOKOS Péter. Finnugor regék és mondák, Budapest, Móra Ferenc Könyvkiadó, 2012. ISBN 978 963 11 9257 5.

BERECZKI Gábor, A magyar nyelv finnugor alapjai, Budapest, Universitas Könyvkiadó, 2003. ISBN 963 9104 79 5.

CSEPREGI Márta, Finnugor kalauz, Budapest, Panoráma, 2001. ISBN 9632438620.

Pasi SAHLBERG, A finn példa. Mit tanulhat a világ a finnországi oktatási rendszer reformjából? Preklad Fazekas Dóra. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2013. ISBN 978-963-19-7522-2
POLGÁR Anikó, A másik tekintet. Kisebbség, mítosz, idegenség a finn, magyar és szlovákiai magyar irodalomban, Dunajská Streda: MEDIA NOVA M-Nap Kiadó, 2021. ISBN 978 80 8104 096 2.
POLGÁR Anikó, Stereotypes in the Hungarian translations of contemporary Finnish poetry, Yearbook of Finno-Ugric Studies, Vol. 17, Issue 2, 2023, p. 245–254. (Web of Science) ISSN 2224-9443

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 36

A	B	C	D	E	FX
44.44	22.22	11.11	5.56	2.78	13.89

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/UFIK2/25	Názov predmetu: Úvod do fínskeho jazyka a kultúry 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Účasť na seminároch v súlade so Študijným poriadkom UJS. Učenie sa gramatických tvarov, čítanie a prekladanie textov. Pravidelná príprava počas semestra. Úspešné absolvovanie ústnej skúšky na konci semestra, na ktorej sa preukážu vedomosti, zručnosti a kompetencie súvisiace s predmetom. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100% - 90%), B (89% - 80%), C (79% - 70%), D (69% - 60%), E (59% - 50%), pod 50%: Fx. Študentovi, ktorý nedosiahne 50 %, sa kredity neudeľujú.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent si rozšíri svoje vedomosti o fínskych reáliách, fínskej kultúre a fínskom vzdelávacom systéme. - Absolvovaním tohto predmetu si študent rozšíri svoje vedomosti o fínskej gramatike a rozšíri svoju fínsku slovnú zásobu. Schopnosti: - Študent bude schopný používať základné fínske konverzačné výrazy v praxi. - Študent bude schopný aplikovať poznatky o fínskej kultúre, fínskych reáliách a fínskom vzdelávacom systéme do vlastnej pedagogickej praxe. Kompetentnosti: - Študent si vytvorí pozitívny vzťah k ugrofínskym jazykom a menšinám a bude v tomto duchu vyučovať svojich študentov s dôrazom na toleranciu. - Bude schopný formulovať vlastné názory a postoje na ugrofínske jazyky, maďarsko-fínske vzťahy a fínske školstvo a bude schopný ich kriticky prehodnotiť a konštruktívne obhajovať.	
Stručná osnova predmetu: 1. a) Gramatika: Precvičovanie fínskych čísloviek b) Konverzácia: Predstavenie sa, študentský život 2. a) Gramatika: Typy podstatných mien: precvičovanie striedania stupňov b) Reálie: Fínske mestá 3. a) Gramatika: Typy slovies: precvičovanie striedania stupňov	

- b) Konverzácia: Časti dňa, činnosti
- 4. a) Gramatika: Frazémy
- b) Reálie: Cestovanie, prehliadka pamiatok vo Fínsku
- 5. a) Gramatika: Vzt'azné zámená, vzt'azné vety
- b) Konverzácia: Osobné údaje, vyplňanie formulárov
- 6. a) Gramatika: Translatív a elatív
- b) Reálie: Menšinová politika, školstvo
- 7. a) Gramatika: Nepravidelné slovesá
- b) Konverzácia: Orientácia, smery
- 8. a) Gramatika: Základy tvorenia slov
- b) Reálie: Fínske úžitkové umenie
- 9. a) Gramatika: Precvičovanie partitívu
- b) Konverzácia: Opozitá, vlastnosti
- 10. a) Gramatika: Vyjadrovanie predmetu
- b) Reálie: Sauna vo fínskej kultúre
- 11. a) Gramatika: Opytovacie zámená, osobné zámená
- b) Konverzácia: Stravovanie, reštaurácia
- 12. a) Gramatika: Opakovanie, prehľad gramatického systému
- b) Reálie: Ugrofínska mytológia

Odporúčaná literatúra:

Olli NUUTINEN, Suomea suomeksi I, Helsinki, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2008. ISBN 978-951-717-737-5

DOMOKOS Péter. Finnugor regék és mondák, Budapest, Móra Ferenc Könyvkiadó, 2012. ISBN 978 963 11 9257 5.

BERECZKI Gábor, A magyar nyelv finnugor alapjai, Budapest, Universitas Könyvkiadó, 2003. ISBN 963 9104 79 5.

CSEPREGI Márta, Finnugor kalauz, Budapest, Panoráma, 2001. ISBN 9632438620.

Pasi SAHLBERG, A finn példa. Mit tanulhat a világ a finnországi oktatási rendszer reformjából?

Preklad Fazekas Dóra. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2013. ISBN 978-963-19-7522-2

POLGÁR Anikó, A másik tekintet. Kisebbség, mítosz, idegenség a finn, magyar és szlovákiai magyar irodalomban, Dunajská Streda: MEDIA NOVA M-Nap Kiadó, 2021. ISBN 978 80 8104 096 2.

POLGÁR Anikó, Stereotypes in the Hungarian translations of contemporary Finnish poetry, Yearbook of Finno-Ugric Studies, Vol. 17, Issue 2, 2023, p. 245–254. (Web of Science) ISSN 2224-9443

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	B	C	D	E	FX
66.67	8.33	16.67	8.33	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr.

György Juhász, PhD. juhaszg@ujvs.sk osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof.
Krisztián Józsa, DSc. jozsak@ujvs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/UGK/25	Názov predmetu: Úvod do gréckeho jazyka a kultúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Účasť na seminároch v súlade so Študijným poriadkom UJS. Učenie sa gramatických tvarov, čítanie a prekladanie textov. Pravidelná príprava počas semestra. Úspešné absolvovanie ústnej skúšky na konci semestra, na ktorej sa preukážu vedomosti, zručnosti a kompetencie súvisiace s predmetom. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100% - 90%), B (89% - 80%), C (79% - 70%), D (69% - 60%), E (59% - 50%), pod 50%: Fx. Študentovi, ktorý nedosiahne 50 %, sa kredity neudeľujú.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent sa oboznámi so základnými gréckymi reáliami, bude mať základné vedomosti o gréckej literatúre a mytológii, o vplyve gréckej kultúry na maďarskú, o dejinách gréckeho jazyka. – Absolvovaním predmetu študent získa prehľad o gramatickej štruktúre gréckeho jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu gréčtiny. Schopnosti: – Študent bude schopný čítať jednoduché klasické a biblické texty v gréčtine, rozpoznať dôležité slová a výrazy, porovnať grécky text s maďarským prekladom, používať grécko-maďarský slovník. – Študent bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti gréckej kultúry a gréckych reálií vo svojej pedagogickej praxi. Kompetentnosti: – Študent vytvorí pozitívne postoje k antickému dedičstvu, jednému zo základných pilierov európskej kultúry a v tomto duchu bude učiť aj svojich žiakov. – Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti kultúry starovekého Grécka a z oblasti vplyvu gréckej kultúry na maďarskú, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.	
Stručná osnova predmetu: 1. a) Gramatika: Úvod do štúdia gréckeho jazyka, fonetika gréckeho jazyka, grécke písmo b) Reálie: Úvod do dejín gréckeho jazyka	

2. a) Gramatika: Základné pojmy gréckej gramatiky, prízvuk v gréčtine
 b) Reálie: Charakteristické znaky gréckej kultúry
3. a) Gramatika: Člen. Základný tvar gréckeho podstatného mena
 b) Reálie: Zemepis Grécka
4. a) Gramatika: Prítomný čas slovesa ε#μί
 b) Reálie: Architektúra v starovekom Grécku
5. a) Gramatika: o-kmeňová deklinácia
 b) Reálie: Grécke divadlo
6. a) Gramatika: a-kmeňová deklinácia – ženský rod
 b) Reálie: Grécka rétorika
7. a) Gramatika: a-kmeňová deklinácia – mužský rod
 b) Reálie: Základy gréckej mytológie
8. a) Gramatika: Imperfektum slovesa ε#μί
 b) Reálie: Charakteristické znaky gréckej literatúry
9. a) Gramatika: Osobné zámená
 b) Reálie: Grécke sviatky
10. a) Gramatika: Grécke prídavné mená
 b) Reálie: Kresťanstvo a antická kultúra
11. a) Gramatika: Praesens imperfectum
 b) Reálie: Antická kultúra v európskej vzdelanosti
12. a) Gramatika: Úvod do tretej deklinácie
 b) Reálie: Vplyv gréckej kultúry

Odporúčaná literatúra:

- Varga Zsigmond: Bibliai görög olvasó- és gyakorlókönyv. Sárospatak, Hernád Kiadó, 2015, ISBN 978-615-80132-6-0
- Györkösy Alajos – Kapitánffy István – Tegye Imre: Ógörög – magyar nagyszótár. Budapest, Akadémiai, 1993 ISBN 963 05 6522 6
- Tóth Eszter – Csalog Eszter: Újszövetségi görög nyelvkönyv. Budapest, Szent Pál Akadémia, 1998. ISBN 963 04 9816 2
- Bolonyai Gábor – Forró Orsolya – Kulin Veronika: Bevezetés az ógörög nyelvbe. ΘΕΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. Budapest, Bölcsész Konzorcium 2006. ISBN 963 9704 67 9
- Belfiore, Jean-Claude – Karsai György: A görög és római mitológia lexikona. Budapest, Saxum, 2008. ISBN 978 963 248 046 6.
- Maywald József – Vayer Lajos – Mészáros Ede: Görög nyelvtan. Budapest, Tankönyvkiadó, 1980. ISBN 963 17 32 282
- Szepessy Tibor: Görög költők antológiája. Egyetemi tankönyv. Budapest, Typotex, 2000 ISBN 963 9132 888
- Polgár Anikó: Poszeidón gyöngyszakálla. Görög–latin intertextusok nyomában, Janus Pannoniustól Weöres Sándorig. Pozsony, Kalligram, 2020. ISBN 978-80-8101-992-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 31

A	B	C	D	E	FX
58.06	16.13	9.68	3.23	6.45	6.45

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ULK/25	Názov predmetu: Úvod do latinského jazyka a kultúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku, v ohnisku ktorej bude umiestnená slobodne vybraná téma z oblasti rímskych reálií. Za prednášku je možné dosiahnuť maximálne 25 bodov. Prednáška bude absolvovaná iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 13 bodov. Hodnotiace kritériá: - odbornosť (10 bodov), - interaktivita (5 bodov), - skupinová interakcia (5 bodov), - požiadavky na formu (5 bodov). V skúškovom období sa študent zúčastní na písomnej skúške, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, schopnosti týkajúce sa predmetu. Na písomnej skúške je možné dosiahnuť maximálne 75 bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín príprava na interaktívnu prednášku. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent sa oboznámi so základnými rímskymi reáliami, bude mať základne vedomosti o rímskej literatúre a mytológii, o vplyve rímskej kultúry na maďarskú. – Absolvovaním predmetu študent získa prehľad o gramatickej štruktúre latinského jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu latinčiny. Schopnosti: – Študent bude schopný čítať jednoduché súvislé texty v latinčine. – Študent bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti rímskej kultúry a rímskych reálií vo svojej pedagogickej praxi. Kompetentnosti: – Študent vytvorí pozitívne postoje k antickému dedičstvu, jednému zo základných pilierov európskej kultúry a v tomto duchu bude učiť aj svojich žiakov.	

– Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti kultúry starovekého Ríma a z oblasti vplyvu rímskej kultúry na maďarskú, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.

Stručná osnova predmetu:

1. a) Gramatika: Úvod do štúdia rímskeho jazyka, latinské písmo, výslovnosť. I. deklinácia
b) Reálie: Úvod do dejín rímskeho jazyka
2. a) Gramatika: Substantíva II. deklinácie
b) Reálie: Založenie Ríma
3. a) Gramatika: Adjektíva II. deklinácie. Základné tvary slovíes
b) Reálie: Charakteristické znaky rímskej kultúry
4. a) Gramatika: Substantíva III. deklinácie, spoluhláskový kmeň, mužský a ženský rod
b) Reálie: Zemepis Rímskej ríše
5. a) Gramatika: Substantíva III. deklinácie, spoluhláskový kmeň, stredný rod
b) Reálie: Pannonia
6. a) Gramatika: Časovanie latinských slovíes. I-IV. konjugácia, praesens
b) Reálie: Architektúra v antickom Ríme
7. a) Gramatika: Časovanie slovesa esse, praesens. Substantíva III. deklinácie, i- kmeň.
b) Reálie: Rodina v antickom Ríme
8. a) Gramatika: Praeteritum imperfectum
b) Reálie: Škola v antickom Ríme
9. a) Gramatika: Skloňovanie osobných a prívlastňovacích zámen
b) Reálie: Rímska mytológia
10. a) Gramatika: Imperatív. Používanie lokatívu a vokatívu
b) Reálie: Rímska literatúra
11. a) Gramatika: Praesens perfectum. Supinum
b) Reálie: Rímske sviatky
12. a) Gramatika: Ukazovacie, vzťažné a opytovacie zámená
b) Reálie: Vplyv rímskej kultúry na maďarskú kultúru

Odporúčaná literatúra:

N. Horváth Margit – Dr. Nagy Ferenc: Latin nyelvkönyv I., Budapest, Oktatási Hivatal, 2013. ISBN 978-615-6336-82-8
Finály Henrik: A latin nyelv szótára, Budapest, Akadémiai, 2002. ISBN 963 05 7863 8
Bárczi Ildikó: Orbis Latinus I. Latin nyelvkönyv és kultúrtörténet kisgimnazisták számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994. ISBN 963 18 8680 8
Bárczi Ildikó: Orbis Latinus II. Latin nyelvkönyv és kultúrtörténet kisgimnazisták számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994. ISBN 963 19 0127 0.
Polgár Anikó: Ráfogások Ovidiusra. Fejezetek az antik költészet magyar fordítás- és hatástörténetéből. Bratislava, Kalligram, 2011. ISBN 978-80-8101-491-8
Belfiore, Jean-Claude – Karsai György: A görög és római mitológia lexikona, Budapest, Saxum, 2008. ISBN 978 963 248 046 6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 42

A	B	C	D	E	FX
45.24	23.81	21.43	0.0	2.38	7.14

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ULK2/25	Názov predmetu: Úvod do latinského jazyka a kultúry 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Účasť na seminároch v súlade so Študijným poriadkom UJS. Učenie sa gramatických tvarov, čítanie a prekladanie textov. Pravidelná príprava počas semestra. Úspešné absolvovanie ústnej skúšky na konci semestra, na ktorej sa preukážu vedomosti, zručnosti a kompetencie súvisiace s predmetom. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100% - 90%), B (89% - 80%), C (79% - 70%), D (69% - 60%), E (59% - 50%), pod 50%: Fx. Študentovi, ktorý nedosiahne 50 %, sa kredity neudeľujú.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent si rozšíri vedomosti o rímskych reáliách, literatúre, mytológii, kultúre a o vplyve rímskej kultúry na maďarskú. - Absolvovaním predmetu študent získa prehľad o systéme slovies a podstatných mien, o analýze latinskej vety a rozšíri si latinskú slovnú zásobu. Schopnosti: - Študent bude schopný čítať jednoduché stredoveké a humanistické latinské texty s pomocou slovníka a gramatiky a porovnávať preklady s originálom. - Študent bude schopný aplikovať a integrovať poznatky získané v oblasti latinského jazyka a kultúry a v oblasti vplyvu latinčiny na maďarskú kultúru do vlastnej pedagogickej praxe. Kompetentnosti: – Študent vytvorí pozitívne postoje k antickému dedičstvu, jednému zo základných pilierov európskej kultúry a v tomto duchu bude učiť aj svojich žiakov. - Bude schopný formulovať vlastné názory a postoje z oblasti latinského jazyka a kultúry a z oblasti vplyvu latinčiny na maďarskú kultúru, dokáže ich kriticky prehodnotiť a konštruktívne obhájiť.	
Stručná osnova predmetu: 1. a) Gramatika: Precvičovanie prvej a druhej deklinácie podstatných mien b) Reálie: Študentské piesne. Gaudeamus igitur 2. a) Gramatika: Charakteristické znaky tretej deklinácie podstatných mien	

- b) Reálie: Slová latinského pôvodu v maďarčine
3. a) Gramatika: Zhoda prídavných a podstatných mien
- b) Reálie: Latinské sentence
4. a) Gramatika: Charakteristické znaky tretej deklinácie prídavných mien
- b) Reálie: Vplyv antickej mytológie
- 5 a) Gramatika: Predložky s akuzatívom a ablatívom
- b) Reálie: Antická rétorika a jej vplyv
6. a) Gramatika: Indicativus praesens. Precvičovanie konjugácií
- b) Reálie: Žánre antického pôvodu
7. a) Gramatika: Analýza latinskej vety
- b) Reálie: Carmina Burana
8. a) Gramatika: Praeteritum imperfectum. Praeteritum imperfektum slovesa sum
- b) Reálie: Stredoveká latinská literatúra
9. a) Gramatika: Vyjadrovanie budúceho času. Futurum imperfektum slovesa sum
- b) Reálie: Latinská humanistická literatúra.
10. a) Gramatika: Systém časovania sloves – prehľad
- b) Reálie: Vplyv latinčiny na maďarskú kultúru
11. a) Gramatika: Systém skloňovania podstatných mien – prehľad. Štvrtá a piata deklinácia
- b) Reálie: Vplyv antickej vzdelanosti
12. a) Gramatika: Trpný rod
- b) Reálie: Latinčina v novoveku

Odporúčaná literatúra:

N. Horváth Margit – Dr. Nagy Ferenc: Latin nyelvkönyv I., Budapest, Oktatási Hivatal, 2013. ISBN 978-615-6336-82-8

Finály Henrik: A latin nyelv szótára, Budapest, Akadémiai, 2002. ISBN 963 05 7863 8

Bárczi Ildikó: Orbis Latinus I. Latin nyelvkönyv és kultúrtörténet kisgimnazisták számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994. ISBN 963 18 8680 8

Bárczi Ildikó: Orbis Latinus II. Latin nyelvkönyv és kultúrtörténet kisgimnazisták számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994. ISBN 963 19 0127 0.

Polgár Anikó: Ráfogások Ovidiusra. Fejezetek az antik költészet magyar fordítás- és hatástörténetéből. Bratislava, Kalligram, 2011. ISBN 978-80-8101-491-8

Belfiore, Jean-Claude – Karsai György: A görög és római mitológia lexikona, Budapest, Saxum, 2008. ISBN 978 963 248 046 6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 20

A	B	C	D	E	FX
55.0	5.0	0.0	25.0	10.0	5.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkar@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/URJ/25	Názov predmetu: Úvod do ruského jazyka a kultúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie predmetu je pozostáva z nasledujúcich činností: <ul style="list-style-type: none">• práca počas seminárov (50 %)• test (50 %) Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">- Študent bude poznať základné komunikačné témy a vedomosti v ruskom jazyku.- Absolvovaním predmetu získa študent prehľad o gramatickej štruktúre ruského jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu ruštiny. Schopnosti: <ul style="list-style-type: none">- Študent bude schopný používať základné ruské konverzačné výrazy v praxi.- Študent bude schopný samostatne tvoriť vety v rámci jednotlivých komunikačných tém.- Študent bude schopný uplatňovať základnú ruskú slovnú zásobu používanú v každodennom živote. Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none">- Študent si vytvorí pozitívny vzťah k ruskému jazyku a národnostným menšinám a v tomto duchu, s dôrazom na toleranciu, bude vyučovať aj svojich študentov.- Bude schopný formulovať vlastné stanoviská a postoje k ruskému jazyku, k maďarsko-ruským vzťahom a bude schopný ich kriticky prehodnotiť a konštruktívne obhájiť.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none">a) Gramatika: ruská abeceda, prízvuk, výslovnosť, písanie ruských písmen b) Konverzačné témy: úvoda) Gramatika: členy: podstatné mená, množné číslo b) Konverzačné témy: Kto je to? Čo je to?a) Gramatika: osobné zámená b) Konverzačné témy: Rodina. Predstavenie členov rodiny.a) Gramatika: privlastňovacie zámená (1. a 2. osoba)	

- b) Konverzačné témy: Rodina. Privítanie, rozlúčenie.
 5. a) Gramatika: osobné zámená
 b) Konverzačné témy: Rodina. Ako sa máš?
 6. a) Gramatika: zápor : Vyjadrenie veku.
 b) Konverzačné témy: Rodina. Vykanie. Tykanie.
 7. a) Gramatika: privlastňovacie támená (3. osoba)
 b) Konverzačné témy: Domov. Oslovenia.
 8. a) Gramatika: Opytovacie zámeno „čí?“. Vyjadrenie času. Vyjadrenie miesta.
 b) Konverzačné témy: Domov. Kde je? Koľko je hodín? Čí je?
 9. a) Gramatika: Je, nie je.
 b) Konverzačné témy: Domácnosť. Spoznávanie sa.
 10. a) Gramatika: Pád podstatných mien po číslovkách.
 b) Konverzačné témy: Domácnosť. Ponuka.
 11. a) Gramatika: Prídavné mená. Aký? Aká? Aké?
 b) Konverzačné témy: Ročné obdobia. Mesiace.
 12. a) Gramatika: Prídavné mená. Aký – opytovací a rozkazovací spôsob (intonácia)
 b) Konverzačné témy: Obed. Recepčia.
 13. Zhrnutie

Odporúčaná literatúra:

Осипова Ирина. Ключ 1. Учебник русского языка для начинающих. - 4-е изд. - Budapest: Corvina, 2005.

Осипова Ирина. Ключ 1. Рабочая тетрадь. Budapest: Corvina, 2006.

Székely András, Székely Nyina. Шаг за шагом 1. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2010

Székely András, Székely Nyina. Шаг за шагом 1. Orosz munkafüzet. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. Anna Tóthné Litovkina, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.s.k8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.s.k8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.k

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/VVP/25	Názov predmetu: Všeobecná a vývinová psychológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je aktívna účasť na prednáškach a úspešné absolvovanie písomnej skúšky. Výsledné hodnotenie pozostáva z bodov získaných za plnenie podmienok v podobe: max. 30 bodov za účasť a max. 70 bodov za skúšku. Študent môže získať celkovo maximálne 100 bodov. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 2 kredit = 60 hodín (26 hodín: účasť na prednáškach, 34 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent: <ul style="list-style-type: none">• Sa vie orientovať v základnej terminológii danej problematiky, poznať rôzne teoretické smery.• Ovláda základné pojmy všeobecnej psychológie, ako vnímanie, pocitovanie, učenie, pamäť, pozornosť a koncentrácia, komunikácia, myslenie, inteligencia, emócie, motivácia• Pozná mechanizmy fungovania kognitívnych, emocionálnych a motivačných procesov.• Pozná a vie charakterizovať biologické, psychologické a sociologické aspekty ontogenetického vývinu všetkých vývinových.• Ovláda odborné znalosti, vývinové kritériá a psychologické usmernenia pre účastníkov verejného školstva (obdobia predškolského veku, mladšieho a staršieho školského veku, stredoškolského veku, celoživotného vzdelávania).• Vie transformovať teóriu do praxe, oboznámiť sa s progresívnymi trendmi v oblasti špeciálnej a aplikovanej psychológie.• Oboznámi sa s metodickými prístupmi, štruktúrou a aspektmi popisov pracovných pozícií . Zručnosti: <ul style="list-style-type: none">• Je schopný samostatne zostaviť psychologické kritériá podľa fyzického i mentálneho veku.• Je schopný orientovať sa v metódach danej problematiky, aplikovať pozorovacie schémy, sc어링.• Vie diferencovať deti a žiakov ŠVVP, postupovať podľa individuálneho vzdelávacieho plánu.• Dokáže vykonať depistáž a orientovať sa v pedagogicko-psychologickej diagnostike.	

- Je schopný skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na riešenie vyskytnutých problémov v pedagogickej praxi ohľadom psychických procesov a vývinových osobitostiach.
- Dokáže spolupracovať a konzultovať s inými odborníkmi, pracovať v tíme.
- Dokáže nadobudnuté poznatky aplikovať pri riešení praktických problémov v rôznych oblastiach spoločenského života, najmä však v pedagogickej praxi.

Kompetentnosti:

- Reaguje flexibilne a fundovane na problémy, demokraticky vystupuje, koná tolerantne,
- Aplikuje zásady inkluzívneho myslenia, optimálnej pracovnej klímy, kooperatívnej metodiky.
- Aplikuje získané vedomosti o psychologických javoch a procesoch a vekových osobitostiach z pohľadu vývinovej psychológie do vlastného štúdia, do konkrétnych pedagogických, metodologických a didaktických disciplín a predmetov pedagogickej praxe.
- Realizuje ciele rozvoja sebapoznania, zúčastňuje sa ďalšieho vzdelávania
- Absolvent sa vyznačuje tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru učiteľstvo.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do psychológie, všeobecná psychológia ako vedecká disciplína.

Biologické činitele psychiky, psychofyziológia, vnímanie a pociťovanie

Učenie sa, pamäť, pozornosť a koncentrácia

Reč a komunikácia, verbálna, neverbálna komunikácia a metakomunikácia.

Pocity a emócie, motivácia, myslenie a myšlienkové procesy,

Inteligencia a modely inteligencie, emočná inteligencia, kreativita.

Vývinová psychológia ako špeciálny vedný odbor – definícia.

Fyzický a mentálny vek – pozorovacie schémy.

Vývinové škály a vývinové obdobia.

Teórie vývinu Piageta, Freuda, Eriksona.

Generačné zmeny a charakteristika generačných rozdielov x, y, z a alpha generácií – zmena intelligenčnej štruktúry

Gardnerova teória schopností a jej význam pre edukáciu, Rogersova teória na človeka orientovaného prístupu.

Najnovšie výskumu v oblasti vývinovej psychológie.

Odporúčaná literatúra:

GOLEMAN, Daniel, N. KISS Zsuzsanna. Érzelmi intelligencia - 4. kiad. - Budapest : Háttér, 2008. - 456 s. - ISBN 9638128666.

BUGÁN Antal, OLHÁH Attila. Fejezetek a pszichológia alapterületeiből - 1. vyd. - Budapest : ELTE EÖTVÖS Kiadó, 2006. - 592 s. - ISBN 963 463 478 8.

PLÉH Csaba, BOROSS Ottilia. Pszichológia A-Z : A pszichológia legfontosabb fogalmai magyar és angol nyelven - 1. vyd. - Budapest : Akadémiai Kiadó, 2010. - 403 s. - ISBN 978 963 8658 0.

PLÉH Csaba. Bevezetés a pszichológiába : Olvasmányok és feladatok a lélektan alapkérdéseinek tanulmányozásához - 1. vyd. - Budapest : Osiris Kiadó, 2004. - 920 s. - ISBN 963 389 478 6.

PLÉH Csaba. A lélektan története - 2. vyd. - Budapest : Osiris Kiadó, 2010. - 652 s. - ISBN 978 963 276 052 0.

ATKINSON, R. 2000. Pszichológia. (Psychológia). Budapest : Osiris Kiadó. 2000.

Bordás, S., FORRÓ, Zs., NÉMETH, M. STRÉDL, T. Pszichológiai jegyzetek. 1. vydanie 2005.

Komárno: UJS. ISBN 8096925156

BAGDY, E. 2002. Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Budapest : Nemzeti

Tankönyvkiadó, 2002. 308 s. ISBN 9631922359.

N. KOLLÁR, K. 2004. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest : Osiris Kiadó, 2004. 637 s. ISBN 963389672X.

STRÉDL, T. 2009. Fejlődéslektan (Vývinová psychológia). In Bordás-Forró-Németh-Stredl, T. 2009. Pszichológiai jegyzetek (Základy psychológie). Komárno : UJS. 2009. s. 156 – 210. ISBN 80-969251-5-6

VAJDA, ZS. 1990. A gyermek pszichológiai fejlődése. (Psychický vývoj dieťaťa). Budapest : 2006 (3. prepracované vydanie)

VAJDA, ZS., KÓSA, É. 2005. Neveléslektan. (Psychológia výchovy). Budapest : Osiris Kiadó . 2005.,

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský ,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 125

A	B	C	D	E	FX
19.2	24.0	26.4	19.2	11.2	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Terézia Strédl, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ZAP/25	Názov predmetu: Základy akademického písania
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: <ul style="list-style-type: none">• vypracovanie a aktualizovanie výskumného plánu v rozsahu min. 2 strán (20 bodov)• vypracovanie a adaptovanie výskumnej metódy a pomôcky (20 bodov)• predstavenie výskumnej pomôcky a metódy v rozsahu min. 2 strán (20 bodov)• vyskúšanie výskumnej metódy a pomôcky, zhrnutie skúseností v rozsahu min. 3 strán (40 bodov) Výsledné hodnotenie predmetu: <ul style="list-style-type: none">• A = 90 – 100% (100 – 90 bodov)• B = 80 - 89 % (89 – 80 bodov)• C = 70 – 79 % (79 – 70 bodov)• D = 60 - 69 % (69 – 60 bodov)• E = 50 – 59 % (59 – 50 bodov)• FX = 0 – 49 % (49 – 0 bodov) Celková záťaž študenta: 2 kredit = 60 hodín (13 hodín: účasť na seminároch, 47 hodín: samoštúdium a príprava výskumného plánu).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Po absolvovaní predmetu študent pozná <ul style="list-style-type: none">* hlavné črty vedeckého poznania* kvantitívne a kvalitatívne metódy vedeckého poznania* metódy zberu údajov* základy prípadových štúdií a bádania na internete* základné princípy písania bakalárskych prác* metódy a hlavné črty literárneho bádania* metódy odkazov na odbornú literatúru* spojitosť štýlu učenia, prostredia učenia a motivácie učenia* použité pomôcky merania pri zbere údajov a ich hlavné črty* vedecké kritériá platnosti a spoľahlivosti* požiadavku zabazpečenia argumentatívnej interpretácie Zručnosti: Študent je schopný	

- formulovať cieľ výskumu
- zostaviť výskumný plán k vybranej téme, napríklad bádania učebných štýlov
- vypracovať zásady literárneho bádania
- vyhodnotiť vhodnosť použitých výskumných pomôcok a metód

Kompetentnosti:

Študent vie

- zostaviť vlastný výskumný plán
- formulovať hypotézy a/alebo otázky
- vybrať vlastné metódy a pomôcky k realizovaniu výskumného plánu
- odborne analyzovať odbornú literatúru a formulovať odkazy na ich výsledky
- formulovať súhrnné myšlienky na základe spracovanej odbornej literatúry.

Stručná osnova predmetu:

Hlavné črty vedeckého poznania

Kvantitatívne a kvalitatívne smery pedagogickej vedy

Formulovanie výskumných otázok a hypotéz

Výber a spracovanie odbornej literatúry

Metódy zberu údajov (dotazníky, rozhovor, pozorovanie, testy)

Prípadové štúdie, bádanie na internete

Bakalárska práca ako publikačný žáner

Systém odkazov na odbornú literatúru

Učebný štýl a prostredie učenia

Didaktika učenia

Spojitosť štýlu učenia a štýlu vyučovania

Odporúčaná literatúra:

Andragógiai interdiszciplináris kutatómódszertan / Kálmán Anikó. - 2. vyd. - Budapest : OKKER Oktatási és Kiadói Rt., 2005. - 148 s. - ISBN 963 9228 97 4.

Kutatómódszertan = Elmélet, gyakorlat, tanulmányok : Oktatási segédlet / Menyhárt József. - 1. vyd. - Nitra-Nyitra : Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem -Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2015. - 167 s. - ISBN 978-80-558-0962-5.

A társadalomtudományi kutatás gyakorlata / Earl Babbie ; Gábor Kende. - 6. vyd. - Budapest : Balassi Kiadó, 2008. - 600 s. - ISBN 978-963-506-764-0.

Doing a Successful Research Project : Using Qualitative or Quantitative Methods / Martin Davies, Nathan Hughes. - 2. vyd. - Hampshire : Palgrave Macmillan, 2014. - 278 s. - ISBN 978-1-137-30642-5.

Doing Your Research Project : A Guide for First-time Researchers / Judith Bell, Stephen Waters. - 7. vyd. - London : McGraw-Hill Education, 2018. - 344 s. - ISBN 978-0-335-24338-9.

Metody pedagogického výzkumu : Základy kvantitativního výzkumu / Miroslav Chráska. - 2., akt. vyd. - Praha : Grada, 2016. - 254 s. - ISBN 978-80-247-5326-3.

Egyéni különbségek szerepe a tanulásban : Tanulási stratégiák / Tóth Péter. - 1. vyd. - Budapest : DSGI, 2012. - 143 s. - ISBN 978-963-88946-7-0.

Egyéni különbségek szerepe a tanulásban : A tanulási stílus / Tóth Péter. - 1. vyd. - Budapest : DSGI, 2011. - 222 s. - ISBN 978-963-88946-5-6.-

A hatékony tanulás titka: A hatékony tanítás és tanulás dinamikája / Paul Roeders, Gefferth Éva. - 1. vyd. : Trefort Kiadó, 2007. - 215 s. - ISBN 978-963-446-453-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovensky

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 178					
A	B	C	D	E	FX
44.94	21.91	17.42	8.43	0.0	7.3
Vyučujúci: prof. Péter Tóth, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD., doc. dr. univ. Agáta Csehiová, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ZPP/25	Názov predmetu: Základy prvej pomoci a biológia pre učiteľov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou pre absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti vyskúša, precvičí a na konci predvedie ukážku základných praktických zručností pri poskytovaní neodkladnej prvej pomoci v rôznych simulovaných situáciách a pri rôznych typoch úrazov a nehôd. Čiastkové hodnotenie predmetu predstavuje hodnotenie seminárnej práce (rozsah min. 5 strán, písmo TNR, veľkosť písma 12) na ľubovoľne vybranú tému z ponuky prebratých tém podľa osnovy predmetu. Hodnotiace kritériá (30%): <ul style="list-style-type: none">- Zhrnutie danej problematiky podľa aktuálne dostupnej odbornej literatúry, čerpanej minimálne z troch odborných zdrojov- Popis konkrétneho prípadu na základe vlastných skúseností, alebo navrhnutie konkrétneho praktickej metódy na implementáciu danej témy do praxe- Požiadavky na obsah, formu, a grafickú, obrazovú dokumentáciu. V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti vyplnením testu (70%). Výsledné hodnotenie predmetu: A – 100-90%, B – 89-80%, C – 79-70%, D – 69-60%, E – 59-50%. Na udelenie kreditov je potrebné dosiahnutie 50% z celkových bodov. Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín (13 hodín: účasť na seminároch, 47 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku, vypracovanie seminárnej práce).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none">- Študent bude schopný pomenovať príčiny vzniku, následky a riešenie najčastejších náhlych udalostí úrazového a neúrazového pôvodu ohrozujúcich život a zdravie novorodenca, dieťaťa a dospelého.- Študent bude schopný zhrnúť teoretické vedomosti o základných úkonoch zachraňujúcich život, o poruchách vedomia, poruchách dýchania, záchvatových stavoch, o krvácaní z rán, o šoku, zlomeninách, poraneniach kĺbov, popáleniny.- Študent bude schopný si navrhnúť úpravy na vytvorenie bezpečného prostredia pre deti, a pre zorganizovanie rôznych školských aktivít.- Študent bude vedieť charakterizovať jednotlivé orgánové systémy, ich charakterizovať a spojiť s vedomosťami prvej pomoci pri zlyhaní týchto sústav. Schopnosti:	

- Študent bude schopný zhodnotiť situácie so zameraním na minimalizáciu rizika ďalšieho ohrozenia seba, a bude vedieť zavolať záchranné zdravotné služby a ďalšie zložky integrovaného záchranného systému v prípade nehody.
- Študent bude schopný prakticky vykonať základnú neodkladnú podporu životných funkcií - uvoľnenie dýchacích ciest, záchranné dýchanie, stláčanie hrudníka (masáž srdca), zastavenie krvácania, stabilizovaná poloha, kardiopulmonálna resuscitácia (oživovanie), vrátane použitia automatickej externej defibrilácie,
- Študent bude schopný poskytnúť psychickú podporu postihnutému.
- Študent bude schopný poskytnúť zdravotnú starostlivosť pri rôznych typoch detských ochorení, ako alergie, metabolické poruchy, parazity, ochorenia dýchacích ciest a gastrointestinálneho traktu.

Kompetentnosti:

- Študent získa pozitívny postoj k poskytovaniu prvej pomoci a k prevencii náhleho ohrozenia života a zdravia detí v školskom veku aj u dospelých.
- Študent bude schopný zdôvodniť význam poskytovania prvej pomoci v systéme neodkladnej zdravotnej starostlivosti pri náhlych život a zdravie ohrozujúcich udalostiach.
- Študent bude schopný prakticky využiť vedomosti a zručnosti pri riešení náhlych život a závažných zdravie ohrozujúcich udalostiach úrazového a/alebo neúrazového pôvodu.

Stručná osnova predmetu:

Význam prvej pomoci, implementácia prvej pomoci do vzdelávacieho procesu, postup pri oznámení nehody záchrannej službe.

Bezpečnosť v školskom prostredí (v budove, na dvore, počas voľno časových aktivít), zostavenie lekárničky v škole a na školských aktivitách.

Základná charakteristika dýchacej sústavy. Zistenie stavu postihnutého, vyšetrenie dýchacích ciest a základných životných funkcií, stabilizačná poloha, odstránenie cudzieho telesa z dýchacích ciest, umelé dýchanie.

Stavba a funkcia srdca, ochorenia obehového systému a srdca, poskytnutie prvej pomoci pri zástave srdca.

Funkcia krvi a krvných elementov, zastavenie krvácania pri rôznych typoch rán, typy obväzov a techniky obväzovania rán, vnútorné krvácanie.

Základná charakteristika pohybového aparátu, svalov a kostí. Poranenie šliach, kĺbov, ošetrenie zlomenín.

Typy šokových stavov, anafylaktický šok a základná charakteristika imunitného systému.

Základná charakteristika nervového systému. Poškodenia nervového systému, epileptický záchvat, kŕčové stavy a prvá pomoc.

Základná charakteristika pokožky. Typy popálenín, prvá pomoc pri popáleninách, poranenia očí,

Základná charakteristika gastrointestinálnej sústavy. Prvá pomoc pri otrave.

Rany spôsobené uštipnutím, pohryznutím, plánovanie, organizácia a uskutočňovanie prechádzok, výletov, táborov, bezpečná preprava detí.

Alergie, časté ochorenia dýchacích ciest a gastrointestinálneho traktu, parazity v detskom veku, autoimunitné ochorenia a metabolické poruchy u detí.

Písomný test na preverenie znalostí z prebratých tém prvej pomoci.

Odporúčaná literatúra:

ANDICS, L.: Elsősegély: Közúton, otthon, munkahelyen, közterületen – 1. vyd. – Budapest: Sophia Kiadó, 2004 – 86 s. – ISBN 963216279X.

BASS, D., MAURICE, K.: Elsősegélynyújtás csecsemőknek és gyermekeknek. – 1, vyd. – Békéscsaba: Booklands, 2000. – 160 s. – ISBN 97863 9613 62 1.

BODZSÁR, E., ZSÁKAI, A.: Humánbiológia: Gyakorlati kézikönyv. - 1. vyd.- Budapest: Elte Eötvös Kiadó, 2004 – 300 s. – ISBN 963 463 653 5.

MADER, S. S.: Human biology. - 11. vyd. - Boston: Wm. C. Brown Publishers, USA, – 2008. - 600 s. - ISBN 0-978-0-07-016778-0.

McCracken, T. O.: Háromdimenziós anatómiai atlasz. Budapest : Scholar Kiadó, 2000. - 237 s. - ISBN 978-963-9193-99-4.

NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Lilium Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.

PORÁČOVÁ, J., NAGY, M., BERNÁTOVÁ, R., a kol. Fyziológia živočíchov a človeka - 1. vyd. - Prešov : Fakulta humanitných a prírodných vied PU v Prešove, 2014. - 591 s., [36,65 AH]. - ISBN 978-80-555-1150-4.

STOPPARDOVÁ, M.: Prvá pomoc malým deťom: Stručný sprievodca prvou pomocou. – 1. vyd. – Bratislava: Slovart s.r.o., 2005. – 63 s. – ISBN 80-8085-022-4.

SZENTÁGOTHAJ, J.: Funkcionális anatómia I.-III. Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 710, 600, 800. - ISBN 963 242 565 0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., RNDr. Štefan Balla, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ZTP/25	Názov predmetu: Občania vo vzdelávaní, základy tvorby projektov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študent musí spĺňať nasledovné kritériá/podmienky: - vypracovanie portfólia k jednej zo zvolených tém z obsahu predmetu. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A – 90 -100%, B – 80 -89%, C – 70 -79%, D – 60 - 69%, E – 50 -59%. Celková záťaž študenta z hľadiska rozvrhnutia pracovného času (1 kredit = 30 hodín): <ul style="list-style-type: none">• účasť na hodinách (13 hodín),• vypracovanie portfólia k jednej zo zvolených tém z obsahu predmetu (17hodín)	
Výsledky vzdelávania: Cieľom predmetu je pripraviť študentov na to, aby zohrávali informovanú a aktívnu úlohu v spoločnosti na základe európskych hodnôt, a pripraviť ich na rozpoznanie a využitie potenciálu internacionalizácie vzdelávania. Jeho cieľom je tiež vybaviť ich zručnosťami, ktoré potrebujú na realizáciu medzinárodných mobilit a projektov počas vysokoškolského štúdia a po vstupe na trh práce. Študenti prehĺbia svoje chápanie spoločných európskych hodnôt, účasti na živote komunity a aktívneho občianstva, pričom budú rozvíjať svoje sociálne a mäkké zručnosti. Predmet umožní nahliadnuť do sveta programov medzinárodnej mobility a predstaví základy tvorby stratégií, riadenia projektov, písania návrhov a prípravy monitorovacích správ. Účastníci získajú praktické zručnosti a nástroje, aby sa mohli efektívne zúčastňovať na medzinárodných programoch, hodnotiť ich výsledky a kultivovane prezentovať a zdieľať svoje skúsenosti. Cieľom predmetu je tiež podporiť otvorenosť, prispôsobivosť a digitálne, jazykové a medzikultúrne kompetencie. Vedomosti <ul style="list-style-type: none">- Znalosť spoločných európskych hodnôt (napr. ľudská dôstojnosť, sloboda, demokracia, rovnosť, právny štát, ľudské práva).- Teoretické základy aktívneho občianstva a sociálnej participácie.- Ciele, štruktúra a fungovanie programov medzinárodnej mobility (napr. Erasmus+).- Zásady riadenia projektov, tvorby stratégií, písania návrhov a podávania správ.- Koncepcia a význam internacionalizácie vo vysokoškolskom vzdelávaní.- Úloha očakávaní trhu práce a medzinárodných skúseností pri zamestnateľnosti. Schopnosti	

- Príprava na účasť v medzinárodných projektoch (napr. príprava projektových nápadov, budovanie partnerstiev).
- Identifikácia a využitie možností mobility v priebehu štúdia alebo kariéry.
- Efektívne komunikovať a vyjadrovať sa v medzikultúrnom a medzinárodnom kontexte.
- Uplatňovanie mäkkých zručností, ako je tímová práca, manažment času, riešenie problémov.
- Používanie digitálnych nástrojov na medzinárodnú spoluprácu (napr. online prezentácie, projektové platformy).
- Štruktúrovaná prezentácia a zdieľanie odborných skúseností (napr. prezentácie, plagáty, príspevky na blogu)..

Kompetentnosti

- Túžba zohrávať aktívnu a informovanú úlohu v spoločnosti.
- Otvorenosť voči iným kultúram, perspektívam a novým skúsenostiam.
- Prispôsobivosť a flexibilita v meniacom sa prostredí.
- Rozvoj digitálnych kompetencií s osobitným dôrazom na medzinárodnú komunikáciu a spoluprácu.
- Rozvoj jazykových kompetencií v oblasti odbornej komunikácie v cudzích jazykoch.
- Medzikultúrna citlivosť, akceptácia a rešpektovanie iných kultúr.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod: Európske hodnoty a aktívne občianstvo. Ciele kurzu, očakávania.

Pojem európske hodnoty, aktívne občianstvo a uvedomelé spoločenské angažovanie.

2. Teoretické základy aktívneho občianstva a spoločenskej participácie.

Občianska výchova a jej miesto v škole. Rozvoj občianskych kompetencií, princípy demokratickej výchovy, výchova k participácii.

3. Rozvoj aktívneho občianstva v škole.

Participačné techniky, podpora žiackej aktivity, projektové a akčné vyučovanie.

4. Úloha žiackych samospráv a komunitných programov.

Zastupovanie záujmov žiakov, školské iniciatívy, participácia ako prax.

5. Mobilita, mobilitné programy.

6. Internacionalizácia vo vzdelávaní.

Nástroje a možnosti internacionalizácie.

7. Základné princípy projektového manažmentu, tvorby stratégie, písania projektov a odborného výkazníctva.

8. Manažment I.: Miesto projektu v rozvojovom a plánovacom procese.

9. Manažment II.: Písanie projektov a úspešná realizácia projektov.

10. Manažment III.: Písanie projektov a úspešná realizácia projektov, účasť na projektoch.

11. Manažment IV.: Fáza kontroly a monitorovania projektov.

12. Meranie a hodnotenie projektov.

Význam diseminácie a jej realizácia.

13. Projektový prístup v škole: od nápadu k realizácii.

Plánovanie a začatie jednoduchých projektov, motivácia žiakov, možnosti hodnotenia.

Odporúčaná literatúra:

Világpolgárok az oktatásban, a projekttervezés alapjai – digitális tananyag

<https://www.oktavproject.eu/tananyag>

A tananyag egyes fejezeteinek irodalomjegyzéke.

<https://www.oktavproject.eu/tananyag>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PD Dr. phil. habil. Attila Mészáros., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD., doc. dr. univ. Agáta Csehiová, PhD., Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., Mgr. Katalin Sýkora Hernády, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 11.09.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ŠSB/25	Názov predmetu: Teoretické základy výchovy a vzdelávania
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KPD/UZ/UDP/25 a KPD/UZ/DID/25 a KPD/UZ/PPX1/25 a KPD/UZ/TFV/25 a KPD/UZ/PPX2/25 a KPD/UZ/PRP/25 a KPD/UZ/PPX3/25 a KPD/UZ/VVP/25 a KPD/UZ/TPR/25	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky zaradenia na štátnu skúšku: a) absolvovanie všetkých povinných predmetov (16 kreditov) b) získanie minimálne 11 kreditov za PV predmety programu c) za výberové predmety sa zarátava 5 kreditov d) získanie 32 kreditov v predpísanej skladbe (za absolvovanie predmetov štátnej skúšky študent získa 2 kredity) Na ústnej štátnej skúške študent preukazuje vedomosti z pedagogicko-psychologicko-biologických komponentov výchovy a vzdelávania. Kolokviálnu skúšku z oblasti teoretického poznania študijného odboru pedagogických disciplín hodnotí komisia pre štátne záverečné skúšky. Výsledné hodnotenie: A – 90 -100%, B – 80 -89%, C – 70 -79%, D – 60 - 69%, E – 50 -59%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - študent vie vysvetliť biologické a sociálno-psychologické aspekty vývinu žiakov školského veku - študent vie na základe teoretických východísk pedagogického diagnostikovania žiakov školského veku rozlíšiť aktuálnu vývinovú úroveň a rozvojové charakteristiky dieťaťa - študent vie reflektovať psychologické zákonitosti procesu učenia sa žiaka - študent vie identifikovať individuálne spôsoby učenia sa žiakov - študent vie posúdiť vplyv sociokultúrnych determinantov na vývin a rozvoj dieťaťa - študent vie zhodnotiť kompenzačnú funkciu školy vo vzťahu k vplyvom sociokultúrneho prostredia na vývin a rozvoj osobnosti žiaka - študent bude disponovať interdisciplinárnymi poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcimi zo zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení - študent bude vedieť posúdiť možnosti vlastného kariérového rastu v systéme kariérového rozvoja pedagogických zamestnancov - študent bude vedieť zdôvodniť výber metód sebavzdelávania. Kompetentnosti:	

- študent bude mať základné praktické skúsenosti s posúdením aktuálnej vývinovej úrovne a rozvojových charakteristík žiakov
- študent bude schopný akceptovať vývinové odlišnosti a psychické osobitosti každého žiaka
- študent bude schopný rozpoznať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov
- študent bude schopný rešpektovať individuálne spôsoby učenia sa žiakov
- študent má základné praktické skúsenosti s identifikáciou multikultúrneho prostredia žiaka
- študent je schopný zohľadňovať rôznu úroveň vývinu a rozvoja každého dieťaťa a ovplyvnenú sociokultúrnym prostredím.

Kompetencie:

- študent dokáže vybrať a používať vhodné pedagogicko-diagnostické metódy (napr. pozorovanie, rozhovor) na posúdenie osobnostných vlastností dieťaťa/žiaka
- študent dokáže interpretovať výsledky diagnostiky a vyvodíť závery pre výber stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti
- študent dokáže spolupracovať s odborníkmi pri tvorbe individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov pre deti/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- študent dokáže spolupracovať pri tvorbe/inovácii školského vzdelávacieho programu
- študent bude schopný spolupracovať s rôznymi odborníkmi s cieľom vlastného odborného a profesijného rozvoja
- študent bude schopný stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja
- študent bude schopný stotožniť sa s nevyhnutnosťou celoživotne sa vzdelávať
- študent bude empatický, sociálne angažovaný.

Stručná osnova predmetu:

- Nerelevantné

Odporúčaná literatúra:

Uvedená v informačných listoch povinných a povinne voliteľných predmetov, tvoriace jadro študijného odboru.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 60

A	B	C	D	E	FX
40.0	20.0	21.67	8.33	8.33	1.67

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.senkarp@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.juhaszg@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk